

ความต้องการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา:
กรณีศึกษาจากมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

โดย

ดร. เกษร ชินเมธีพิทักษ์

ดร. ภูเบศร์ สมุทรจักร

อาจารย์สินธะวา คามดิษฐ์

อาจารย์กมลทิพย์ มณีประ

พฤษภาคม 2545

ความต้องการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา:
กรณีศึกษาจากมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

คณะผู้ศึกษา

ดร. เกษร ชินเมธีพิทักษ์

หัวหน้าโครงการ

ดร. ภูเบศร์ สมุทรจักร

อาจารย์สินธะวา คามดิษฐ์

อาจารย์กมลทิพย์ มณีประ

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร. บุญเลิศ เดียวประไพ

รองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์วัลย์ สัตยรักษ์วิทย์

พฤษภาคม 2545

สนับสนุนงบประมาณโดย

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

คำนำ

การศึกษานี้แม้จะเป็นกรณีศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนเพียงแห่งเดียว แต่คณะผู้ศึกษาได้พยายามศึกษาและเข้าใจปัญหาของผู้กู้ยืมจากข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์และกรณีศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการพัฒนากองทุนฯ รวมทั้งได้ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาในประเทศที่มีการพัฒนากองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษามานาน เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา และได้พบว่ายังมีประเทศต่าง ๆ กว่า 50 ประเทศ ซึ่งมีการบริหารจัดการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่ออุดหนุนผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา

คณะผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษานี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางและนโยบายในการบริหารเงินกองทุนฯ เพื่อสนับสนุนนโยบายการพัฒนาการศึกษาต่อไป

ดร. เกษร ชินเมธีพิทักษ์
หัวหน้าโครงการ
14 พฤษภาคม 2545

กิติกรรมประกาศ

การศึกษานี้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือของบุคคลหลายฝ่าย ผู้ที่มีความสำคัญยิ่งได้แก่นักศึกษาผู้ให้ข้อมูลตามความเป็นจริง เพื่อสนับสนุนการพัฒนากองทุนฯ นอกจากนี้คณะผู้ศึกษาขอขอบคุณอาจารย์และเจ้าหน้าที่หลายท่านที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในงานวิจัยนี้ แม้ไม่ได้เป็นหน้าที่ ตั้งแต่อาจารย์และเจ้าหน้าที่ในแผนกทุนและศูนย์วิจัย ตลอดจนอาจารย์ในคณะต่าง ๆ ที่ช่วยในการรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณอาจารย์สาวิตรี สุทธิจักร์ ผู้ช่วยวิจัยและนางสาวศิริพร กิ่งเพชร ผู้ช่วยงานธุรการในโครงการนี้ด้วยความตั้งใจ

ในท้ายสุดคณะผู้ศึกษาขอขอบคุณคณะกรรมการพัฒนาวิจัยของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตผู้สนับสนุนโครงการวิจัยนี้ด้วยความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมการศึกษา อย่างไรก็ตามก็ดีข้อมูลและความคิดเห็นในการศึกษานี้ ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตผู้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยนี้ และถ้ามีข้อผิดพลาดประการใดคณะผู้ศึกษาขออภัยไว้

สารบัญ

คำนำ		
กิตติกรรมประกาศ		
บทคัดย่อ		
สารบัญ		i - iii
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร		0-1
บทที่ 1	บทนำ	1-1
	1.1 คำนำ	1-1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	1-2
	1.3 ขอบเขตของการศึกษา	1-2
	1.4 นิยามศัพท์	1-3
	1.5 วิธีการศึกษา	1-3
	1.5.1 ประชากรที่จะศึกษา	1-3
	1.5.2 ตัวอย่างในการศึกษา	1-4
	1.5.3 กรณีศึกษา	1-4
	1.5.4 เครื่องมือในการวิจัย	1-5
	1.5.5 การประมวลผลข้อมูล	1-5
	1.6 สรุปสาระของรายงานฉบับนี้	1-5
บทที่ 2	แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	2-1
	2.1 การสนับสนุนการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษา	2-1
	2.2 การสนับสนุนการศึกษาระดับอุดมศึกษาผ่านด้านอุปสงค์	2-1
	2.3 หน้าที่รับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษา	2-2
	2.4 แนวคิดในการจัดการเงินทุนอุดหนุนการศึกษาในสหรัฐอเมริกา	2-2
	2.5 พัฒนาการของกองทุนกู้ยืมในประเทศสหรัฐอเมริกา	2-4
	2.6 การปรับเปลี่ยนบทบาทของกองทุนฯของไทยให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	2-6
	2.7 ปัญหาในการดำเนินงานของกองทุนฯ	2-7

บทที่ 3	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	3-1
	3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน	3-1
	3.2 สถานภาพสมรสของบิดามารดา	3-2
	3.3 สถานภาพสมรสของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะทางด้านการเงิน	3-3
	3.4 ที่อยู่อาศัยของผู้เรียน	3-5
	3.5 สถานภาพการกู้ยืมกองทุนฯ	3-5
บทที่ 4	ค่าใช้จ่ายในการศึกษาและโอกาสพึ่งตนเองเมื่อจบการศึกษา	4-1
	4.1 ค่าใช้จ่ายของผู้เรียน	4-1
	4.2 แหล่งเงินเพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นของผู้เรียนในการศึกษาในปัจจุบัน	4-2
	4.3 การทำงานเพื่อช่วยภาระครอบครัว	4-4
	4.4 โอกาสได้งานและการพึ่งพาตนเองเมื่อจบการศึกษา	4-4
บทที่ 5	ทัศนคติและความต้องการกู้ยืมเพื่อการศึกษา	5-1
	5.1 ผู้ควรรับภาระการศึกษาระดับปริญญาตรี	5-1
	5.2 ทัศนคติในการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรี	5-2
	5.3 การรับทราบข้อมูลและความคิดเกี่ยวกับกองทุนฯ	5-3
	5.4 ความจำเป็นในการกู้ยืมเงินกองทุนฯ	5-5
	5.5 ความเพียงพอของเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับจัดสรรโดยรวม	5-7
	5.6 ความพร้อมรับภาระในการใช้คืนเงินกองทุน	5-7
	5.7 ความพึงพอใจกับระเบียบและวิธีการดำเนินงานของกองทุนฯหรือสถาบันการศึกษา	5-8
	5.8 ทัศนคติและปัญหาของผู้กู้จากกรณีศึกษา	5-8
	5.9 กรณีศึกษาของผู้กู้ในระดับ ปวช. และ ปวส.	5-10
บทที่ 6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	6-1
	6.1 สรุปผลการศึกษา	6-1
	6.1.1 ลักษณะครอบครัวของผู้กู้	6-1
	6.1.2 ปัญหาความต้องการกู้ยืมเงินกองทุนฯ	6-2
	6.1.3 ความเพียงพอของเงินกู้ยืม	6-3
	6.1.4 ความพร้อมรับภาระใช้คืนเงินกู้ยืม	6-4
	6.1.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนฯ	6-5

6.2 ข้อเสนอแนะ

6-6

บรรณานุกรม

ภาคผนวก ก	แบบสอบถาม	ก
ภาคผนวก ข	รายงานสรุปความเป็นมาและการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา ณ วันที่ 30 เมษายน 2544 ตารางร้อยละของประชากรที่มีอายุ 13-24 ปีที่ไม่ได้เรียน จำแนกตามเหตุผลที่ไม่ได้เรียน และเพศ พ.ศ.2542	ข
ภาคผนวก ค	ตารางสรุปผล	ค
ภาคผนวก ง	กรณีศึกษาผู้กู้ยืม	ง
ภาคผนวก จ	กรณีศึกษาของโรงเรียนบริหารธุรกิจสายอาชีวศึกษา	จ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) อันเป็นนโยบายสำคัญในการเพิ่มโอกาสในการศึกษาให้ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย และได้ดำเนินการมาโดยต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 ในการศึกษาผลการดำเนินงานของกองทุนฯที่ผ่านมา พบว่ายังมีปัญหาในการบริหารจัดการกองทุนฯหลายด้าน โดยเฉพาะในด้านความเพียงพอของเงินกู้ยืมและความยั่งยืนของกองทุนฯ ซึ่งจำเป็นต้องมีการศึกษาหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาเรื่อง "ความต้องการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา: กรณีศึกษาจากมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจเหตุผลความต้องการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาของนักศึกษาและผู้ปกครอง ฐานะของผู้กู้ ความเพียงพอของเงินกู้ยืม ปัญหาในการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของนักศึกษาผู้กู้กองทุนฯ และความเข้าใจและความพร้อมในการใช้คืนเงินทุนของผู้กู้

2. วิธีศึกษา

การศึกษานี้เป็นกรณีศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ซึ่งในปีการศึกษา 2544 มีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 17,577 คน เป็นผู้กู้ยืมกองทุนฯ รวมทั้งสิ้น 8,005 คน (ร้อยละ 46) การกำหนดตัวอย่างได้ใช้วิธีกำหนดโควตา (Quota Sampling) เพื่อให้มีจำนวนตัวอย่างครอบคลุมในสาขาวิชาที่สนใจ ตัวอย่างในการศึกษาเป็นนักศึกษาผู้กู้ยืมกองทุนฯ จำนวน 125 คน และผู้ไม่เคยกู้ยืมกองทุนฯ จำนวนเท่ากัน โดยกำหนดจำนวนตัวอย่างของผู้ไม่กู้และผู้กู้แยกตามสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ 30 ราย นิเทศศาสตร์ 30 ราย คณะบริหารธุรกิจและคณะอื่นๆ ได้แก่ บัญชี เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ รวม 65 ราย จะเห็นว่าค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาของคณะวิศวกรรมศาสตร์สูงเป็นสองเท่าของคณะอื่นๆ และคณะนิเทศศาสตร์จะมีค่าใช้จ่ายที่สูงในส่วนของอุปกรณ์การศึกษา เช่น กล้องถ่ายภาพ

ในการคัดเลือกตัวอย่างได้ใช้วิธีสุ่มรายชื่อนักศึกษาตามประเภทผู้กู้ยืม ผลจากการสัมภาษณ์ได้จำนวนนักศึกษาผู้ไม่กู้ 100 ราย แยกได้เป็นนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ 14 ราย นิเทศศาสตร์ 22 ราย และนักศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจและคณะอื่นๆ 64 ราย ส่วนนักศึกษาผู้กู้ที่สัมภาษณ์ได้มีจำนวนทั้ง

สิ้น 100 รายเช่นกัน แยกได้เป็นนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ 23 ราย นิเทศศาสตร์ 22 ราย และคณะ
อื่นๆ 55 ราย สัดส่วนของนักศึกษาชายต่อนักศึกษาหญิงเป็น 38:62 เท่ากัน จำนวนนักศึกษาต่างจังหวัด
ผู้ไม่กู้และผู้กู้ มีจำนวนร้อยละ 55 และ 62 ตามลำดับ

นอกจากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจและการสัมภาษณ์ (Structured Interview) ยังได้มีการ
ศึกษาปัญหาของผู้กู้โดยละเอียด เพื่อเป็นกรณีศึกษารวม 9 ราย รวมทั้งได้มีการสัมภาษณ์
(Structured Interview) เพื่อศึกษาปัญหาของผู้กู้รวม 30 ราย ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากโรงเรียนบริหารธุรกิจอาชีวศึกษา
ของเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เพื่อเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ

3. ผลการศึกษา

3.1 ปัญหาในลักษณะครอบครัวของผู้กู้

ผลของการศึกษาได้พบว่า นักศึกษาผู้กู้ร้อยละ 29 มาจากครอบครัวซึ่งบิดามารดาหย่าร้าง เป็น
หม้าย หรือแยกกันอยู่ ในขณะที่ผู้ไม่กู้เพียงร้อยละ 17 มีปัญหาครอบครัวในลักษณะเดียวกัน ผู้กู้ซึ่งมี
ภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร มาจากครอบครัวซึ่งบิดามารดามีปัญหาไม่ได้อยู่ด้วยกันสูงมากถึงร้อยละ
40 รายได้ครอบครัวของผู้กู้ยังแตกต่างจากผู้ไม่กู้เป็นอย่างมาก เนื่องจากกองทุนฯ กำหนดเกณฑ์รายได้
ครอบครัวผู้กู้ไว้ไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี ยกเว้นในปีการศึกษา 2540 และ 2541 ซึ่งเกณฑ์รายได้ครอบ
ครัวที่กำหนดคือไม่เกิน 300,000 บาทต่อปี ผู้กู้ร้อยละ 90 จึงมีรายได้อยู่ในเกณฑ์ 150,000 บาทต่อปี อีก
ร้อยละ 10 มีรายได้อยู่ในเกณฑ์ 300,000 บาทต่อปี ในส่วนของผู้ไม่กู้มีกองทุนฯ ร้อยละ 30 มีรายได้
อยู่ในเกณฑ์ผู้มีสิทธิกู้ยืมในปัจจุบันคือ 150,000 บาทต่อปี อีกร้อยละ 28 มีรายได้ในช่วงปีละ
150,000 บาท ถึงปีละ 300,000 บาท ผู้ไม่กู้ถึงร้อยละ 42 มีรายได้เกิน 300,000 บาทต่อปี

ปัญหาสืบเนื่องจากการกำหนดเกณฑ์รายได้ของกองทุนฯ มีผลให้สัดส่วนของผู้กู้จากครอบครัว
ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 13) มีเพียง 1 ใน 5 ของผู้กู้จากครอบครัวในอาชีพค้าขาย
รับจ้างรายวันหรือเกษตรกรซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน (ร้อยละ 67) นอกจากนั้นมีพนักงานบริษัทเอกชน
และผู้ประกอบอาชีพอิสระบ้าง (ร้อยละ 13) ในส่วนที่เหลือนั้น เป็นผู้รับบำเหน็จบำนาญ แม่บ้านและผู้
ว่างงาน (ร้อยละ 7) อาชีพของครอบครัวผู้ไม่กู้นั้นมีสัดส่วนของข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ
ร้อยละ 35 อาชีพค้าขาย รับจ้างรายวันและเกษตรกร ร้อยละ 45 เป็นพนักงานบริษัทเอกชนและ
ประกอบอาชีพอิสระ ร้อยละ 13 นอกจากนี้มีเจ้าของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน ร้อยละ 5 และผู้รับ
บำเหน็จบำนาญ ร้อยละ 1

3.2 ปัญหาการใช้จ่ายในฐานะนักศึกษา

ในส่วนของการใช้จ่ายของนักศึกษา ได้พบว่าค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของผู้ไม่กู้และผู้กู้ใกล้เคียงกัน ความแตกต่างจะมีมากในการใช้จ่ายเพื่อความสะดวกสบายตามฐานะ ความบันเทิง และกิจกรรมกีฬาต่างๆ เป็นต้นว่า ผู้ไม่กู้ร้อยละ 68 เปรียบเทียบกับผู้กู้ร้อยละ 27 ใช้โทรศัพท์มือถือ นอกจากนี้มีนักศึกษาผู้ไม่กู้รายงานว่าขับรถ ร้อยละ 14 ส่วนผู้กู้มีเพียงร้อยละ 1 ร้อยละ 57 ของผู้ไม่กู้ใช้จ่ายเพื่อพักผ่อนหรือกิจกรรมในวันหยุดและปิดภาค โดยเฉลี่ยปีละ 15,868 บาท ส่วนผู้กู้ร้อยละ 38 ใช้จ่ายโดยเฉลี่ยปีละ 9,419 บาท ค่าใช้จ่ายประจำเดือนของผู้กู้ (4,155 บาท โดยเฉลี่ย) เป็นร้อยละ 76 ของค่าใช้จ่ายประจำเดือนของผู้ไม่กู้ (5,493 บาท โดยเฉลี่ย)

3.3 เงินกู้ยืมเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ผู้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ได้กู้ยืมแล้วโดยเฉลี่ย 2.4 ปี เป็นเงิน 140,125 บาทต่อราย เป็นเงินกู้ยืมในปีการศึกษาปัจจุบัน โดยเฉลี่ย 63,411 บาทต่อราย แยกเป็นค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาปีละ 46,949 บาทต่อราย ค่าดำรงชีพของผู้กู้เฉพาะผู้ได้รับอนุมัติเงินกู้เพื่อค่าดำรงชีพจำนวน 64 ราย จาก 100 ราย ปีละ 24,693 บาทต่อราย หรือเฉลี่ยเดือนละ 2,435 บาทต่อราย ซึ่งผู้กู้ร้อยละ 29 เห็นว่าเพียงพอ และร้อยละ 71 เห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจากผู้กู้บางส่วนไม่ได้รับเงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ และส่วนใหญ่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนน้อยกว่าค่าใช้จ่ายจริง จากปริมาณเงินกู้ที่ได้รับผู้กู้เห็นว่าสามารถแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาจากครอบครัวผู้กู้ได้โดยเฉลี่ยร้อยละ 71 ของภาระค่าใช้จ่ายของผู้กู้

3.4 แหล่งเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายเพื่อศึกษานอกจากเงินกู้ยืมกองทุนฯ

ผู้กู้ส่วนใหญ่ยังต้องอาศัยเงินรายได้จากหลาย ๆ แหล่ง โดยเฉพาะบิดามารดา (ร้อยละ 92) และสมาชิกครอบครัว (ร้อยละ 28) รวมทั้งงานหารายได้เสริมระหว่างเรียน และทำงานในระหว่างปิดภาคเรียน (ร้อยละ 13 เท่ากัน) ผู้ไม่กู้ส่วนใหญ่จะมีบิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนเงินค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาเป็นหลัก (ร้อยละ 96) และมีผู้ซึ่งมีแหล่งเงินเสริมจากสมาชิกครอบครัวหรือญาติ (ร้อยละ 25) รวมทั้งงานหารายได้พิเศษระหว่างปิดภาคเรียน (ร้อยละ 10) และระหว่างเรียน (ร้อยละ 5)

เมื่อผู้กู้มีปัญหาด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา แหล่งเงินสนับสนุนที่สำคัญที่สุดของผู้กู้ส่วนใหญ่ ได้แก่ รายได้จากบิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นลำดับแรก (ร้อยละ 70) รองลงมา คือผู้กู้ซึ่งได้รับเงิน

สนับสนุนจากครอบครัวหรือญาติ (ร้อยละ 12) และผู้กู้ที่จำเป็นต้องทำงานหารายได้เสริม (ร้อยละ 8) นอกจากนี้ มีผู้กู้บางรายที่อาศัยแหล่งเงินอื่นๆ เช่น เงินกู้ยืม

3.5 ทศนคติในเรื่องเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา

ในการจัดลำดับผู้มีหน้าที่หลักในการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับอุดมศึกษาของผู้เรียนระหว่างบิดามารดา รัฐบาล และผู้เรียนนั้น ทั้งผู้กู้และผู้ไม่กู้มีความเห็นพ้องกันว่าผู้ที่ควรรับผิดชอบภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาในระดับปริญญาตรีของผู้เรียนในลำดับแรกควรเป็นบิดามารดาซึ่งสามารถรับภาระการศึกษาของบุตร ในลำดับรองลงมารัฐบาลควรอุดหนุนในรูปแบบทุนการศึกษาให้เปล่าหรือทุนกู้ยืม และในลำดับสุดท้ายจึงเห็นว่า ผู้เรียนควรทำงานหารายได้เสริมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาของตนเอง (ค่าเฉลี่ยของทั้งสามลำดับเป็นร้อยละ 41 ร้อยละ 31 และร้อยละ 28 ตามลำดับ)

ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังเห็นว่าการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นการเพิ่มโอกาส โดยเฉพาะโอกาสในการเลือกสถานศึกษาที่ต้องการ (ร้อยละ 81) แต่ในขณะเดียวกันต้องอยู่ในความสามารถที่จะคืนเงินกู้ยืมเมื่อสำเร็จการศึกษา (ร้อยละ 62) และสุดท้ายผู้เรียนยังคำนึงว่าการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาควรเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า (ร้อยละ 27) สิ่งที่น่าสังเกตคือการศึกษาที่ผู้เรียนต้องการลงทุนเพื่อให้มีโอกาสศึกษาต่อในสถานศึกษาที่ต้องการ แสดงให้เห็นในประการแรกว่าผู้เรียนเลือกสถานศึกษา และในประการต่อมา คือมีความแตกต่างในคุณภาพของสถานศึกษา

ผู้เรียนโดยรวมทราบว่าเงินกองทุนฯ เป็นเงินงบประมาณของประเทศ และผู้กู้ต้องรับผิดชอบในการใช้คืนเงินกู้ภายหลังจากที่จบการศึกษา ดังนั้น ผู้เรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76) จึงมีความเห็นว่า ควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้ครอบครัวของผู้กู้ เพื่อให้สิทธิผู้ที่เดือดร้อนและยากจน รวมทั้งป้องกันไม่ให้ผู้มีฐานะดีมากู้ และนำเงินไปใช้จ่ายฟุ่มเฟือย การกำหนดสิทธิกู้ยืมควรดูจากรายได้จริงและความจำเป็นอื่นๆ ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดเกณฑ์รายได้ เพราะเห็นว่าครอบครัวมีรายได้และรายจ่ายที่ไม่แน่นอน รวมทั้งวิธีการกำหนดเกณฑ์รายได้ไม่ได้คำนึงถึงภาระหนี้สินของครอบครัว ผู้เรียนบางรายยังเห็นว่า เมื่อเป็นเงินกู้ยืมทุกคนควรมีสิทธิในการกู้ยืมเท่าเทียมกัน

3.6 ปัญหาของผู้กู้ยืมในกรณีศึกษา

จากกรณีศึกษาได้พบว่า ผู้กู้จากครอบครัวที่ยากจนและมีภาระหนี้สิน ยังมีปัญหาในการจัดการเงินกู้ยืมให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา ทั้งยังมีปัญหาความพร้อมในการศึกษาตามเกณฑ์ในมหาวิทยาลัย รวมทั้งผู้กู้บางรายไม่ได้ใส่ใจในการเรียน และได้สร้างภาระให้ตนเองและครอบครัวโดย

ไม่ได้ประโยชน์ที่ควรได้จากเงินกู้ยืมกองทุนฯ โดยที่กองทุนฯเองไม่ได้มีมาตรการในการวัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้กู้

ในขณะเดียวกันผู้กู้ซึ่งมีภาระค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแต่ได้รับการจัดสรรเงินกู้ยืมในลักษณะเดียวกับผู้มีภาระค่าใช้จ่ายสูง เป็นผู้ได้ประโยชน์จากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมซึ่งต่ำมาก ทั้งยังมีเงินกู้ยืมที่เหลือจากการใช้จ่ายเพื่อจุนเจือครอบครัวและญาติพี่น้อง หรือในบางครั้งเพื่อการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย

ปัญหาของผู้กู้ในหลักสูตร ปวช. และ ปวส. จากกรณีศึกษาไม่มีความแตกต่างที่น่าสังเกตประการใด นอกจากว่าทางโรงเรียนได้มีมาตรการเข้มงวดในการติดตามผลการเรียนของผู้กู้ ในกรณีที่ผู้กู้มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ทางโรงเรียนจะร่วมมือกับผู้ปกครองให้ผู้เรียนปรับปรุงตน หากไม่เป็นผลก็จะใช้มาตรการเด็ดขาดในการระงับทุนกู้ยืม

3.7 ความพึงพอใจในการดำเนินงานของกองทุนฯ และภาระในการใช้คืนเงินกู้

ผู้กู้ในกรณีศึกษามีความพึงพอใจปานกลางในระเบียบวิธีการขอกู้ หลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงินให้ผู้กู้และความรวดเร็วในการอนุมัติและจ่ายเงินให้ผู้กู้ ปัญหาที่ได้พบคือ ขั้นตอนการทำเอกสารสัญญา ยังยุ่งยาก มีความลำบากในการหาคนค้ำประกัน และรับรองเอกสารสัญญา รวมทั้งได้รับอนุมัติเงินล่าช้า

ผู้กู้โดยรวมมีความพอใจในเกณฑ์ การใช้คืนเงินกู้กองทุนฯ และรู้สึกว่าเป็นภาระน้อย อย่างไรก็ตาม ผู้กู้บางรายยังไม่มั่นใจนักว่า เมื่อเรียนจบแล้วจะได้งานทำ รวมทั้งไม่แน่ใจในรายได้และรายจ่าย โดยเฉพาะผู้กู้ส่วนใหญ่ต้องการพึ่งตนเองเมื่อจบการศึกษา จนกระทั่งถึงช่วยเหลือครอบครัวได้ (ร้อยละ 31) นอกเหนือจากพึ่งตนเองได้ทั้งหมด (ร้อยละ 20) ส่วนที่เหลือคิดว่ายังพึ่งพาครอบครัวได้บ้าง ในลักษณะที่ต่างกันผู้ไม่กู้ที่ต้องช่วยเหลือครอบครัวเมื่อจบการศึกษามีเพียง 1 ใน 2 ของผู้กู้ (ร้อยละ 16) ผู้ที่ต้องพึ่งตนเองทั้งหมดก็เป็นส่วนน้อย (ร้อยละ 13) และเมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาของผู้กู้และผู้ไม่กู้ จะเห็นว่าผู้ไม่กู้โดยรวมมีคะแนนสะสมเฉลี่ย 2.57 โดยมีจำนวนร้อยละ 21 ที่มีผลการศึกษาดำรงเกณฑ์ ในขณะที่ผู้กู้ร้อยละ 42 มีผลการศึกษาดำรงเกณฑ์ และมีคะแนนสะสมเฉลี่ยของผู้กู้โดยรวมเพียง 2.2 ซึ่งอาจจะส่งผลถึงโอกาสที่จะได้งานทำของผู้เรียน

4. ปัญหาที่ควรได้ศึกษาและพิจารณาแก้ไข

ผลจากการศึกษาจะเห็นได้ว่าในการดำเนินงานของกองทุนฯ ตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบันยังมีปัญหาอยู่มากที่จะต้องได้รับการแก้ไข เพื่อให้มีการพัฒนากองทุนฯ อย่างยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ปัญหาในการดำเนินงานของกองทุนฯ ที่ควรได้มีการศึกษาหาวิธีการจัดการที่เหมาะสมต่อไปมีหลายประการ

4.1 การกำหนดเกณฑ์การกู้ยืม

ผู้ที่มีความจำเป็นในการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาด้วยปัญหาแตกต่างกัน การใช้เกณฑ์รายได้เป็นเครื่องกำหนดความจำเป็นของผู้กู้ยืมในปัจจุบัน ไม่สามารถวัดฐานะครอบครัวของผู้กู้ตามจริงได้ เนื่องจากมีการตรวจสอบเฉพาะรายได้ประจำของบิดามารดา หรือผู้ปกครองและคู่สมรสเท่านั้น ซึ่งมีได้คำนึงถึงแหล่งรายได้อื่นๆ ของครอบครัว รวมทั้งไม่ได้คำนึงถึงทรัพย์สิน หนี้สินและภาระของครอบครัว เช่น จำนวนบุตรที่กำลังศึกษา จำนวนสมาชิกครอบครัวในอุปการะ ตลอดจนค่าใช้จ่ายที่จำเป็นของครอบครัว เช่น ขยายเจ็บไข้ได้ป่วย เป็นต้น กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงของรายได้ครอบครัวระหว่างการกู้ยืมเงินเป็นผลให้ผู้กู้ขาดสิทธิกู้ยืมก่อนจบการศึกษา ได้กลายเป็นปัญหาใหญ่ของผู้กู้ที่ขาดทุน ครอบครัวซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอนก็มีความจำเป็นต้องอาศัยเงินกู้ยืม เพื่อให้มีโอกาสศึกษาต่อ นอกจากนี้ผู้กู้บางรายมีปัญหาในครอบครัวและมีความจำเป็นต้องรับภาระการศึกษาของตนเอง ปัญหาต่างๆ เหล่านี้กองทุนฯ จะละเลยมิได้ เพราะเป็นปัญหาที่แท้จริงของผู้กู้ หากกฎเกณฑ์ของกองทุนฯ ไม่สามารถรองรับปัญหาหลากหลายของผู้ที่มีความจำเป็นต้องกู้ยืม ผู้เรียนเหล่านี้จำเป็นต้องหาวิธีการใช้สิทธิของตนตามความจำเป็น

4.2 การกำหนดวงเงินกู้ยืม

ในการกำหนดวงเงินกู้ยืมตามค่าใช้จ่ายที่จำเป็นสำหรับสถานศึกษาและค่าครองชีพของผู้กู้ในปัจจุบัน ไม่ได้คำนึงถึงความต้องการของผู้กู้และความพร้อมรับภาระใช้คืนเงินกู้ยืมเมื่อผู้ก้จบการศึกษา เนื่องจากเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาแม้ได้รับการอุดหนุนดอกเบี้ยจากรัฐบาลเป็นสินเชื่อ และเจตนารมณ์ของกองทุนฯ ในการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาส่วนหนึ่งเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาสเมื่อจบการศึกษา การอนุมัติวงเงินกู้ยืมควรได้คำนึงถึงความพร้อมรับภาระใช้คืนเงินกู้เมื่อผู้ก้จบการศึกษา และผู้กู้ควรได้รับคำแนะนำไม่ให้สร้างภาระหนี้สินเกินจำเป็นและเกินความสามารถที่จะใช้คืนหนี้ในภายหลัง การที่รัฐบาลอุดหนุนดอกเบี้ยด้วยการคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำก็เป็นการส่งเสริมให้ผู้กู้ต้องการกู้ยืมในวงเงินที่สูง และมีการใช้จ่ายเกินจำเป็น กองทุนฯ ควรกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมกับสินเชื่อเพื่อการศึกษา

และอุดหนุนผู้ด้อยโอกาสด้วยการให้ทุนการศึกษาให้เปล่า หรือผ่อนผันการชำระคืนให้แก่ผู้ที่มีภาระไม่สามารถใช้คืนเงินกู้ได้เฉพาะรายในภายหลัง

การกำหนดวงเงินกู้ยืมควรได้คำนึงถึงความเพียงพอสำหรับผู้เรียนในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน และค่าใช้จ่ายในการครองชีพที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค หลังจากได้พิจารณาสิทธิของผู้กู้ตามเกณฑ์ของกองทุนฯ นอกจากนี้การกำหนดวงเงินกู้ยืมที่เหมาะสมตามฐานะและความจำเป็นของผู้กู้ จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสกู้ยืมโดยทั่วถึง และทำให้สามารถพัฒนากองทุนฯ อย่างยั่งยืน บิคมารดาหรือผู้อุปการะควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาของผู้เรียน โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาตามกำลังความสามารถของตน

4.3 การกำหนดระยะเวลากู้ยืม

เนื่องจากกองทุนฯ ให้โอกาสผู้เรียนที่ขาดโอกาสและเรียนได้แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เรียนดี การกำหนดระยะเวลากู้ยืมไว้ตามระยะเวลาของหลักสูตร เป็นผลให้ผู้เรียนที่เรียนได้ช้ากว่าระยะเวลาของหลักสูตรประสบปัญหาเมื่อหมดโอกาสกู้ยืมก่อนจบการศึกษา แม้ว่าผู้เรียนยังมีโอกาสจบการศึกษา ในขณะเดียวกันผู้เรียนที่มีความสามารถ ต้องการเรียนให้จบก่อนระยะเวลาของหลักสูตร ก็ทำไม่ได้เช่นกัน เพราะข้อจำกัดในการจัดสรรเงินกู้ยืมตามหลักสูตรการศึกษาของกองทุนฯ กองทุนฯ ควรควบคุมวงเงินกู้ยืมตามผลการเรียนของผู้กู้แทนการใช้ระยะเวลาของหลักสูตร ซึ่งจะมีผลให้ผู้กู้มีความตั้งใจเรียนยิ่งขึ้น นอกจากนี้กองทุนฯ ควรมีมาตรการตัดเงินเดือนจนถึงระงับทุนสำหรับผู้ที่ไม่ได้เรียน

4.4 การประชาสัมพันธ์กองทุนฯ

การประชาสัมพันธ์กองทุนฯ ในกลุ่มเป้าหมายมีความจำเป็นเพื่อให้ผู้มีสิทธิมีโอกาสเท่าเทียมกันในการใช้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา ในปัจจุบันผู้เรียนส่วนใหญ่ได้รับทราบข้อมูลของกองทุนฯ ผ่านสถานศึกษา การกำหนดกลุ่มเป้าหมายได้ครอบคลุมชัดเจน และประชาสัมพันธ์ให้ทราบเป็นการทั่วไปจะเป็นการป้องกันการใช้สิทธิโดยผู้ไม่มีสิทธิ เพราะจะมีการตรวจสอบได้โดยบุคคลภายนอก ซึ่งได้รับทราบกฎเกณฑ์ของกองทุนฯ นอกจากนี้ควรมีการกำหนดการขึ้นเรื่องขอรับทุนกู้ยืมและกำหนดการอนุมัติเงินกู้ยืมที่แน่นอน

4.5 การทำสัญญากู้ยืม

ในการทำสัญญากู้ยืม กองทุนฯ ควรกำหนดให้ผู้กู้ทำสัญญากู้ยืมใหม่เฉพาะเมื่อผู้กู้เปลี่ยนสถานศึกษาหรือผู้กู้มีความจำเป็นต้องขอเปลี่ยนแปลงวงเงินกู้ยืม โดยให้มีการกำหนดวงเงินกู้ยืมไว้จนจบการ

ศึกษาตามสิทธิของผู้ดูแลและตามเกณฑ์ของกองทุนฯ ส่วนการต่อสัญญาให้ผู้ดูแลในแต่ละปีการศึกษาควรต่อสัญญาเมื่อผู้ดูแลได้ส่งผลการศึกษาในปีที่ผ่านมาเท่านั้น ถ้าผู้ดูแลมีผลการเรียนตามเกณฑ์ก็ดำเนินการต่อสัญญาให้โดยไม่จำเป็นต้องทำสัญญาใหม่

4.6 การใช้จ่ายเงินกู้ยืมของนักศึกษา

ในการดำเนินงานของกองทุนฯ ที่ผ่านมา แม้กองทุนฯ จะได้รับภาระหนักในการดูแลผู้เรียนจำนวนมากให้มีโอกาสได้มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษา แต่กองทุนฯ ไม่ได้วางแผนหรือติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของผู้เรียน ผู้ดูแลในฐานะผู้รับภาระการใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของตนเอง ควรได้รับการดูแลและได้รับคำแนะนำให้สามารถใช้จ่ายเงินกู้ยืมกองทุนฯ ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ

จากผลการศึกษาแม้ว่าในภาพรวมรายได้และลักษณะอาชีพของครอบครัว ตลอดจนการใช้จ่ายตามฐานะของผู้ดูแลจะแตกต่างจากผู้ไม่ดูแล ด้วยฐานะของผู้ดูแลไม่ทัดเทียมกับผู้ไม่ดูแล แต่ยังมีผู้ดูแลบางรายมีการใช้จ่ายเงินกู้ยืมอย่างฟุ่มเฟือยไม่เหมาะสมกับฐานะนักศึกษา กองทุนฯ ควรได้มีการประชาสัมพันธ์ ให้มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติการใช้จ่ายเงินของผู้ดูแลให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษาอื่นๆ

4.7 ความรับผิดชอบในฐานะนักศึกษาและผู้ดูแลกองทุนฯ

ในส่วนของความรับผิดชอบในฐานะนักศึกษา จะเห็นได้ว่าแม้ผู้ดูแลส่วนใหญ่จะตระหนักถึงปัญหาฐานะทางครอบครัว และความจำเป็นที่จะต้องพึ่งตนเองเป็นหลักเมื่อจบการศึกษา แต่ด้วยฐานะทางสังคมและปัญหาด้านการเรียน ความมั่นใจในโอกาสที่จะได้งานเมื่อจบการศึกษาของผู้ดูแลยังมีน้อยกว่าผู้ไม่ดูแล กองทุนฯ ควรได้มีการพิจารณาให้มีการแนะนำการหางานก่อนจบการศึกษา และขอให้สถาบันการศึกษาเข้มงวดในการดูแลให้นักศึกษาได้ตั้งใจเล่าเรียนสมกับเจตนารมณ์ของกองทุนฯ รวมทั้งให้มีมาตรการดักเตือน ตลอดจนถึงตัดสิทธิกู้ยืมของผู้ดูแลที่ไม่ได้ไปเรียน เพื่อให้โอกาสนักศึกษาอื่นๆที่มีความจำเป็นและตั้งใจเล่าเรียนได้มีโอกาสใช้สิทธิกู้ยืมกองทุนฯบ้าง

แม้ว่าผู้ดูแลส่วนใหญ่จะมีความเห็นว่าการใช้คืนเงินกู้ยืมไม่เป็นภาระมากนัก เพราะอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ และเงื่อนไขการใช้คืนเงินกู้ที่ผ่อนปรน แต่เนื่องจากผู้ดูแลต้องเป็นผู้รับภาระการใช้คืนเงินกู้ด้วยตนเอง รวมทั้งมีภาระต้องช่วยเหลือครอบครัวและพึ่งพาตนเองเมื่อจบการศึกษา เพราะฐานะครอบครัวไม่อำนวยให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองสามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายของผู้ดูแลหลังจากจบการศึกษา กองทุนฯ จึงควรให้มีมาตรการแนะนำการวางแผนการใช้จ่ายที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้ดูแลสามารถพึ่งพาตนเองเมื่อได้

งานหลังจากจบการศึกษา รวมทั้งให้มีการวางแผนล่วงหน้าในการที่จะใช้เงินกู้ยืมตามเงื่อนไขของ กองทุนฯ

4.8 บทบาทของกองทุนฯ ในการสนับสนุนการพัฒนาระบบการศึกษา

ผู้กู้ยืมกองทุนฯ ควรได้ตระหนักว่าแม้ตนจะเป็นผู้ด้อยโอกาส แต่ก็ไม่ได้ละเลยภาระในการใช้ เงินกู้ยืมฯตามหน้าที่ของผู้ที่มีความรับผิดชอบ และเมื่อเปรียบเทียบกับผู้กู้ยืมกับนักศึกษาใน มหาวิทยาลัยของรัฐบาล ซึ่งได้รับการอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาด้วยเงินภาษีเช่นเดียวกัน กองทุนฯ ควรถือเป็นหน้าที่ในการดูแลผู้กู้ ซึ่งในบางส่วนหนึ่งได้เป็นผู้รับภาระการศึกษาของตนเองแทนการผลัก ภาระปัญหาของตนเองทั้งหมดให้กับรัฐบาล ให้มีความพร้อมและความสามารถที่จะรับภาระนั้น

การพัฒนากองทุนฯให้ยั่งยืนจะเป็นประโยชน์ในการให้โอกาสนักศึกษาจำนวนมากได้มีโอกาส เข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพ ด้วยการรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของตนเอง เนื่องจากรัฐ บาลไม่สามารถรับภาระในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพให้กับผู้เรียนจำนวนมาก ด้วยการพัฒนา มหาวิทยาลัยของรัฐให้มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน

บทที่ 1

บทนำ

1.1 คำนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จัดเป็นนโยบายสำคัญของประเทศมาโดยต่อเนื่อง โดยที่รัฐบาลพิจารณาเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงได้กำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมให้ผู้ที่อยู่ในวัยเรียนแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์มีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น เช่นเดียวกับผู้มีฐานะดี

จากนโยบายดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2538 และต่อมาได้ออกพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2541 และจัดตั้งสำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้อยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง แต่อย่างไรก็ตามรัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย เป็น 3 หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ โดยมีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมและได้เริ่มให้นักเรียน นักศึกษา กู้ยืมได้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นมา (ภาคผนวก ข)

วัตถุประสงค์ที่สำคัญของพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2541 คือ

1. เร่งดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
2. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นให้แก่นักเรียน/นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย
3. สนับสนุนการพัฒนาระบบการศึกษาด้านอุปสงค์โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของประชาชน

ในการดำเนินงานของกองทุนฯ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 ถึงปีการศึกษา 2543 กองทุนได้จัดสรรเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1,234,802 ราย และผู้เรียนในสถานศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยจำนวน 172,978 ราย โดยมีจำนวนเงินกู้ยืมโดยเฉลี่ย 42,289 บาทต่อราย ในส่วนของผู้กู้ในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และ 180,504 บาทต่อราย ในส่วนของผู้กู้ในสถานศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย รวมเป็นจำนวนผู้กู้ยืมทั้งสิ้น 1.4 ล้านคน และเป็นจำนวนเงินให้กู้ยืมทั้ง

สิ้น 83,442 ล้านบาท แต่จากรายงานความต้องการเรียนต่อของเด็กและเยาวชน ในการสำรวจข้อมูลทางสังคม พ.ศ.2542 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าจำนวนประชากร อายุ 13-24 ปี ผู้ที่ไม่เรียนหนังสือมีจำนวนถึง 7.1 ล้านคน (51.9% ของประชากรอายุระหว่าง 13-24 ปี) ในจำนวนนี้ร้อยละ 47.3 ไม่มีทุนทรัพย์เรียน ในขณะที่อีกร้อยละ 26.5 มีภาระต้องหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว

ในขณะที่ได้มีผู้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ทั้งในด้านความเพียงพอของเงินกู้ยืม ความยั่งยืนของกองทุนฯ ปัญหาในด้านการบริหารจัดการกองทุนฯ รวมไปถึงการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนนักศึกษาที่ด้อยโอกาส และได้มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารกองทุนที่เป็นประโยชน์ แต่การศึกษาที่ผ่านมาไม่ได้มีการศึกษาปัญหาและความจำเป็นของผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) ที่สำคัญยิ่งคือผู้กู้ยืม โครงการวิจัยนี้จึงมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาเหตุผลความต้องการกู้ยืมเงินกองทุนฯ ของผู้กู้ยืม การใช้จ่ายเงินกู้ยืมและความเข้าใจรวมถึงความพร้อมในการใช้คืนเงินกู้ยืมเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดแนวทางและนโยบายในการบริหารเงินกองทุนฯ ให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการศึกษาของประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อสำรวจเหตุผลความต้องการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาของนักศึกษาและผู้ปกครอง
- 2) เพื่อศึกษาฐานะผู้กู้เปรียบเทียบกับเงื่อนไขที่กำหนดโดยกองทุนฯ
- 3) เพื่อศึกษาความเพียงพอของเงินกู้ยืม และปัญหาในการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของนักศึกษา
- 4) เพื่อสำรวจความเข้าใจและความพร้อมในการใช้คืนเงินทุนของผู้กู้

ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์เพื่อกำหนดแนวทางหรือนโยบายในการดำเนินงานของกองทุนฯ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเพิ่มโอกาสให้นักเรียน/ นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และอาจใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบาย และการจัดสรรเงินกู้ยืมให้นักเรียน/นักศึกษาในสถาบันการศึกษา

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้เป็นกรณีศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ด้วยจุดประสงค์ที่จะเสนอข้อเท็จจริงและความเห็นในด้านของนักศึกษา เพื่อจะได้มีการพิจารณาหาแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับความจำเป็นของผู้กู้ โดยเฉพาะผู้กู้ซึ่งมีความจำเป็นต้องการสิทธิในการกู้ยืมกองทุนฯ แต่มีคุณสมบัติไม่เข้าเกณฑ์ของกองทุนฯ ตามกฎเกณฑ์ในปัจจุบัน

1.4 นิยามศัพท์

ผู้กู้รายใหม่	หมายถึง	นักเรียน/นักศึกษาที่เริ่มกู้ยืมจากกองทุนฯ ในปีการศึกษานั้นๆ
ผู้กู้รายเก่าหรือผู้กู้ต่อเนื่อง	หมายถึง	นักเรียน/นักศึกษาที่กู้ยืมจากกองทุนฯ อยู่ในปัจจุบันและมีการกู้ยืมนับตั้งแต่ 2 ปี ขึ้นไป
ผู้เลิกกู้	หมายถึง	นักเรียน/นักศึกษาที่เคยกู้ยืมจากกองทุนฯ และยังไม่สำเร็จการศึกษา
ผู้ไม่กู้ยืม	หมายถึง	นักเรียน/นักศึกษาที่ไม่เคยกู้ยืมจากกองทุนฯ และไม่เคยได้รับทุนการศึกษาหรือทุนกู้ยืมอื่นๆ
ผู้อุปการะ	หมายถึง	บิดามารดาหรือผู้ปกครองผู้ให้การอุปการะด้านการเงินแก่นักเรียน/นักศึกษาในปัจจุบัน
ผู้ค้ำประกันกองทุนฯ	หมายถึง หมายถึง	ผู้ค้ำประกันเงินกู้ยืมของนักเรียน/นักศึกษาตามสัญญากู้ยืมกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

1.5 วิธีการศึกษา

1.5.1 ประชากรที่จะศึกษา มหาวิทยาลัยในกรณีศึกษามีจำนวนนักศึกษาในปีการศึกษา 2544 ทั้งสิ้น 17,577 คน แยกเป็นนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์จำนวน 390 คน (ร้อยละ 2) นักศึกษานิเทศศาสตร์จำนวน 2,225 คน (ร้อยละ 13) และนักศึกษาในคณะบริหารธุรกิจและคณะอื่นๆ ได้แก่ บัญชี เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ รวม 14,962 คน (ร้อยละ 85) ในจำนวนนักศึกษาทั้งหมดนี้ มีนักศึกษาผู้กู้ยืมกองทุนฯรวมทั้งสิ้น 8,005 คน (ร้อยละ 46) แยกได้ตามสาขาวิชาดังนี้

จำนวนนักศึกษา	รวม	วิศวะฯ	นิเทศฯ	บริหารฯลฯ
รวม	17,577	390	2,225	14,962
ชาย	5,932	347	1,072	4,513
หญิง	11,645	43	1,153	10,449
ผู้ไม่กู้	9,572	201	1,519	7,852
ร้อยละ	54	52	68	52
ผู้กู้	8,005	189	706	7,110
ร้อยละ	46	48	32	48

1.5.2 ตัวอย่างในการศึกษา ในการศึกษานี้ได้กำหนดตัวอย่างโดยวิธีกำหนดโควต้า (Quota Sampling) ประกอบด้วยนักศึกษาผู้กู้ยืมจากกองทุนฯจำนวน 125 คน และผู้ไม่เคยกู้ยืมจากกองทุนฯ และไม่ได้รับทุนการศึกษาใดในขณะนี้จำนวน 125 คน โดยกำหนดตัวอย่างให้ครอบคลุมสาขาวิชาที่สนใจ ได้แก่คณะวิศวกรรมศาสตร์ 30 ราย คณะนิเทศศาสตร์ 30 ราย และคณะอื่นๆ รวม 65 ราย ในการกำหนดจำนวนตัวอย่างได้เพิ่มจำนวนรายของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะนิเทศศาสตร์จากสัดส่วนของประชากร เพื่อประโยชน์ในการศึกษาข้อแตกต่าง ด้วยค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์เป็นเงินปีละประมาณ 100,000 บาท ในขณะที่กองทุนฯจัดสรรเงินกู้ยืมต่อรายให้ได้ปีละไม่เกิน 100,000 บาท นักศึกษาในคณะนี้จึงไม่ได้รับจัดสรรเงินกู้ยืมสำหรับค่าครองชีพ นักศึกษาในคณะนิเทศศาสตร์จะมีค่าใช้จ่ายสูงสำหรับอุปกรณ์การศึกษา เช่น กล้องถ่ายรูป การคัดเลือกตัวอย่างใช้วิธีสุ่มรายชื่อนักศึกษาตามประเภทผู้กู้ยืม แต่ด้วยข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาการศึกษา ปัญหาในการติดต่อนัดหมายนักศึกษาในตัวอย่าง รวมทั้งมีนักศึกษาบางรายซึ่งไม่ได้ลงทะเบียนหรือมีการย้ายคณะหรือสถานที่ศึกษา ผลจากการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามระหว่างวันที่ 11 พฤศจิกายน 2544 จนถึงวันที่ 31 มกราคม 2545 จึงได้จำนวนนักศึกษาผู้กู้ยืมและผู้ไม่กู้ยืมแยกตามสาขาวิชาดังนี้

จำนวนนักศึกษาในตัวอย่าง		รวม	วิศวะฯ	นิเทศฯ	บริหารฯลฯ
ผู้ไม่กู้	จำนวนตัวอย่างที่กำหนดไว้	125	30	30	65
	จำนวนตัวอย่างที่สัมภาษณ์	100	14	22	64
	% ของตัวอย่างที่สัมภาษณ์	80%	47%	73%	98%
ผู้กู้	จำนวนตัวอย่างที่กำหนดไว้	125	30	30	65
	จำนวนตัวอย่างที่สัมภาษณ์	100	23	22	55
	% ของตัวอย่างที่สัมภาษณ์	80%	77%	73%	85%
รวม	จำนวนตัวอย่างที่กำหนดไว้	250	60	60	130
	จำนวนตัวอย่างที่สัมภาษณ์	200	37	44	119
	% ของตัวอย่างที่สัมภาษณ์	80%	62%	73%	92%

1.5.3 กรณีศึกษา เพื่อให้เข้าใจถึงปัญหาที่แตกต่างกันของนักศึกษา จึงได้มีการสัมภาษณ์นักศึกษาบางรายแบบเจาะลึกเป็นกรณีศึกษาพิเศษ จำนวน 8 คน

- 1.5.4 เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม จะใช้แบบสำรวจและการสัมภาษณ์ (Structured Interview) รวมทั้งการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกสำหรับกรณีศึกษา (Case Interview)
- 1.5.5 การประมวลผลข้อมูล ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จะนำมาประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อสรุปผลโดยใช้สถิติที่เหมาะสมกับข้อมูล

1.6 โครงสร้างของรายงานฉบับนี้

รายงานฉบับนี้ประกอบด้วย 6 บท ดังนี้ 1) บทนำ 2) แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 4) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาและโอกาสพึ่งตนเองเมื่อจบการศึกษา 5) ทักษะคติและความต้องการกู้ยืมเพื่อการศึกษา และ 6) บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทที่ 2

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การสนับสนุนการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปทุนการศึกษา

ในขณะที่ประเทศต่างๆกว่า 50 ประเทศทั่วโลก มีนโยบายให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่ผู้เรียนเฉพาะในระดับปริญญาตรี (Ziderman, 1999) กองทุนเงินกู้ยืมฯ ของไทยในปัจจุบันสนับสนุนเงินกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับปริญญาตรี สมชัย ฤชุพันธ์ และชลธาร วิศรุตวงศ์ (2544) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าบทบาทของกองทุนฯ จำต้องปรับเปลี่ยนเพื่อมุ่งอุดหนุนผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะเมื่อมีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสิบสองปีโดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผู้เรียนจะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่ต้องรับภาระค่าธรรมเนียมนการศึกษา อย่างไรก็ตามสำหรับนักเรียนผู้ยากจน รัฐบาลจำเป็นต้องสนับสนุนค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการครองชีพในรูปทุนการศึกษาให้เปล่าแทนการให้เงินกู้ยืม ซึ่งจะได้ประโยชน์ในการลดต้นทุนการบริหารจัดการ และหลีกเลี่ยงปัญหาการสร้างภาระหนี้สินให้กับนักเรียน

2.2 การสนับสนุนการศึกษาระดับอุดมศึกษาผ่านด้านอุปสงค์

ในการสนับสนุนการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน สมชัย ฤชุพันธ์ และชลธาร วิศรุตวงศ์ (2544) มีความเห็นว่ารัฐบาลควรดำเนินการภายใต้หลักแนวคิด 3 ประการ

- 1) ภาครัฐควรเปลี่ยนรูปแบบการสนับสนุนการศึกษา โดยลดการสนับสนุนผ่านด้านสถานศึกษาหรืออุปทาน (Supply Side) และเปลี่ยนมาให้การสนับสนุนการศึกษผ่านด้านผู้เรียนหรืออุปสงค์ (Demand Side) เพื่อให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาผ่านกลไกตลาด (Market Mechanism)
- 2) ประชาชนควรมีบทบาทร่วมในการลงทุนเพื่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะผู้เรียนควรร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายตามกำลังความสามารถ ในฐานะที่เป็นผู้รับผลประโยชน์ส่วนใหญ่เมื่อสำเร็จการศึกษา
- 3) รัฐบาลมีหน้าที่สร้างโอกาสในการศึกษาให้แก่ผู้ด้อยโอกาส เพื่อผลประโยชน์แก่สังคมโดยรวม เป็นการกระจายรายได้และสร้างความเป็นธรรมในสังคม

2.3 หน้าทีรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษา

จากการศึกษาลักษณะเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในต่างประเทศ สมชัย ฤชุพันธ์ และชลธาร วิศรุตวงศ์ (2544) พบว่ารูปแบบในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการศึกษาในรูปเงินกู้ยืมแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ โดยมีแนวคิดในส่วนผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาแยกออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มประเทศที่คิดว่าพ่อแม่ที่มีรายได้มีหน้าที่ต้องให้การศึกษาแก่บุตร จะกำหนดเงื่อนไขการให้ความช่วยเหลือของรัฐตามเกณฑ์รายได้ของพ่อแม่ ซึ่งการดำเนินงานของกองทุนฯ ในปัจจุบันได้ใช้หลักแนวคิดเดียวกันนี้ ส่วนกลุ่มประเทศที่คิดว่าผู้เรียนเป็นอิสระทางการเงินจากพ่อแม่และควรเป็นผู้รับภาระต้นทุนการศึกษาของตนเอง จะไม่นำรายได้ของพ่อแม่มาพิจารณาในการให้ความช่วยเหลือทางการศึกษาแก่ผู้เรียน อย่างไรก็ตามการให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาโดยรัฐไม่ได้เป็นในลักษณะมุ่งแสวงหากำไร การคิดดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากรัฐ มี 3 ลักษณะ คือ รัฐคิดอัตราดอกเบี้ยตามอัตราตลาดเงินกู้ รัฐอุดหนุนอัตราดอกเบี้ยบางส่วน และรัฐจ่ายดอกเบี้ยแทนผู้กู้ เฉพาะในประเทศอังกฤษรัฐคิดอัตราดอกเบี้ยเท่ากับอัตราเงินเฟ้อ โดยมีการปรับอัตราดอกเบี้ยทุกปีตามดัชนีราคาผู้บริโภค

ส่วนพัฒนาการที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา (Breneman , Leslie and Anderson , 1996) คือรัฐบาลกลางให้ทุนอุดหนุนการศึกษาแก่ผู้เรียน ทั้งในรูปทุนการศึกษาและเงินกู้ยืม ตามความต้องการ และความจำเป็นของผู้เรียน (Need-Based System) เป็นต้นว่าผู้เรียนจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำจะได้รับเงินอุดหนุนทั้งในรูปทุนการศึกษาและเงินกู้ยืม ส่วนผู้เรียนจากครอบครัวที่มีรายได้ปานกลางสามารถเข้าศึกษาในสถานศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายสูงโดยได้รับเงินอุดหนุนในลักษณะเงินกู้ยืม ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยสูงสุด 9% และอัตราดอกเบี้ยจะปรับเปลี่ยนทุกปี ในระหว่างปีการศึกษา 1992-1993 มีนักศึกษาในระดับปริญญาตรีในสหรัฐอเมริกา 18.5 ล้านคน ในจำนวนนี้กว่า 6 ล้านคนได้รับเงินอุดหนุนการศึกษาจากรัฐบาลกลาง โดยส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืม (Johnstone, 1995)

2.4 แนวคิดในการจัดการเงินทุนอุดหนุนการศึกษาในสหรัฐอเมริกา

Johnstone (1995) ซึ่งมีความเห็นสนับสนุนการดำเนินนโยบายเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลกลางสหรัฐ เห็นควรให้มีการแยกประเมินปัญหาในการดำเนินโครงการจากนโยบายและหลักการพื้นฐานในการให้ทุนอุดหนุนการศึกษา ได้สรุปนโยบายและหลักแนวคิดในการจัดการเงินทุนอุดหนุนการศึกษาของสหรัฐอเมริกาไว้ 7 ประการ คือ

- 1) บทบาทของรัฐซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและบทบาทของรัฐบาลกลาง ซึ่งเป็นผู้ให้ทุนอุดหนุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียนนั้นแยกจากกัน จึงควรที่จะประเมินปัญหาในการดำเนินการของรัฐและนโยบายของรัฐบาลกลางแยกกัน

- 2) ภาระค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น เป็นภาระรับผิดชอบร่วมกันตามความเหมาะสมของผู้เสียภาษีรายได้ทั้งของรัฐและรัฐบาลกลาง พ่อแม่ที่มีรายได้ ผู้เรียนและผู้ใจบุญซึ่งบริจาคเงินเพื่อเป็นทุนการศึกษา พ่อแม่ที่มีรายได้มีหน้าที่รับผิดชอบภาระให้การศึกษาแก่บุตรตามกำลังความสามารถจนกว่าบุตรจะมีอายุเกินกว่า 24 หรือ 25 ปีโดยประมาณ ผู้เรียนเองสามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของตนเองด้วยการทำงานทั้งในภาคเรียนและระหว่างปิดภาคเรียน รวมทั้งกู้ยืมเงินเพื่อเป็นค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการศึกษาของตน ปริมาณเงินกู้ยืมที่จัดสรรให้แก่ผู้เรียนควรเป็นปริมาณที่เพียงพอให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาต่อ แต่ในขณะเดียวกันไม่เป็นภาระเกินกำลังผู้กู้ในการดำเนินชีวิตเมื่อทำงานหรือมีครอบครัวในภายหลัง
- 3) บทบาทของรัฐบาลกลางในการสนับสนุนการศึกษาด้วยเงินรายได้จากผู้เสียภาษี มุ่งขยายโอกาสให้ผู้เรียนจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยและปานกลาง ซึ่งพ่อแม่ไม่สามารถที่จะสนับสนุนให้บุตรได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีได้มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐซึ่งมีค่าใช้จ่ายน้อย รัฐบาลอาจให้เงินอุดหนุนในรูปทุนการศึกษาให้เปล่า หรือในรูปทุนกู้ยืมสำหรับผู้เรียนซึ่งรัฐบาลอุดหนุนดอกเบี้ย เกณฑ์การอุดหนุนจะพิจารณาตามความจำเป็นของผู้เรียน (Need-Based System) และผู้เรียนจะต้องมีส่วนในการรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของตนเองด้วยการทำงานหารายได้เสริมในระหว่างภาคเรียนและปิดภาคเรียน นอกจากนี้รัฐบาลกลางยังใช้เงินจากภาษีรายได้ เพื่อเสริมโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าศึกษาในสถานศึกษาเอกชนที่มีค่าใช้จ่ายสูงตามความต้องการ ถ้าพ่อแม่มีรายได้พอหรือสามารถรับภาระเงินกู้ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตรบางส่วน รัฐบาลอุดหนุนผู้เรียนในกรณีหลังนี้ด้วยการให้เงินกู้ยืมมีดอกเบี้ยแก่ผู้ปกครองและผู้เรียน
- 4) การสนับสนุนวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของรัฐ รวมทั้งการอุดหนุนสถาบันการศึกษาเอกชน โดยตรงหรือในรูปเงินกู้ยืมให้แก่ผู้เรียน เป็นนโยบายในระดับรัฐ
- 5) การจัดเงินอุดหนุนเพื่อการศึกษาของรัฐบาลกลาง จะให้แก่ผู้เรียนโดยไม่คำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะมุ่งเน้นความจำเป็นมากกว่าความสามารถ (Need-Based over Merit Aid) อย่างไรก็ตามผู้เรียนต้องมีความก้าวหน้าในการเรียนตามสมควร
- 6) เงินอุดหนุนการศึกษาโดยรัฐบาลกลางจัดให้แก่ผู้เรียนโดยไม่คำนึงถึงหลักสูตรการศึกษาหรืออาชีพในอนาคตของผู้เรียน อาจจะมีข้อยกเว้นบ้างแต่เป็นส่วนน้อย
- 7) เนื่องจากรัฐบาลกลางของสหรัฐอเมริกา มีนโยบายสนับสนุนทุนอุดหนุนการศึกษาสำหรับผู้สามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีอย่างทั่วถึง และผู้เรียนมีส่วนต้องรับภาระค่าใช้จ่ายใน

การศึกษาของตนเองส่วนหนึ่ง ผู้กู้ยืมจึงไม่จำเป็นต้องมีหลักทรัพย์หรือผู้ค้ำประกันเงินกู้ยืม โดยรัฐบาลจะเป็นผู้ค้ำประกันความเสี่ยงในกรณีที่มีหนี้สูญ

Hauptman (1995) มีความเห็นว่าวิธีการอุดหนุนการศึกษาผ่านผู้เรียน (Student-Aid-Based Strategy) มีผลให้นักศึกษาจำนวนมากได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี การปรับเปลี่ยนนโยบายการศึกษาในสหรัฐอเมริกาในปี 1972 นั้น นอกจากจะเป็นการเปลี่ยนแปลงจากการที่รัฐบาลให้เงินอุดหนุนสถาบันการศึกษาเป็นการอุดหนุนการศึกษาผ่านผู้เรียน ยังได้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดสรรเงินให้แก่ผู้เรียนผ่านสถาบันการศึกษา (Campus-Based Aid Programs) มาเป็นการจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาให้ผู้เรียนโดยตรง ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การที่รัฐบาลกลางให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่ผู้เรียนโดยตรงเป็นผลให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกสถาบันการศึกษาที่ตนต้องการ และจำนวนนักศึกษาที่มาจากครอบครัวยากจนหรือด้อยโอกาสก็เพิ่มขึ้นอย่างมากเทียบกับอัตราเพิ่มของประชากรในกลุ่มเดียวกันนี้ อย่างไรก็ตาม Hauptman (1995) เห็นว่านโยบายการอุดหนุนการศึกษาของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา แม้จะประสบผลสำเร็จในการสร้างโอกาสให้แก่ผู้เรียน (Increasing Access) เพิ่มขีดความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ให้โอกาสผู้เรียนได้เลือกสถานศึกษา แต่ปัญหาที่ Hauptman (1995) ชี้ว่าเกิดจากระบบปัจจุบันคือสัดส่วนของผู้เรียนที่จบการศึกษา (Retention or Completion Rates) ลดลง รวมทั้งระยะเวลาที่ผู้เรียนใช้ในการศึกษาจนจบหลักสูตร (Average Time-to-Degree) ก็เพิ่มขึ้น นอกจากนั้นนโยบายอุดหนุนการศึกษาของรัฐบาลกลางได้เน้นการสร้างโอกาสให้แก่ผู้เรียน แต่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรในการควบคุมให้มีการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

2.5 พัฒนาการของกองทุนกู้ยืมในประเทศสหรัฐอเมริกา

การให้เงินอุดหนุนเพื่อการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกามีความเป็นมานานกว่า 50 ปี (Gladieux, 1995) นับตั้งแต่การพิจารณาอนุมัติ Servicemen's Readjustment Act หรือ GI Bill of Rights ในปี 1944 โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาที่มาจากครอบครัวทหารผ่านศึกที่มีรายได้ระดับต่ำ และระดับปานกลาง และอุดหนุนเฉพาะการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมปลาย อีกทั้งยังเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การสร้าง ความมั่นคงของชาติ

ในช่วงทศวรรษ 1960 วัตถุประสงค์ของการให้เงินอุดหนุนดังกล่าวได้เน้นไปที่การให้ความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนอเมริกันโดยทั่วไป และลดความสำคัญในการใช้เงินอุดหนุนดังกล่าวเพื่อการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ โดยเริ่มจากการพิจารณาอนุมัติ College Work-Study Program ในปี 1964 ซึ่งต่อมาได้มีโครงการที่รัฐบาลกลางอนุมัติการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบ

ในปัจจุบันเงินกู้เพื่อการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา มี 2 รูปแบบ ได้แก่ Guaranteed Student Loan (GSL) และ National Direct Student Loan (NDSL) ซึ่งแหล่งเงินกู้ทั้ง 2 แหล่งนี้แม้จะมีเป้าหมายเพื่อการขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นสำคัญเหมือนกัน แต่มีรูปแบบและกลไกการดำเนินงานที่แตกต่างกัน

GSL เป็นการอนุมัติเงินกู้ให้กับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยสถาบันการเงินเอกชนซึ่งส่วนใหญ่เป็นธนาคารพาณิชย์ โดยเงินกู้ดังกล่าวรัฐบาลเป็นผู้ค้ำประกัน โดยนักศึกษาสามารถกู้ยืมได้ในวงเงินตั้งแต่ 2,500-12,500 เหรียญสหรัฐ ตลอดระยะเวลาการศึกษาในระดับปริญญาตรีซึ่งเงินกู้ดังกล่าวจะอนุมัติให้กับนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 30,000 เหรียญสหรัฐต่อปี หรือในกรณีที่ผู้ปกครองมีรายได้เกินกว่านี้ก็ได้ แต่ต้องแสดงให้เห็นว่าเงินสนับสนุนจากครอบครัวและแหล่งอื่นๆ เมื่อรวมกันแล้วไม่เพียงพอ

หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้ว นักศึกษามีระยะเวลาพักหนี้ (grace period) เป็นระยะเวลา 6 เดือน โดยระหว่างเวลาที่นักศึกษากำลังศึกษา และระยะเวลาการพักหนี้จะเป็นช่วงเวลาปลอดดอกเบี้ย ซึ่งรัฐบาลจะเป็นผู้รับภาระการชำระดอกเบี้ยนับตั้งแต่นักศึกษาเริ่มการกู้จนถึงสิ้นสุดระยะเวลาการพักหนี้ โดยรัฐบาลจะชำระดอกเบี้ยให้กับสถาบันการเงินที่ปล่อยกู้ในอัตราดอกเบี้ย 8% ต่อปี บวกกับส่วนเพิ่มในกรณีที่อัตราดอกเบี้ย 8% ค้างต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยในตลาด โดยอัตราส่วนเพิ่มนี้จะมีการปรับทุกๆ 180 วัน ซึ่งในส่วนนี้ถือว่าการอุดหนุนจากรัฐบาลโดยตรง หลังจากสิ้นสุดระยะเวลาการพักชำระหนี้แล้ว นักศึกษาผู้กู้มีเวลาในการชำระหนี้ 10 ปี ในอัตราดอกเบี้ย 8% ต่อปี

สำหรับ NDSL นั้น เป็นเงินกู้เพื่อการศึกษาที่รัฐบาลกลางสหรัฐอนุมัติเงินจำนวนหนึ่งให้กับสถานศึกษา เพื่อตั้งเป็นกองทุนหมุนเวียนให้นักศึกษากู้ โดยระหว่างที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ และระหว่างระยะเวลาพักหนี้ 6 เดือน จะเป็นช่วงระยะเวลาปลอดดอกเบี้ยเช่นเดียวกับ GSL อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยที่จะต้องชำระคืนจะเป็น 5% ต่อปี ซึ่งต่ำกว่า GSL ด้วยกระบวนการอนุมัติเงินกู้ที่ง่ายกว่า และอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่านี้ NDSL จึงเป็นเงินกู้ที่มุ่งให้การอุดหนุนนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย

2.6 การปรับเปลี่ยนบทบาทของกองทุนฯ ของไทยให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

ในการศึกษาของ สมชัย ฤชุพันธ์ และชลธาร วิสรุตวงศ์ ผู้ศึกษามีความเห็นว่าบทบาทของกองทุนฯ ของไทยในปัจจุบันเป็นเพียงบทบาทประกอบ (Supplementary Feature) ของการสนองทุนเพื่อการศึกษา ในขณะที่ควรจะมีการปรับบทบาทของกองทุนฯ ให้เป็นบทบาทหลักของรัฐ (Main Feature) ที่จะสนองทุนเพื่อการศึกษาโดยผ่านทางด้านผู้เรียนหรืออุปสงค์ (Demand-Side Financing) เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการ

ปฏิรูปการศึกษาภายใต้พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แนวทางการจัดการศึกษาผ่านทางด้าน ตัวผู้เรียนหรืออุปสงค์เป็นการจัดการศึกษาที่อาศัยกลไกตลาด การสนับสนุนการศึกษาผ่านทางด้านผู้เรียน เป็นการเพิ่มอำนาจให้ผู้เรียนได้เลือกสถานศึกษาที่ต้องการ มีผลให้เกิดการแข่งขันในการบริหารงานสถาน ศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และช่วยให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ

เนื่องจากรัฐมีภาระให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น กองทุนฯ จึงควรให้ เงินกู้ยืมฯ ด้วยเงื่อนไขผ่อนปรน (Soft Loan) ในขณะที่รัฐบาลจำเป็นต้องให้เงินอุดหนุนกองทุนฯ ต่อไป ใน ระยะแรก กองทุนฯ ควรมีเป้าหมายในการรักษาสภาพกองทุนฯ ด้วยเงินหมุนเวียน (Revolving Fund) ใน อนาคต รัฐบาลควรลดการจัดสรรเงินงบประมาณของรัฐบาลให้สถานศึกษาโดยตรง และปรับโอนเป็นเงิน สมทบกองทุนฯ เพื่อรองรับความต้องการกู้ยืมของผู้เรียน สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับค่าธรรมเนียมการ ศึกษาให้สูงขึ้น เป็นการปรับบทบาทให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับอุดมศึกษา

2.7 ปัญหาในการดำเนินงานของกองทุนฯ

จากการศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกองทุนฯ ในช่วงปี 2539-2543 สมชัย ฤชุพันธ์ และ ชลธาร วิศรุตวงศ์ (2544) พบว่านอกจากปัญหาในด้านการดำรงอยู่ของกองทุนฯ (Sustainability) ดังได้ กล่าวข้างต้น กองทุนฯ ยังมีปัญหาในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและความเท่าเทียมกันในการจัดสรรเงินให้ผู้ กู้ยืม ประการแรกเกณฑ์รายได้บิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้มีสิทธิกู้ตามที่กองทุนฯ ได้กำหนดไว้ไม่เกิน 150,000 บาท นอกจากจะตรวจสอบไม่ได้ ยังไม่มีความสัมพันธ์กับฐานะครอบครัวที่แท้จริงของผู้กู้ รวมทั้ง ไม่สามารถใช้เป็นตัวชี้วัดว่าผู้กู้เป็นนักศึกษาที่ยากจนในกลุ่มเป้าหมายของกองทุนฯ

ในการพิจารณาคณะสมบัติผู้ขอกู้ยืมกองทุนฯ ว่าเป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์จริงหรือไม่นั้น Ziderman (1999) เห็นว่าควรคำนึงถึงจำนวนสมาชิกครอบครัว จำนวนผู้อยู่ในวัยเรียน และจำนวนผู้สามารถหารายได้ ของครอบครัว รวมไปถึงส่วนประกอบของครอบครัว เช่น พ่อแม่อยู่ด้วยกันหรือหย่าร้าง ส่วนสมชัย ฤชุพันธ์ และชลธาร วิศรุตวงศ์ (2544) เห็นว่าควรพิจารณารายได้ครอบครัวผู้กู้ในการรับภาระค่าใช้จ่ายใน การศึกษาเป็นสำคัญ โดยพิจารณาจากรายได้บิดามารดาหรือผู้ปกครองและจำนวนบุตรผู้ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ให้มีเพดานรายได้ไม่เกิน 5 เท่าของค่าธรรมเนียมการศึกษารายปี หรือไม่เกินปีละ 300,000 บาท

ปัญหาประการต่อมาซึ่งทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการจัดสรรเงินให้ผู้กู้ยืม สืบเนื่องมาจาก กองทุนฯ จัดสรรงบประมาณตามสังกัดสถานศึกษา และให้อำนาจสถานศึกษากำหนดรายละเอียดเงื่อนไข การกู้ยืมโดยอิสระภายใต้เพดานวงเงินกู้ยืมที่กองทุนฯ กำหนดไว้กว้างๆ นโยบายการจัดสรรเงินกู้ยืมให้ผู้ กู้แตกต่างกันระหว่างผู้กู้รายเก่าและผู้กู้รายใหม่ และยังแตกต่างกันระหว่างสถานศึกษา

ในขณะที่โครงการเงินให้กู้ยืมส่วนใหญ่ให้โอกาสผู้เรียนใช้คืนเงินกู้ยืมตามสัดส่วนของรายได้ หลังจบการศึกษา และมีกำหนดระยะเวลาใช้คืนที่ยาว เงื่อนไขการคืนเงินกู้ยืมของกองทุนฯ เป็นเงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากโดยกำหนดให้มีระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี ระยะเวลาคืนเงินกู้ใน 15 ปี รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยต่ำที่ร้อยละ 1 ต่อปี ผู้กู้ยืมจะมีภาระการใช้คืนเงินกู้น้อย เพียงประมาณร้อยละ 2.2 ถึงร้อยละ 3.5 ของรายได้เมื่อจบการศึกษา ในขณะที่ผู้กู้ควรรับภาระใช้คืนเงินกู้ได้ในสัดส่วนร้อยละ 12 ถึงร้อยละ 13 ของรายได้ผู้กู้ต่อปี (Ziderman, 1999) การกำหนดเงื่อนไขให้เข้มงวดกว่าเดิมในลักษณะอัตราก้าวหน้า แต่ให้อัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าตลาดการเงิน จะทำให้การชำระหนี้ครบถ้วนเร็วขึ้น และช่วยให้กองทุนฯ มีรายได้ครอบคลุมต้นทุนการบริหารจัดการกองทุนฯ (สมชัย ฤชุพันธ์ และชลธาร วิสรุตวงศ์ 2544)

อย่างไรก็ดีการศึกษาที่ผ่านมาไม่ได้มีการประเมินปัญหาและความจำเป็นของผู้ที่ได้รับเงินกู้จากกองทุนฯ โดยตรง การศึกษานี้จะเป็นข้อมูลความต้องการของผู้กู้ยืมเพื่อประกอบการดำเนินนโยบายของกองทุนฯ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนตามเป้าหมายของกองทุนฯ

บทที่ 3

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน

นักศึกษารวมทั้งสิ้น 200 ราย ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ไม่กู้ 100 รายและผู้กู้ 100 ราย โดยมีสัดส่วนเพศชายร้อยละ 38 และเพศหญิงร้อยละ 62 สามารถจำแนกผู้เรียนตามสาขาวิชาและเพศได้ดังนี้

จำนวนนักศึกษาในตัวอย่าง	รวม	วิศวะ	นิเทศฯ	บริหารฯลฯ
รวม	200	37	44	119
ชาย	76	34	10	32
หญิง	124	3	34	87
ผู้ไม่กู้	100	14	22	64
ชาย	38	13	5	20
หญิง	62	1	17	44
ผู้กู้	100	23	22	55
ชาย	38	21	5	12
หญิง	62	2	17	43

ผู้เรียนโดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68) สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาเดิมที่เป็นของรัฐบาล มีร้อยละ 32 ที่จบจากสถานศึกษาของเอกชน นอกจากนี้ในจำนวนผู้เรียนทั้งหมด มีร้อยละ 61 จบการศึกษาจากมัธยมศึกษาสายสามัญ มีร้อยละ 34 เรียนจบจากมัธยมศึกษาสายอาชีพ มีร้อยละ 5 และ 1 ที่จบจากราชมงคลและราชภัฏตามลำดับ ในส่วนของผู้ไม่กู้มีลักษณะคล้ายกับผู้เรียนโดยรวม คือ ผู้ไม่กู้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75) เรียนจบสถานศึกษาเดิมที่เป็นของรัฐบาล และมีร้อยละ 25 จบจากสถาบันเอกชน นอกจากนี้ มีผู้ไม่กู้ถึงร้อยละ 74 เรียนจบจากมัธยมศึกษาสายสามัญ มีเพียง ร้อยละ 22 และ 4 ที่จบจากมัธยมศึกษาสายอาชีพและราชมงคลตามลำดับ สำหรับผู้กู้มีลักษณะโดยทั่วไปคล้ายกับผู้ไม่กู้ โดยมีผู้กู้ร้อยละ 61 สำเร็จการศึกษาจากสถาบันรัฐบาล ขณะที่ มีร้อยละ 39 จบจากสถาบันเอกชน อย่างไรก็ตามมีผู้กู้เพียงร้อยละ 48 เรียนจบจากมัธยมศึกษาสายสามัญ และมีอีกร้อยละ 45 ที่เรียนจบจากมัธยมศึกษาสายอาชีพอีกร้อยละ 6 และ 1 เรียนจบจากราชมงคลและราชภัฏตามลำดับ

ผู้เรียนซึ่งมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ 45) ประกอบไปด้วยร้อยละ 52 ของผู้ไม่กู้และ ร้อยละ 38 ของผู้กู้ สำหรับอันดับรองลงมาคือผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ ซึ่งมีผู้

เรียนร้อยละ 21 (โดยมีผู้ไม่กู้ร้อยละ 15 และผู้กู้ร้อยละ 26) นอกจากนี้มีผู้เรียนร้อยละ 19 โดยเป็นผู้กู้ และผู้ไม่กู้ร้อยละ 19 เท่ากันมาจากภาคกลาง ในส่วนของผู้ที่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น มีผู้เรียนร้อยละ 10 ซึ่งมีผู้ไม่กู้ร้อยละ 9 และผู้กู้ร้อยละ 11 อันดับสุดท้ายคือผู้เรียนร้อยละ 6 โดยมีผู้ไม่กู้ร้อยละ 5 และผู้กู้ร้อยละ 6 มาจากภาคเหนือ

เมื่อสอบถามนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดจำนวน 110 ราย มีร้อยละ 23 ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุด ให้เหตุผลในการมาศึกษาต่อในกรุงเทพมหานครว่า เนื่องจากที่กรุงเทพฯ มีสถานศึกษาให้เลือกมากกว่าและมีมาตรฐานการศึกษาที่ดีกว่า เหตุผลรองลงมาคือมีผู้ปกครองหรือญาติแนะนำให้มาเรียนหรือมีญาติเรียนอยู่ที่นี่ก่อนแล้ว (ร้อยละ 19) นอกจากนี้ ยังมีนักศึกษาที่ให้เหตุผลที่แตกต่างกันไป ได้แก่ เพื่อนชวนหรือรุ่นพี่หรืออาจารย์แนะนำ (ร้อยละ 10) ในจังหวัดที่อยู่ไม่มีมหาวิทยาลัยหรือสาขาที่ต้องการเรียน (ร้อยละ 8) ต้องการเปิดโลกทัศน์ ได้ประสบการณ์ และอยากก้าวหน้า และครอบครัวย้ายมาหรือมีญาติที่อยู่กรุงเทพฯ คิดเป็นร้อยละ 7 เท่ากัน เหตุผลที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยในต่างจังหวัดไม่ได้ (ร้อยละ 5) มีบางรายที่เรียนอยู่ในกรุงเทพฯ อยู่แล้ว (ร้อยละ 4) และมีเหตุผลอื่น ๆ อีกเช่น ที่นี่มีกองทุนฯ และหางานง่าย เป็นต้น (ร้อยละ 4) อย่างไรก็ตามมีนักศึกษาอีกร้อยละ 14 ที่ไม่ได้ให้เหตุผล

ผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนดีตามเกณฑ์โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA.) โดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.39 โดยมีผู้เรียนร้อยละ 69 ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม เท่ากับหรือมากกว่า 2.00 ขึ้นไป ในขณะที่มีผู้เรียนร้อยละ 31 มีเกรดเฉลี่ยสะสม น้อยกว่า 2.00 ในส่วนของผู้ไม่กู้ในส่วนใหญ่มีผลการเรียนดีตามเกณฑ์เช่นกัน โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 แยกได้เป็นผู้ไม่กู้ร้อยละ 79 ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม เท่ากับหรือมากกว่า 2.00 ขึ้นไป และร้อยละ 21 มีเกรดเฉลี่ยสะสม น้อยกว่า 2.00 สำหรับผู้กู้ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.20 ซึ่งน้อยกว่าผู้ไม่กู้โดยรวม ซึ่งมีร้อยละ 58 ของผู้กู้ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมเท่ากับหรือมากกว่า 2.00 ขึ้นไป และมีถึงร้อยละ 42 ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 (ตารางที่ 1.1-1.2)

3.2 สถานภาพสมรสของบิดามารดา

สถานภาพสมรสของบิดามารดาของผู้เรียนโดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76) อยู่ด้วยกัน ซึ่งสามารถแยกได้เป็นผู้ไม่กู้ร้อยละ 81 และผู้กู้ร้อยละ 70 นอกจากนี้มีผู้เรียนร้อยละ 15 โดยประกอบด้วยผู้ไม่กู้ร้อยละ 10 และผู้กู้ร้อยละ 19 ที่บิดามารดาหย่าหรือเป็นม่าย มีผู้เรียนร้อยละ 9 สำหรับกรณีที่บิดามารดาแยกกันอยู่ โดยมีผู้ไม่กู้ร้อยละ 7 และผู้กู้ร้อยละ 10 และสุดท้ายคือมีผู้เรียนร้อยละ 2 ซึ่งรวมผู้ไม่กู้ร้อยละ 2 และผู้กู้ร้อยละ 1 ที่บิดาและมารดาถึงแก่กรรม

เมื่อศึกษาสถานภาพสมรสของบิดามารดาของผู้กู้อาจเห็นได้ว่าสถานภาพสมรสของบิดามารดาของผู้กู้อยู่ด้วยกันมีร้อยละ 70 โดยในกรุงเทพฯและปริมณฑลมีร้อยละ 61 และในต่างจังหวัดมีร้อยละ 76 สำหรับสถานภาพสมรสของบิดามารดาของผู้กู้อีกที่หย่าหรือเป็นม่าย และแยกกันอยู่รวมกันสูงถึงร้อยละ 29 ซึ่งในกรุงเทพฯและปริมณฑลมีร้อยละ 40 และในต่างจังหวัดมีร้อยละ 22 ส่วนกรณีที่มีบิดาและมารดาถึงแก่กรรมมีร้อยละ 1 ของผู้กู้อีกทั้งหมด โดยเท่ากับร้อยละ 2 ของผู้กู้อยู่ต่างจังหวัด (ตารางที่ 2.1)

3.3 สถานภาพของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะทางการเงิน

ผู้สนับสนุนหรือผู้อุปการะด้านการเงินของผู้เรียนซึ่งเป็นหลักในครอบครัวโดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67) เป็นบิดา ลำดับต่อมาคือ มารดา (ร้อยละ 26) ญาติอื่นๆ (ร้อยละ 8) และบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ (ร้อยละ 1) ผู้อุปการะหลักสำหรับผู้ไม่กู้อันเป็นบิดา ร้อยละ 76 มารดา ร้อยละ 18 และญาติอื่นๆ ร้อยละ 6 ในส่วนของผู้กู้อีกมีร้อยละ 57 ที่มีบิดาเป็นผู้อุปการะหลัก ร้อยละ 33 มีมารดาเป็นหลักในการสนับสนุนด้านการเงิน อีกร้อยละ 9 ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากญาติอื่นๆ และมีร้อยละ 1 ได้รับจากบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ

ผู้ปกครองที่ให้อุปการะด้านการเงินส่วนใหญ่ (ร้อยละ 42) ของผู้กู้อีกและผู้ไม่กู้อีกจำนวน 200 ราย มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี โดยมีผู้ไม่กู้อีกร้อยละ 43 ผู้กู้อีกร้อยละ 40 และนอกจากนี้ยังมีผู้ปกครอง ร้อยละ 39 ของผู้กู้อีกและผู้ไม่กู้อีกจำนวน 200 ราย ที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี มีผู้ไม่กู้อีกร้อยละ 41 ผู้กู้อีกร้อยละ 37 อย่างไรก็ตามมีผู้ปกครองของผู้เรียนที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปีทั้งหมดร้อยละ 10 โดยมีผู้ไม่กู้อีกร้อยละ 7 และผู้กู้อีกร้อยละ 11 สำหรับผู้ปกครองที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีร้อยละ 11 ของผู้เรียน โดยแยกได้เป็นผู้ไม่กู้อีกร้อยละ 9 และผู้กู้อีกร้อยละ 12

ผู้ปกครองของผู้เรียนร้อยละ 31 ประกอบอาชีพค้าขาย หรือเป็นเจ้าของกิจการขนาดเล็ก มีผู้เรียนจำนวนร้อยละ 24 ที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ และมีร้อยละ 16 ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร นอกจากนี้ยังมีอาชีพอื่นๆ ดังต่อไปนี้ คือ รับจ้างรายวัน (ร้อยละ 11) พนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 9) เจ้าของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือประกอบวิชาชีพอิสระ (ร้อยละ 5) ผู้รับบำนาญ (ร้อยละ 2) และแม่บ้าน ว่างานหรือไม่ได้ประกอบอาชีพ (ร้อยละ 2)

เมื่อแยกศึกษาข้อมูลจำเพาะในกลุ่มของผู้ไม่กู้อีกและผู้กู้อีก จะเห็นว่า มีผู้ไม่กู้อีกร้อยละ 35 ที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีร้อยละ 33 ประกอบอาชีพค้าขายหรือเป็นเจ้าของกิจการขนาดเล็ก มีเพียงร้อยละ 11 ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร นอกจากนี้เป็นผู้ไม่กู้อีก

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือประกอบวิชาชีพอิสระ ร้อยละ 9 พนักงานบริษัทเอกชน อีกร้อยละ 8 ผู้รับจ้างรายวันและผู้รับบำเหน็จบำนาญ มีร้อยละ 3 และ 1 ตามลำดับ

ในทางตรงกันข้าม ผู้ปกครองของผู้ที่ประกอบอาชีพค้าขายหรือเจ้าของกิจการขนาดเล็กเป็นอันดับหนึ่งคือร้อยละ 28 อันดับที่สองคือ อาชีพเกษตรกรซึ่งร้อยละ 20 มีร้อยละ 19 รับจ้างรายวัน มีเพียงร้อยละ 13 ของผู้ที่ผู้ปกครองรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ นอกจากนี้มีผู้ที่ยังร้อยละ 11 ที่ผู้ปกครองเป็นพนักงานเอกชน ในส่วนที่เหลือเป็นแม่บ้าน ว่างานหรือไม่ได้ประกอบอาชีพ (ร้อยละ 4) ผู้รับบำเหน็จบำนาญ (ร้อยละ 3) และผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ (ร้อยละ 2)

ผู้ปกครองของผู้และผู้ไม่ผู้จำนวน 200 ราย เป็นผู้มีวุฒิการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าร้อยละ 46 โดยเป็นผู้ปกครองของผู้ที่ร้อยละ 55 และผู้ปกครองของผู้ไม่ผู้ร้อยละ 36 ผู้ปกครองที่จบระดับมัธยมศึกษาและปริญญาตรีมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 18 และร้อยละ 17 ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามมีผู้ปกครองของผู้ไม่ผู้ที่จบระดับปริญญาตรีถึงร้อยละ 27 เทียบกับผู้ปกครองผู้ผู้ที่จบระดับปริญญาตรีมีร้อยละ 7 สำหรับผู้ปกครองของผู้ที่จบระดับมัธยมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 22 ในขณะที่มีผู้ปกครองของผู้ไม่ผู้ที่จบระดับมัธยมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 14 และยังมีผู้ปกครองของผู้เรียนที่จบระดับปวช. และ ปวท. ปวส. หรืออนุปริญญารวมทั้งสิ้นร้อยละ 17 โดยแยกเป็นผู้ปกครองของผู้ไม่ผู้ร้อยละ 18 และของผู้ที่ร้อยละ 16 และสุดท้ายมีผู้ปกครองของผู้เรียนที่จบสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 3 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 5 ของผู้ไม่ผู้

จากการศึกษารายได้รวมต่อปีของผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองที่ให้อุปการะด้านการเงินของผู้เรียนร้อยละ 59 มีรายได้เท่ากับ 15,000 บาทหรือต่ำกว่า ซึ่งประกอบด้วยผู้ไม่ผู้ร้อยละ 30 และผู้ผู้ร้อยละ 90 สำหรับผู้ปกครองของผู้เรียนที่มีรายได้สูงกว่า 300,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 21 ซึ่งเป็นผู้ไม่ผู้ร้อยละ 42 มีผู้ปกครองของผู้เรียนที่มีรายได้ระหว่าง 150,000 ถึง 300,000 บาทร้อยละ 20 ประกอบด้วยผู้ปกครองของผู้ไม่ผู้ร้อยละ 28 และ ผู้ที่ร้อยละ 10

สำหรับจำนวนสมาชิกครอบครัวในอุปการะของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะด้านการเงินทั้งผู้และผู้ไม่ผู้ โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70) มีสมาชิกครอบครัวในอุปการะจำนวน 4 – 6 คน แบ่งออกเป็นผู้ไม่ผู้ร้อยละ 79 และผู้ที่ร้อยละ 61 ในส่วนของผู้เรียนที่สมาชิกครอบครัวในอุปการะมีจำนวนเท่ากับหรือน้อยกว่า 3 คนมีร้อยละ 21 โดยมีผู้ไม่ผู้ร้อยละ 10 และผู้ที่ร้อยละ 31 และในกรณีที่มีจำนวนสมาชิกครอบครัวของผู้เรียนมากกว่า 6 คนมีร้อยละ 10 โดยแบ่งเป็นผู้ไม่ผู้ร้อยละ 11 และผู้ที่ร้อยละ 8

ผู้ปกครองผู้ให้การอุปการะด้านการเงินกับผู้เรียนร้อยละ 69 มีภาระที่ต้องอุปการะสมาชิกในครอบครัวที่กำลังศึกษาสองคนขึ้นไป โดยแบ่งเป็นผู้ที่ร้อยละ 69 และผู้ไม่ผู้ร้อยละ 69 เช่นกัน ใน

ขณะที่มีผู้กู้และผู้ไม่กู้อีกร้อยละ 31 มีสมาชิกในครอบครัวที่กำลังศึกษาอยู่เพียง 1 คน (ตารางที่ 2.2-2.5)

3.4 ที่อยู่อาศัยของผู้เรียน

ปัจจุบันมีผู้เรียนโดยรวมที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 47 มีร้อยละ 25 อาศัยอยู่ที่อื่น ๆ เช่น อยู่หอพักคนเดียว มีร้อยละ 20 อาศัยอยู่กับญาติ และมีร้อยละ 9 อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ ในส่วนของผู้กู้ไม่แตกต่างไปจากลักษณะของผู้เรียนคือ ผู้กู้อาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 41 รองลงมาอาศัยอยู่ที่อื่น ๆ เช่น อยู่หอพักคนเดียว ร้อยละ 25 มีร้อยละ 19 อาศัยอยู่กับญาติ และร้อยละ 15 อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ สำหรับผู้ไม่กู้ ปัจจุบันส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 52 รองลงมาอาศัยอยู่ที่อื่น ๆ เช่น อยู่หอพักคนเดียว ร้อยละ 24 นอกจากนี้ จะอาศัยอยู่กับญาติ (ร้อยละ 21) และอยู่กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ (ร้อยละ 3)

ผู้เรียนกว่ากึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54) มีที่อยู่อาศัยเป็นบ้านของตนเองหรือบ้านญาติ โดยมีผู้ไม่กู้ร้อยละ 63 และผู้กู้ร้อยละ 45 อย่างไรก็ตามมีผู้เรียนอีกร้อยละ 46 เช่าหอพักหรือบ้านเช่าแยกได้เป็นผู้กู้ร้อยละ 55 และผู้ไม่กู้ร้อยละ 37 (ตารางที่ 3)

3.5 สถานภาพการกู้ยืมกองทุนฯ

ในการจำแนกผู้กู้ยืม 100 ราย ตามสถานภาพการกู้ยืมจากกองทุนฯ สามารถสรุปได้ว่า มีผู้กู้รายใหม่ทั้งสิ้นร้อยละ 42 แยกเป็นผู้กู้รายใหม่ที่กู้ได้ในครั้งแรกร้อยละ 26 และผู้กู้รายใหม่ที่กู้ได้ในการสมัครครั้งที่สองร้อยละ 16 นอกจากนี้ยังมีผู้กู้ต่อเนื่องภายในสถาบันร้อยละ 29 และมีผู้กู้ต่อเนื่องที่กู้ต่อมาจากสถาบันอื่นอีกร้อยละ 25 อย่างไรก็ตามมีผู้ที่ไม่ได้กู้แล้วแต่ยังศึกษาอยู่ร้อยละ 4 (ตารางที่ 1.3)

บทที่ 4

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาและโอกาสพึ่งตนเองเมื่อจบการศึกษา

4.1 ค่าใช้จ่ายของผู้เรียน

ในการสัมภาษณ์ผู้เรียนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ค่าใช้จ่ายโดยส่วนใหญ่ของผู้เรียน คือ ค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายเพื่ออุปกรณ์การศึกษาและเครื่องแต่งกาย ซึ่งการใช้จ่ายในส่วนนี้ของผู้ไม่กู้และผู้กู้มีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยค่าใช้จ่ายเพื่อค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมการศึกษาต่อปีของผู้ไม่กู้ เฉลี่ยปีละ 42,970 บาทต่อราย ในขณะที่ค่าใช้จ่ายของผู้กู้ เฉลี่ยปีละ 46,993 บาทต่อราย

นอกจากค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยตรงแล้ว ผู้ไม่กู้ยังมีค่าอาหารนอกบ้านหรือในสถานศึกษา เฉลี่ยวันละ 93 บาทต่อราย โดยผู้กู้มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยวันละ 77 บาทต่อราย สำหรับค่าพาหนะเดินทางในการศึกษาของผู้ไม่กู้เฉลี่ยวันละ 44 บาทต่อราย โดยผู้กู้ใช้จ่ายเฉลี่ยวันละ 42 บาทต่อราย สำหรับการเดินทางจากที่อยู่อาศัยไปยังสถานศึกษาของผู้เรียนนั้น ผู้เรียนร้อยละ 54 อาศัยรถโดยสารประจำทางเพื่อไปสถานศึกษา ซึ่งในจำนวนนี้ประกอบด้วยผู้กู้ถึงร้อยละ 62 และมีผู้ไม่กู้ร้อยละ 46 มีผู้เรียนร้อยละ 30 ที่พักอยู่ใกล้สถานศึกษาจึงไม่มีการเดินทางหรือเดินทางไปสถานศึกษาได้ ในจำนวนนี้ประกอบด้วยผู้กู้ร้อยละ 33 และผู้ไม่กู้ร้อยละ 26 นอกจากนี้ผู้เรียนยังเดินทางมาเรียนโดยวิธีอื่นอีกได้แก่ โดยพาหนะส่วนตัว (ร้อยละ 10) ซึ่งมีผู้ไม่กู้ถึงร้อยละ 18 แต่มีผู้กู้เพียงร้อยละ 1 เท่านั้น มีบางกลุ่มที่เดินทางโดยพาหนะรับจ้าง (ร้อยละ 5) ซึ่งรวมผู้ไม่กู้ร้อยละ 8 และ ผู้กู้ร้อยละ 2 และสุดท้ายอาศัยพาหนะของเพื่อนหรือผู้อื่น (ร้อยละ 2) ซึ่งมีผู้กู้ร้อยละ 2 และผู้ไม่กู้ร้อยละ 2 นอกจากนี้ผู้ไม่กู้ซึ่งอาศัยอยู่ในหอพักจะมีค่าเช่าบ้านหรือหอพักเฉลี่ยเดือนละ 3,000 บาทต่อราย มากกว่าจำนวนที่ผู้กู้ต้องจ่าย (เฉลี่ยเดือนละ 2,141 บาทต่อราย) เพียงเล็กน้อย ส่วนค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ทัศนศึกษา ค่าเรียนพิเศษ ของผู้ไม่กู้และผู้กู้คิดเป็นจำนวนเงินเฉลี่ยปีละ 3,840 บาทต่อราย และ 2,842 บาทต่อราย ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายในการขับรถของผู้ไม่กู้ 14 ราย มีค่าเฉลี่ยต่อปีสูงถึงปีละ 24,036 บาทต่อราย ในขณะที่มีผู้กู้ขับรถเพียง 1 รายเท่านั้น และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยปีละ 9,000 บาท ค่าใช้จ่ายโทรศัพท์มือถือของผู้ไม่กู้ 68 ราย เป็นจำนวนเงินเฉลี่ยปีละ 8,471 บาทต่อราย ส่วนผู้กู้เพียง 27 ราย ที่มีค่าใช้จ่ายโทรศัพท์มือถือ มีจำนวนเงินเฉลี่ยเท่ากับ 6,443 บาทต่อราย นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายในกิจกรรมหรือกีฬาที่มีค่าใช้จ่ายสูงของผู้ไม่กู้จำนวน 14 ราย เฉลี่ยปีละ 2,814 บาทต่อราย และ ของผู้กู้ 10 ราย เฉลี่ยปีละ 1,001 บาทต่อราย

ส่วนค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมในวันหยุดและปิดภาคเรียนนั้น ผู้ไม่กู้ (57 ราย) มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยปีละ 15,868 บาทต่อราย และผู้กู้ (38 ราย) มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยปีละ 9,419 บาทต่อราย

ในส่วนของรายการค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งไม่จำเป็นต่อการศึกษาของผู้เรียนที่น่าสนใจได้แก่ การใช้เครื่องสำอางค์ราคาสูง และการใช้สินค้าที่มียี่ห้อราคาสูง จากการเปรียบเทียบการใช้จ่ายส่วนนี้ระหว่างผู้ไม่กู้และผู้กู้ จะเห็นว่าผู้กู้จำนวนถึง 21 ราย มีค่าใช้จ่ายเครื่องสำอางค์ราคาสูง เฉลี่ยปีละ 1,260 บาทต่อราย โดยมีผู้ไม่กู้เพียง 12 ราย แต่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าผู้กู้ประมาณ 2 เท่าโดยเฉลี่ย คือ 3,042 บาทต่อราย ในทำนองเดียวกันการใช้สินค้าที่มียี่ห้อราคาสูงของผู้กู้มีจำนวน 17 ราย มีจำนวนเงินเฉลี่ยปีละ 1,788 บาทต่อราย เทียบกับผู้ไม่กู้จำนวน 11 ราย ซึ่งคิดเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยปีละ 6,818 บาทต่อราย มากกว่าผู้กู้ประมาณ 4 เท่า

ในการสอบถามค่าใช้จ่ายรายการเดียวที่มีจำนวนเงินสูงสุดของผู้เรียนในปีการศึกษาปัจจุบันนั้น สรุปได้ว่า ตัวอย่างรายการค่าใช้จ่ายรายการเดียวที่มีจำนวนเงินสูงสุดของผู้ไม่กู้ ได้แก่ การท่องเที่ยวต่างประเทศ นาฬิกา คอมพิวเตอร์ มีจำนวนเงินสูงสุด 40,000 บาท ส่วนรายการอื่นๆ มี กล้องถ่ายรูป (14,000 บาท) โทรศัพท์มือถือ (13,000 บาท) เครื่องใช้ไฟฟ้า (5,000 บาท) และ โทรทัศน์ (4,000 บาท) เป็นต้น

ตัวอย่างรายการค่าใช้จ่ายรายการเดียวที่มีจำนวนเงินสูงสุดของผู้กู้ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ มีจำนวนเงินสูงสุดคือ 40,000 บาท นอกจากนั้นมี โทรศัพท์มือถือ (20,900 บาท) กล้องถ่ายรูป (12,000 บาท) เครื่องคิดเลข (2,900 บาท) และ รองเท้า (2,000 บาท) เป็นต้น (ตารางที่ 4.4-4.3)

4.2 แหล่งเงินเพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นของผู้เรียนในการศึกษาในปัจจุบัน

ผู้เรียนอาศัยแหล่งเงินจากหลายๆ แหล่งรวมกันเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา ผู้เรียนส่วนใหญ่อาศัยแหล่งเงินจากรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นหลัก (ร้อยละ 94) ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้ไม่กู้ร้อยละ 96 และผู้กู้ร้อยละ 92 แหล่งเงินสนับสนุนลำดับต่อมาของผู้เรียน คือ จากสมาชิกในครอบครัวหรือญาติ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 27 ของผู้เรียนทั้งหมด โดยประกอบด้วย ร้อยละ 25 ของผู้ไม่กู้ทั้งหมด และร้อยละ 28 ของผู้กู้ทั้งหมด ตัวผู้เรียนเองบางส่วนยังทำงานเป็นครั้งคราวเช่น ในช่วงปิดเทอม (ร้อยละ 12) ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น ร้อยละ 10 ของผู้ไม่กู้ และ ร้อยละ 13 ของผู้กู้ มีผู้เรียนร้อยละ 9 ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน โดยมีผู้ไม่กู้ร้อยละ 5 และผู้กู้ร้อยละ 13

เมื่อสอบถามผู้กู้ 100 ราย ถึงแหล่งเงินสนับสนุนเงินกู้จากกองทุนฯ เพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษาที่สำคัญที่สุด จะเห็นว่า ผู้กู้ร้อยละ 70 มีรายได้หลักจากบิดามารดาและผู้ปกครอง อีกร้อยละ 10 อาศัยรายได้จากสมาชิกครอบครัวหรือญาติของผู้กู้เป็นหลัก และผู้กู้ร้อยละ 8 พึ่งตนเองด้วยการทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน นอกจากนี้ อาศัยแหล่งทุนอื่นๆ เช่นเงินกู้ยืมอื่นๆ เป็นต้น

เงินค่าใช้จ่ายรายเดือนที่ได้รับเฉลี่ยของผู้ไม่กู้ (100 ราย) และผู้กู้ (100 ราย) มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 5,493 บาทต่อราย และ 4,155 บาทต่อราย ตามลำดับ เงินค่าใช้จ่ายพิเศษต่อปี โดยเฉลี่ยของผู้ไม่กู้ (36 ราย) และผู้กู้ (28 ราย) เท่ากับ 4,739 บาทต่อราย และ 4,411 บาทต่อราย ตามลำดับ

จำนวนเงินรวมที่ผู้กู้ได้กู้ยืมกองทุนฯ เพื่อค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมการศึกษาต่อรายจนถึงปัจจุบัน สำหรับคณะวิศวกรรมฯ (23 ราย) นิเทศฯ (22 ราย) และ บริหารฯลฯ (55 ราย) เท่ากับ 143,778 บาท 86,629 บาท และ 84,461 บาท ตามลำดับ ทั้งนี้เงินกู้ยืมเพื่อค่าใช้จ่ายหรือค่าดำรงชีพของผู้กู้สำหรับคณะวิศวกรรมฯ (11 ราย) นิเทศฯ (17 ราย) และ บริหารฯลฯ (38 ราย) เท่ากับ 57,271 บาท 48,200 บาท และ 76,976 บาท ตามลำดับ คิดเป็นจำนวนเงินกู้ยืมโดยเฉลี่ย 140,125 บาทต่อราย และมีระยะเวลากู้ยืมโดยเฉลี่ย 2.4 ปี

เฉพาะในปี พ.ศ. 2544 เงินกู้ยืมกองทุนฯ ต่อราย โดยเฉลี่ยเท่ากับ 63,411 บาท ซึ่งแยกเป็นค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมการศึกษา (96 ราย) 46,949 บาทต่อราย และค่าใช้จ่ายหรือค่าดำรงชีพของผู้กู้ (64 ราย) 24,693 บาทต่อราย โดยค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมการศึกษา สำหรับคณะวิศวกรรมฯ (21 ราย) นิเทศฯ (22 ราย) และ บริหารฯลฯ (53 ราย) เท่ากับ 74,062 บาท 34,861 บาท และ 41,225 บาท ตามลำดับ ทั้งนี้เงินกู้ยืมเพื่อค่าใช้จ่ายหรือค่าดำรงชีพของผู้กู้สำหรับคณะวิศวกรรมฯ (10 ราย) นิเทศฯ (17 ราย) และ บริหารฯลฯ (37 ราย) เท่ากับ 24,888 บาท 22,529 บาท และ 25,635 บาท ตามลำดับ

จำนวนเงินรวมที่ผู้กู้ได้กู้ยืมกองทุนฯ ในระดับปริญญาตรีต่อราย แยกเป็นค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมการศึกษา (100 ราย) โดยเฉลี่ย 91,169 บาทต่อราย และค่าใช้จ่ายหรือค่าดำรงชีพของผู้กู้ (66 ราย) เท่ากับ 55,852 บาทต่อราย โดยค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมการศึกษา สำหรับคณะวิศวกรรมฯ (23 ราย) นิเทศฯ (22 ราย) และ บริหารฯลฯ (55 ราย) เท่ากับ 136,804 บาท 82,429 บาท และ 75,578 บาท ตามลำดับ ทั้งนี้เงินกู้ยืมเพื่อค่าใช้จ่ายหรือค่าดำรงชีพของผู้กู้สำหรับคณะวิศวกรรมฯ (11 ราย) นิเทศฯ (17 ราย) และ บริหารฯลฯ (38 ราย) เท่ากับ 47,125 บาท 45,847 บาท และ 62,855 บาท ตามลำดับ คิดเป็นจำนวนเงินรวมโดยเฉลี่ย 128,030 บาทต่อราย ในระยะเวลากู้ยืมโดยเฉลี่ย 1.95 ปี

4.3 การทำงานเพื่อช่วยภาระครอบครัว

ในจำนวนผู้เรียน 200 ราย มีร้อยละ 46 เคยทำงานที่มีรายได้หรือเพื่อช่วยเหลือครอบครัว มีร้อยละ 54 ที่ไม่เคยทำงาน และสามารถระบุได้ว่ามีผู้เรียนร้อยละ 70 ประสงค์ที่จะทำงานเพื่อช่วยเหลือภาระครอบครัว และมีร้อยละ 30 ไม่ประสงค์ที่จะทำงาน ในส่วนของผู้ไม่กู้ 100 ราย นั้นมีร้อยละ 40 เคยทำงานเพื่อหารายได้มาแบ่งเบาภาระครอบครัว แต่มีร้อยละ 60 ไม่เคยทำงาน และมีผู้ไม่กู้ร้อยละ 65 ประสงค์ที่จะทำงานถ้ามีโอกาส มีร้อยละ 35 ของผู้ไม่กู้ไม่ต้องการทำงาน สำหรับผู้กู้ 100 ราย มีร้อยละ 52 เคยทำงานหารายได้เสริมระหว่างปิดภาคเรียนหรือหารายได้พิเศษระหว่างเรียนเพื่อช่วยภาระของครอบครัว ขณะที่มีร้อยละ 48 ของผู้กู้ไม่เคยทำงาน อย่างไรก็ตามหากมีโอกาสในการทำงานเพื่อหารายได้พิเศษเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัว มีผู้กู้ถึงร้อยละ 76 มีความต้องการที่จะทำงาน ในขณะที่มีร้อยละ 24 ไม่ต้องการที่จะทำงาน

เมื่อทำการสอบถามถึงลักษณะการทำงานของผู้เรียนที่เคยทำงานจำนวน 92 ราย ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ไม่กู้ 40 ราย และผู้กู้ 52 ราย สามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนที่เคยทำงานโดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58) ทำงานเป็นครั้งคราว เช่น ในช่วงปิดเทอม มีร้อยละ 33 ทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน มีร้อยละ 26 ช่วยในงานอาชีพของครอบครัว นอกจากนี้มีบางรายได้ทำงานประจำระหว่างเรียนและทำงานเมื่อจบมัธยมปลาย ปวช. หรือปวส. คิดเป็นร้อยละ 13 และร้อยละ 8 ตามลำดับ

ในส่วนของผู้กู้ที่เคยทำงาน (52 ราย) มีผู้กู้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60) ทำงานเป็นครั้งคราว มีจำนวนร้อยละ 37 ทำงานพิเศษระหว่างเรียน และมีร้อยละ 19 ช่วยในงานอาชีพของครอบครัว และยังมีอีกร้อยละ 15 และร้อยละ 6 ทำงานประจำระหว่างเรียนและทำงานเมื่อจบมัธยมปลาย ปวช. หรือ ปวส. ตามลำดับ

สำหรับผู้ไม่กู้ที่เคยทำงาน (40 ราย) โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55) ได้ทำงานเป็นครั้งคราว และมีผู้ไม่กู้ร้อยละ 35 ช่วยในงานอาชีพของครอบครัว ในขณะที่มีร้อยละ 28 ของผู้ไม่กู้ทำงานพิเศษระหว่างเรียนซึ่งแตกต่างจากลักษณะการทำงานของผู้กู้ นอกจากนี้ผู้ไม่กู้ได้ทำงานประจำระหว่างเรียนร้อยละ 10 และทำงานเมื่อจบมัธยมปลาย ปวช. หรือ ปวส. อีกร้อยละ 10 (ตารางที่ 10.1)

4.4 โอกาสได้งานและการพึ่งพาตนเองเมื่อจบการศึกษา

ผู้ไม่กู้โดยรวมมีความมั่นใจในระดับปานกลางว่าจะได้งานทำภายใน 6 เดือนเมื่อจบการศึกษา (ค่าเฉลี่ยความมั่นใจโดยรวมเท่ากับร้อยละ 62) อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาผู้ไม่กู้เป็นกลุ่มซึ่งจำแนกตาม

ระดับความมั่นใจมาก ปานกลาง และน้อยที่จะได้งานทำภายใน 6 เดือนหลังจบการศึกษา จะเห็นว่ามีผู้ไม่กู้ร้อยละ 54 ที่มีความมั่นใจปานกลางที่จะได้งานทำภายใน 6 เดือน (มีโอกาสดำเนินการร้อยละ 50-80) และมีร้อยละ 25 มีความมั่นใจมากกว่าจะได้ทำงาน (มีโอกาสสูงกว่าร้อยละ 80) ในขณะที่มีร้อยละ 21 มีความมั่นใจน้อย (มีโอกาสน้อยกว่าร้อยละ 50) ที่จะได้งานทำภายใน 6 เดือนเมื่อจบการศึกษา สำหรับผู้ที่มีความมั่นใจปานกลางว่าจะได้งานทำภายใน 6 เดือน (ค่าเฉลี่ยความมั่นใจโดยรวมเท่ากับร้อยละ 59) ซึ่งมีจำนวนรายชื่อของผู้กู้ร้อยละ 64 มีความมั่นใจปานกลาง มีร้อยละ 21 มีความมั่นใจน้อยที่จะได้งานทำ และร้อยละ 15 ของผู้ที่มีความมั่นใจมากที่จะได้งานทำภายในเวลา 6 เดือนเมื่อจบการศึกษา (ตารางที่ 10.1-10.2)

เมื่อเรียนจบการศึกษาและมียังงานทำแล้ว ผู้เรียนโดยรวม (ร้อยละ 50) คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้เป็นส่วนมาก มีร้อยละ 24 คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมดและสามารถช่วยเหลือครอบครัวได้ มีร้อยละ 17 คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมด และมีเพียงร้อยละ 10 คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้บ้างเป็นส่วนน้อย มีร้อยละ 1 ไม่แน่ใจเพราะขึ้นอยู่กับเงินเดือนและรายจ่าย

ผู้ไม่กู้ร้อยละ 57 คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้เป็นส่วนมาก มีร้อยละ 16 คิดว่านอกจากจะพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมดแล้วยังสามารถช่วยเหลือครอบครัวได้อีกด้วย มีร้อยละ 14 คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้บ้างเป็นส่วนน้อย และสุดท้ายมีร้อยละ 13 คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมด สำหรับผู้กู้ (ร้อยละ 42) มีความคิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้เป็นส่วนมากเมื่อจบการศึกษาและมียังงานทำ มีร้อยละ 31 ที่คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมดและช่วยเหลือครอบครัวได้ มีร้อยละ 20 คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมดแต่ไม่สามารถช่วยเหลือครอบครัวได้ และมีเพียงร้อยละ 5 ของผู้กู้ที่คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้บ้างเป็นส่วนน้อย อย่างไรก็ตามมีผู้กู้อีกร้อยละ 2 ที่ไม่แน่ใจเนื่องจากขึ้นกับเงินเดือนและรายจ่ายที่จะเกิดในอนาคต (ตารางที่ 10.3)

บทที่ 5

ทัศนคติและความต้องการกู้ยืมเพื่อการศึกษา

5.1 ผู้ควรรับภาระการศึกษาระดับปริญญาตรี

ในการสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนว่าใครควรเป็นผู้รับผิดชอบภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับปริญญาตรีของผู้เรียนในลำดับแรกระหว่างบิดามารดา ตัวผู้เรียน และรัฐบาล สรุปได้ว่าผู้เรียนโดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61) ให้ความสำคัญลำดับแรกแก่บิดามารดาซึ่งสามารถรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตรธิดาให้เป็นผู้รับผิดชอบหลัก ส่วนผู้เห็นว่าในลำดับแรกควรเป็นหน้าที่ของรัฐบาลในการให้ทุนสนับสนุนในรูปทุนการศึกษาหรือทุนกู้ยืมมีร้อยละ 25 และผู้เห็นว่าผู้เรียนควรเป็นผู้รับภาระในลำดับแรกด้วยการทำงานหารายได้เสริมมีร้อยละ 15

เมื่อพิจารณาข้อมูลของผู้ไม่กู้และผู้กู้อย่างละเอียด จะเห็นว่าผู้ไม่กู้และผู้กู้ให้ลำดับความสำคัญลำดับแรกกับผู้ควรรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาในลักษณะเดียวกันกับผู้เรียนโดยรวม โดยส่วนใหญ่เห็นว่าบิดามารดาควรเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตรธิดา ซึ่งแบ่งได้เป็นร้อยละ 72 ของผู้ไม่กู้และร้อยละ 50 ของผู้กู้ ต่อมาคือผู้เห็นว่ารัฐบาลควรเป็นผู้สนับสนุนเงินเพื่อการศึกษาในลำดับแรก ประกอบด้วยผู้ไม่กู้ร้อยละ 18 ของผู้ไม่กู้ทั้งหมด และร้อยละ 32 ของผู้กู้ ส่วนผู้เห็นว่าผู้เรียนควรทำงานเสริมเป็นลำดับแรกนั้น มีเพียงร้อยละ 11 ของผู้ไม่กู้ทั้งหมด และร้อยละ 18 ของผู้กู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

		รวม		ผู้ไม่กู้		ผู้กู้	
		ราย	%	ราย	%	ราย	%
บิดามารดาหรือผู้ปกครองที่สามารถรับผิดชอบ	ลำดับที่1	122	61%	72	72%	50	50%
	ลำดับที่2	52	26%	19	19%	33	33%
	ลำดับที่3	26	13%	9	9%	17	17%
	เฉลี่ย(Weighted Average)		41%		44%		39%
รัฐบาลควรให้เงินอุดหนุนในรูปทุนให้เปล่าหรือทุนกู้ยืม	ลำดับที่1	50	25%	18	18%	32	32%
	ลำดับที่2	70	35%	36	36%	34	34%
	ลำดับที่3	80	40%	46	46%	34	34%
	เฉลี่ย(Weighted Average)		31%		29%		33%
ผู้เรียนควรทำงานหารายได้เสริม	ลำดับที่1	29	15%	11	11%	18	18%
	ลำดับที่2	82	41%	47	47%	35	35%
	ลำดับที่3	89	45%	42	42%	47	47%
	เฉลี่ย(Weighted Average)		28%		28%		29%

อย่างไรก็ดี จากการเปรียบเทียบผู้ไม่กู้และผู้กู้ มีประเด็นที่น่าสนใจ คือ ในกลุ่มที่เห็นว่ารัฐควรรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาในรูปของทุนหรือกู้ยืม ประกอบด้วยผู้กู้ 32 ราย ในขณะที่มีผู้ไม่กู้เพียง 18 ราย นอกจากนี้ มีผู้กู้ 18 รายคิดว่าควรทำงานหารายได้เสริมด้วยตัวเอง ซึ่งมีผู้ไม่กู้ 11 ราย เลือกตอบข้อนี้ ในทางตรงกันข้าม ในกลุ่มที่เห็นว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองควรเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย มีผู้ไม่กู้จำนวนมากถึง 72 ราย เทียบกับผู้กู้เพียง 50 ราย

5.2 ทศนคติในการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรี

ผู้เรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81) จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรีเพื่อให้มีโอกาสศึกษาต่อในสถานศึกษาที่เลือก โดยผู้เรียนร้อยละ 62 จะกู้ยืมถ้าคิดว่าสามารถใช้คืนเงินได้ในอนาคตเมื่อสำเร็จการศึกษา และร้อยละ 27 เห็นว่าต้องเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า เช่น มีดอกเบี่ยต่ำ

ผู้กู้ร้อยละ 85 จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรีถ้าจำเป็นเพื่อให้มีโอกาสศึกษาต่อในสถานศึกษาที่เลือก เทียบกับผู้ไม่กู้ร้อยละ 76 ส่วนผู้กู้มีร้อยละ 72 จะกู้ยืมถ้าคิดว่าสามารถใช้คืนเงินได้ในอนาคตเมื่อสำเร็จการศึกษาเทียบกับผู้ไม่กู้ ร้อยละ 52 และในลำดับสุดท้าย คือ ร้อยละ 32 ของผู้กู้ และร้อยละ 21 ของผู้ไม่กู้จะกู้ต่อเมื่อเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า

ในการสำรวจความต้องการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากแหล่งเงินอื่นซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ มีผู้กู้บางส่วน (ร้อยละ 33) เคยมีความคิดที่จะกู้ยืมเงินระหว่างการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ แต่ไม่ได้กู้ โดยบอกว่า เงินกู้จากกองทุนฯ เพียงพอและยังสามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ อย่างไรก็ตามปัญหาในการกู้ยืมเงินซึ่งไม่ใช่ของกองทุนฯ นั้น ผู้กู้เห็นว่ามีดอกเบี่ยสูง ส่วนผู้ที่เคยกู้แหล่งอื่นให้เหตุผลว่าเงินไม่พอใช้จ่าย และครอบครัวกู้ ธกส. เพื่อทำการเกษตร ในขณะที่มีผู้กู้อีกร้อยละ 67 ไม่เคยคิดกู้จากแหล่งอื่น

ในส่วนของผู้ไม่กู้ มีร้อยละ 16 เคยคิดจะกู้เงินจากแหล่งอื่นและมีบางรายได้กู้จริง เนื่องจากมีความสะดวกในการกู้จากแหล่งอื่น ส่วนผู้ที่ไม่ได้กู้จริงเนื่องจากบิดามารดาหรือญาติยังสามารถรับภาระได้ และมีความเห็นว่าดอกเบี่ยจากแหล่งอื่นสูง ที่เหลืออีกร้อยละ 84 ไม่เคยคิดกู้จากแหล่งอื่นฯ

เมื่อสอบถามผู้ไม่กู้ถึงความต้องการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากกองทุนฯ จะเห็นว่า มีร้อยละ 90 ของผู้ไม่กู้ ที่ทราบเรื่องของกองทุนฯ และในจำนวนนั้นมีผู้เคยคิดจะขอกู้กองทุนฯ ร้อยละ 42 โดยให้เหตุผลว่า อยากแบ่งเบาภาระพ่อแม่ (18 ราย) มีปัญหาค่าใช้จ่ายในครอบครัว (13 ราย) ดอกเบี่ยต่ำ (3 ราย) และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง สำหรับเหตุผลที่เคยคิดกู้ยืมแต่ไม่ได้กู้ (38 ราย) ได้แก่ บิดามารดาหรือญาติ ยังรับภาระได้ (16 ราย) รายได้เกินเกณฑ์ (8 ราย) เอกสารยุ่งยากหรือยื่นหลักฐานไม่ทัน (5 ราย) คะแนนเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์ ขอเลื่อนการจ่ายค่าเทอม และ รอให้พี่เรียนจบเพื่อลดค่าใช้จ่าย (ตารางที่ 6.2-6.5)

5.3 การรับทราบข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับกองทุนฯ

เมื่อสอบถามผู้เรียนจำนวน 190 คนซึ่งทราบเรื่องกองทุนฯเกี่ยวกับการรับทราบข้อมูลเรื่องทุนกู้ยืมฯในครั้งแรก ผู้เรียนส่วนใหญ่ได้รับทราบทุนกู้ยืมฯในครั้งแรกจากสถานศึกษา (ร้อยละ 92) แยกได้เป็น จากเพื่อนนักเรียนร้อยละ 45 จากอาจารย์ในสถาบันร้อยละ 30 ประกาศของสถานศึกษา ร้อยละ 17 และจากเอกสารแผ่นพับของสถานศึกษาร้อยละ 7 มีผู้เรียนเพียงร้อยละ 8 ได้รับทราบข้อมูลจากสื่ออื่น โดยร้อยละ 3 ทราบจากโทรทัศน์ และ อีกร้อยละ 5 ทราบจากสื่ออื่น เช่น สิ่งตีพิมพ์ และบุคคลอื่น เช่น บิดามารดา

ผู้ไม่กู้ส่วนใหญ่ก็ได้รับทราบข้อมูลเรื่องเงินกู้ยืมฯ ในครั้งแรกจากสถานศึกษาเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 97) ซึ่งสามารถแยกได้เป็น การรับทราบข้อมูลจากเพื่อนนักเรียนร้อยละ 52 การติดประกาศในสถานศึกษาร้อยละ 20 อาจารย์ในสถานศึกษาร้อยละ 19 และแผ่นพับของสถาบันร้อยละ 6 มีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้นที่ได้รับทราบข้อมูลจากโทรทัศน์ และร้อยละ 8 ทราบจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ เช่น สิ่งตีพิมพ์ บิดามารดา และบุคคลอื่น

นอกจากนั้นผู้เรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77) ซึ่งประกอบด้วย ร้อยละ 77 ของผู้ไม่กู้และร้อยละ 78 ของผู้กู้ มีความเข้าใจที่ถูกต้องว่าเงินกู้ยืมจากกองทุนฯเป็นเงินงบประมาณของประเทศซึ่งผู้กู้มีหน้าที่ต้องชำระคืนหลังจากจบการศึกษา มีผู้เรียนร้อยละ 5 ซึ่งประกอบด้วยร้อยละ 1 ของผู้ไม่กู้ และร้อยละ 9 ของผู้กู้ เข้าใจว่าเป็นเงินของธนาคารกรุงไทย ในขณะที่มีผู้กู้อีกร้อยละ 1 ที่เข้าใจว่าเป็นทุนการศึกษาให้เปล่า อย่างไรก็ตามมีผู้เรียนถึงร้อยละ 16 ไม่แน่ใจหรือไม่ทราบในแหล่งที่มาของเงินกู้ยืมที่ได้รับ ซึ่งในจำนวนนี้มีร้อยละ 21 ของผู้ไม่กู้และร้อยละ 12 ของผู้กู้

จากการสอบถามถึงความเห็นของผู้ไม่กู้และผู้กู้ในการกำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวของผู้กู้ นั้น สรุปได้ว่า ผู้ไม่กู้ส่วนมาก (ร้อยละ 71) เห็นว่าควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้ของบิดามารดาหรือ ผู้ปกครอง โดยให้เหตุผลว่า เพื่อให้โอกาสกับผู้ที่เดือดร้อนหรือยากจนจริง (25 ราย) เพื่อป้องกันคนรวยมาใช้สิทธิ (18 ราย) เพื่อป้องกันคนนำเงินไปใช้ฟุ่มเฟือย (7 ราย) เพื่อจะได้ดูรายได้จริงและความจำเป็นอื่นๆ (5 ราย) เพื่อคนมีรายได้น้อยสามารถกู้ได้มากราย (3 ราย) และเพื่อการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เกิดประโยชน์ (2 ราย) ในทางตรงกันข้าม มีผู้ไม่กู้ร้อยละ 29 เห็นว่าไม่ควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้ดังกล่าว เนื่องจากเพื่อทุกคนจะได้รับสิทธิเท่าเทียมกัน (16 ราย) บางรายอาจจะมีรายจ่าย หนี้สินและภาระมากกว่ารายได้ที่ได้รับ (10 ราย) นักศึกษาบางคนไม่ยากฟุ้งครอบครว (2 ราย) และมีผู้เห็นว่าควรให้การศึกษาฟรีแก่ทุกคน (1 ราย)

มีผู้ถึงร้อยละ 80 ของผู้กู้ทั้งหมดมีความเห็นว่าการกำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวผู้กู้ โดยมีเหตุผลว่า เพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยและเดือดร้อนจริง (33 ราย) เพื่อป้องกันคนที่มีรายได้

สูงแล้วมากู้ (29 ราย) หากไม่มีเกณฑ์ดังกล่าวจะทำให้มีคนมากู้เป็นจำนวนมากจนกระทั่งเงินทุนไม่เพียงพอ (5 ราย) เกณฑ์ที่มีสามารถกำหนดฐานะของผู้กู้ได้อย่างเหมาะสม (4 ราย) นอกจากนี้บางรายให้ความคิดเห็นว่าการกำหนดเกณฑ์เป็นการให้โอกาสแก่ผู้เรียนเก่งแต่ไม่มีทุนเรียน และเป็น การป้องกันคนรวยที่มากู้ได้แต่ไม่ได้ใช้เพื่อการศึกษา เช่น ใช้เที่ยว ใช้ซื้อของแพง แต่มีบางรายคิดว่าควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวให้สูงขึ้นไปอีก อย่างไรก็ตามก็มีผู้กู้ร้อยละ 20 คิดว่าไม่ควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้ เนื่องจากรายได้รายจ่ายของครอบครัวไม่แน่นอน (8 ราย) มีรายจ่ายหนี้สิน หรือภาระมากกว่ารายได้ (4 ราย) คิดว่าควรมีสติพิทักษ์ได้ทุกคน (3 ราย) มีรายจ่ายค่าเล่าเรียนที่สูงไม่มีเงินก้อนสำหรับจ่ายเป็นค่าเล่าเรียน (2 ราย) บางรายคิดว่าแต่ละคนมีรายได้ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความสามารถ และรัฐบาลควรให้สวัสดิการแก่ประชาชนเพื่อพัฒนาประเทศ

ปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยของกองทุนฯ กำหนดไว้เป็นร้อยละ 1 ต่อปี และมีระยะเวลาใช้คืนเงินกู้ยืมนานถึง 15 ปี ถ้ามีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมใหม่เป็นร้อยละ 5 และลดระยะเวลาการใช้คืนเงินกู้ยืมเป็น 10 ปี ผู้กู้ร้อยละ 43 ยังตั้งใจกู้กองทุนฯเช่นเดิม เนื่องจากดอกเบี้ยไม่สูงมากนักยังสามารถใช้คืนได้ (12 ราย) ต้องการเรียนให้จบการศึกษา (11 ราย) มีค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและมีเงินทุนไม่เพียงพอ (7 ราย) เพื่อไม่เป็นภาระของครอบครัวและสะดวกในการกู้ยืม (2 ราย) ไม่มีแหล่งเงินกู้อื่น (2 ราย) นอกจากนี้มีผู้ที่จะไม่ขอกู้ต่อร้อยละ 29 โดยบอกว่าเป็นภาระที่หนักเพราะดอกเบี้ยสูงและมีระยะเวลาในการใช้คืนสั้น (17 ราย) มีญาติช่วยเหลือและมีเงินของตนเอง (2 ราย) บางรายให้ความคิดเห็นว่าระยะเวลาและดอกเบี้ยที่กำหนดใหม่ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันสำหรับผู้ที่ไม่แน่ใจว่าจะกู้ยืมต่อหรือไม่นั้นมีร้อยละ 28 ซึ่งให้เหตุผลว่าดอกเบี้ยสูงเกินไปและระยะเวลาในการชำระคืนสั้น (6 ราย) ต้องไปปรึกษาผู้ปกครองก่อน (5 ราย) ต้องพิจารณาสภาพการเงินและภาระเมื่อจบการศึกษา (4 ราย) รวมทั้งอาจจะสามารถหาแหล่งเงินกู้ที่มีเงื่อนไขดีกว่าได้ (ตารางที่ 7.1-7.5)

5.4 ความจำเป็นในการกู้ยืมเงินกองทุนฯ

จากการสอบถามผู้กู้ 100 ราย ถึงเหตุผลสำคัญสามลำดับแรกของผู้กู้ตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนฯ ได้เหตุผลดังนี้

	เฉลี่ย	ลำดับที่ 1		ลำดับที่ 2		ลำดับที่ 3	
	(Weighted Average)	ราย	%	ราย	%	ราย	%
เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว	27%	30	30%	28	28%	15	15%
มีความจำเป็นด้านการเงินในครอบครัว	20%	24	24%	17	17%	11	11%
ครอบครัวไม่มีทุนให้ศึกษาต่อ	18%	24	24%	12	12%	11	11%
บิดา/มารดาหรือผู้ปกครองสนับสนุนให้กู้ยืม	15%	17	17%	14	14%	11	11%
ภาระดอกเบี้ยต่ำที่ร้อยละ 1 ต่อปีของวงเงินที่กู้ยืม	9%	2	2%	16	16%	16	16%
เพื่อน/ผู้อื่นแนะนำให้กู้ยืม	6%	2	2%	9	9%	12	12%
ระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปีและชำระหนี้เงินกู้ยืม 15 ปี	5%			3	3%	22	22%
เข้าใจผิดว่าเงินกองทุนฯ เป็นทุนการศึกษาให้เปล่า	-					1	1%
ไม่ตอบ	1%	1	1%	1	1%	1	1%
รวม	100%	100	100%	100	100%	100	100%

สามารถสรุปได้ว่า มีผู้กู้ 30 รายตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนฯ เพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัวเป็นลำดับที่สำคัญที่สุด (ค่าเฉลี่ยของทั้งสามลำดับเป็นร้อยละ 27) รองลงมา มีผู้กู้ 24 รายให้เหตุผลว่ามีความจำเป็นด้านการเงินในครอบครัวซึ่งจัดเป็นลำดับความสำคัญลำดับแรก (ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ลำดับเป็นร้อยละ 20) สาเหตุต่อมาที่มีผู้กู้ 24 ราย เลือก และมีค่าเฉลี่ยของลำดับที่ 1 ถึง 3 ร้อยละ 18 คือ ครอบครัวไม่มีทุนให้ศึกษาต่อ เหตุผลอีกประการคือ บิดามารดาหรือผู้ปกครองสนับสนุนให้กู้ยืม (มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 15 และมีผู้กู้ 17 รายเลือก) ผู้กู้ให้ความสำคัญน้อยสำหรับภาระดอกเบี้ยต่ำที่ร้อยละ 1 ต่อปี และการชำระคืนเงินกู้ภายในกำหนด 15 ปีภายหลังระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 9 และร้อยละ 5 ตามลำดับ) มีผู้กู้ที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ เพราะเพื่อนหรือผู้อื่นแนะนำโดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 6

ในส่วนของผู้กู้ยืมเงินกองทุนฯ รายใหม่และผู้กู้ต่อเนื่องในสถาบันซึ่งไม่ได้เป็นผู้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช. รวม 75 ราย มีผู้กู้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59) ให้เหตุผลว่าไม่มีปัญหาค่าใช้จ่ายในการศึกษาในขณะนั้น นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่นๆ อีก ได้แก่ ไม่ทราบเรื่องกองทุน (ร้อยละ 7) รายได้เกิน มีคนกู้มาก กู้แล้วไม่ได้ หรือ ยื่นเรื่องไม่ทัน (ร้อยละ 6) สถานศึกษาไม่ได้สนับสนุนให้กู้ยืมกองทุนฯ (ร้อยละ 4) ค่าเทอมไม่แพง หรือค่าใช้จ่ายน้อยไม่เกินกำลัง

(ร้อยละ 4) ยังไม่มีเงินกองทุนกู้ยืมในขณะที่เรียน (ร้อยละ 3) สามารถเบิกจากส่วนราชการได้ (ร้อยละ 3) ผ่อนชำระค่าเล่าเรียนได้ครั้งละ 1,000 บาท (ร้อยละ 1) และ มีญาติอุปการะ (ร้อยละ 1) อย่างไรก็ตามมีผู้ไม่ตอบคำถามร้อยละ 12

เมื่อสอบถามว่าถ้าผู้กู้ไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ ในครั้งแรกจะศึกษาต่อหรือไม่ มีผู้กู้ร้อยละ 35 ตอบว่าจะศึกษาต่อในสถาบันเดิม มีร้อยละ 29 จะเปลี่ยนไปศึกษาต่อในสถาบันที่มีค่าใช้จ่ายถูกกว่า แต่มีผู้กู้ที่ไม่ศึกษาต่อถ้าไม่ได้รับจัดสรรเงินกู้จากกองทุนฯ ในครั้งแรกร้อยละ 27 สำหรับผู้กู้ที่บอกว่าจะศึกษาต่อในสถาบันของรัฐบาล ภูมิลำเนาเดิม หรืออื่นๆ มีร้อยละ 5 หางานทำเพื่อเก็บเงินไว้ศึกษาต่อ มีร้อยละ 3 และจะขอหยุดการศึกษาไว้ก่อนอีกร้อยละ 1

ในกรณีที่ผู้กู้ไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้ในปีการศึกษาปัจจุบัน ผู้กู้มีวิธีแก้ปัญหาซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้กู้ที่จะอาศัยแหล่งเงินสนับสนุนจากที่ต่างๆ รวมทั้งที่พร้อมจะทำงานพิเศษหารายได้เพื่อศึกษาต่อในสถานศึกษาเดิม ผู้ที่จะเปลี่ยนไปศึกษาในสถาบันที่มีค่าใช้จ่ายถูกกว่า และผู้กู้ที่ตัดสินใจไม่ศึกษาต่อ โดยในกลุ่มแรกที่ผู้กู้อาศัยเงินสนับสนุนจากแหล่งต่างๆ นั้น ผู้กู้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53) เชื่อว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองสามารถสนับสนุนเงินค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้ มีผู้กู้ร้อยละ 24 ตั้งใจจะอาศัยรายได้จากสมาชิกในครอบครัวหรือญาติ และมีร้อยละ 4 จะกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่น สำหรับผู้ที่พร้อมจะทำงานพิเศษเพื่อหารายได้เพิ่มนั้น มีผู้กู้ร้อยละ 36 พร้อมทั้งจะทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน ผู้กู้ที่คิดว่าจะหยุดการศึกษาชั่วคราวเพื่อหารายได้ศึกษาต่อมีร้อยละ 29 ผู้กู้ที่จะทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างปิดเทอมมีร้อยละ 27 สำหรับกลุ่มผู้กู้ที่จะเปลี่ยนไปศึกษาในสถาบันที่มีค่าใช้จ่ายถูกกว่ามีร้อยละ 21 และกลุ่มที่ไม่ศึกษาต่อหากไม่ได้เงินกู้ในปีการศึกษาปัจจุบันมีร้อยละ 6 (ตารางที่ 8.2-8.5)

ปัญหาความจำเป็นโดยรวมในครอบครัวของผู้กู้จากหลายหลายสาเหตุสรุปได้ดังนี้ (ตารางที่ 8.1)

1. มีภาระต้องจ่ายค่าเล่าเรียนสูง	72%
2. ครอบครัวมีรายได้น้อย	66%
3. ครอบครัวมีรายได้ไม่แน่นอน	50%
4. มีปัญหารายได้ครอบครัวเนื่องจากเศรษฐกิจตกต่ำ	50%
5. มีภาระค่าใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับการศึกษา	35%
6. ค่าใช้จ่ายสูงเพราะสมาชิกในครอบครัวกำลังศึกษาหลายคน	33%
7. ค่าใช้จ่ายสูงเนื่องจากมีสมาชิกที่เป็นภาระหลายคน	27%
8. ต้องการพึ่งตนเอง	21%
9. ไม่สามารถหางานพิเศษทำได้	21%

10. ค่าใช้จ่ายสูงเนื่องจากความเจ็บป่วยในครอบครัว	8%
11. ครอบครัวไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ	4%

5.5 ความเพียงพอของเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับจัดสรรโดยรวม

ผู้กู้ร้อยละ 71 เห็นว่าเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่าย โดยมีผู้กู้อีกร้อยละ 29 เห็นว่าเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับเพียงพอและเหมาะสมดีแล้ว นอกจากนี้เงินกู้ยืมจากกองทุนฯช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาจากครอบครัวผู้กู้โดยรวมได้ร้อยละ 71 ของภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาทั้งหมด ซึ่งในจำนวนผู้กู้ทั้งหมด มีผู้กู้ร้อยละ 58 คิดว่าการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯสามารถแบ่งเบาภาระครอบครัวได้ในระดับปานกลาง (ระดับร้อยละ 50-80 ของรายจ่ายในการศึกษา) มีผู้กู้ร้อยละ 28 คิดว่าเงินกู้ยืมแบ่งเบาภาระของครอบครัวได้มาก (ระดับมากกว่าร้อยละ 80 ของรายจ่ายเพื่อการศึกษ) และมีผู้กู้ร้อยละ 14 คิดว่าเงินกู้ยืมสามารถแบ่งเบาภาระได้ในระดับที่น้อยหรือในระดับน้อยกว่าร้อยละ 50 ของรายจ่ายในการศึกษา (ตารางที่ 9.2-9.3)

5.6 ความพร้อมรับภาระในการใช้คืนเงินกองทุนฯ

ผู้ที่ตัดสินใจในการกู้ยืมเงินกองทุนฯ ที่สำคัญที่สุดคือ ตัวผู้กู้เอง (ร้อยละ 56) บิดาและมารดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้ตัดสินใจ ร้อยละ 41 ในขณะที่ญาติอื่นๆ และบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติเป็นผู้ตัดสินใจ ร้อยละ 2 และร้อยละ 1 ตามลำดับ นอกจากนี้ผู้พร้อมรับภาระใช้คืนเงินกู้ยืมอยู่ที่ตัวผู้กู้เมื่อจบการศึกษา (ร้อยละ 92) ซึ่งกรณีที่เป็นบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ญาติอื่นๆ พร้อมรับภาระมีเพียง ร้อยละ 5 และร้อยละ 1 ตามลำดับ แต่มีผู้ยังไม่พร้อมรับภาระใช้คืนเงินกองทุนฯ ร้อยละ 2

ผู้ค้ำประกันในสัญญากู้ยืมส่วนมากคือ บิดามารดา (ร้อยละ 68) มีผู้ค้ำประกันสัญญากู้ยืมซึ่งเป็นญาติอื่นๆ บุคคลที่ไม่ใช่ญาติ และครูอาจารย์ร้อยละ 17 ร้อยละ 12 และร้อยละ 3 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามผู้กู้ส่วนมาก (ร้อยละ 97) มีความตั้งใจที่จะใช้คืนเงินกู้ และมีร้อยละ 3 คิดว่าจะไม่ใช้คืนในบางกรณี เช่น ยังหางานทำไม่ได้ เป็นต้น

ในการสำรวจความคิดเห็นว่าการใช้คืนเงินกู้ยืมตามเงื่อนไขของกองทุนฯเป็นภาระต่อผู้กู้เพียงไร ได้ผลสรุปว่าการใช้คืนเงินกู้เป็นภาระที่น้อย (เป็นภาระเฉลี่ยร้อยละ 41) ซึ่งมีจำนวนผู้กู้ร้อยละ 73 เห็นว่าการใช้คืนเงินกู้เป็นภาระน้อย (เป็นภาระไม่เกินร้อยละ 50) โดยให้เหตุผลว่า เงื่อนไขการชำระคืนของกองทุนฯเหมาะสมดีอยู่แล้ว (15 ราย) เมื่อมีงานทำก็จะสามารถใช้คืนได้ (14 ราย) การชำระคืนเงินถือเป็นหน้าที่ที่ต้องทำ (13 ราย) ในทางตรงกันข้ามมีผู้กู้ร้อยละ 27 ที่คิดว่าการใช้คืนเงินกู้ตามเงื่อนไขของกองทุนฯเป็นภาระที่มาก ซึ่งให้เหตุผลว่าไม่ทราบค่าใช้จ่ายและรายได้ในอนาคตจึงคิดว่าอาจจะเป็นภาระมาก (10 ราย) ไม่มั่นใจว่าจะจบแล้วจะมีงานทำ (9 ราย) วงเงินกู้มาก

อาจมีปัญหาในการชำระ (3 ราย) และบางรายกังวลว่าเมื่อทำงานแล้วแทนที่จะมีเงินเก็บต้องใช้นี้พร้อมดอกเบี้ย (ตารางที่ 11.1-11.2)

5.7 ความพึงพอใจกับระเบียบและวิธีการดำเนินงานของกองทุนฯ หรือสถาบันการศึกษา

ผู้ที่มีความพอใจในหลักเกณฑ์การใช้คืนเงินกู้ (ค่าเฉลี่ย 4.22) แต่สำหรับระเบียบวิธีการของผู้หลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงินให้ผู้กู้ ความรวดเร็วในการอนุมัติเงินกู้ และความรวดเร็วในการจ่ายเงินกู้ยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก (ค่าเฉลี่ย 3.41 2.96 3.09 และ 3.11 ตามลำดับ)

ปัญหาที่ผู้กู้ได้พบในการดำเนินงานของกองทุนฯ หรือสถาบันการศึกษา ได้แก่ ปัญหาวงเงินกู้ยืมไม่เพียงพอ (18 ราย) ปัญหาความยุ่งยากในการทำสัญญากู้ยืม (15 ราย) ปัญหาในการสื่อสารของเจ้าหน้าที่แผนกทุนในสถาบัน ซึ่งไม่สามารถให้ข้อมูลได้ถูกต้องและทั่วถึง (10 ราย) และมีการดำเนินงานล่าช้า (7 ราย) อย่างไรก็ตามมีผู้กู้ที่ไม่ได้ระบุว่ามีความกังวลจำนวน 50 ราย (ตารางที่ 12.2)

ผู้กู้ต้องการให้มีกองทุนฯต่อไป อีกทั้งยังได้เสนอแนะถึงการดำเนินงานของกองทุนฯหรือสถาบันการศึกษาว่า กองทุนฯควรเพิ่มปริมาณเงินให้กู้ยืม (21 ราย) นอกจากนี้ควรมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้กู้และมีการตรวจสอบประวัติของผู้กู้อย่างรัดกุม (17 ราย) และมีผู้กู้ 15 ราย ที่ต้องการให้การดำเนินงานของกองทุนฯรวดเร็วและสะดวกมากขึ้น ผู้กู้อ้างว่ากองทุนฯควรมีการประชาสัมพันธ์และมีการให้คำแนะนำข้อมูลต่างๆ อย่างถูกต้องและทั่วถึง (5 ราย) อย่างไรก็ตามมีผู้ที่ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะ 35 ราย (ตารางที่ 12.3)

5.8 ทักษะและปัญหาของผู้กู้จากกรณีศึกษา

จากกรณีศึกษา 9 ราย (ภาคผนวก ง.) ผู้กู้ศึกษาอยู่ในระดับมหาวิทยาลัย 8 ราย และเป็นผู้กู้ในระดับ ปวช. จากโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ อีกหนึ่งราย ปัญหาประการแรกที่ได้พบคือ ผู้กู้อาจมาจากครอบครัวที่ยากจนมีภาระหนี้สินของครอบครัวอยู่ แต่พ่อแม่หรือผู้เรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาจึงต้องการกู้เงิน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาต่อ ในหลายกรณีได้พบว่าเงินกู้ยืมที่ได้รับไม่เพียงพอ โดยเฉพาะเงินค่าใช้จ่ายสำหรับค่าที่พัก ค่าอาหาร และค่าใช้จ่ายส่วนตัวในกรุงเทพฯ สำหรับผู้ที่ครอบครัวมีภูมิลำเนาในต่างจังหวัด ผู้กู้บางรายจำเป็นต้องทำงานหารรายได้เสริม ในขณะที่บางคนมีความเป็นอยู่อย่างลำบาก ในบางกรณีมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องหาทุนสนับสนุนเพิ่มเติมให้กับผู้เรียน เพื่อให้มีโอกาสจบการศึกษา

ปัญหาประการต่อมาคือ ผู้กู้หลายรายซึ่งมีปัญหาความไม่พร้อมทางการเงินของครอบครัวอยู่แล้ว ยังมีปัญหาความไม่พร้อมในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอีกด้วย เมื่อมีภาระที่ต้องช่วยเหลือตนเองด้วยการทำงาน และไม่สามารถจัดสรรเวลาให้กับการเรียนให้เหมาะสม จึงมีปัญหาทำ

ให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนจนจบหลักสูตรเพิ่มขึ้น ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้น ในบางราย เมื่อหมดโอกาสกู้ยืม ก็จำเป็นต้องพักการศึกษาเพื่อหารายได้ก่อนกลับมาศึกษาต่อ นอกจากนี้ยังมีปัญหาของผู้กู้ซึ่งเป็นปัญหาส่วนตัวของวัยรุ่นไม่ใส่ใจในการเรียน สร้างภาระให้ตนเองด้วยเงินกู้ยืมโดยไม่ได้ประโยชน์จากเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาตามเจตนารมณ์ของกองทุนฯ

เงื่อนไขในการกู้ยืมเงินของกองทุนฯ ในปัจจุบัน เพียงกำหนดให้ผู้กู้ใช้จ่ายเงินเพื่อการศึกษา และใช้คืนเงินกู้ภายหลังจบการศึกษา แต่ไม่มีการติดตามพฤติกรรมของผู้กู้และไม่ได้มีการกำหนดกฎเกณฑ์ในการวัดสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาในระหว่างการกู้ยืม

จากกรณีศึกษายังพบว่ามีผู้กู้ซึ่งบิดามารดาได้เสียชีวิตแล้ว หรือบิดามารดาไม่สามารถให้การอุปการะด้วยเหตุผลอื่น ๆ เช่น เกษียณอายุแล้ว ผู้กู้จำเป็นต้องทำงานหารายได้เพื่อการศึกษาของตนเอง และมีรายได้ไม่แน่นอน จึงจำเป็นต้องกู้ยืมเงินกองทุนฯ เพื่อศึกษาต่อ ในบางรายผู้อุปการะตามกฎหมายมีฐานะตามสมควรแต่ไม่ถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องสนับสนุนค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของผู้กู้ กฎเกณฑ์ของกองทุนฯ ในปัจจุบันไม่ได้เปิดโอกาสกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนในกรณีเช่นนี้

เกณฑ์การจัดสรรจำนวนเงินกู้ของกองทุนฯ ยังเป็นปัญหากับผู้กู้ส่วนใหญ่ ซึ่งพบว่าจำนวนเงินกู้ไม่เพียงพอกับเงินค่าใช้จ่าย แม้ว่าปัญหาบางส่วนเป็นเพราะผู้กู้ไม่มีวิธีการจัดการการเงินที่ดี ทั้งในส่วนของครอบครัวและส่วนของตัวเอง

อย่างไรก็ดีด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ต่ำมาก ผู้กู้บางรายโดยเฉพาะผู้มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัด ซึ่งมีค่าครองชีพต่ำกว่าในกรุงเทพฯ มาก จะมีเงินเหลือจากค่าใช้จ่ายที่จำเป็น เพื่อไปจุนเจือครอบครัว หรือญาติพี่น้องที่ขัดสนกว่า

แม้ว่ากองทุนมีเจตนารมณ์เพื่อให้โอกาสผู้เรียนที่ขัดสนและต้องการศึกษาต่อ โดยคาดหวังว่าผู้กู้จะตั้งใจศึกษาเล่าเรียนและสำเร็จการศึกษา เป็นกำลังของชาติต่อไปในอนาคต ผู้กู้ส่วนใหญ่ในกรณีศึกษามีปัญหาในสภาพครอบครัว ความไม่พร้อมในฐานะการเงินและความไม่พร้อมในด้านความรู้ ในกรณีของผู้กู้ซึ่งมีผลการเรียนดีพบว่า ผู้กู้มีความสามารถหารายได้เพื่อการศึกษาของตนเอง หากไม่สามารถกู้ยืมเงินกองทุนฯ ได้

ผู้กู้ส่วนใหญ่แม้จะมีความเห็นว่ากองทุนฯ ไม่สามารถแก้ปัญหาค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาได้ทุกประการตามความคาดหวังของตน แต่ต่างก็ลงความเห็นว่า กองทุนฯ มีประโยชน์และให้โอกาสแก่ผู้กู้ในการศึกษาต่อและพร้อมที่จะใช้คืนเงินกู้ภายหลังจบการศึกษา จะมีปัญหามากเฉพาะในกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถจะคาดหวังได้ว่าตนเองจะมีโอกาสจบการศึกษาหรือไม่ และจะรับภาระใช้คืนเงินที่ได้กู้ยืมมาได้อย่างไร

5.9 กรณีศึกษาของผู้กู้ในระดับ ปวช. และปวส.

การกำหนดกฎเกณฑ์ในการกู้ยืมของนักเรียนในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา เป็นการดำเนินการ โดยกระทรวงศึกษา ซึ่งต่างจากกฎเกณฑ์ในระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยอยู่บ้าง จากกรณี ศึกษาของโรงเรียนบริหารธุรกิจสาขาศีวะศึกษาในกรุงเทพฯ ซึ่งดำเนินการโดยเอกชน (ภาคผนวก จ.) พบปัญหาคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะปัญหาในด้านเอกสารการกู้ยืมและการดำเนินงานที่ล่าช้าของ กองทุน ผู้กู้ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยในอาชีพค้าขายรับจ้าง หรือเกษตรกรซึ่งมีราย ใต้ครอบครัวที่ไม่แน่นอน และพบว่าเงินกู้ยืมที่ได้รับยังไม่เพียงพอ จำเป็นต้องมีเงินสนับสนุนจาก บิดามารดา หรือผู้อุปการะบางส่วน รวมทั้งผู้กู้บางรายยังทำงานหารายได้เสริมระหว่างเรียน อย่างไรก็ตาม ผลการเรียนรู้ของผู้กู้ทุกรายอยู่ในเกณฑ์ เนื่องจากทางโรงเรียนติดตามผลการศึกษาของผู้กู้โดยใกล้ชิด ถ้าผู้กู้มีปัญหาด้านการเรียน ทางโรงเรียนจะร่วมมือกับผู้ปกครองให้คำแนะนำในการแก้ปัญหา ถ้าผู้กู้ไม่ปรับปรุงตัวให้ดีขึ้นทางโรงเรียนก็จะใช้มาตรการเด็ดขาดด้วยการระงับทุน ผู้กู้ทุกราย พร้อมทั้งจะใช้คืนเงินกู้ยืมเมื่อจบการศึกษา และส่วนใหญ่เห็นว่าการใช้คืนเงินกู้ยืมไม่เป็นภาระ

บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ เพื่อศึกษารูปร่างของผู้กู้ เหตุผลที่ต้องการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ปัญหาในเรื่องความเพียงพอของเงินกู้ยืมและปัญหาในการใช้จ่ายเงินกู้ รวมไปถึงความพร้อมที่จะใช้คืนเงินกู้ เมื่อผู้กู้จบการศึกษา ผลการศึกษาพบข้อสรุป ดังนี้

6.1.1 ลักษณะครอบครัวของผู้กู้

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะครอบครัวของผู้กู้และผู้ไม่กู้จะพบว่าในกรณีศึกษานี้ ครอบครัวของผู้กู้และผู้ไม่ก้อมีลักษณะแตกต่างที่สำคัญหลายประการ

1. ผู้กู้ร้อยละ 70 มาจากครอบครัวที่สมบูรณ์ คือ บิดามารดาอยู่ด้วยกัน อีกร้อยละ 30 มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าหรือแยกกันอยู่ รวมไปถึงบิดาหรือมารดาเป็นม่ายและบิดามารดาได้ถึงแก่กรรมทั้งคู่ ในกรณีของผู้กู้ซึ่งมีครอบครัวอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล จะมีลักษณะครอบครัวที่มีปัญหาสูงถึงร้อยละ 39 มีเพียงร้อยละ 61 ที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาอยู่พร้อม ครอบครัวผู้ไม่กู้ส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์พร้อมทั้งบิดาและมารดา (ร้อยละ 81) มีเพียงร้อยละ 19 ที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าหรือแยกกันหรือฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดถึงแก่กรรม

2. ครอบครัวผู้กู้ประกอบอาชีพซึ่งมีรายได้ประจำ เช่น รับราชการ เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน และประกอบวิชาชีพอิสระรวมร้อยละ 26 อีกร้อยละ 67 เป็นผู้ประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจขนาดเล็ก เกษตรกรและรับจ้างรายวันซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน นอกจากนี้เป็นผู้รับบำเหน็จบำนาญ แม่บ้านหรือว่างงาน ในส่วนของครอบครัวผู้ไม่ก้อมีสัดส่วนของผู้มีรายได้ประจำสูงกว่าผู้กู้มาก (ร้อยละ 52) ในจำนวนนี้เป็นผู้รับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 35 อีกร้อยละ 17 เป็นพนักงานบริษัทเอกชนและเจ้าของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน ส่วนครอบครัวผู้ไม่กู้ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอนมีสัดส่วนน้อยกว่าผู้กู้ ประกอบด้วยผู้ประกอบอาชีพค้าขายและธุรกิจขนาดเล็กร้อยละ 33 เป็นครอบครัวเกษตรกรร้อยละ 11 ที่เหลือเพียงร้อยละ 4 เป็นผู้รับจ้างรายวันและผู้รับบำเหน็จ บำนาญ และไม่มีผู้ว่างงานหรือผู้ไม่ได้ประกอบอาชีพ

3. วุฒิกการศึกษาของผู้ปกครองหรือผู้อุปการะ ด้านการเงินของผู้กู้อยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 93 และอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 7 ส่วนผู้ปกครองหรือผู้อุปการะของผู้ไม่กู้ มีวุฒิกการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 68 มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีร้อยละ 27 และมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 5

4. รายได้ครอบครัวของผู้ร้อยละ 90 ต่ำกว่า 150,000 บาทต่อปี และที่เหลือมีรายได้ระหว่าง 150,000 บาทถึง 300,000 บาทต่อปี ส่วนครอบครัวผู้ไม่ผู้ร้อยละ 30 หรือเพียงหนึ่งในสามของผู้ มีรายได้ต่ำกว่า 150,000 บาทต่อปี อีกร้อยละ 28 มีรายได้ระหว่าง 150,000 บาท ถึง 300,000 บาทต่อปี และกว่าร้อยละ 40 มีรายได้เกินกว่า 300,000 บาทต่อปี

6.1.2 ปัญหาความต้องการกู้ยืมเงินกองทุน ฯ

1. ในจำนวนผู้ทั้งหมด 100 ราย มี 25 ราย เป็นผู้กู้ต่อเนื่องจากสถานศึกษาเดิม ส่วนผู้เริ่มกู้ครั้งแรกเมื่อศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสถานศึกษาปัจจุบัน มี 75 ราย ในจำนวนนี้ ร้อยละ 11 ไม่ทราบเรื่องกองทุนฯ ในขณะที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาเดิม หรือสถานศึกษาขณะนั้นไม่ได้สนับสนุนให้กู้ยืมกองทุนฯ นอกจากนั้นส่วนใหญ่ไม่ได้กู้ยืมในสถานศึกษาเดิม เพราะไม่มีปัญหาค่าใช้จ่ายในการศึกษา ในขณะที่ มีเพียงรายเดียวซึ่งมีปัญหาต้องขอผ่อนชำระค่าเล่าเรียนกับสถานศึกษา

2. ในกรณีถ้ากองทุนฯ ไม่ได้อนุมัติเงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาครั้งแรก ผู้กู้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69) ยังต้องการศึกษาต่อ และร้อยละ 35 ต้องการศึกษาต่อในสถานศึกษาเดิม อีกร้อยละ 34 เลือกที่จะศึกษาต่อในสถานศึกษาในภูมิภาคอื่น และในสถานศึกษาของรัฐหรือสถานศึกษาอื่นที่มีค่าใช้จ่ายน้อย มีผู้ไม่ประสงค์ที่จะศึกษาต่อร้อยละ 27 และผู้ต้องการพักการศึกษาชั่วคราวหรือทำงานหารายได้เพื่อศึกษาต่อในภายหลัง ร้อยละ 4

3. เหตุผลสำคัญเป็นลำดับแรกในการกู้ยืมเงินกองทุนฯ ของผู้กู้ เนื่องมาจากปัญหาเรื่องการเงินในครอบครัวและครอบครัวไม่มีทุนให้ศึกษาต่อร้อยละ 48 อีกร้อยละ 30 เพียงต้องการลดภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว ร้อยละ 17 ของผู้กู้ให้เหตุผลว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนให้กู้ยืม มีผู้กู้เพราะเงื่อนไขผ่อนปรนและดอกเบี้ยต่ำเพียงร้อยละ 2 ที่เหลืออีกร้อยละ 2 กู้เพราะเพื่อนหรือผู้อื่นแนะนำ

4. ปัญหาความจำเป็นในการกู้ยืมเงินกองทุนฯ ของผู้กู้เป็นปัญหาหลาย ๆ ลักษณะรวมกัน กว่าครึ่งหนึ่งของผู้กู้มีปัญหาเพราะภาระค่าเล่าเรียนสูง ครอบครัวมีรายได้น้อยหรือมีรายได้ไม่แน่นอนผนวกกับปัญหา เศรษฐกิจตกต่ำ กว่าร้อยละ 30 ของผู้กู้ประสบกับปัญหาที่มีสมาชิกในครอบครัวที่กำลังศึกษาหรือเป็นภาระหลายคน นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ต้องการพึ่งตนเองและ ผู้ประสงค์ที่จะทำงานช่วยรายได้ครอบครัว แต่ไม่มีโอกาสอีกประมาณ ร้อยละ 20 เท่ากัน ปัญหาอื่น ๆ นอกจากนี้ ได้แก่ความเจ็บป่วยในครอบครัว เป็นต้น

5. ครอบครัวของผู้ถูกร้อยละ 33 เคยมีความคิดว่าจะขอกู้เงินจากแหล่งอื่น นอกไปจากกองทุนฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา แต่มีปัญหาไม่ได้กู้เพราะเห็นว่าดอกเบี้ยสูง และไม่มีหลักประกันเงินกู้ รวมทั้งยังไม่ทราบแหล่งทุน มีผู้กู้ 2 รายที่มีความจำเป็นได้เคย กู้เงินจากแหล่งอื่น

6. จากจำนวนผู้ไม่ถูกร้อยละ 90 ซึ่งทราบเรื่องกองทุนมีร้อยละ 42 ซึ่งเคยมีความต้องการกู้เงินกองทุนฯ ในจำนวนนี้หนึ่งในสามไม่ได้กู้ เพราะมีปัญหาในเรื่องเกณฑ์รายได้ หรือเกณฑ์การเรียน รวมทั้งปัญหาในเรื่องหลักฐานและการทำเอกสารกู้ยืม มีบางรายสามารถแก้ปัญหาด้วยการขอผ่อนผันกับสถานศึกษา รวมไปถึงชะลอการเข้าศึกษา เพื่อรอให้พ้นการศึกษาก่อนเป็นการลดภาระของครอบครัว ส่วนผู้ไม่กู้อื่น ๆ เห็นว่าบิดามารดาหรือผู้อุปการะยังรับผิดชอบได้

7. ผู้เรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81) ต้องการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาถ้ามีความจำเป็นเพื่อให้ได้ศึกษาต่อในสถานศึกษาที่เลือก โดยแยกได้เป็นผู้ถูกร้อยละ 85 และผู้ไม่ถูกร้อยละ 76 สำหรับเหตุผลประกอบการตัดสินใจในการกู้ยืมอื่น ๆ นั้น ผู้กูก็คิดว่าภาระการใช้เงินเป็นเรื่องสำคัญร้อยละ 72 ในขณะที่ผู้ไม่กู้คำนึงถึงความพร้อมในการใช้เงินได้เมื่อสำเร็จการศึกษาร้อยละ 52 นอกจากนี้มีผู้กู้ให้ความสนใจเงื่อนไขการลงทุนที่คุ้มค่า เช่น อัตราดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 32 เปรียบเทียบกับผู้ไม่ถูกร้อยละ 21

6.1.3 ความเพียงพอของเงินกู้ยืม

1. การใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของผู้กู้และผู้ไม่กู้จะไม่แตกต่างกันมากนัก แต่จะมีความแตกต่างกันในลักษณะการใช้จ่ายส่วนตัวตามฐานะ เช่น การพักผ่อนในวันหยุด การใช้สินค้ามีราคา โดยเฉพาะการใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง และความสะดวกสบายตามฐานะของผู้กู้จะมีอยู่จำกัดมากเมื่อเทียบกับผู้ไม่กู้ ผู้ไม่กู้ได้รับเงินค่าใช้จ่ายรายเดือนโดยเฉลี่ยเดือนละ 5,493 บาท ส่วนผู้กู้ได้รับเงินค่าใช้จ่ายรายเดือนโดยเฉลี่ยเดือนละ 4,155 บาท

2. เงินกู้ยืมกองทุนฯ ที่ผู้กู้ในกรณีศึกษารวม 96 ราย ได้รับโดยเฉลี่ยต่อรายในปี พ.ศ. 2544 เป็นจำนวนเงิน 63,411 บาทต่อปี แยกเป็นค่าเล่าเรียน โดยเฉลี่ยต่อราย 46,949 บาท และเป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพของผู้กู้ 64 ราย เป็นจำนวนเงิน โดยเฉลี่ยต่อราย 24,693 บาท (2,057.75 บาทต่อเดือน)

3. แหล่งเงินเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาของผู้ไม่กู้ในปัจจุบันมาจากบิดามารดาร้อยละ 96 และได้รับเงินเสริมจากสมาชิกในครอบครัวหรือญาติร้อยละ 25 ในกรณีของผู้กูนอกเหนือจากเงินกู้ยืมกองทุนฯแล้ว ผู้ก้วยังอาศัยเงินสนับสนุนจากบิดามารดาร้อยละ 96 และเงินสนับสนุนจากสมาชิกในครอบครัวหรือญาติร้อยละ 28

4. ผู้ไม่กู้ที่ทำงานหารายได้เสริมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาของตน ในระหว่างปีคณาเรียนมีร้อยละ 10 และร้อยละ 5 ทำงานหารายได้ระหว่างเรียน ส่วนผู้กู้ซึ่งทำงานในระหว่างปีคณาเรียนและ

ระหว่างเรียนมีร้อยละ 13 เท่ากัน นอกจากนั้นก็มีผู้เรียนซึ่งมีงานประจำหรือแหล่งเงินเสริมอื่นๆ ประมาณ ร้อยละ 5

5. ผู้ที่ร้อยละ 29 มีความเห็นว่าเงินกู้ยืมจากกองทุนฯที่ได้รับจัดสรรโดยรวมเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการศึกษาของตน อีกร้อยละ 71 เห็นว่ายังไม่เพียงพอ และเงินกู้ยืมฯสามารถแบ่งเบาภาระได้ โดยเฉลี่ยร้อยละ 71 ของภาระค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาทั้งหมด

6.1.4 ความพร้อมรับภาระใช้คืนเงินกู้ยืม

1. ในการเปรียบเทียบผลการศึกษาของผู้กู้และผู้ไม่กู้ในกรณีศึกษา ได้พบว่าผู้กู้มีผลการศึกษา โดยเฉลี่ยต่ำกว่าผู้ไม่กู้ (GPA. โดยเฉลี่ย 2.20 และ 2.57 ตามลำดับ) โดยผู้กู้มีผลการศึกษาดำกว่าเกณฑ์ (GPA. 2.0) ร้อยละ 37 ในขณะที่ผู้ไม่กู้มีผลการศึกษาดำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 21 ผู้กู้ซึ่งมีผลการศึกษาใน เกณฑ์ดี (GPA. 3.0) ขึ้นไป มีเพียงร้อยละ 10 ในขณะที่ผู้ไม่กู้มีผลการเรียนในเกณฑ์ดีร้อยละ 33

2. ผู้ไม่กู้ร้อยละ 25 มีความมั่นใจมาก (มีโอกาสมากกว่าร้อยละ 80) ว่าตนจะมีโอกาสได้งานทำ ภายใน 6 เดือน ภายหลังจากจบการศึกษา ส่วนผู้กู้มีเพียงร้อยละ 15 ซึ่งมั่นใจมากกว่าตนเองจะมีโอกาสได้ งานภายใน 6 เดือน

3. ผู้ที่ร้อยละ 31 มีความจำเป็นต้องพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมดพร้อมทั้งรับภาระช่วยเหลือครอบครัวเมื่อสำเร็จการศึกษาและได้งานทำ อีกร้อยละ 62 จำเป็นต้องพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมด มีผู้กู้ที่คาดหวังว่าจะพึ่งครอบครัวเป็นหลักเมื่อจบการศึกษาและทำงานแล้วเพียงร้อยละ 5 ในส่วน ของผู้ไม่กู้นั้นมีเพียงร้อยละ 16 ที่ต้องดูแลตนเองและช่วยเหลือครอบครัวได้ ร้อยละ 70 คาดว่าจะพึ่ง พาทนเองได้ทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมด ที่เหลือร้อยละ 14 ยังคาดหวังว่าจะพึ่งพาครอบครัวได้เป็นส่วน มากภายหลังจากจบการศึกษาและได้งานทำแล้ว

4. ผู้ที่ส่วนมาก (ร้อยละ 73) เห็นว่าการใช้คืนเงินกู้ภายหลังจากจบการศึกษาเป็นภาระน้อย แต่มี ผู้ที่ร้อยละ 27 ที่คาดว่าจะเป็ภาระของตนเองค่อนข้างมากเพราะไม่ทราบรายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคต รวมทั้งไม่มั่นใจว่าเมื่อจบการศึกษาแล้วจะมีงานให้ทำ และบางรายก็มีวงเงินกู้สูงมาก

5. นอกจากผู้ส่วนน้อยมาก (ร้อยละ 3) ที่คิดว่าจะไม่ใช้คืนเงินกู้ถ้าไม่มีรายได้ ผู้ที่เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 97) ตั้งใจว่าจะต้องใช้คืนเงินกู้ภายหลังจากจบการศึกษา โดยร้อยละ 13 คิดว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้อง ใช้คืน และร้อยละ 15 มั่นใจว่าไม่เป็นภาระเพราะเงื่อนไขการชำระคืนที่ผ่อนปรน อีกร้อยละ 42 มีความ เห็นว่าความสามารถใช้คืนได้ขึ้นอยู่กับรายได้และรายจ่ายในอนาคต ส่วนผู้กู้ที่เห็นว่าการใช้คืนเงินกู้จะ เป็นภาระนั้นมีสาเหตุเพราะจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของครอบครัว (ร้อยละ 9) และมีจำนวนเงินกู้สูง

มาก (ร้อยละ 5) นอกจากนี้ยังมีผู้เห็นว่าการมีหนี้ โดยเฉพาะมีดอกเบี้ยต้องใช้คืนเป็นภาระแทนที่จะมีโอกาสเก็บเงินเมื่อทำงานแล้ว

6. ผู้กู้ร้อยละ 56 เป็นผู้ตัดสินใจในการกู้ยืมเงินกองทุนฯ ด้วยตนเองและบิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้ตัดสินใจร้อยละ 41 นอกจากนี้มีเป็นส่วนน้อยที่บุคคลอื่นรวมทั้งญาติและครูหรืออาจารย์เป็นผู้ตัดสินใจให้ โดยที่ผู้กู้เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 92) ตระหนักดีว่าตนเองจะต้องเป็นผู้รับภาระใช้คืนเงินกองทุนเมื่อจบการศึกษา บิดามารดาผู้ปกครองหรือญาติอื่นๆ ที่อาจรับภาระใช้คืนเงินกู้แทนผู้กู้มีเพียงร้อยละ 6 ผู้กู้ที่เหลืออีกร้อยละ 2 มีความรู้สึกที่ไม่พร้อมรับภาระใช้คืนเงินกู้เมื่อจบการศึกษา

7. ผู้ค้ำประกันเงินกู้ในกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้เป็นบิดามารดาของผู้กู้ร้อยละ 68 เป็นญาติอื่นๆ ร้อยละ 17 อีกร้อยละ 15 เป็นบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ

6.1.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุน ฯ

1. ผู้ไม่กู้ร้อยละ 10 ในกรณีศึกษาไม่เคยได้รับทราบเรื่องกองทุนฯ ผู้เรียนส่วนใหญ่รับทราบเรื่องกองทุนฯ ครั้งแรกจากสถานศึกษา (ร้อยละ 92) โดยทราบจากเพื่อนนักเรียนหรือนักศึกษา (ร้อยละ 45) ครูหรืออาจารย์ในสถานศึกษา (ร้อยละ 23) นอกจากนี้มีผู้ได้ทราบข้อมูลจากประกาศและแผ่นพับของสถานศึกษา (ร้อยละ 17 และ ร้อยละ 7 ตามลำดับ) ผู้ที่รับทราบเรื่องกองทุนฯ ในครั้งแรกจากสื่อสาธารณะ เช่น โทรทัศน์ หรือสิ่งตีพิมพ์มีเพียงร้อยละ 4

2. ผู้กู้ร้อยละ 78 และผู้ไม่กู้ร้อยละ 77 ทราบว่าเงินกองทุนฯ เป็นงบประมาณของประเทศ ผู้กู้จำเป็นต้องใช้คืนเงินกู้เมื่อจบการศึกษา ผู้ที่เข้าใจผิดว่าเงินกองทุนฯ เป็นเงินของธนาคารกรุงไทย แยกได้เป็นผู้กู้ร้อยละ 9 และผู้ไม่กู้ร้อยละ 1 ส่วนที่เหลือไม่แน่ใจว่าเงินกองทุนฯ มาจากแหล่งใด

3. ผู้กู้ร้อยละ 80 และผู้ไม่กู้ร้อยละ 71 มีความเห็นว่าควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวผู้กู้ เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ที่เดือดร้อนและยากจน เป็นการป้องกันไม่ให้ผู้มีรายได้สูงมากู้เงินไปใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ส่วนผู้ที่ไม่เห็นว่าไม่ควรกำหนดรายได้ (ผู้กู้ร้อยละ 20 และผู้ไม่กู้ร้อยละ 29) มีความเห็นว่าเป็นการกู้ยืมจึงควรให้สิทธิเสมอกัน รายได้ไม่ได้บ่งบอกฐานะครอบครัว เพราะภาระค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกันและบางครอบครัวมีปัญหาเพราะรายได้ไม่แน่นอน เงินกองทุนฯ ควรเป็นสวัสดิการแก่ประชาชนเพื่อพัฒนาประเทศ

4. ผู้กู้มีความพึงพอใจกับระเบียบวิธีการขอกู้ หลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงินให้ผู้กู้ ตลอดจนถึงความรวดเร็วในการอนุมัติ และการจ่ายเงินกู้ในระดับปานกลาง แต่มีความพอใจในหลักเกณฑ์การใช้คืนเงินกู้ในปัจจุบันค่อนข้างมาก

5. ถ้ามีการปรับเปลี่ยนระยะเวลาการใช้คืนเงินกู้จาก 15 ปี เป็น 10 ปี รวมทั้งปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากร้อยละ 1 ต่อปี เป็นร้อยละ 5 ต่อปี ผู้กู้ร้อยละ 43 ยังมีความประสงค์ที่จะขอกู้เช่นเดิมเพราะเห็นว่าการศึกษาคือเป็นสิ่งสำคัญ และครอบครัวไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของตนได้ มีผู้กู้ร้อยละ 28 มีความเห็นว่าเงื่อนไขที่ปรับเปลี่ยนจะเป็นการเพิ่มภาระในการใช้คืนเงินกู้เมื่อจบการศึกษา โดยเฉพาะผู้กู้ที่ตระหนักว่าตนจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบใช้คืนเงินกู้ ตามลำพังเมื่อจบการศึกษา

6. ปัญหาในการดำเนินงานของกองทุนฯ ที่ผู้กู้ต้องการให้มีการปรับปรุงในลำดับแรก คือ การจัดสรรเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัวเพิ่มให้เพียงพอสำหรับผู้กู้ รวมทั้งให้ผู้เรียนกู้เรียนได้ในภาคฤดูร้อนด้วย รองลงมา ผู้กู้ต้องการให้มีการเพิ่มหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก และมีการตรวจสอบเพื่อให้มีการจัดสรรเงินกู้ให้ผู้ที่ยากแคลนทุนทรัพย์จริงๆ แต่ควรลดคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ที่ยากโอกาส รวมทั้งควรจัดให้มีทุนเรียนดี และมีการคัดสรรนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียน ปัญหาในส่วนของเอกสารกู้ยืมนั้น ได้มีผู้เสนอให้ทำสัญญาครั้งเดียว ลดเอกสารและขั้นตอนการขอกู้เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว และควรมีข้อมูลที่ชัดเจนแก่ผู้กู้ในทุกขั้นตอน รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาได้ทราบทั่วถึง

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาศาสามารถสรุปปัญหาสำคัญซึ่งทางกองทุนฯ ควรต้องพิจารณาและศึกษาหาวิธีแก้ไขดังนี้

1. ควรมีการปรับปรุงวิธีการกำหนดเกณฑ์รายได้ของผู้กู้ และวิธีการตรวจสอบฐานะของผู้กู้ให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมปัญหาที่แท้จริงอันหลากหลายของผู้ซึ่งมีความจำเป็นต้องการกู้เงินจากกองทุนฯ เกณฑ์การกู้ยืมควรพิจารณาจากองค์ประกอบของปัญหาของผู้กู้หลายๆประการประกอบกัน เช่น รายได้ ทรัพย์สิน ภาระค่าใช้จ่าย และปัญหาครอบครัว เป็นต้น ในกรณีที่ผู้กู้มีปัญหาซึ่งมิได้อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ กองทุนฯควรมีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบซึ่งสามารถพิจารณาปัญหาอันเป็นกรณีแตกต่างจากปกติของผู้ต้องการกู้ยืมกองทุนฯ

2. การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมกองทุนฯควรให้เหมาะสมกับสินเชื่อเพื่อการศึกษาในลักษณะของการลงทุน ซึ่งผู้เรียนจะได้ผลตอบแทนที่สูงขึ้นจากโอกาสและรายได้ที่เพิ่มขึ้นเมื่อสำเร็จการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความจำเป็นในการใช้เงินกู้ยืมอย่างคุ้มค่า ในขณะที่ผู้เสียภาษีและประเทศชาติจะมีโอกาสได้รับผลประโยชน์อย่างแท้จริงในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ ในกรณีที่มีการอุดหนุนผู้ด้อยโอกาสด้วยดอกเบี้ยต่ำ ควรมีคณะกรรมการหรือขั้นตอนการพิจารณาที่รอบคอบ เพื่อไม่ให้เป็นการใช้งบประมาณของประเทศอย่างสูญเปล่า เนื่องจาก

รายได้ของผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับฐานะครอบครัวของผู้เรียนก่อนเข้าศึกษาต่อ การกำหนดให้มีมาตรการผ่อนผันการชำระคืนเงินกู้ในภายหลัง ถ้าผู้กู้มีเหตุผลอันสมควรที่ไม่สามารถชำระหนี้จะเป็นวิธีการที่เหมาะสมกว่าการอุดหนุนผู้เรียนด้วยดอกเบี้ยต่ำเกินจำเป็น อันเป็นผลให้มีความต้องการกู้ยืมมาก ส่งผลให้มีการใช้จ่ายเกินความจำเป็นในฐานะนักศึกษา และเป็นการเสริมสร้างนิสัยให้นักศึกษาสร้างหนี้สิน โดยไม่มีความจำเป็น

3. เนื่องจากปริมาณเงินที่เพียงพอสำหรับผู้เรียนนอกจากจะแตกต่างกันตามประเภทของสถานศึกษา ยังแตกต่างกันตามสาขาวิชาที่เรียน ค่าครองชีพที่แตกต่างกันระหว่างภูมิภาค และภูมิฐานะของผู้เรียน การพิจารณาวงเงินกู้ยืมตามข้อเท็จจริงเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนมีโอกาสได้กู้ยืมโดยทั่วถึง

4. ในกรณีที่บิดามารดาหรือผู้อุปการะสามารถชำระค่าใช้จ่ายของผู้เรียนได้บ้าง กองทุนฯ ควรพิจารณาให้กู้ยืมเฉพาะค่าใช้จ่ายในส่วนที่เกินกว่าที่บิดามารดาหรือผู้อุปการะสามารถรับผิดชอบได้ เพื่อลดภาระของผู้เสียภาษีโดยรวม เนื่องจากผู้มีโอกาสศึกษาต่อ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา เป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์โดยตรงเมื่อสำเร็จการศึกษา การอุดหนุนผู้เรียนตามฐานะและความจำเป็น จะเป็นการกระจายโอกาสในการศึกษาให้กว้างออกไป

5. การอนุมัติวงเงินกู้ยืมต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้กู้และความพร้อมรับภาระใช้คืนเงินกู้ยืมเมื่อผู้กู้จบการศึกษา ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับคำแนะนำว่าเงินกองทุนเป็นสินเชื่อเพื่อการศึกษา และผู้เรียนไม่ควรสร้างภาระหนี้สินเกินความสามารถในการใช้คืนหนี้ ในกรณีที่ผู้เรียนต้องการกู้ยืมเงินในจำนวนสูง ผู้เรียนควรพร้อมรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของตนเองด้วยการทำงานหารายได้เสริม

6. การกำหนดระยะเวลาของการกู้ยืมตามระยะเวลาของหลักสูตรในปัจจุบันเป็นผลให้ผู้เรียนที่เรียนช้าหรือไม่มีความพร้อมที่จะเรียนให้สำเร็จตามระยะเวลาของหลักสูตรต้องประสบปัญหาเพราะหมดโอกาสกู้ยืมแม้จะยังมีโอกาสจบการศึกษา การควบคุมวงเงินกู้ยืมโดยติดตามผลการเรียนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ไม่มีความพร้อมสามารถปรับตัวและมีโอกาสจบการศึกษา ในขณะที่เดียวกันผู้เรียนที่มีความสามารถก็ควรจะได้รับพิจารณาให้สามารถใช้เงินกู้ยืมเพื่อให้ศึกษาจบหลักสูตรได้ก่อนระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

7. อย่างไรก็ดีแม้กองทุนฯ จะเปิดโอกาสให้ผู้กู้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และเรียนได้ ได้มีโอกาสศึกษาต่อโดยผู้กู้ไม่จำเป็นต้องเรียนดี แต่กองทุนฯ ควรได้มีมาตรการติดตามผลการเรียนของผู้กู้เพื่อให้เกิดการใช้เงินกองทุนฯ ให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ รวมไปถึงให้มีมาตรการตัดเตือนผู้เรียนที่ไม่ได้ตั้งใจเล่าเรียนมีผลการเรียนต่ำ และถ้าผู้เรียนไม่ได้มีการปรับปรุงตนเองหลังจากการตัดเตือน กองทุนฯ

จำเป็นต้องมีมาตรการระงับทุน เพื่อผู้กู้จะได้มีความกระตือรือร้นในการที่จะเรียนให้สำเร็จ และเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้อื่นที่มีความตั้งใจและต้องการโอกาสที่จะศึกษาต่อถ้าผู้กู้ไม่สามารถเรียนได้

8. บทบาทของกองทุนฯในปัจจุบัน เป็นเพียงผู้บริหารเงินของกองทุนฯตามนโยบายของรัฐบาล แต่เพื่อให้กองทุนฯสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับครอบครัวที่มีรายได้น้อยและช่วยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กองทุนฯจำเป็นต้องติดตามดูแลผู้กู้ให้มีทัศนคติที่ถูกต้องในการใช้เงินกู้ยืมให้เกิดประโยชน์เพื่อความสำเร็จในการศึกษา โดยจัดให้มีผู้ให้คำปรึกษาแนะนำในกรณีที่ผู้กู้ประสบปัญหาในการเรียนและสนับสนุนให้ผู้กู้ได้มีบทบาทเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษาอื่นๆ ในสถานศึกษา

9. เนื่องจากผู้กู้มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย เมื่อจบการศึกษาจำเป็นต้องหารายได้เลี้ยงดูตนเองและยังต้องรับภาระช่วยเหลือครอบครัว กองทุนฯควรพิจารณาให้มีการแนะแนวการหางานก่อนจบการศึกษา รวมทั้งให้คำแนะนำให้มีการวางแผนการใช้จ่ายที่ถูกต้อง และมีการวางแผนล่วงหน้าในการใช้คืนเงินกู้ยืม

10. ผู้กู้ยืมกองทุนควรได้รับการชี้แจงให้ตระหนักในหน้าที่ของผู้ที่มีความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมในการพัฒนากองทุนฯให้ยั่งยืน เพื่อให้ผู้อื่นได้มีโอกาสที่จะเลือกสถานศึกษาที่มีคุณภาพเช่นเดียวกับตนด้วยเงินกองทุนฯที่ผู้กู้ใช้คืนหลังจากจบการศึกษา

11. ปัจจุบันรัฐบาลต้องใช้จ่ายจำนวนมากในการอุดหนุนการศึกษาแก่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐจึงไม่สามารถพัฒนามหาวิทยาลัยของรัฐให้มีจำนวนเพียงพอสำหรับผู้เรียน การพัฒนากองทุนฯเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามามีโอกาสรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของตนเองโดยรัฐเพียงอุดหนุนดอกเบี้ยบางส่วน การที่ผู้เรียนต้องการโอกาสในการเลือกสถานศึกษา แสดงว่ามีความแตกต่างของสถานศึกษา บทบาทของรัฐบาลในการเสริมโอกาสให้ผู้เรียนผ่านกองทุนฯกู้ยืมจึงเป็นการสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันและพัฒนาสถานศึกษา

12. กองทุนฯควรกำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ควรได้รับสิทธิกู้ยืมกองทุนฯ และวัตถุประสงค์ของกองทุนฯที่ชัดเจน และประชาสัมพันธ์ให้ทราบเป็นการทั่วไปเพื่อให้ผู้มีสิทธิมีโอกาสเท่าเทียมกันในการใช้สิทธิกู้ยืม การประชาสัมพันธ์กฎเกณฑ์ของกองทุนฯ จะช่วยให้มีการตรวจสอบโดยบุคคลภายนอก

13. การปรับปรุงการดำเนินงานกองทุนฯให้เป็นระบบจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการเรียนและการใช้จ่ายได้ถูกต้อง กองทุนฯ ควรมีกำหนดวันแน่นอนล่วงหน้าในการดำเนินเรื่องขออนุมัติเงินกู้จนถึงวันที่ผู้กู้สามารถเบิกเงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับอนุมัติ

14. การทำสัญญากู้ยืมควรทำครั้งเดียวในแต่ละระดับการศึกษาหรือเมื่อผู้กู้เปลี่ยนสถานศึกษา และกองทุนฯ ควรต่อสัญญาในแต่ละปีจนจบระดับการศึกษาถ้าผู้กู้มีผลการเรียนตามเกณฑ์เพื่อลดภาระ

ในการทำเอกสารสัญญาผู้ยืมและเอกสารสัญญาค้ำประกันทุกปี รวมทั้งลดภาระในการจัดเก็บข้อมูล และเอกสารสัญญาของธนาคารกรุงไทย ทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนใส่ใจในผลการศึกษาของตน

15. ในการดำเนินการกองทุนฯ ให้มีประสิทธิภาพและมีการพัฒนาที่ยั่งยืน จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทและนโยบายของกองทุนฯ ในหลายด้าน ควรให้มีการศึกษาบทบาทและนโยบายเหล่านี้ให้ชัดเจน เพื่อให้กองทุนฯ เป็นเครื่องมือของรัฐในการเพิ่มขีดความสามารถของประชาชนในการเข้าถึงการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อลดภาระของรัฐบาล โดยอาศัยกลไกตลาดเป็นเครื่องมือเพื่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ กองทุนฯ ควรได้ทบทวนนโยบายในการกำหนดสิทธิผู้ยืม ความรับผิดชอบของผู้กู้ รวมทั้งทิศทางในการพัฒนากองทุนฯ

บรรณานุกรม

"รายงานสรุปความเป็นมาและการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ณ วันที่ 30 เมษายน 2544." ฝ่ายนโยบายและประเมินผล กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.

สมชัย ฤชุพันธุ์ และ ชลธาร วิศรุตวงศ์ "แนวทางการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา." ^{วิจัยเพื่อสังคม}เสนอต่อคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ธันวาคม 2544.

"ASHE Reader on Finance in Higher Education." Edited by Breneman, David W., Leslie, Larry L., and Anderson, Richard E. Boston: Pearson Custom Publishing, 1996.

Hauptman, Arthur M. "Cut the Cloth to Fit the Student: Tailoring the Federal Role in Postsecondary Education and Training", Background Paper on "Financing Postsecondary Education: The Federal Role." Proceedings of The National Conference on the Best Ways for the Federal Government to Help Students and Families Finance Postsecondary Education. Charleston, South Carolina, USA. October 8-9, 1995. (<http://www.ed.gov/offices/OPE/PPI/FinPostSecEd/> accessed 02 November, 2001).

Johnstone, Bruce D. "Starting Points: Fundamental Assumptions Underlying the Principles and Policies of Federal Financial Aid to Students", Background Paper on "Financing Postsecondary Education: The Federal Role." Proceedings of The National Conference on the Best Ways for the Federal Government to Help Students and Families Finance Postsecondary Education. Charleston, South Carolina, USA. October 8-9, 1995. (<http://www.ed.gov/offices/OPE/PPI/FinPostSecEd/> accessed 02 November, 2001).

Gladieux, Lawrence E. "Federal Student Aid Policy: A History and an Assessment", Background Paper on "Financing Postsecondary Education: The Federal Role." Proceedings of The National Conference on the Best Ways for the Federal Government to Help Students and Families Finance Postsecondary Education. Charleston, South Carolina, USA. October 8-9, 1995. (<http://www.ed.gov/offices/OPE/PPI/FinPostSecEd/> accessed 02 November, 2001).

Ziderman, Adrian. "The Student Loans Scheme in Thailand : A Review and Recommendation for Efficient and Equitable Functioning of the Scheme." Prepared for UNESCO – Bangkok as Part of the Asian Development Bank Social Sector Program Loan , July 1999.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

การศึกษาความต้องการกู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (สำหรับผู้ไม่กู้ยืม)

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง อายุ.....ปี

1.2 ภูมิลำเนาเดิม ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ภาค () 1. กทม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ

() 2. ภาคกลาง () 3. ภาคเหนือ

() 4. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ () 5. ภาคใต้

1.3 ในกรณีที่ท่านมีภูมิลำเนาออกเหนือจาก กทม. นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ เหตุผลที่ท่านมาศึกษาใน กทม. เพราะ.....

2. ก่อนที่จะเข้าศึกษาที่สถานศึกษาในปัจจุบันท่านสำเร็จการศึกษาหรือศึกษาอยู่ในระดับ

() 1. มัธยมศึกษาตอนปลาย () 2. อาชีวศึกษา (ปวช.)

() 3. อาชีวศึกษา (ปวท. / ปวส. / อนุปริญญา) () 4.ปริญญาตรี

() 5. อื่นๆ (ระบุ).....

จากสถานศึกษาของ

() 1. รัฐ () 2. เอกชน

ในสังกัดของ

() 1. ทบวงมหาวิทยาลัย () 2. กระทรวงศึกษาธิการ

() 3. อื่นๆ (ระบุ).....

ประเภทของสถานศึกษา

() 1. มัธยมศึกษาสายสามัญ () 2. มัธยมศึกษาสายอาชีพ

() 3. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล () 4. สถาบันราชภัฏ

() 5. มหาวิทยาลัยปิดในสังกัดทบวงฯ () 6. มหาวิทยาลัยเปิด

() 7. อื่นๆ (ระบุ).....

ชื่อสถานศึกษา.....

ที่อยู่ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

3. ขณะนี้ท่านกำลังศึกษาอยู่ใน

() 1. คณะบริหารธุรกิจ () 2. คณะการบัญชี

() 3. คณะเศรษฐศาสตร์ () 4. คณะนิติศาสตร์

() 5. คณะมนุษยศาสตร์ () 6. คณะนิเทศศาสตร์

() 7. คณะวิศวกรรมศาสตร์ () 8. อื่นๆ (ระบุ).....

สาย/สาขาวิชา..... ชั้นปีที่ศึกษา..... คะแนนเฉลี่ย.....

4. ท่านจะจบการศึกษาในปีการศึกษา 2544 หรือไม่

() 1. จะจบการศึกษา

() 2. ยังไม่จบการศึกษา

5. ข้อมูลของบิดามารดาหรือผู้ปกครองผู้ให้การอุปการะด้านการเงิน

- 5.1 สถานภาพสมรสของบิดามารดา () 1. อยู่ด้วยกัน () 2. หย่า/เป็นม่าย
() 3. แยกกันอยู่ () 4. บิดาและมารดาถึงแก่กรรม
() 5. อื่น ๆ (ระบุ).....

5.2 ผู้ปกครองผู้เป็นหลักในการให้การอุปการะด้านการเงินในขณะนี้ มีความสัมพันธ์กับท่านในฐานะที่เป็น

- () 1. บิดา/มารดา () 2. ญาติอื่น ๆ (ระบุ).....
() 3. บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ (ระบุ).....

ที่อยู่ ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด () 1. กทม () 2. อื่น ๆ(ระบุ).....

เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง

อายุ () 1. ต่ำกว่า 30 ปี () 2. 30 – 39 ปี
() 3. 40 – 49 ปี () 4. 50 – 59 ปี () 5. 60 ปีขึ้นไป

วุฒิการศึกษา () 1. ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า () 2. มัธยมศึกษา
() 3. ปวช. () 4. ปวท./ปวส./อนุปริญญา
() 5.ปริญญาตรี () 6. สูงกว่าปริญญาตรี
() 7. อื่น ๆ (ระบุ).....

อาชีพ () 1. รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ () 2. พนักงานบริษัทเอกชน
() 3. ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น แพทย์/ทนายความ/นักบัญชี/วิศวกร ฯลฯ
() 4. เจ้าของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน () 5. ค้าขาย / เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
() 6. รับจ้างรายวัน () 7. เกษตรกรเจ้าของที่ดิน
() 8. เกษตรกรเช่าที่ดิน () 9. ผู้รับบำนาญ / บำนาญ
() 10. ว่างานหรือไม่ได้ประกอบอาชีพ () 11. อื่น ๆ (ระบุ).....

รายละเอียดของอาชีพ

5.3 รายได้ต่อปีของบิดาและมารดาด้วยกันหรือรายได้รวมของผู้อุปการะและสามีหรือภรรยาในกรณี

ที่ผู้อุปการะไม่ใช่บิดาและมารดา

- () 1. 50,000 บาท หรือต่ำกว่า () 2. 50,001 – 100,000 บาท
() 3. 100,001 – 150,000 บาท () 4. 150,001 – 200,000 บาท
() 5. 200,001 – 250,000 บาท () 6. 250,001 – 300,000 บาท
() 7. 300,001 – 350,000 บาท () 8. 350,001 – 400,000 บาท
() 9. 400,001 – 450,000 บาท () 10. 450,001 – 500,000 บาท
() 11. สูงกว่า 500,000 บาท

จำนวนสมาชิกครอบครัวที่อาศัยอยู่ด้วยรายได้ข้างต้น (รวมทั้งบิดามารดาหรือผู้อุปการะและผู้ตอบแบบสอบถาม).....คน

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่กำลังศึกษา (รวมทั้งผู้ตอบแบบสอบถาม).....คน

6. รายละเอียดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของท่านในปัจจุบัน

6.1 ค่าเล่าเรียน/ค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่สถานศึกษาเรียกเก็บ.....บาทต่อปี

รายการค่าใช้จ่ายอื่นๆ เกี่ยวกับการศึกษา (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าอุปกรณ์การศึกษาต่อปี	
ค่าเครื่องแต่งกายในสถานศึกษาต่อปี	
ค่าอาหารนอกบ้าน/ในสถานศึกษาต่อวัน	
ค่าพาหนะเดินทางในการศึกษาต่อวัน	
ค่าเช่าบ้าน/หอพักต่อเดือน	
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ต่อปี เช่น ทัศนศึกษา กิจกรรมเกี่ยวเนื่องกับการศึกษา เรียนพิเศษ (ระบุ).....	
ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาเฉลี่ยต่อเดือน	

6.3 ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่กับ

- () 1. บิดา มารดา / ผู้ปกครอง () 2.ญาติอื่น ๆ (ระบุ).....
 () 3. บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ (ระบุ)..... () 4. อื่นๆ (ระบุ).....

6.4 ที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน

- () 1. มีบ้านเป็นของตนเอง
 () 2. อยู่หอพัก / บ้านเช่า ชื่อหอพัก ที่อยู่.....
 () 3. อื่น ๆ (ระบุ).....

6.5 พาหนะที่ใช้เดินทางเป็นประจำระหว่างที่อยู่อาศัยและสถานศึกษา

- () 1. ไม่มีการเดินทาง () 2. เดินเท้า
 () 3. เดินทางโดยใช้พาหนะของเพื่อน/ผู้อื่น () 4. พาหนะรับส่งของสถานศึกษา
 () 5. พาหนะโดยสารประจำทาง () 6. พาหนะรับจ้าง (ระบุ)
 () 7. พาหนะส่วนตัว () 8. อื่น ๆ (ระบุ)

6.6 ท่านมีรายการค่าใช้จ่ายในรายการข้างล่างนี้รายการใดบ้าง

รายการค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปี (บาท)
() 1. ขับรถ	
() 2. ใช้โทรศัพท์มือถือ	
() 3. เทียวสถานบันเทิง	
() 4. ใช้เครื่องสำอางค์ราคาสูง	
() 5. ใช้สินค้ามีชื่อเสียงราคาสูง	
() 6. กิจกรรม / กีฬาที่มีค่าใช้จ่ายสูง (ระบุ).....	

6.7 ท่านพักผ่อนหรือมีกิจกรรมในวันหยุดและปิดภาคเรียนอะไรบ้าง

.....
 ค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อปีบาท

6.8 รายการค่าใช้จ่ายพิเศษนอกเหนือจากค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายปกติของท่านรายการเดียวที่มี
จำนวนเงินสูงที่สุดในปีการศึกษานี้คือ..... มีจำนวนเงิน..... บาท

7. ปัจจุบันท่านมีแหล่งเงินเพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษาจากที่ใดบ้าง (ตอบทุกแหล่งเงิน)

- () 1. บิดามารดา/ผู้ปกครอง () 2. สมาชิกในครอบครัวหรือญาติ
() 3. ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน () 4. ทำงานเป็นครั้งคราว เช่น ปิดเทอม
() 5. ทำงานประจำ () 6. เงินกู้ยืมจากกองทุนฯ
() 7. ทุนการศึกษา (ระบุ)
() 8. เงินกู้ยืมอื่น ๆ (ระบุ)
() 9. อื่น ๆ (ระบุ)

8. ท่านได้รับเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือนปกติเดือนละ (รวมทุกแหล่งเงิน).....บาท
ท่านได้รับเงินค่าใช้จ่ายพิเศษนอกเหนือจากค่าใช้จ่ายประจำเดือนปีละ.....บาท

9. การทำงานซึ่งมีรายได้หรือเพื่อช่วยภาระของครอบครัว

ลักษณะ การทำงาน	9.1 ในระดับการศึกษา			
	มัธยมปลาย	ปวช.	ปวท./ปวส. อนุปริญญา	ปริญญาตรี
1. ไม่เคยทำงาน	()	()	()	()
2. ทำงานเป็นครั้งคราว เช่น ระหว่างปิดเทอม	()	()	()	()
3. ทำงานพิเศษระหว่างเรียน	()	()	()	()
4. ทำงานประจำระหว่างเรียน	()	()	()	()
5. ทำงานเมื่อจบการศึกษา	()	()	()	()
6. ช่วยเหลืองานอาชีพของ ครอบครัวโดยเป็นหน้าที่	()	()	()	()
7. อื่น ๆ (ระบุ).....	()	()	()	()

10. ท่านมีความประสงค์ที่จะทำงานหารายได้พิเศษหรือไม่

- () 1. ประสงค์ที่จะทำงาน () 2. ไม่ประสงค์ที่จะทำงาน

11. เมื่อจบการศึกษาท่านคิดว่าจะมีโอกาสอย่างน้อยเพียงใดที่จะได้งานทำภายใน 6 เดือน

(คะแนน 1 คือ ไม่คิดว่าจะได้งานทำภายใน 6 เดือน, 10 คือ มั่นใจมากกว่าจะได้งานทำภายใน 6 เดือน)

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
() () () () () () () () () ()

ที่คิดเช่นนั้นเพราะ.....

12. ถ้าท่านได้งานทำเมื่อจบการศึกษาท่านคิดว่าท่านจะพึ่งพาตนเองได้มากน้อยเพียงใด

- () 1. ไม่คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ เพราะ.....
- () 2. คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้บ้างเป็นส่วนน้อย
- () 3. คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้เป็นส่วนมาก
- () 4. คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมด
- () 5. คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมดและช่วยเหลือครอบครัวได้
- () 6. อื่น ๆ (ระบุ).....

13. สถานภาพการกู้ยืมจากกองทุนฯ ในปีการศึกษา 2544

- () 1. ผู้กู้รายใหม่ (รอบแรก)
- () 2. ผู้กู้รายใหม่ (รอบสอง)
- () 3. ผู้กู้ต่อเนื่อง (ภายในสถาบัน)
- () 4. ผู้กู้ต่อเนื่อง (จากสถาบันอื่น)
- () 5. ผู้เลิกกู้ที่ยังศึกษาอยู่
- () 6. ผู้ไม่เคยกู้ยืมจากกองทุนฯ

14. ในกรณีที่ท่านไม่ได้เป็นผู้กู้ยืมจากกองทุนฯ ท่านทราบเรื่องกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาหรือไม่

- () 1. ทราบ
- () 2. ไม่ทราบ (ข้ามไปตอบข้อ 16)

ในกรณีที่ท่านไม่ได้เป็นผู้กู้ยืมแต่ทราบเรื่องกองทุนฯ ท่านเคยคิดว่าจะกู้ยืมเงินกองทุนฯ หรือไม่

- () 1. ไม่เคย เพราะ
- () 2. เคย เพราะ

สาเหตุที่ท่านเคยมีความคิดว่าจะกู้ยืมจากกองทุนฯ แต่ไม่ได้กู้เพราะ

15. ในกรณีที่ท่านเป็นผู้กู้ยืมจากกองทุนฯ หรือทราบเรื่องกองทุนฯ

15.1 ท่านได้ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนฯ ครั้งแรกจาก

- () 1. การตีพิมพ์ประกาศในสถานศึกษา
- () 2. แผ่นพับเอกสารแนะนำหรือระเบียบการของสถานศึกษา
- () 3. สิ่งตีพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์รายวันหรือวารสาร
- () 4. วิทยุ
- () 5. โทรทัศน์
- () 6. เพื่อนนักเรียน / นักศึกษา หรือรุ่นพี่ในสถาบัน
- () 7. อาจารย์ในสถาบัน
- () 8. บิดามารดา/ ผู้ปกครอง
- () 9. อื่น ๆ (ระบุ).....

15.2 ท่านทราบหรือไม่ว่าเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ มาจากแหล่งใด

- () 1. ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจ
- () 2. เงินงบประมาณของประเทศผู้กู้ต้องชำระคืน
- () 3. เงินงบประมาณของประเทศเป็นทุนการศึกษาให้เปล่า
- () 4. เงินของธนาคารกรุงไทย
- () 5. อื่นๆ (ระบุ).....

16. ในความคิดเห็นของท่านๆ คิดว่าภาระรับผิดชอบในเรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษาในระดับปริญญาตรีควรเป็นของใครตามลำดับความรับผิดชอบ

	ลำดับความรับผิดชอบ		
	1	2	3
16.1 บิดา/มารดา หรือผู้ปกครองควรรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของผู้เรียนตามกำลังความสามารถ	()	()	()
16.2 ผู้เรียนควรทำงานหารายได้เสริมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาของตน	()	()	()
16.3 รัฐบาลควรให้เงินอุดหนุนในรูปทุนการศึกษาให้เปล่า หรือทุนกู้ยืมตามความจำเป็น (ด้วยเงินภาษีของทุกคน)	()	()	()
16.4 อื่นๆ (ระบุ).....	()	()	()

17. ถ้าท่านทราบว่าเงินกองทุนฯ เป็นเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอุดหนุนโดยรัฐบาล ด้วยเงินงบประมาณของประเทศ ท่านคิดว่าควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวผู้กู้หรือไม่

- () 1. ควรมี เพราะ
- () 2. ไม่ควรมี เพราะ
- () 3. อื่น ๆ (ระบุ).....

18. ท่านหรือผู้ปกครองของท่านเคยมีความคิดที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ หรือไม่

- () 1. ไม่เคย เพราะ
- () 2. เคย เพราะ

สาเหตุที่ท่านเคยมีความคิดที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ แต่ไม่ได้กู้เพราะ

19. ท่านคิดว่าท่านจะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรีในกรณีใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. จะไม่ศึกษาระดับปริญญาตรีถ้าต้องกู้ยืม
- () 2. จะกู้ยืมต่อเมื่อเป็นการลงทุนที่มีผลตอบแทนทางการเงินที่คุ้มค่ากับเงินที่ต้องจ่ายคืน รวมทั้งดอกเบี้ย เช่น ถ้าดอกเบี้ยต่ำ
- () 3. จะกู้ยืมถ้ามีความจำเป็นเพื่อให้มีโอกาสศึกษาต่อในสถานศึกษาที่เลือก
- () 4. จะกู้ยืมถ้าคิดว่าสามารถใช้เงินได้ในอนาคตเมื่อสำเร็จการศึกษา
- () 5. อื่นๆ (ระบุ).....

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม..... โทรศัพท์.....

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

จบการสัมภาษณ์สำหรับผู้ไม่ได้กู้ยืมจากกองทุนฯ

การศึกษาความต้องการกู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (สำหรับผู้กู้ยืม)

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง อายุ.....ปี

1.2 ภูมิลำเนาเดิม ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ภาค () 1. กทม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ

() 2. ภาคกลาง () 3. ภาคเหนือ

() 4. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ () 5. ภาคใต้

1.3 ในกรณีที่ท่านมีภูมิลำเนาอื่นนอกจาก กทม. นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ เหตุผลที่ท่านมาศึกษาใน กทม. เพราะ.....

2. ก่อนที่จะเข้าศึกษาที่สถานศึกษาในปัจจุบันท่านสำเร็จการศึกษาหรือศึกษาอยู่ในระดับ

() 1. มัธยมศึกษาตอนปลาย () 2. อาชีวศึกษา (ปวช.)

() 3. อาชีวศึกษา (ปวท. / ปวส. / อนุปริญญา) () 4.ปริญญาตรี

() 5. อื่นๆ (ระบุ).....

จากสถานศึกษาของ

() 1. รัฐ () 2. เอกชน

ในสังกัดของ

() 1. ทบวงมหาวิทยาลัย () 2. กระทรวงศึกษาธิการ

() 3. อื่นๆ (ระบุ).....

ประเภทของสถานศึกษา

() 1. มัธยมศึกษาสายสามัญ () 2. มัธยมศึกษาสายอาชีพ

() 3. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล () 4. สถาบันราชภัฏ

() 5. มหาวิทยาลัยปิดในสังกัดทบวงฯ () 6. มหาวิทยาลัยเปิด

() 7. อื่นๆ (ระบุ).....

ชื่อสถานศึกษา.....

ที่อยู่ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

3. ขณะนี้ท่านกำลังศึกษาอยู่ใน

() 1. คณะบริหารธุรกิจ () 2. คณะการบัญชี

() 3. คณะเศรษฐศาสตร์ () 4. คณะนิติศาสตร์

() 5. คณะมนุษยศาสตร์ () 6. คณะนิเทศศาสตร์

() 7. คณะวิศวกรรมศาสตร์ () 8. อื่นๆ (ระบุ).....

สาย/สาขาวิชา..... ชั้นปีที่ศึกษา..... คณะแผนกเฉลี่ย.....

4. ท่านจะจบการศึกษาในปีการศึกษา 2544 หรือไม่

() 1. จะจบการศึกษา

() 2. ยังไม่จบการศึกษา

5. ข้อมูลของบิดามารดาหรือผู้ปกครองผู้ให้การอุปการะด้านการเงิน

- 5.1 สถานภาพสมรสของบิดามารดา () 1. อยู่ด้วยกัน () 2. หย่าเป็นม่าย
() 3. แยกกันอยู่ () 4. บิดาและมารดาถึงแก่กรรม
() 5. อื่น ๆ (ระบุ).....

5.2 ผู้ปกครองผู้เป็นหลักในการให้การอุปการะด้านการเงินในขณะนี้ มีความสัมพันธ์กับท่านในฐานะที่เป็น

- () 1. บิดา/มารดา () 2. ญาติอื่น ๆ (ระบุ).....
() 3. บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ (ระบุ).....

ที่อยู่ ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด () 1. กทม () 2. อื่น ๆ(ระบุ).....

เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง

อายุ () 1. ต่ำกว่า 30 ปี () 2. 30 – 39 ปี
() 3. 40 – 49 ปี () 4. 50 – 59 ปี () 5. 60 ปีขึ้นไป

วุฒิการศึกษา () 1. ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า () 2. มัธยมศึกษา
() 3. ปวช. () 4. ปวท./ปวส./อนุปริญญา
() 5.ปริญญาตรี () 6. สูงกว่าปริญญาตรี
() 7. อื่น ๆ (ระบุ).....

อาชีพ () 1. รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ () 2. พนักงานบริษัทเอกชน
() 3. ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น แพทย์/ทนายความ/นักบัญชี/วิศวกร ฯลฯ
() 4. เจ้าของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน () 5. ค้าขาย / เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
() 6. รับจ้างรายวัน () 7. เกษตรกรเจ้าของที่ดิน
() 8. เกษตรกรเช่าที่ดิน () 9. ผู้รับบำนาญ / บำนาญ
() 10.ว่างงานหรือไม่ได้ประกอบอาชีพ () 11. อื่น ๆ (ระบุ).....

รายละเอียดของอาชีพ

5.3 รายได้ต่อปีของบิดาและมารดาารวมกันหรือรายได้รวมของผู้อุปการะและสามีหรือภรรยาในกรณี

ที่ผู้อุปการะไม่ใช่บิดาและมารดา

- () 1. 50,000 บาท หรือต่ำกว่า () 2. 50,001 – 100,000 บาท
() 3. 100,001 – 150,000 บาท () 4. 150,001 – 200,000 บาท
() 5. 200,001 – 250,000 บาท () 6. 250,001 – 300,000 บาท
() 7. 300,001 – 350,000 บาท () 8. 350,001 – 400,000 บาท
() 9. 400,001 – 450,000 บาท () 10. 450,001 – 500,000 บาท
() 11. สูงกว่า 500,000 บาท

จำนวนสมาชิกครอบครัวที่อาศัยอยู่ด้วยรายได้ข้างต้น (รวมทั้งบิดามารดาหรือผู้อุปการะและผู้ตอบแบบสอบถาม).....คน

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่กำลังศึกษา (รวมทั้งผู้ตอบแบบสอบถาม).....คน

6. รายละเอียดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของท่านในปัจจุบัน

6.1 ค่าเล่าเรียน/ค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่สถานศึกษาเรียกเก็บ.....บาทต่อปี

รายการค่าใช้จ่ายอื่นๆ เกี่ยวกับการศึกษา (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าอุปกรณ์การศึกษาต่อปี	
ค่าเครื่องแต่งกายในสถานศึกษาต่อปี	
ค่าอาหารนอกบ้าน/ในสถานศึกษาต่อวัน	
ค่าพาหนะเดินทางในการศึกษาต่อวัน	
ค่าเช่าบ้าน/หอพักต่อเดือน	
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ต่อปี เช่น ทัศนศึกษา กิจกรรมเกี่ยวเนื่องกับการศึกษา เรียนพิเศษ (ระบุ).....	
ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาเฉลี่ยต่อเดือน	

6.3 ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่กับ

- () 1. บิดา มารดา / ผู้ปกครอง () 2. ญาติอื่น ๆ (ระบุ).....
- () 3. บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ (ระบุ)..... () 4. อื่นๆ (ระบุ).....

6.4 ที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน

- () 1. มีบ้านเป็นของตนเอง
- () 2. อยู่หอพัก / บ้านเช่า ชื่อหอพัก ที่อยู่.....
- () 3. อื่น ๆ (ระบุ).....

6.5 พาหนะที่ใช้เดินทางเป็นประจำระหว่างที่อยู่อาศัยและสถานศึกษา

- () 1. ไม่มีการเดินทาง () 2. เดินเท้า
- () 3. เดินทางโดยใช้พาหนะของเพื่อน/ผู้อื่น () 4. พาหนะรับส่งของสถานศึกษา
- () 5. พาหนะโดยสารประจำทาง () 6. พาหนะรับจ้าง (ระบุ)
- () 7. พาหนะส่วนตัว () 8. อื่น ๆ (ระบุ)

ท่านมีรายการค่าใช้จ่ายในรายการข้างล่างนี้รายการใดบ้าง	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปี (บาท)
() 1. ขับรถ	
() 2. ใช้โทรศัพท์มือถือ	
() 3. เทียวสถานบันเทิง	
() 4. ใช้เครื่องสำอางค์ราคาสูง	
() 5. ใช้สินค้ามีชื่อเสียงราคาสูง	
() 6. กิจกรรม / กีฬาที่มีค่าใช้จ่ายสูง (ระบุ).....	

6.7 ท่านพักผ่อนหรือมีกิจกรรมในวันหยุดและปิดภาคเรียนอะไรบ้าง

.....

ค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อปีบาท

6.8 รายการค่าใช้จ่ายพิเศษนอกเหนือจากค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายปกติของท่านรายการเดียวที่มี
จำนวนเงินสูงที่สุดในปีการศึกษานี้คือ..... มีจำนวนเงิน..... บาท

7. ปัจจุบันท่านมีแหล่งเงินเพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษาจากที่ใดบ้าง (ตอบทุกแหล่งเงิน)

- () 1. บิดามารดา / ผู้ปกครอง () 2. สมาชิกในครอบครัวหรือญาติ
() 3. ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน () 4. ทำงานเป็นครั้งคราว เช่น ปิดเทอม
() 5. ทำงานประจำ () 6. เงินกู้ยืมจากกองทุนฯ
() 7. ทูการศึกษา (ระบุ)
() 8. เงินกู้ยืมอื่น ๆ (ระบุ)
() 9. อื่น ๆ (ระบุ)

8. ท่านได้รับเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือนปกติเดือนละ (รวมทุกแหล่งเงิน).....บาท

ท่านได้รับเงินค่าใช้จ่ายพิเศษนอกเหนือจากค่าใช้จ่ายประจำเดือนปีละ.....บาท

9. การทำงานซึ่งมีรายได้หรือเพื่อช่วยภาระของครอบครัว

ลักษณะ การทำงาน	9.1 ในระดับการศึกษา				9.2 กรณีผู้กู้กองทุนฯ	
	มัธยม- ปลาย	ปวช.	ปวท./ปวส. อนุปริญญา	ปริญญา ตรี	ก่อนการ กู้ยืม	ระหว่าง การกู้ยืม
1. ไม่เคยทำงาน	()	()	()	()	()	()
2. ทำงานเป็นครั้งคราว เช่น ระหว่างปิดเทอม	()	()	()	()	()	()
3. ทำงานพิเศษระหว่างเรียน	()	()	()	()	()	()
4. ทำงานประจำระหว่างเรียน	()	()	()	()	()	()
5. ทำงานเมื่อจบการศึกษา	()	()	()	()	()	()
6. ช่วยเหลืองานอาชีพของ ครอบครัวโดยเป็นหน้าที่	()	()	()	()	()	()
7. อื่น ๆ (ระบุ).....	()	()	()	()	()	()

10. ท่านมีความประสงค์ที่จะทำงานหารายได้พิเศษหรือไม่

- () 1. ประสงค์ที่จะทำงาน () 2. ไม่ประสงค์ที่จะทำงาน

11. เมื่อจบการศึกษาท่านคิดว่าจะมีโอกาสมากน้อยเพียงใดที่จะได้งานทำภายใน 6 เดือน

(คะแนน 1 คือ ไม่คิดว่าจะได้งานทำภายใน 6 เดือน, 10 คือ มั่นใจมากกว่าจะได้งานทำภายใน 6 เดือน)

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
() () () () () () () () () ()

ที่คิดเช่นนั้นเพราะ.....

12. ถ้าท่านได้งานทำเมื่อจบการศึกษาท่านคิดว่าท่านจะพึ่งพาตนเองได้มากน้อยเพียงใด

- () 1. ไม่คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ เพราะ.....
- () 2. คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้บ้างเป็นส่วนน้อย
- () 3. คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้เป็นส่วนมาก
- () 4. คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมด
- () 5. คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมดและช่วยเหลือครอบครัวได้
- () 6. อื่น ๆ (ระบุ).....

13. สถานภาพการกู้ยืมจากกองทุนฯ ในปีการศึกษา 2544

- () 1. ผู้กู้รายใหม่ (รอบแรก)
- () 2. ผู้กู้รายใหม่ (รอบสอง)
- () 3. ผู้กู้ต่อเนื่อง (ภายในสถาบัน)
- () 4. ผู้กู้ต่อเนื่อง (จากสถาบันอื่น)
- () 5. ผู้เลิกกู้ที่ยังศึกษาอยู่
- () 6. ผู้ไม่เคยกู้ยืมจากกองทุนฯ

14. ในกรณีที่ท่านไม่ได้เป็นผู้กู้ยืมจากกองทุนฯ ท่านทราบเรื่องกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาหรือไม่

- () 1. ทราบ
- () 2. ไม่ทราบ (ข้ามไปตอบข้อ 16)

ในกรณีที่ท่านไม่ได้เป็นผู้กู้ยืมแต่ทราบเรื่องกองทุนฯ ท่านเคยคิดว่าจะกู้ยืมเงินกองทุนฯ หรือไม่

- () 1. ไม่เคย เพราะ

- () 2. เคย เพราะ

สาเหตุที่ท่านเคยมีความคิดว่าจะกู้ยืมจากกองทุนฯ แต่ไม่ได้กู้เพราะ

.....

15. ในกรณีที่ท่านเป็นผู้กู้ยืมจากกองทุนฯ หรือทราบเรื่องกองทุนฯ

15.1 ท่านได้ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนฯ ครั้งแรกจาก

- () 1. การตีประกาศในสถานศึกษา
- () 2. แผ่นพับเอกสารแนะนำหรือระเบียบการของสถานศึกษา
- () 3. สิ่งตีพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์รายวันหรือวารสาร
- () 4. วิทยุ
- () 5. โทรทัศน์
- () 6. เพื่อนนักเรียน / นักศึกษา หรือรุ่นพี่ในสถาบัน
- () 7. อาจารย์ในสถาบัน
- () 8. บิดามารดา/ผู้ปกครอง
- () 9. อื่น ๆ (ระบุ).....

15.2 ท่านทราบหรือไม่ว่าเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ มาจากแหล่งใด

- () 1. ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจ
- () 2. เงินงบประมาณของประเทศผู้กู้ต้องชำระคืน
- () 3. เงินงบประมาณของประเทศเป็นทุนการศึกษาให้เปล่า
- () 4. เงินของธนาคารกรุงไทย
- () 5. อื่นๆ (ระบุ).....

16. ในความคิดเห็นของท่านๆ คิดว่าภาระรับผิดชอบในเรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษาในระดับปริญญาตรีควรเป็นของใครตามลำดับความรับผิดชอบ

	ลำดับความรับผิดชอบ		
	1	2	3
16.1 บิดา/มารดา หรือผู้ปกครองควรรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของผู้เรียนตามกำลังความสามารถ	()	()	()
16.2 ผู้เรียนควรทำงานหารายได้เสริมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาของตน	()	()	()
16.3 รัฐบาลควรให้เงินอุดหนุนในรูปแบบทุนการศึกษาให้เปล่า หรือทุนกู้ยืมตามความจำเป็น (ด้วยเงินภาษีของทุกคน)	()	()	()
16.4 อื่นๆ (ระบุ).....	()	()	()

17. ถ้าท่านทราบว่าเงินกองทุนฯ เป็นเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอุดหนุนโดยรัฐบาล ด้วยเงินงบประมาณของประเทศ ท่านคิดว่าควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวผู้กู้หรือไม่

- () 1. ควรมี เพราะ
- () 2. ไม่ควรมี เพราะ
- () 3. อื่น ๆ (ระบุ).....

18. ท่านหรือผู้ปกครองของท่านเคยมีความคิดที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ หรือไม่

- () 1. ไม่เคย เพราะ
- () 2. เคย เพราะ

สาเหตุที่ท่านเคยมีความคิดที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ แต่ไม่ได้กู้เพราะ

19. ท่านคิดว่าท่านจะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรีในกรณีใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. จะไม่ศึกษาระดับปริญญาตรีถ้าต้องกู้ยืม
- () 2. จะกู้ยืมต่อเมื่อเป็นการลงทุนที่มีผลตอบแทนทางการเงินที่คุ้มค่ากับเงินที่ต้องจ่ายคืนรวมทั้งดอกเบี้ย เช่น ถ้าดอกเบี้ยต่ำ
- () 3. จะกู้ยืมถ้ามีความจำเป็นเพื่อให้มีโอกาสศึกษาต่อในสถานศึกษาที่เลือก
- () 4. จะกู้ยืมถ้าคิดว่าสามารถใช้คืนเงินได้ในอนาคตเมื่อสำเร็จการศึกษา
- () 5. อื่นๆ (ระบุ).....

20. การกู้ยืมจากกองทุนฯ

20.1 ประวัติการกู้ยืมจากกองทุนฯ

ปีการศึกษา	ระดับการศึกษา				จำนวนเงินที่ได้รับ (บาท)	
	1.มัธยม- ปลาย	2.ปวช.	3.ปวท./ ปวส./อนุ- ปริญญา	4.ปริญญา ตรี	ค่าธรรมเนียมการ ศึกษาที่จ่ายให้ สถาบันการศึกษา	ค่าใช้จ่ายในการ ศึกษาและค่าดำรง ชีพที่จ่ายให้ผู้ กู้
2539	()	()	()	()		
2540	()	()	()	()		
2541	()	()	()	()		
2542	()	()	()	()		
2543	()	()	()	()		
2544	()	()	()	()		
รวมเงินกู้ยืม						

20.2 ผู้ค้ำประกันเงินกู้ยืมในสัญญาที่ทำกับกองทุนฯ มีความสัมพันธ์กับท่านในฐานะที่เป็น

- () 1. บิดา/มารดา () 2. ญาติอื่น ๆ (ระบุ).....
- () 3. ครู/อาจารย์ () 4. บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติหรือครูอาจารย์ (ระบุ).....

20.3 ในกรณีที่ผู้กู้ไม่ได้ขอกู้ยืมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช. สาเหตุที่ไม่ได้กู้ยืมเพราะ

- () 1. ไม่ทราบเรื่องกองทุนฯ
- () 2. ไม่มีปัญหาเรื่องภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาขณะนั้น
- () 3. สถานศึกษาขณะนั้นไม่ได้สนับสนุนให้มีการกู้ยืมจากกองทุน
- () 4. อื่นๆ (ระบุ).....

21. ท่านมีความจำเป็นในการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ เนื่องจาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ครอบครัวมีรายได้น้อย () 2. ครอบครัวมีรายได้ไม่แน่นอน
- () 3. มีปัญหา รายได้ครอบครัวสืบเนื่องจากเศรษฐกิจตกต่ำ
- () 4. ภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวสูงเนื่องจากมีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระหลายคน
- () 5. ภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวสูงเนื่องจากมีสมาชิกในครอบครัวที่กำลังศึกษาหลายคน
- () 6. ภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวสูงเนื่องจากความเจ็บป่วยในครอบครัว
- () 7. มีภาระต้องใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับการศึกษา
- () 8. มีภาระต้องจ่ายค่าเล่าเรียนสูง () 9. ครอบครัวไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ
- () 10. ไม่สามารถหางานพิเศษทำได้ () 11. ต้องการพึ่งตนเอง
- () 12. อื่น ๆ (ระบุ).....

22. เหตุผลสำคัญในการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯสามลำดับแรกได้แก่

	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
1. บิดา / มารดาหรือผู้ปกครองสนับสนุนให้กู้ยืม	()	()	()
2. เพื่อน / ผู้อื่นแนะนำให้กู้ยืม	()	()	()
3. มีความจำเป็นด้านการเงินในครอบครัว	()	()	()
4. เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว	()	()	()
5. ครอบครัวไม่มีทุนให้ศึกษาต่อ	()	()	()
6. ภาระดอกเบี้ยต่ำที่ร้อยละ 1 ต่อปี ของวงเงินที่กู้ยืม	()	()	()
7. ระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปีและมีระยะเวลาที่ผู้กู้ต้องชำระหนี้เงินกู้ยืมพร้อมดอกเบี้ยให้กับกองทุนฯ ให้เสร็จสิ้นนานถึง 15 ปี หลังจากระยะเวลาปลอดหนี้	()	()	()
8. มีความเข้าใจผิดว่าเงินกองทุนฯเป็นทุนการศึกษาให้เปล่า	()	()	()
9. อื่น ๆ (ระบุ).....	()	()	()

23. ผู้ตัดสินใจในการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯที่สำคัญที่สุดได้แก่

- () 1. ผู้กู้ () 2. บิดา / มารดาหรือผู้ปกครอง
 () 3. ญาติอื่น ๆ (ระบุ)..... () 4. บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ (ระบุ).....

24. ผู้มีความพร้อมรับภาระในการใช้คืนเงินกู้ยืมจากกองทุนฯมากที่สุดได้แก่

- () 1. ผู้กู้เมื่อจบการศึกษา () 2. บิดา / มารดาหรือผู้ปกครอง
 () 3. ญาติอื่น ๆ (ระบุ)..... () 4. บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ (ระบุ).....
 () 5. ไม่มีความพร้อมรับภาระในการใช้คืนเงินกู้ยืมจากกองทุนฯเพราะ.....

25. การกู้ครั้งแรก

25.1 สถาบันการศึกษาที่ท่านศึกษาอยู่ในขณะที่ท่านกู้ยืมจากกองทุนฯครั้งแรก

ชื่อสถาบัน.....

ที่อยู่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ขณะที่ศึกษาอยู่ในระดับการศึกษา

() 1. มัธยมศึกษาตอนปลาย สาย.....ชั้นปีที่.....

() 2. อาชีวศึกษา (ปวช.) สาขาวิชา.....ชั้นปีที่.....

() 3. อาชีวศึกษา (ปวท. / ปวส. / อนุปริญญา) สาขาวิชา.....ชั้นปีที่.....

() 4.ปริญญาตรี

คณะ.....สาขาวิชา.....ชั้นปีที่.....

25.2 ความเพียงพอของจำนวนเงินที่ท่านได้รับจัดสรรในครั้งแรก

	จำนวนเงินที่ได้รับ			
	1. ไม่ได้รับ	2. น้อยกว่า ค่าใช้จ่ายจริง	3. พอดี	4. มากกว่า ค่าใช้จ่ายจริง
ค่าเล่าเรียน/ค่าธรรมเนียมการศึกษา	()	()	()	()
ค่าใช้จ่ายส่วนของผู้กู้	()	()	()	()

25.3 ถ้าท่านไม่ได้รับจัดสรรเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ ในครั้งแรก ท่านจะศึกษาต่อหรือไม่

- () 1. ศึกษาต่อในสถานศึกษาเดิม () 2. ศึกษาต่อในสถานศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า
() 3. ไม่ศึกษาต่อ () 4. อื่นๆ ระบุ.....

26. ในกรณีที่ท่านไม่ใช่ผู้กู้ครั้งแรก ความเพียงพอของจำนวนเงินที่ท่านได้รับจัดสรรในปัจจุบัน(ปี 2544)

	จำนวนเงินที่ได้รับ			
	1. ไม่ได้รับ	2. น้อยกว่า ค่าใช้จ่ายจริง	3. พอดี	4. มากกว่า ค่าใช้จ่ายจริง
ค่าเล่าเรียน/ค่าธรรมเนียมการศึกษา	()	()	()	()
ค่าใช้จ่ายส่วนของผู้กู้	()	()	()	()

27. ท่านได้รับเงินส่วนของผู้กู้งวดแรกในปีการศึกษา 2544 นี้เป็นจำนวนเงิน.....บาท

ท่านใช้จ่ายเงินกู้ยืมงวดแรกนี้อย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. มอบให้ผู้ปกครอง () 2. สะสมไว้ใช้ในคราวจำเป็น
() 3. ใช้จ่ายตามความจำเป็น (ระบุ).....

28. ในกรณีที่เงินกู้ที่ได้รับมีมากกว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็นท่านจัดสรรเงินกู้ที่เหลืออย่างไร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ไม่มีเงินเหลือจากค่าใช้จ่ายที่จำเป็น () 2. ใช้จ่ายอย่างอื่นตามต้องการ
() 3. สะสมไว้ใช้ในคราวจำเป็น () 4. นำไปช่วยเหลือภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว
() 5. อื่น ๆ (ระบุ).....

29. ในกรณีที่เงินกู้ที่ได้รับไม่เพียงพอหรือล่าช้า ท่านมีวิธีแก้ปัญหาหรือมีแหล่งเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษาที่สำคัญที่สุดจากที่ใด

- () 1. รายได้จากบิดามารดา/ผู้ปกครอง () 2. รายได้จากสมาชิกในครอบครัวหรือญาติ
() 3. ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน () 4. อื่น ๆ (ระบุ).....

30. ในกรณีที่ท่านเคยได้รับจัดสรรเงินค่าใช้จ่ายส่วนของผู้กู้ รายการค่าใช้จ่ายพิเศษ (นอกเหนือจากค่าเล่าเรียน และค่าใช้จ่ายปกติ) รายการเดียวจากเงินกู้ยืมที่มีจำนวนเงินสูงที่สุดคือ.....

.....มีจำนวนเงินบาท

31. ในกรณีที่เลิกกู้ท่านเลิกกู้ด้วยสาเหตุ

- () 1. กู้ครบ 4 ปีแต่ยังไม่จบการศึกษา
- () 2. ไม่ได้ขอกู้ เพราะ.....
- () 3. ไม่ได้รับอนุมัติการขอกู้ เพราะ.....
- () 4. หมดความจำเป็น เพราะ.....
- () 5. อื่น ๆ (ระบุ).....

32. ถ้าท่านไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้ในปีการศึกษานี้ ท่านจะมีวิธีแก้ปัญหาหรือมีแหล่งเงินเพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษาจากที่ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. รายได้จากบิดามารดา/ผู้ปกครอง
- () 2. รายได้จากสมาชิกในครอบครัวหรือญาติ
- () 3. ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน
- () 4. ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างปิดเทอม
- () 5. เปลี่ยนไปศึกษาในสถาบันที่มีค่าใช้จ่ายถูกลง
- () 6. หยุดการศึกษาชั่วคราวเพื่อหารายได้ศึกษาต่อ
- () 7. ไม่ศึกษาต่อ
- () 8. อื่น ๆ (ระบุ).....

33. ท่านคิดว่าโดยรวมเงินกู้ยืมที่ได้รับเพียงพอหรือไม่

- () 1. เพียงพอ
- () 2. ไม่เพียงพอ เพราะ.....
- () 3. อื่น ๆ (ระบุ).....

34. โดยรวมเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ แบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของท่านจากครอบครัวท่านได้มากน้อยเพียงใด (คะแนน 1 คือแบ่งเบาภาระไม่ได้เลย, 10 คือแบ่งเบาภาระได้ทั้งหมด)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
()	()	()	()	()	()	()	()	()	()

ที่เป็นเช่นนั้นเพราะ.....

35. ท่านคิดว่าเมื่อจบการศึกษาแล้วท่านจะใช้คืนเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ หรือไม่และถ้าไม่ใช้คืนจะไม่ใช้คืนในกรณีใดบ้าง

- () 1. ใช้คืน
- () 2. ไม่ใช้คืน เพราะ.....
- () 3. ไม่ใช้คืนในบางกรณี (ระบุ).....

36. ท่านคิดว่าการใช้คืนเงินกู้ยืมตามเงื่อนไขการชำระคืนเงินกู้ของกองทุนฯ จะเป็นภาระแก่ท่านและครอบครัวท่านมากน้อยเพียงใด (คะแนน 1 คือไม่เป็นภาระเลย, 10 คือเป็นภาระมากที่สุด)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
()	()	()	()	()	()	()	()	()	()

ท่านคิดเช่นนั้นเพราะ.....

37. ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระคืนเงินกู้ของกองทุนฯ โดยเปลี่ยนระยะเวลาการชำระเงินกู้ จาก 15 ปีเป็น 10 ปี และเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้จากร้อยละ 1 ต่อปีเป็นร้อยละ 5 ต่อปีท่านจะขอ กู้จากกองทุนเช่นเดิมหรือไม่

() 1. ขอกู้เช่นเดิม () 2. ไม่ขอกู้

() 3. ไม่แน่ใจ

สาเหตุเพราะ.....

38. ท่านพอใจหรือไม่กับระเบียบและวิธีการดำเนินงานของกองทุนฯ / สถาบันการศึกษาต่อไปนี้

	ไม่พอใจมาก		ปานกลาง			พอใจมาก	
	1	2	3	4	5		
38.1 ระเบียบวิธีการขอู้ ปัญหาที่ได้พบ.....	()	()	()	()	()	()	
38.2 หลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงินให้ผู้กู้ ปัญหาที่ได้พบ.....	()	()	()	()	()	()	
38.3 ความรวดเร็วในการอนุมัติเงินกู้ ปัญหาที่ได้พบ.....	()	()	()	()	()	()	
38.4 ความรวดเร็วในการจ่ายเงินกู้ ปัญหาที่ได้พบ.....	()	()	()	()	()	()	
38.5 หลักเกณฑ์ในการใช้คืนเงินกู้ ปัญหาในส่วนหลักเกณฑ์การใช้คืนเงินกู้.....	()	()	()	()	()	()	

39. ปัญหาหรืออุปสรรคอื่นๆ ที่ท่านได้พบ

.....

.....

.....

40. ข้อเสนอแนะของท่านในการปรับปรุงการดำเนินงานของกองทุนฯ/สถาบันการศึกษาให้เหมาะสมกับ ความจำเป็นของนักเรียน / นักศึกษา ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และต้องการ โอกาสศึกษาต่อ

.....

.....

.....

จบการสัมภาษณ์สำหรับผู้กู้ยืมจากกองทุนฯ

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....

โทรศัพท์.....

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

ภาคผนวก ข

รายงานสรุปความเป็นมาและการดำเนินงานของ
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
ณ วันที่ 30 เมษายน 2544

โดย
ฝ่ายนโยบายและประเมินผล
สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

รายงานสรุปความเป็นมาและการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ณ วันที่ 30 เมษายน 2544

ความเป็นมา

(1) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2538 ได้จัดตั้ง "กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา" โดยเริ่มให้กู้ยืมตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 ด้วยเงินงบประมาณจำนวน 3,000 ล้านบาท จัดสรรให้กระทรวงการคลังดำเนินการในลักษณะเงินทุนหมุนเวียนและเป็นโครงการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการต่อไปและได้มอบหมายให้ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบดูแลการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา ต่อมาได้มี "พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541" ใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2541

(2) กระทรวงการคลังได้ทำบันทึกข้อตกลงให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ทำหน้าที่เป็น "ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม" ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินโดยเบิกจ่ายเงินกู้ยืมและรับชำระหนี้จากนักเรียน/นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืม ตั้งแต่ปี 2539 จนถึงปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

1. สนับสนุนและเร่งดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อสนองตอบความจำเป็นดังกล่าว จึงสมควรเร่งรัดพัฒนาการศึกษาโดยการหาทางแก้ไขปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาในสังคม

2. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นให้แก่นักเรียน/นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์กู้ยืมเพื่อการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สายสามัญและอาชีวะ) จนถึงระดับปริญญาตรี อันจะมีส่วนสำคัญในการช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืมกองทุนฯ

ตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 ได้กำหนดให้ผู้มีสิทธิขอกู้ยืมเงินจากกองทุนต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย
2. เป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกองทุนฯ กำหนด ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้กำหนดให้พิจารณาผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์จาก "รายได้ครอบครัวของผู้กู้ยืม" ไม่เกินจำนวนดังต่อไปนี้

ปีการศึกษา 2539	120,000 บาท/ปี
ปีการศึกษา 2540 - 2541	300,000 บาท/ปี
ปีการศึกษา 2542 - 2543	150,000 บาท/ปี

3. คุณสมบัติอื่น ๆ ได้แก่

3.1 เป็นผู้ที่มีผลการเรียนดีหรือผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลของสถาบันการศึกษา

3.2 เป็นผู้ที่มีความประพฤติดี ไม่ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถาบันการศึกษาชั้นร้ายแรงหรือไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย เช่น หมกมุ่นในการพนัน เสพยาเสพติดให้โทษ ดื่มสุราหรือเที่ยวเตร่ในสถานบันเทิงเรีงมย์เป็นอาจिन เป็นต้น

3.3 เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบหรือประกาศการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัด ควบคุม หรือกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงหรือส่วนราชการอื่นๆ ทบวงมหาวิทยาลัย รัฐวิสาหกิจ

3.4 ไม่เคยเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาใด ๆ มาก่อน

3.5 ไม่เป็นผู้ที่ทำงานประจำในระหว่างการศึกษา

3.6 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

3.7 ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ขอบเขตและหลักเกณฑ์การให้กู้ยืม

1) ให้กู้ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

(ก) เงินบำรุงการศึกษา ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการศึกษา

(ข) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา (ได้แก่ ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การศึกษา)

(ค) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างการศึกษา (ได้แก่ ค่าอาหาร ที่พัก)

2) ให้กู้ยืมเป็นรายปี

3) ขอบเขตการให้กู้ยืม

ระดับการศึกษา	ปีการศึกษา 2540-2543				
	ค่าเล่าเรียน	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	ค่าครองชีพ		วงเงินกู้ยืม/ปี
			ค่าที่พัก	ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	
1.มัธยมตอนปลาย	10,440.-บาท	3,000.-บาท	18,000.-บาท	24,000.-บาท	55,440.-บาท
2.อาชีวศึกษา					
2.1 ปวช.	16,500.-บาท	4,000.-บาท	18,000.-บาท	24,000.-บาท	62,500.-บาท
2.2 ปวท./ปวส.	20,240.-บาท	4,000.-บาท	18,000.-บาท	28,000.-บาท	70,240.-บาท
อนุปริญญา					
3.ปริญญาตรี	46,000.-บาท	6,000.-บาท	18,000.-บาท	30,000.-บาท	100,000.-บาท

หมายเหตุ สำหรับปีการศึกษา 2539 ได้กำหนดวงเงินกู้ยืมต่อปี ดังนี้

- มัธยมศึกษาตอนปลาย 53,640.-บาท
- อาชีวศึกษา
 - ปวช. 59,700.-บาท
 - ปวท./ปวส. อนุปริญญา 67,440.-บาท
- ปริญญาตรี 76,500.-บาท

ผลการดำเนินงาน

1. วงเงินงบประมาณและการจัดสรรเงินให้กู้ยืม

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 ถึง 2544 “กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา” ได้รับงบประมาณและจัดสรรเงินให้กู้ยืมแก่สถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัยดังนี้

ปีงบประมาณ	ได้รับงบประมาณ	จัดสรรให้		อัตราส่วนการจัดสรรวงเงิน สำหรับผู้กู้รายใหม่ ศธ : ทม
		ผู้กู้เก่า	ผู้กู้ใหม่	
2539	3,000	-	3,000	3 : 2
2540	8,450	3,500	4,950	1.8 : 1
2541	18,300	15,300	3,000	2 : 1
2542	20,000	17,000	3,000	2 : 1
2543	25,600	24,000	1,600	2 : 1
2544	28,000	24,500	3,500	2 : 1

ในปีงบประมาณ 2544 สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้รับงบประมาณเงินกู้เพื่อการศึกษาเป็นเงินทั้งสิ้น 28,000 ล้านบาท จำนวนนี้เป็นงบประมาณสำหรับการให้กู้ยืมในภาคการศึกษาที่ 2 ของปีการศึกษา 2543 และการให้กู้ยืมแก่ผู้กู้ต่อเนื่องในภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา 2544 เป็นจำนวน 24,500 ล้านบาท อีกจำนวน 3,500 ล้านบาท เป็น งบประมาณสำหรับการให้กู้ยืมแก่ผู้กู้รายใหม่ ในปีการศึกษา 2544 ภาคการศึกษาที่ 1 ซึ่งต้องจัดสรรให้แก่สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการกองทุนฯ ได้พิจารณาจัดสรรให้แก่กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย ในสัดส่วน 2:1 เพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัยนำไปจัดสรรให้แก่สถาบันการศึกษาต่างๆในสังกัดต่อไป

2. การให้กู้ยืม

“กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา” ได้ให้กู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาในสถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 - 2543 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เม.ย 44) ดังนี้

ปีการศึกษา	สังกัด/ปี	ผู้กู้รายเก่า		ผู้กู้รายใหม่		รวม	
		ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท
2539	กระทรวงศึกษาธิการ	-	-	127,781	2,628.72	127,781	2,628.72
	ทบวงมหาวิทยาลัย	-	-	20,663	1,023.87	20,663	1,023.87
	รวม	-	-	148,444	3,652.59	148,444	3,652.59
2540	กระทรวงศึกษาธิการ	92,267	2,552.06	278,871	5,406.24	371,138	7,958.30
	ทบวงมหาวิทยาลัย	21,531	1,373.17	42,757	2,819.72	64,288	4,192.89
	รวม	113,798	3,925.23	321,628	8,225.96	435,426	12,151.19
2541	กระทรวงศึกษาธิการ	275,903	7,303.05	359,014	5,468.39	634,917	12,771.44
	ทบวงมหาวิทยาลัย	65,149	4,196.25	46,944	2,475.33	112,093	6,671.58
	รวม	341,052	11,499.30	405,958	7,943.72	747,010	19,443.02
2542	กระทรวงศึกษาธิการ	476,783	10,861.60	252,875	3,855.52	729,658	14,717.12
	ทบวงมหาวิทยาลัย	115,695	7,067.06	36,515	1,962.10	152,210	9,029.16
	รวม	592,478	17,928.66	289,390	5,817.62	881,868	23,746.28
2543	กระทรวงศึกษาธิการ	511,781	11,490.47	216,261	2,652.47	728,042	14,142.95
	ทบวงมหาวิทยาลัย	146,781	9,061.07	26,099	1,244.59	172,880	10,305.66
	รวม	658,562	20,551.55	242,360	3,897.06	900,922	24,448.61
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น							83,441.69

หมายเหตุ จำนวนเงิน 1 ปีงบประมาณได้ให้กู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาในเทอม 2 ของปีการศึกษาหนึ่งและเทอม 1 ของปีการศึกษาถัดไป

3. การรับชำระหนี้

พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 52 ว่า “เมื่อผู้กู้ยืมเงินสำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษาเป็นเวลา 2 ปี ผู้กู้ยืมเงินมีหน้าที่ต้องชำระเงินกู้ยืมคืนให้กับกองทุนตามจำนวนระยะเวลาและวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบของคณะกรรมการ”

คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการชำระเงินกู้ยืมคืนกองทุนไว้ดังนี้

3.1 ผู้กู้ยืมมีหน้าที่ต้องชำระเงินกู้ยืมพร้อมทั้งดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปีคืนให้กองทุนภายในวันที่ได้รับอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาหรือมีคำสั่งให้พ้นสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษาแล้ว 2 ปี และให้ถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ต้องเริ่มชำระหนี้

การคิดดอกเบี้ยให้คิดตั้งแต่วันที่ต้องเริ่มชำระหนี้

3.2 ผู้กู้ยืมต้องชำระหนี้เงินกู้ยืมพร้อมดอกเบี้ยคืนให้กับกองทุน ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา 15 ปี นับแต่วันที่ต้องเริ่มชำระหนี้

ให้ผู้กู้ยืมชำระหนี้งวดแรกวันที่ 5 กรกฎาคม หลังจากครบระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี หากวันดังกล่าวตรงกับวันหยุดทำการของธนาคารให้ชำระในวันเปิดทำการถัดไป

3.3 ผู้กู้ยืมที่มีความประสงค์จะขอชำระหนี้คืนก่อนครบกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ หรือก่อนครบระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี สามารถชำระคืนได้โดยไม่เสียดอกเบี้ย

3.4 ผู้กู้ยืมที่บอกเลิกสัญญาจะต้องชำระหนี้คืนตามระเบียบภายใน 30 วัน โดยไม่เสียดอกเบี้ย หากเกินระยะเวลาดังกล่าว ให้คิดดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อเดือน ของเงินต้นที่ค้างชำระกรณีค้างชำระไม่เกิน 12 เดือน และร้อยละ 1.5 ต่อเดือนของเงินต้นที่ค้างชำระกรณีค้างชำระเกิน 12 เดือน

3.5 การผ่อนชำระหนี้แต่ละครั้ง ธนาคารจะคิดค่าใช้จ่ายในการโอนเงินรายการละ 10 บาท โดยหักจากบัญชีผู้กู้ยืม

3.6 หลักฐานการชำระหนี้คืน ผู้กู้ยืมสามารถตรวจสอบดังนี้

- (1) จากสำเนาใบนำฝากเงิน
- (2) จากการบันทึกบัญชีในสมุดเงินฝากของผู้กู้ยืม
- (3) จากหน้าจอคอมพิวเตอร์ของธนาคาร
- (4) จากรายการบันทึกบัญชี (Statement) ของธนาคาร

3.7 ก่อนวันครบกำหนดชำระหนี้ครั้งแรก ธนาคารจะส่งจดหมายธุรกิจตอบรับแจ้งให้ผู้กู้ยืมทราบเป็นการล่วงหน้า

ในปี 2542 เป็นปีแรกที่ผู้กู้ซึ่งจบการศึกษาหรือเลิกการศึกษาในปี 2539 ครบกำหนดต้องชำระหนี้คืนกองทุน และในปี 2543 ผู้กู้ซึ่งจบการศึกษาหรือเลิกการศึกษาในปี 2540 ครบกำหนดต้องชำระหนี้คืนกองทุนเป็นกลุ่มที่ 2 โดยมีผลการชำระหนี้ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2544 ดังนี้

สรุปผลการชำระหนี้

หน่วย : ล้านบาท / ราย

ผู้ถึงกำหนดชำระในปี	2542	2543	รวม
1.ยอดหนี้ตามสัญญา	547.78	2,979.38	3,527.16
2.จำนวนผู้ที่ต้องชำระ *	22,842	77,307	100,149
3.มีผู้มาชำระทั้งหมด แบ่งเป็น	17,471 76.49 %	53,188 68.80 %	70,659 70.55 %
3.1 จำนวนผู้ชำระครบตามงวด	13,341 58.40 %	51,479 66.59 %	64,820 64.72 %
3.2 จำนวนผู้ชำระบางส่วน	4,130 18.08 %	1,709 2.21%	5,839 5.83 %
4.จำนวนผู้ไม่ชำระ	5,371 23.51 %	24,119 31.20 %	29,490 29.45 %
5.เงินต้นที่ต้องชำระ **	23.47	46.14	66.61
6.เงินที่ได้รับชำระทั้งหมด	44.98	97.68	142.66
6.1 เงินที่ชำระเมื่อถึงกำหนดตามงวด	15.04 64.08 %	30.68 66.49 %	45.72 65.68 %
ก. ได้รับชำระจากกลุ่ม 3.1	12.44 53.00 %	28.81 62.44 %	41.25 59.26 %
ข. ได้รับชำระจากกลุ่ม 3.2	2.60 11.08 %	1.87 4.05%	4.47 6.42 %
6.2 เงินชำระเกินกว่าค่างวด	29.94	67.0	96.94
7.เงินค้างชำระ ***	8.43 35.92 %	15.46 33.51 %	23.89 34.32 %

- หมายเหตุ : 1. * หมายถึง จำนวนผู้ที่ต้องชำระลดลงจากเดือนที่แล้ว จำนวน 483 ราย เนื่องจากผู้กู้แจ้งศึกษาต่อในภายหลัง
2. ** หมายถึง ตัวเลข "จำนวนเงินต้นที่ต้องชำระ" ของแต่ละปีคำนวณจากระยะเวลาการชำระหนี้ตามจริงของผู้กู้แต่ละราย
ที่ได้แสดงความจำนงขอชำระหนี้น้อยกว่าที่ระเบียบกำหนด 15 ปี
3. *** หมายถึง จำนวนเงินค้างชำระได้รวมยอดค้างชำระของกลุ่มผู้ที่มาชำระบางส่วน

อัตราการชะงักของประชากรที่มีอายุ 13-24 ปีที่ไม่ได้เรียน จำแนกตามเหตุผลที่ไม่ได้เรียน และเพศ พ.ศ. 2542

เหตุผลที่ไม่ได้เรียน	จำนวนเป็นพัน		
	รวม	ชาย	หญิง
รวม	100.0 (7,121.3)	100.0 (3,697.7)	100.0 (3,423.6)
ไม่มีทุนทรัพย์เรียน	47.3	47.4	47.3
ต้องหาเลี้ยงตนเอง/ครอบครัว	26.5	25.8	27.2
โรงเรียนอยู่ไกลหรือการคมนาคมไม่สะดวก	1.6	1.7	1.4
ไม่สนใจหรือคิดว่าไม่มีประโยชน์ที่จะเรียน	10.3	11.5	8.9
เข้าเรียนต่อไม่ได้	1.4	1.7	1.0
มีปัญหาทางความประพฤติ	1.0	1.6	0.4
ป่วยหรือพิการ	2.1	2.2	2.0
อื่นๆ	4.4	3.0	6.0
ไม่ทราบ	5.4	5.1	5.8

ที่มา: รายงานความต้องการเรียนต่อของเด็กและเยาวชน การสำรวจข้อมูลทางสังคม พ.ศ. 2542
สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ค
ตารางสรุปผล

สรุปผล

สารบัญตาราง

ตารางที่	1.1	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตารางที่	1.2	เหตุผลที่มาศึกษาในกรุงเทพมหานครของผู้มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัด
ตารางที่	1.3	ผู้กู้จำแนกตามสถานภาพการกู้ยืมจากกองทุนฯ
ตารางที่	2.1	สถานภาพสมรสของบิดามารดา
ตารางที่	2.2	ความสัมพันธ์ของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะด้านการเงินกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ตารางที่	2.3	คุณลักษณะของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะด้านการเงิน
ตารางที่	2.4	สมาชิกครอบครัวในอุปการะของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะด้านการเงิน
ตารางที่	2.5	รายละเอียดอาชีพของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะด้านการเงิน
ตารางที่	3	ที่อยู่อาศัยและพาหนะที่ใช้เดินทางเป็นประจำระหว่างที่อยู่อาศัยและสถานศึกษา
ตารางที่	4.1	รายละเอียดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา
ตารางที่	4.1ก	รายละเอียดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของผู้ไม่กู้และผู้กู้
ตารางที่	4.1ข	รายละเอียดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของผู้ไม่กู้และผู้กู้
ตารางที่	4.1ค	รายละเอียดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของผู้ไม่กู้และผู้กู้
ตารางที่	4.2	รายการค่าใช้จ่ายพิเศษอื่นๆ
ตารางที่	4.2ก	รายการค่าใช้จ่ายพิเศษอื่นๆ ของผู้ไม่กู้และผู้กู้
ตารางที่	4.2ข	รายการค่าใช้จ่ายพิเศษอื่นๆ ของผู้ไม่กู้และผู้กู้
ตารางที่	4.2ค	รายการค่าใช้จ่ายพิเศษอื่นๆ ของผู้ไม่กู้และผู้กู้
ตารางที่	4.3	ตัวอย่างรายการค่าใช้จ่ายรายการเดียวที่มีจำนวนเงินสูงสุด
ตารางที่	5.1	แหล่งเงินเพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษาในปัจจุบัน
ตารางที่	5.2	แหล่งเงินเพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษาที่สำคัญที่สุดของผู้กู้ในกรณีที่เงินกู้ที่ได้รับไม่เพียงพอหรือล่าช้า
ตารางที่	5.3	เงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับ
ตารางที่	5.4ก	การกู้ยืมเงินกองทุนฯ
ตารางที่	5.4ข	เงินกู้ยืมกองทุนฯแยกเป็นค่าเล่าเรียน/ค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา/ค่าดำรงชีพของผู้กู้
ตารางที่	5.5ก	เงินกู้ยืมกองทุนฯในระดับปริญญาตรี

- ตารางที่ 5.5ข เงินกู้ยืมกองทุนฯในระดับปริญญาตรีแยกเป็นค่าเล่าเรียน/ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา/ค่าดำรงชีพของผู้กู้
- ตารางที่ 6.1 ความคิดเห็นในเรื่องผู้ควรรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาในระดับปริญญาตรี
- ตารางที่ 6.2 กรณีที่ผู้เรียนจะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรี
- ตารางที่ 6.3 ความคิดที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ
- ตารางที่ 6.4 ความคิดที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากกองทุนฯในกรณีที่ผู้ไม่กู้ทราบเรื่องกองทุน
- ตารางที่ 6.5 เหตุผลในการที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากกองทุนฯของผู้ไม่กู้
- ตารางที่ 6.6ก เหตุผลของผู้ไม่กู้ในการที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ
- ตารางที่ 6.6ข เหตุผลของผู้กู้ในการที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ
- ตารางที่ 7.1 การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนฯ
- ตารางที่ 7.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวผู้กู้
- ตารางที่ 7.3 ความต้องการกู้ยืมของผู้กู้ถ้าดอกเบี้ยเป็นร้อยละ 5 ใช้คืนใน 10 ปี
- ตารางที่ 7.4ก ความเห็นของผู้ไม่กู้ในการกำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวผู้กู้
- ตารางที่ 7.4ข ความเห็นของผู้กู้ในการกำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวผู้กู้
- ตารางที่ 7.5 เหตุผลในการกู้ยืมถ้าดอกเบี้ยเป็นร้อยละ 5 ใช้คืนใน 10 ปี
- ตารางที่ 8.1 ความจำเป็นในการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ
- ตารางที่ 8.2 เหตุผลสำคัญในการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯสามลำดับแรก
- ตารางที่ 8.3 สาเหตุที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช.
- ตารางที่ 8.4 ความต้องการศึกษาต่อถ้าผู้กู้ไม่ได้รับจัดสรรเงินกู้จากกองทุนฯในครั้งแรก
- ตารางที่ 8.5 วิธีแก้ปัญหาหรือแหล่งเงินเพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษาถ้าผู้กู้ไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้ในปีการศึกษาปัจจุบัน
- ตารางที่ 9.1 ความเพียงพอของเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับ
- ตารางที่ 9.2 ความเพียงพอของเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับจัดสรรโดยรวม
- ตารางที่ 9.3 การแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของครอบครัวผู้กู้ด้วยเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ
- ตารางที่ 10.1 การทำงานซึ่งมีรายได้หรือเพื่อช่วยภาระครอบครัว
- ตารางที่ 10.2 ความมั่นใจที่จะได้งานทำภายใน 6 เดือนเมื่อจบการศึกษา
- ตารางที่ 10.3 การพึ่งพาตนเองถ้าผู้กู้ได้งานทำเมื่อจบการศึกษา
- ตารางที่ 11.1 ความพร้อมรับภาระใช้คืนเงินกองทุนฯ
- ตารางที่ 11.2 ภาระในการใช้คืนเงินกู้ยืมตามเงื่อนไขของกองทุนฯ
- ตารางที่ 11.3 เหตุผลที่การใช้คืนเงินกู้ยืมตามเงื่อนไขของกองทุนฯเป็นภาระ

- ตารางที่ 12.1 ความพึงพอใจกับระเบียบและวิธีการดำเนินงานของกองทุนฯ/สถาบันการศึกษา
- ตารางที่ 12.2 ปัญหาที่ผู้กู้ได้พบในการดำเนินงานของกองทุน/สถาบันการศึกษา
- ตารางที่ 12.3 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกองทุน/สถาบันการศึกษา

DRU

ตารางที่ 1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

	รวม						ผู้ไม่ถูก						ผู้ถูก					
	รวม		วิศวะ		บริหารฯ		รวม		วิศวะ		บริหารฯ		รวม		วิศวะ		บริหารฯ	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
			ศึกษาอยู่ในคณะ		ศึกษาอยู่ในคณะ				ศึกษาอยู่ในคณะ		ศึกษาอยู่ในคณะ				ศึกษาอยู่ในคณะ		ศึกษาอยู่ในคณะ	
ศึกษาอยู่ในคณะ	61	31%	23	23%	23	36%	38	38%					38	69%				
คณะบริหารธุรกิจ	20	10%	12	12%	12	19%	8	8%					8	15%				
คณะการบัญชี	13	7%	11	11%	11	17%	2	2%					2	4%				
คณะเศรษฐศาสตร์	16	8%	12	12%	12	19%	4	4%					4	7%				
คณะนิติศาสตร์	9	5%	6	6%	6	9%	3	3%					3	5%				
คณะมนุษยศาสตร์	44	22%	22	22%	22	100%	22	22%					22	100%				
คณะนิเทศศาสตร์	37	19%	14	14%	14	100%	23	23%					23	100%				
คณะวิศวกรรมศาสตร์	53	27%	21	21%	2	9%	17	27%					17	31%				
ชั้นปีที่ศึกษา	41	21%	21	21%	1	7%	14	22%					14	16%				
1	48	24%	30	30%	7	50%	16	25%					16	16%				
2	58	29%	28	28%	4	29%	17	27%					17	36%				
3	13	7%	4	4%	1	7%	3	5%					3	13%				
4+	50	25%	17	17%	3	21%	11	17%					11	33%				
< 1	94	47%	46	46%	8	57%	25	39%					25	47%				
ผลการศึกษา	43	22%	33	33%	2	14%	25	39%					25	47%				
1 - 1.99	55	28%	30	30%	3	21%	19	30%					19	27%				
2 - 2.99	145	73%	70	70%	11	79%	45	70%					45	73%				
3 +	200	100%	100	100%	14	100%	64	100%					64	100%				
ไม่มีการศึกษานี้																		
จะจบการศึกษา																		
ยังไม่จบการศึกษา																		
รวม																		

ตารางที่ 1.2 เหตุผลที่มาศึกษาในกรุงเทพมหานครของผู้มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัด

	รวม (110 ราย)		ผู้ไม่คู่	ผู้คู่
	ราย	%	(48 ราย)	(62 ราย)
ผู้ปกครอง พี่หรือญาติแนะนำหรือเรียนที่นี่	21	19%	6	15
มีสถานศึกษาให้เลือกเรียนมาก	13	12%	6	7
ที่จังหวัด ไม่มีมหาวิทยาลัยหรือสาขาที่ต้องการเรียน	9	8%	6	3
เพื่อนชวนหรือรุ่นพี่แนะนำ	9	8%	6	3
ครอบครัวย้ายมาหรือมีญาติอยู่ที่กรุงเทพฯ	8	7%	5	3
มีสถานศึกษาที่ดีกว่าหรือมาตรฐานการศึกษาคิดว่า	7	6%	2	5
สอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐในต่างจังหวัดไม่ได้	5	5%	2	3
เรียนอยู่ในกรุงเทพฯ อยู่แล้ว	4	4%	1	3
เปิดโลกทัศน์ ได้ประสบการณ์มากกว่า	4	4%	1	3
อยากมีความก้าวหน้า	3	3%		3
ต้องการศึกษาในสถาบันที่มีชื่อเสียง	3	3%	2	1
มีอุปกรณ์การเรียนทันสมัยกว่า	2	2%	1	1
อาจารย์แนะนำ	2	2%		2
มีความเจริญ	1	1%		1
มีชื่อเสียงและมีกองทุนให้กู้ยืม	1	1%		1
เมื่อจบการศึกษาแล้วมีโอกาสหางานทำได้ง่าย	1	1%		1
ยังไม่มีงานทำจึงศึกษาต่อ	1	1%		1
ไม่มีที่เรียน	1	1%	1	
ไม่ตอบ	15	14%	9	6
รวม	110	100	48	62

ตารางที่ 1.3 ผู้กู้จำแนกตามสถานภาพการกู้ยืมจากกองทุนฯ

	ผู้กู้									
	รวม		เพศ				ภูมิลำเนาเดิม			
	ราย	%	ชาย		หญิง		กทม.&ปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
			ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
สถานภาพการกู้ยืมจากกองทุนฯ ผู้กู้รายใหม่(รอบแรก)	26	26%	9	24%	17	27%	13	34%	13	21%
ผู้กู้รายใหม่(รอบสอง)	16	16%	6	16%	10	16%	8	21%	8	13%
ผู้กู้ต่อเนื่อง(ภายในสถาบัน)	29	29%	13	34%	16	26%	7	18%	22	35%
ผู้กู้ต่อเนื่อง(จากสถาบันอื่น)	25	25%	7	18%	18	29%	8	21%	17	27%
ผู้เลิกกู้ที่ยังศึกษาอยู่	4	4%	3	8%	1	2%	2	5%	2	3%
รวม	100	100%	38	100%	62	100%	38	100%	62	100%

ตารางที่ 2.1 สถานภาพสมรสของบิดามารดา

	รวม		ผู้ไม่กู้						ผู้กู้					
	ราย	%	รวม		ภูมิลำเนาเดิม				รวม		ภูมิลำเนาเดิม			
			ราย	%	กทม.&ปริมณฑล		ต่างจังหวัด		ราย	%	กทม.&ปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
					ราย	%	ราย	%			ราย	%	ราย	%
สถานภาพอยู่ด้วยกัน	151	76%	81	81%	41	79%	40	83%	70	70%	23	61%	47	76%
สมรส														
หย่า/เป็นหม้าย	29	15%	10	10%	5	10%	5	10%	19	19%	9	24%	10	16%
แยกกันอยู่	17	9%	7	7%	4	8%	3	6%	10	10%	6	16%	4	6%
บิดาและมารดาถึงแก่กรรม	3	2%	2	2%	2	4%			1	1%			1	2%
รวม	200	100%	100	100%	52	100%	48	100%	100	100%	38	100%	62	100%

ตารางที่ 2.2 ความสัมพันธ์ของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะด้านการเงินกับผู้ตอบแบบสอบถาม

	รวม		ผู้ไม่กู้						ผู้กู้					
	ราย	%	รวม		ภูมิลำเนาเดิม				รวม		ภูมิลำเนาเดิม			
			ราย	%	กทม.&ปริมณฑล		ต่างจังหวัด		ราย	%	กทม.&ปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
					ราย	%	ราย	%			ราย	%	ราย	%
ผู้อุปการะเป็น บิดา	133	67%	76	76%	37	71%	39	81%	57	57%	20	53%	37	60%
มารดา	51	26%	18	18%	12	23%	6	13%	33	33%	14	37%	19	31%
ญาติอื่นๆ	15	8%	6	6%	3	6%	3	6%	9	9%	3	8%	6	10%
บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ	1	1%							1	1%	1	3%		
รวม	200	100%	100	100%	52	100%	48	100%	100	100%	38	100%	62	100%

ตารางที่ 2.3 คุณลักษณะของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะด้านการเงิน

	รวม			ผู้ไม่ผู้						ผู้มีฐานะเดิม					
	ราย	%	รวม	รวม		ภูมิฐานะเดิม		ต่างจังหวัด		รวม		ภูมิฐานะเดิม		ต่างจังหวัด	
				ราย	%	กทม.&ปริมนทล	%	ราย	%	กทม.&ปริมนทล	%	ราย	%	กทม.&ปริมนทล	%
อายุ															
ต่ำกว่า 30 ปี	5	3%	2	2%	2	4%	3	3%	1	3%	2	3%	2	3%	
30 - 39 ปี	13	7%	5	5%	2	4%	8	8%	2	5%	2	5%	6	10%	
40 - 49 ปี	83	42%	43	43%	21	40%	40	40%	16	42%	16	42%	24	39%	
50 - 59 ปี	78	39%	41	41%	22	42%	37	37%	12	32%	12	32%	25	40%	
60 ปีขึ้นไป	18	9%	8	8%	5	10%	10	10%	5	13%	5	13%	5	8%	
ไม่ทราบ	3	2%	1	1%	1	2%	2	2%	2	5%	2	5%			
อาชีพ															
รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	48	24%	35	35%	17	33%	18	38%	13	21%	8	21%	5	8%	
พนักงานบริษัทเอกชน	19	10%	8	8%	7	13%	1	2%	11	11%	4	11%	7	11%	
ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น แพทย์/วิศวกร ฯลฯ	6	3%	4	4%	3	6%	1	2%	2	5%	2	5%			
เจ้าของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน	5	3%	5	5%	3	6%	2	4%							
ค้าขาย / เจ้าของกิจการขนาดเล็ก	61	31%	33	33%	17	33%	16	33%	28	28%	14	37%	14	23%	
รับจ้างรายวัน	22	11%	3	3%	3	6%			19	19%	6	16%	13	21%	
เกษตรกรเจ้าของที่ดิน	26	13%	10	10%	1	2%	9	19%	16	16%			16	26%	
เกษตรกรเช่าที่ดิน	5	3%	1	1%			1	2%	4	4%			4	6%	
ผู้รับบำนาญ / บำนาญ	4	2%	1	1%	1	2%			3	3%	1	3%	2	3%	
ว่างงานหรือไม่ได้ประกอบอาชีพ	2	1%							2	2%	1	3%	1	2%	
อื่น ๆ (แม่บ้าน)	2	1%							2	2%	2	5%			
รวม	200	100%	100	100%	52	100%	48	100%	100	100%	38	100%	62	100%	

ตารางที่ 2.3 คุณลักษณะของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะด้านการเงิน

	รวม		ผู้ไม่ผู้						ผู้ผู้					
	ราย	%	รวม		ภูมิภาคเหนือ		ต่างจังหวัด		รวม		ภูมิภาคเหนือ		ต่างจังหวัด	
			ราย	%	กทม.&ปริมณฑล	%	ราย	%	กทม.&ปริมณฑล	%	ราย	%	กทม.&ปริมณฑล	%
วุฒิการศึกษา	91	46%	36	36%	17	33%	19	40%	55	55%	19	50%	36	58%
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	36	18%	14	14%	6	12%	8	17%	22	22%	11	29%	11	18%
มัธยมศึกษา	10	5%	5	5%	4	8%	1	2%	5	5%	2	5%	3	5%
ปวช.	24	12%	13	13%	7	13%	6	13%	11	11%	5	13%	6	10%
ปวท. / ปวส. / อนุปริญญา	34	17%	27	27%	14	27%	13	27%	7	7%	1	3%	6	10%
ปริญญาตรี	5	3%	5	5%	4	8%	1	2%						
สูงกว่าปริญญาตรี	1	1%												
ไม่มีรายได้	34	17%	8	8%	3	6%	5	10%	26	26%	9	24%	17	27%
50,000 บาท หรือต่ำกว่า	55	28%	11	11%	6	12%	5	10%	44	44%	15	39%	29	47%
50,001 - 100,000 บาท	29	15%	11	11%	7	13%	4	8%	18	18%	8	21%	10	16%
100,001 - 150,000 บาท	16	8%	13	13%	5	10%	8	17%	3	3%	2	5%	1	2%
150,001 - 200,000 บาท	19	10%	13	13%	6	12%	7	15%	6	6%	2	5%	4	6%
200,001 - 250,000 บาท	4	2%	2	2%	1	2%	1	2%	2	2%	1	3%	1	2%
250,001 - 300,000 บาท	8	4%	8	8%	5	10%	3	6%						
300,001 - 350,000 บาท	7	4%	7	7%	5	10%	2	4%						
350,001 - 400,000 บาท	8	4%	8	8%	4	8%	4	8%						
400,001 - 450,000 บาท	4	2%	4	4%	2	4%	2	4%						
450,001 - 500,000 บาท	15	8%	15	15%	8	15%	7	15%						
สูงกว่า 500,000 บาท	200	100%	100	100%	52	100%	48	100%	100	100%	38	100%	62	100%
รวม														

ตารางที่ 2.4 สมาชิกครอบครัวในอุปการะของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะด้านการเงิน

	รวม				ผู้ไม่				ผู้					
	รวม		ญาติ		รวม		ญาติ		รวม		ญาติ			
	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%		
สมาชิกครอบครัว 3 หรือน้อยกว่า	41	21%	10	10%	8	15%	2	4%	31	31%	15	39%	16	26%
4 - 6 คน	140	70%	79	79%	39	75%	40	83%	61	61%	22	58%	39	63%
มากกว่า 6 คน	19	10%	11	11%	5	10%	6	13%	8	8%	1	3%	7	11%
สมาชิกที่กำลังศึกษา 1	62	31%	31	31%	18	35%	13	27%	31	31%	16	42%	15	24%
2	92	46%	42	42%	24	46%	18	38%	50	50%	17	45%	33	53%
3	36	18%	21	21%	10	19%	11	23%	15	15%	4	11%	11	18%
4	6	3%	3	3%			3	6%	3	3%	1	3%	2	3%
5	4	2%	3	3%			3	6%	1	1%			1	2%
รวม	200	100%	100	100%	52	100%	48	100%	100	100%	38	100%	62	100%

	รวม		ผู้ไม่		ผู้	
	รวม	ญาติ	รวม	ญาติ	รวม	ญาติ
	ราย	%	ราย	%	ราย	%
สมาชิกครอบครัวเฉลี่ย	4.58	4.88	4.71	5.06	4.28	4.42
สมาชิกที่กำลังศึกษาเฉลี่ย	1.99	2.05	1.85	2.27	1.93	2.05

ตารางที่ 2.5 รายละเอียดอาชีพของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะด้านการเงิน

ผู้ไม่คู่		ผู้คู่	
ชายของชำ/เบ็ดเตล็ด (3 ราย)	กรมเจ้าท่า	ชายข้าวสาร	กรมธนารักษ์
ขายอาหารสด/อาหารทะเล (2 ราย)	กรมชลประทาน	ชายของชำ (6 ราย)	กรมสรรพาวุธทหารบก
ขายไข่	กรมศุลกากร	ขายอาหารตามสั่ง (8 ราย)	พนักงาน กฟผ.
ขายอาหารตามสั่ง (2 ราย)	การไฟฟ้าฝ่ายผลิต (2 ราย)	ขายข้าวมันไก่	พนักงานการเงิน เขตจตุจักร
ขายขนมหวาน	การสื่อสารแห่งประเทศไทย	ขายปาห้องไก่	ฝ่ายวิเคราะห์พืช
ทำนา	ทำเนียบ	ขายขนมหวาน/ขนมไทย(2 ราย)	โรงพยาบาลทหารผ่านศึก
ทำสวนผลไม้ และทำนา	เจ้าหน้าที่ รพช.	ขายไอศกรีมทำเอง	ข้าราชการครูบ้านาญ
สวนผลไม้	เจ้าหน้าที่ป่าไม้	ขายอาหารสด	ครู/อาจารย์ (3 ราย)
ทำไร่ ทำสวน (2 ราย)	สาธารณสุข	ขายผลไม้ที่ทำพระจันทร์	ตำรวจ
ทำไร่มันสำปะหลัง	สำนักงานการประถมศึกษา	ทำนา (3 ราย)	ทหารอากาศ
ทำไร่ฮ้อย 100 ไร่	พนักงานการเคหะแห่งชาติ	ทำนา 8 ไร่ต่อปี	ขสมก.
ทำสวนผัก ดอกไม้	พนักงานการประปานครหลวง	ทำนาทำไร่และเลี้ยงสุกร	ขับรถ
ทำสวนยางพารา	พนักงานบริษัทการบินไทย	สวนยางพารา (6 ราย)	ขับรถกระบะ
ทำสวนยางพาราและปาล์ม	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	ทำนาและสวนยางพารา	ขับรถแท็กซี่
สวนปาล์ม	ครู/อาจารย์ (6 ราย)	ทำสวนยางพารา มังคุด 20 ไร่	ขับรถรับจ้าง
เรือจับหมึก	รับบ้านาญ	ทำสวนผลไม้ (3 ราย)	ขับรถรับส่งนักเรียน
ส่งของ (2 ราย)	ตำรวจ	ทำสวนมะขาม ปลุกข้าวโพด	ขับรถส่งของ
ส่งน้ำแข็ง	ทหาร (3 ราย)	ทำสวนจิง	พนักงานรักษาความปลอดภัย
ผู้รับเหมา	โรงงานอุปกรณ์ทำความสะอาด	เลี้ยงกุ้งกุลาดำ	พนักงานโรงงานปลากระป๋อง
รับจ้างทำเฟอร์นิเจอร์	กิจการอพาร์ทเมนต์	ก่อสร้าง/รับเหมา (4 ราย)	ตัวแทนจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า
ขายเฟอร์นิเจอร์	ร้านขายของชำและบ้านเช่า	ขายเฟอร์นิเจอร์	พนักงานขายบริษัทเจมาร์ท
ขายยาสมุนไพร	ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า	ขายเสื้อผ้า	พนักงานบริษัท
ขายรถยนต์	ร้านเบเกอรี่	ร้านเสริมสวย	พนักงานบัญชี
ขายลอตเตอรี่	ร้านอาหาร	แม่ครัวร้าน ส. โบตัน	พนักงานโรงแรม (2 ราย)
ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป (2 ราย)	พยาบาล (2 ราย)	แม่บ้านทำความสะอาด	เลขานุการ
เครื่องปั้นดินเผา (2 ราย)	ช่างไฟฟ้า	รับเลี้ยงเด็กชายเคื่อน	ฐานข้อมูล
ทำกั้นกรองบุหรี่ส่งโรงงาน	ตัวแทนขาย	รับจ้างซักผ้า	ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า
ธุรกิจกระเบื้องมุงหลังคา	รับทำบัญชี	รับจ้างทั่วไป	ซ่อมรถยนต์
วัสดุก่อสร้าง	นิติกร	รับจ้างทำสวน	ทำรองเท้าสตรีส่ง
บริษัทเงินทุน	ทันตแพทย์	รับจ้างเลี้ยงเป็ด	ทำกรอบ/ให้เช่าพระ (2 ราย)
บริษัทยา	จัดรายการวิทยุ	แม่บ้าน (2 ราย)	ป่วยอยู่/ว่างงาน (2 ราย)
บริษัทรับซื้อข้าว	มัคคุเทศก์		

ตารางที่ 3 ที่อยู่อาศัยและพาหนะที่ใช้เดินทางเป็นประจำระหว่างที่อยู่อาศัยและสถานศึกษา

	รวม				ผู้ไม่ผู้				ผู้ผู้					
	รวม		ภูมิภาค		รวม		ภูมิภาค		รวม		ภูมิภาค			
	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%		
	กทม. & ปริมณฑล	ต่างจังหวัด	กทม. & ปริมณฑล	ต่างจังหวัด	กทม. & ปริมณฑล	ต่างจังหวัด	กทม. & ปริมณฑล	ต่างจังหวัด	กทม. & ปริมณฑล	ต่างจังหวัด	กทม. & ปริมณฑล	ต่างจังหวัด		
ปัจจุบันอาศัยอยู่กับ	93	47%	52	52%	47	90%	5	10%	41	41%	33	87%	8	13%
บิดา มารดา / ผู้ปกครอง														
ญาติอื่น ๆ	40	20%	21	21%	3	6%	18	38%	19	19%	3	8%	16	26%
บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ	18	9%	3	3%			3	6%	15	15%	1	3%	14	23%
อื่นๆ (อยู่หอพักคนเดียว)	49	25%	24	24%	2	4%	22	46%	25	25%	1	3%	24	39%
รวม	200	100%	100	100%	52	100%	48	100%	100	100%	38	100%	62	100%
ลักษณะที่อยู่อาศัย	108	54%	63	63%	48	92%	15	31%	45	45%	33	87%	12	19%
บ้านของตนเอง/ญาติ														
อยู่หอพัก / บ้านเช่า	92	46%	37	37%	4	8%	33	69%	55	55%	5	13%	50	81%
รวม	200	100%	100	100%	52	100%	48	100%	100	100%	38	100%	62	100%
พาหนะเดินทางมาสถานศึกษา	108	54%	46	46%	29	56%	17	35%	62	62%	36	95%	26	42%
พาหนะโดยสารประจำทาง														
เดินเท้า/ไม่มีการเดินทาง	59	30%	26	26%			26	54%	33	33%	1	3%	32	52%
พาหนะส่วนตัว	19	10%	18	18%	16	31%	2	4%	1	1%	1	3%		
พาหนะรับจ้าง	10	5%	8	8%	5	10%	3	6%	2	2%			2	3%
เดินทางโดยใช้พาหนะของเพื่อนผู้อื่น	4	2%	2	2%	2	4%			2	2%			2	3%
รวม	200	100%	100	100%	52	100%	48	100%	100	100%	38	100%	62	100%

ตารางที่ 4.1 รายละเอียดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา

	รวม		เพศ		ภูมิภาค		ภูมิภาค		ภูมิภาค		ภูมิภาค		ภูมิภาค		ภูมิภาค	
	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	หญิง	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)
ค่าเล่าเรียนค่าธรรมเนียมการศึกษาต่อปี	198	45,002	76	54,557	122	39,049	89	43,589	109	46,155	37	75,446	44	36,976	117	38,392
ค่าอุปกรณ์การศึกษาต่อปี	196	2,999	75	3,015	121	2,988	87	2,452	109	3,435	36	4,069	44	3,805	116	2,361
ค่าเครื่องแต่งกายในสถานศึกษาต่อปี	186	1,856	71	1,868	115	1,849	83	1,623	103	2,044	36	1,862	38	2,239	112	1,724
ค่าอาหารนอกร้านในสถานศึกษาต่อวัน	199	85	76	102	123	75	89	79	110	90	37	96	44	92	118	79
ค่าพาหนะเดินทางในการศึกษาต่อวัน	117	43	40	43	77	42	69	46	48	38	15	46	36	40	66	43
ค่าเช่าบ้านหอพักต่อเดือน	85	2,485	28	2,261	57	2,595	5	2,440	80	2,488	16	2,144	17	2,809	52	2,484
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ต่อปี เช่น ทัศนศึกษา เรียนพิเศษ	48	3,341	14	2,636	34	3,631	24	2,881	24	3,800	6	6,500	17	2,647	25	3,054

ตารางที่ 4.1ก รายละเอียดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของผู้ไม่ผู้และผู้

	รวม		ผู้ไม่ผู้		ผู้		รวม		ผู้ไม่ผู้		ผู้			
	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)		
													ราย	เฉลี่ย (บาท)
ค่าเล่าเรียนค่าธรรมเนียมการศึกษาต่อปี	198	45,002	98	42,970	38	49,188	60	39,032	100	46,993	38	59,925	62	39,066
ค่าอุปกรณ์การศึกษาต่อปี	196	2,999	98	2,592	38	2,826	60	2,444	98	3,405	37	3,209	61	3,524
ค่าเครื่องแต่งกายในสถานศึกษาต่อปี	186	1,856	90	1,854	35	2,003	55	1,759	96	1,859	36	1,738	60	1,932
ค่าอาหารนอกร้านในสถานศึกษาต่อวัน	199	85	99	93	38	116	61	78	100	77	38	87	62	71
ค่าพาหนะเดินทางในการศึกษาต่อวัน	117	43	53	44	18	52	35	39	64	42	22	35	42	45
ค่าเช่าบ้านหอพักต่อเดือน	85	2,485	34	3,000	8	2,938	26	3,020	51	2,141	20	1,990	31	2,239
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ต่อปี เช่น ทัศนศึกษา เรียนพิเศษ	48	3,341	24	3,840	9	2,178	15	4,837	24	2,842	5	3,460	19	2,679

ตารางที่ 4.2 รายการค่าใช้จ่ายพิเศษอื่นๆ

รายการ	รวม				เพศ				ภูมิภาค				ศึกษาอยู่ในคณะ			
	ราย	ชาย		หญิง		รวม	กทม. & ปริมณฑล		ต่างจังหวัด		รวม	วิศวะ		นิเทศฯ		บริหารฯ
		เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย		เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย		เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	
ค่าใช้จ่ายต่อปี	15	23,033	12	23,042	3	23,000	13	21,623	2	32,200	5	17,680	2	34,000	8	23,638
ใช้โทรศัพท์มือถือ	95	7,895	40	7,873	55	7,911	50	7,288	45	8,569	16	9,875	24	8,288	55	7,147
เที่ยวสถานบันเทิง	57	2,735	27	3,381	30	2,153	27	2,819	30	2,660	14	2,593	9	3,256	34	2,656
ใช้เครื่องสำอางค์ราคาสูง	33	1,908	7	3,007	26	1,612	16	1,659	17	2,141	2	325	8	1,819	23	2,076
ใช้สินค้ามีหย่อนภาษี	28	3,764	12	3,050	16	4,300	14	5,143	14	2,386	6	2,567	5	2,440	17	4,576
กิจกรรม / กีฬาที่มีค่าใช้จ่ายสูง	24	2,059	8	3,131	16	1,523	10	1,171	14	2,693	2	7,000	8	1,644	14	1,590
พักผ่อนกิจกรรมในวันหยุดและปิดภาค	95	13,288	34	19,093	61	10,053	40	15,408	55	11,747	13	15,558	21	20,048	61	10,477

ตารางที่ 4.2ก รายการค่าใช้จ่ายพิเศษอื่นๆ ของผู้ไม่กู้และผู้กู้

รายการ	รวม				ผู้ไม่กู้				ผู้กู้						
	ราย	ชาย		หญิง		รวม	ชาย		หญิง		รวม	ชาย		หญิง	
		เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย		เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย		เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย
ค่าใช้จ่ายต่อปี	15	23,033	14	24,036	11	24,318	3	23,000	1	9,000	1	9,000	0	0	
ใช้โทรศัพท์มือถือ	95	7,895	68	8,471	29	8,371	39	8,546	27	6,443	11	6,559	16	6,363	
เที่ยวสถานบันเทิง	57	2,735	31	2,919	15	3,847	16	2,050	26	2,515	12	2,800	14	2,271	
ใช้เครื่องสำอางค์ราคาสูง	33	1,908	12	3,042	3	5,167	9	2,333	21	1,260	4	1,388	17	1,229	
ใช้สินค้ามีหย่อนภาษี	28	3,764	11	6,818	5	4,500	6	8,750	17	1,788	7	2,014	10	1,630	
กิจกรรม / กีฬาที่มีค่าใช้จ่ายสูง	24	2,059	14	2,814	6	3,633	8	2,200	10	1,001	2	1,625	8	845	
พักผ่อนกิจกรรมในวันหยุดและปิดภาค	95	13,288	57	15,868	21	29,550	36	7,886	38	9,419	13	2,200	25	13,173	

ตารางที่ 4.2ข รายการค่าใช้จ่ายพิเศษอื่นๆ ของผู้ไม่ผู้และผู้

	รวม			ผู้ไม่ผู้						ผู้								
	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	ภูมิภาคเหนือ			ต่างจังหวัด			รวม			ภูมิภาคเหนือ			ต่างจังหวัด		
				ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม			
ค่าใช้จ่ายต่อปี	15	23,033	14	24,036	12	22,675	2	32,200	1	9,000	1	9,000	0	.	1	9,000	0	.
ใช้โทรศัพท์มือถือ	95	7,895	68	8,471	39	8,169	29	8,878	27	6,443	11	4,164	16	8,009	11	4,164	16	8,009
เที่ยวสถานบันเทิง	57	2,735	31	2,919	17	3,382	14	2,357	26	2,515	10	1,860	16	2,925	10	1,860	16	2,925
ใช้เครื่องสำอางราคาสูง	33	1,908	12	3,042	6	2,417	6	3,667	21	1,260	10	1,205	11	1,309	10	1,205	11	1,309
ใช้สินค้ามีชื่อราคาสูง	28	3,764	11	6,818	7	8,500	4	3,875	17	1,788	7	1,786	10	1,790	7	1,786	10	1,790
กิจกรรม / กีฬาที่มีค่าใช้จ่ายสูง	24	2,059	14	2,814	5	1,840	9	3,356	10	1,001	5	502	5	1,500	5	502	5	1,500
พักผ่อนกิจกรรมในวันหยุดและปิดภาค	95	13,288	57	15,868	27	21,689	30	10,628	38	9,419	13	2,362	25	13,089	13	2,362	25	13,089

ตารางที่ 4.2ค รายการค่าใช้จ่ายพิเศษอื่นๆ ของผู้ไม่ผู้และผู้

	รวม			ผู้ไม่ผู้						ผู้										
	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	ศึกษาอยู่ในคณะ			บริหารฯ			รวม			ศึกษาอยู่ในคณะ			บริหารฯ				
				ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม					
ค่าใช้จ่ายต่อปี	15	23,033	14	24,036	4	19,850	2	34,000	8	23,638	1	9,000	1	9,000	0	.	1	9,000	0	.
ใช้โทรศัพท์มือถือ	95	7,895	68	8,471	11	11,600	18	8,517	39	7,568	27	6,443	5	6,080	6	7,600	16	6,122	16	6,122
เที่ยวสถานบันเทิง	57	2,735	31	2,919	7	3,100	6	3,883	18	2,528	26	2,515	7	2,086	3	2,000	16	2,800	16	2,800
ใช้เครื่องสำอางราคาสูง	33	1,908	12	3,042	1	500	2	3,000	9	3,333	21	1,260	1	150	6	1,425	14	1,268	14	1,268
ใช้สินค้ามีชื่อราคาสูง	28	3,764	11	6,818	1	3,500	2	3,250	8	8,125	17	1,788	5	2,380	3	1,900	9	1,422	9	1,422
กิจกรรม / กีฬาที่มีค่าใช้จ่ายสูง	24	2,059	14	2,814	2	7,000	4	2,150	8	2,100	10	1,001	0	.	4	1,138	6	910	6	910
พักผ่อนกิจกรรมในวันหยุดและปิดภาค	95	13,288	57	15,868	7	27,250	15	8,040	35	16,946	38	9,419	6	1,917	6	50,067	26	1,770	26	1,770

ตารางที่ 4.3 ตัวอย่างรายการค่าใช้จ่ายรายการเดียวที่มีจำนวนเงินสูงสุด

ผู้ไม่คู่	ผู้คู่
เที่ยวต่างประเทศ	คอมพิวเตอร์
40,000	40,000
นาฬิกา	คอมพิวเตอร์
40,000	24,000
คอมพิวเตอร์	โทรศัพท์มือถือ
40,000	20,900
คอมพิวเตอร์	ซื้อกล้องถ่ายภาพ
30,000	14,000
ทำฟัน	กล้องถ่ายรูป
20,000	12,000
โทรศัพท์มือถือ	ค่ารักษาพยาบาล
17,000	10,000
โทรศัพท์มือถือ	โทรศัพท์มือถือ
15,000	10,000
กล้องถ่ายรูป	โทรศัพท์มือถือ
14,000	9,600
โทรศัพท์มือถือ	โทรศัพท์มือถือ
13,000	8,500
โทรศัพท์มือถือ	โทรศัพท์มือถือ
10,000	8,000
เรียนพิเศษภาษาอังกฤษ	ค่ารักษาพยาบาล
10,000	6,000
กล้องถ่ายรูป	ทีวี
8,000	6,000
ซื้อเฟอร์นิเจอร์	คู่มือ
8,000	5,000
ค่าเรียนพิเศษ	งานเลี้ยง
7,000	4,500
นาฬิกา	มือถือ
7,000	3,200
โทรศัพท์มือถือ	ค่าพิมพ์รายงาน
6,400	3,000
โทรศัพท์มือถือ	ทอง
6,000	3,000
ค่าเครื่องบิน	เครื่องคิดเลข
5,000	2,900
เครื่องใช้ไฟฟ้า	รองเท้า
5,000	2,000
เที่ยวต่างจังหวัด	เสื้อผ้า
5,000	1,700
เปลี่ยนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	โทรศัพท์มือถือ
5,000	1,500
โทรศัพท์	เที่ยวต่างจังหวัด
4,000	1,000
ค่าเดินทางไปฝึกงาน	ออกค่าย
3,500	1,000
รองเท้า	
3,500	
รองเท้าฟุตบอล	
3,500	
ของใช้ส่วนตัว	
3,000	
ค่ารายงาน	
3,000	
ชื่อของ	
3,000	
เรียนพิเศษ	
3,000	
กระเป๋า รองเท้า เครื่องสำอาง	
2,000	
ค่าโทรศัพท์	
1,900	
กินเลี้ยงสังสรรค์	
1,700	
อุปกรณ์ค่านำ	
1,500	
ค่ารายงาน	
1,000	
สัมมนา	
1,000	

ตารางที่ 5.1 แหล่งเงินเพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษาในปัจจุบัน

	ผู้ไม่ผู้										ผู้ผู้																			
	รวม					เพศ					ภูมิภาค					รวม					เพศ					ภูมิภาค				
	ชาย		หญิง		%	ชาย		หญิง		%	ชาย		หญิง		%	ชาย		หญิง		%	ชาย		หญิง		%	ชาย		หญิง		%
	ราย	%	ราย	%		ราย	%	ราย	%		ราย	%	ราย	%		ราย	%	ราย	%		ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
บิดามารดา / ผู้ปกครอง	188	94%	96	96%	37	97%	59	95%	50	96%	46	96%	92	92%	35	92%	57	92%	34	89%	58	94%	34	89%	58	94%	34	89%	58	94%
สมาชิกในครอบครัวหรือญาติ	53	27%	25	25%	10	26%	15	24%	13	25%	12	25%	28	28%	10	26%	18	29%	8	21%	20	32%	8	21%	20	32%	8	21%	20	32%
ทำงานเป็นครั้งคราว เช่นเปิดเทอม	23	12%	10	10%	2	5%	8	13%	5	10%	5	10%	13	13%	4	11%	9	15%	6	16%	7	11%	6	16%	7	11%	6	16%	7	11%
ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน	18	9%	5	5%	3	8%	2	3%	4	8%	1	2%	13	13%	9	24%	4	6%	3	8%	10	16%	3	8%	10	16%	3	8%	10	16%
ทุนการศึกษา	6	3%	4	4%			4	6%	2	4%	2	4%	2	2%	2	5%			1	3%	2	3%			2	3%			2	3%
ทำงานประจำ	3	2%	1	1%	1	3%			1	2%	1	2%	2	2%			2	3%			1	2%			1	2%			1	2%
อื่น ๆ	2	1%	1	1%	1	3%			1	2%	1	2%	1	1%			1	2%			1	2%			1	2%			1	2%
เงินกู้ยืมจากกองทุน																														
รวมผู้ตอบ	200	100%	100	100%	38	100%	62	100%	52	100%	48	100%	100	100%	38	100%	62	100%	96	96%	100	100%	38	100%	62	100%	38	100%	62	100%

ตารางที่ 5.2 แหล่งเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษาที่สำคัญที่สุดของผู้ไม่ผู้และผู้ผู้ในกรณีที่ได้รับไม่เพียงพอหรือล่าช้า

	ผู้ไม่ผู้										ผู้ผู้																					
	รวม					เพศ					ภูมิภาค					รวม					เพศ					ภูมิภาค						
	ชาย		หญิง		%	ชาย		หญิง		%	ชาย		หญิง		%	ชาย		หญิง		%	ชาย		หญิง		%	ชาย		หญิง		%		
	ราย	%	ราย	%		ราย	%	ราย	%		ราย	%	ราย	%		ราย	%	ราย	%		ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%		
แหล่งเงินสนับสนุนเงินกู้ยืม	70	70%	25	66%	45	73%	24	63%	46	74%	24	63%	46	74%	24	63%	46	74%	45	73%	24	63%	46	74%	24	63%	46	74%	24	63%	46	74%
บิดามารดา / ผู้ปกครอง	12	12%	4	11%	8	13%	5	13%	7	11%	5	13%	7	11%	5	13%	7	11%	8	13%	5	13%	7	11%	5	13%	7	11%	5	13%	7	11%
สมาชิกในครอบครัวหรือญาติ	8	8%	4	11%	4	6%	4	11%	4	6%	4	11%	4	6%	4	11%	4	6%	4	6%	4	11%	4	6%	4	11%	4	6%	4	6%	4	6%
ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน	6	6%	3	8%	3	5%	3	8%	3	5%	3	8%	3	5%	2	5%	3	5%	3	5%	2	5%	3	5%	2	5%	3	5%	3	5%	3	5%
อื่น ๆ	4	4%	2	5%	2	3%	2	5%	2	3%	2	5%	2	3%	3	8%	2	3%	2	3%	3	8%	2	3%	3	8%	2	3%	3	8%	2	3%
ไม่ตอบ	100	100%	38	100%	62	100%	38	100%	62	100%	38	100%	62	100%	38	100%	62	100%	100	100%	38	100%	62	100%	38	100%	62	100%	38	100%	62	100%

ตารางที่ 5.3 เงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับ

	ผู้ไม่กู้										ผู้กู้																			
	รวม					เพศ					ผู้มีสถานะเดิม					รวม					เพศ					ผู้มีสถานะเดิม				
	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	หญิง	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	หญิง	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	หญิง	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	หญิง	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	หญิง	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย	เฉลี่ย (บาท)	หญิง	ชาย	เฉลี่ย (บาท)
เงินค่าใช้จ่ายประจำเดือนปกติเฉลี่ยเดือนละ	200	4,824	100	5,493	38	7,043	62	4,544	52	4,262	48	6,828	100	4,155	38	4,237	62	4,105	38	3,442	62	4,592	38	3,442	62	4,592	38	3,442	62	4,592
เงินค่าใช้จ่ายพิเศษเฉลี่ยปีละ	64	4,595	36	4,739	11	7,818	25	3,384	23	4,391	13	5,354	28	4,411	10	2,860	18	5,272	13	2,485	18	6,080	13	2,485	18	6,080	13	2,485	18	6,080

ตารางที่ 5.4ก การกู้ยืมเงินกองทุนฯ

	รวม		เขต		ภูมิภาค		กรุงเทพมหานคร		ต่างจังหวัด		ศึกษาอยู่ในคณะ					
	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ชาย		หญิง		กทม. & บริษัชนกต		ต่างจังหวัด		วิศวะ		นิเทศฯ		บริหารฯ	
			ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)
2539	5	13,980	1	20,200	4	12,425	0	5	13,980	0	0	0	0	5	13,980	
2540	14	28,050	3	68,900	11	16,909	2	34,000	12	27,058	2	55,000	2	12,000	10	25,870
2541	31	47,733	11	44,291	20	49,626	8	50,538	23	46,757	7	41,286	6	55,133	18	47,773
2542	43	57,235	16	60,281	27	55,430	14	54,964	29	58,332	10	66,630	11	50,855	22	56,155
2543	54	65,215	23	65,465	31	65,029	15	58,013	39	67,985	14	76,243	12	55,092	28	64,039
2544	96	63,411	35	72,342	61	58,287	36	63,142	60	63,573	21	85,913	22	52,270	53	59,120
รวม	100	140,125	38	150,428	62	133,811	38	115,398	62	155,281	23	171,169	22	123,874	55	133,644

ตารางที่ 5.4ข เงินกู้ยืมกองทุนฯ แยกเป็นค่าเล่าเรียน/ค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา/ค่าตำราของผู้นักเรียน

	รวม		ค่าเล่าเรียน/ค่าธรรมเนียมการศึกษา		ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา/ค่าตำราของผู้นักเรียน		รวม		บริหารฯ		นิเทศฯ		บริหารฯ			
	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม		วิศวะ		รวม		บริหารฯ		นิเทศฯ		บริหารฯ			
			ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)		
2539	5	13,980	5	2,460	0	0	5	2,460	5	2,460	5	11,520	0	0	5	11,520
2540	14	28,050	13	15,823	1	100,000	2	4,000	10	9,770	11	17,000	1	10,000	8	20,125
2541	31	47,733	30	27,831	6	33,017	6	37,667	18	22,823	24	26,867	5	18,180	16	28,069
2542	43	57,235	43	38,170	10	53,320	11	39,509	22	30,615	34	24,112	8	16,638	20	28,095
2543	54	65,215	54	45,124	14	65,736	12	39,192	28	37,361	41	26,461	9	16,344	22	33,955
2544	96	63,411	96	46,949	21	74,062	22	34,861	53	41,225	64	24,693	10	24,888	37	25,635
รวม	100	140,125	100	96,381	23	143,778	22	86,629	55	80,461	66	66,280	11	57,271	38	76,976

ตารางที่ 5.5ก เงินกู้ยืมกองทุนฯในระดับปริญญาตรี

	รวม						ผู้มีดำนาคเดิม						ศึกษาอยู่ในคณะ					
	ชาย			หญิง			กทม. & ปริมณฑล		ต่างจังหวัด		วิศวะ		นิเทศฯ		บริหารฯ			
	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)		
2540	2	93,250	2	93,250	0	0	2	93,250	1	100,000	0	0	1	86,500				
2541	15	69,093	5	71,400	10	67,940	3	86,967	12	100,000	5	63,400	8	64,925				
2542	31	66,568	11	70,482	20	64,415	9	65,100	22	81,043	9	53,711	15	67,527				
2543	51	67,235	21	68,176	30	66,577	12	64,800	39	82,783	11	58,409	28	64,039				
2544	96	63,411	35	72,342	61	58,287	36	63,142	60	85,913	22	52,270	53	59,120				
รวม	100	128,030	38	139,013	62	121,299	38	102,566	62	143,637	22	117,856	55	119,005				

ตารางที่ 5.5ข เงินกู้ยืมกองทุนฯในระดับปริญญาตรีแยกเป็นค่าเล่าเรียน/ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย/ค่าดำรงชีพของผู้กู้

	ค่าเล่าเรียนค่าธรรมเนียมการศึกษา												ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาค่าดำรงชีพของผู้กู้																			
	รวม				วิศวะ				นิเทศฯ				บริหารฯ				รวม				วิศวะ				นิเทศฯ				บริหารฯ			
	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	เฉลี่ย (บาท)	ราย	เฉลี่ย (บาท)	รวม	เฉลี่ย (บาท)				
2540	2	93,250	2	69,250	1	100,000	0	0	1	38,500	1	48,000	0	0	1	48,000	0	0	1	48,000	0	0	1	48,000	1	86,500						
2541	15	69,093	15	44,180	2	75,350	5	42,440	8	37,475	10	37,370	10	37,370	8	37,475	10	37,370	10	37,370	3	34,933	6	36,600	6	64,925						
2542	31	66,568	31	46,461	7	67,171	9	42,511	15	39,167	23	27,100	23	27,100	15	39,167	23	27,100	23	27,100	5	20,160	13	32,723	15	67,527						
2543	51	67,235	51	46,433	12	72,525	11	41,064	28	37,361	39	27,203	39	27,203	28	37,361	39	27,203	39	27,203	7	17,586	10	19,080	28	64,039						
2544	96	63,411	96	46,949	21	74,062	22	34,861	53	41,225	64	24,693	64	24,693	53	41,225	64	24,693	64	24,693	10	24,888	17	22,529	37	59,120						
รวม	100	128,030	100	91,167	23	136,804	22	82,429	55	75,578	66	55,852	66	55,852	55	75,578	66	55,852	66	55,852	11	47,125	17	45,847	38	119,005						

ตารางที่ 6.1
ความคิดเห็นในเรื่องผู้ควรรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาในระดับปริญญาตรี

		รวม		ผู้ไม่กู้		ผู้กู้	
		ราย	%	ราย	%	ราย	%
บิดา/มารดาหรือผู้ปกครองที่สามารถรับผิดชอบ	ลำดับที่ 1	122	61%	72	72%	50	50%
	ลำดับที่ 2	52	26%	19	19%	33	33%
	ลำดับที่ 3	26	13%	9	9%	17	17%
	เฉลี่ย(Weighted Average)		41%		44%		39%
รัฐบาลควรให้เงินอุดหนุนในรูปแบบให้เปล่าหรือทุนกู้ยืม	ลำดับที่ 1	50	25%	18	18%	32	32%
	ลำดับที่ 2	70	35%	36	36%	34	34%
	ลำดับที่ 3	80	40%	46	46%	34	34%
	เฉลี่ย(Weighted Average)		31%		29%		33%
ผู้เรียนควรทำงานหารายได้เสริม	ลำดับที่ 1	29	15%	11	11%	18	18%
	ลำดับที่ 2	82	41%	47	47%	35	35%
	ลำดับที่ 3	89	45%	42	42%	47	47%
	เฉลี่ย(Weighted Average)		28%		28%		29%

ตารางที่ 6.2 กรณีที่ผู้เรียนจะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรี

	รวม		ผู้ไม่กู้		ผู้กู้	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%
ถ้าจำเป็นเพื่อให้มีโอกาสศึกษาต่อในสถานศึกษาที่เลือก	161	81%	76	76%	85	85%
ถ้าคิดว่าสามารถใช้เงินได้ในอนาคตเมื่อสำเร็จการศึกษา	124	62%	52	52%	72	72%
เมื่อเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า เช่น ดอกเบี้ยต่ำ	53	27%	21	21%	32	32%
อื่น ๆ (ไม่มีความจำเป็นไม่เคยกู้)	3	2%	3	3%		
รวม	200	100%	100	100%	100	100%

ตารางที่ 6.3
ความคิดเห็นที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ

	รวม		ผู้ไม่กู้		ผู้กู้	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%
ความคิดเห็นที่จะกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ	151	76%	84	84%	67	67%
ไม่เคย	49	25%	16	16%	33	33%
รวม	200	100%	100	100%	100	100%

ตารางที่ 6.4

ความคิดที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากกองทุนฯในกรณีที่ไม่กู้ทราบเรื่องกองทุน

		ผู้ไม่กู้	
		ราย	%
การรับทราบเรื่องกองทุนฯ	ทราบ	90	90%
	ไม่ทราบ	10	10%
รวม		100	100%
ความคิดที่จะกู้ยืมเงินกองทุนฯในกรณีที่ไม่กู้ทราบเรื่องกองทุน	ไม่เคยคิดที่จะกู้ยืมเงินกองทุนฯ	52	58%
	เคยคิดที่จะกู้ยืมเงินกองทุนฯ	38	42%
	รวม	90	100%

DRPU

ตารางที่ 6.5 เหตุผลในการที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษากองทุนของผู้ไม่กู้

เหตุผลที่ไม่เคยคิดกู้ยืม (52 ราย)	เหตุผลที่เคยคิดกู้ยืม (38 ราย)	เหตุผลที่เคยคิดกู้ยืมแต่ไม่กู้ (38 ราย)
<p>ไม่อยากเป็นหนี้ (12 ราย)</p> <p>ผู้ปกครองสามารถส่งเรียนได้ (9 ราย)</p> <p>ผู้ปกครองมีฐานะพอแล้ว (8 ราย)</p> <p>เปิดโอกาสให้กับนักศึกษาที่ไม่มีเงินเรียน (6 ราย)</p> <p>ไม่มีความจำเป็น (5 ราย)</p> <p>ที่บ้านมีรายได้หมุนเวียน (2 ราย)</p> <p>บิดามารดาไม่สนับสนุน (2 ราย)</p> <p>ต้องมาใช้ที่หลัง (2 ราย)</p> <p>สามารถเลี้ยงตัวเองและมีเงินเก็บทำเรื่องยุ่งยาก</p> <p>ไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะมีสิทธิ์กู้</p>	<p>อยากแบ่งเบารายพ่อแม่ (15 ราย)</p> <p>ดอกเบี้ยต่ำ (3 ราย)</p> <p>จะได้นำมารบกวนพ่อแม่ (3 ราย)</p> <p>บางครั้งค่าใช้จ่ายภายในบ้านไม่พอ (3 ราย)</p> <p>แม่ให้กู้เพื่อมาช่วยเหลือครอบครัว (2 ราย)</p> <p>น้องเรียนมหาวิทยาลัย/น้องคนอื่นเรียนด้วย (2 ราย)</p> <p>อยู่ในช่วงฐานะทางบ้านมีปัญหา (2 ราย)</p> <p>ที่บ้านยากจน (2 ราย)</p> <p>ที่บ้านมีหนี้สินเหมือนกัน</p> <p>อยากมีเงินสำรองใช้ในแต่ละเดือน</p> <p>ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง</p>	<p>รายได้เกินเกณฑ์/มารดาบริหารราชการรายได้เกิน (7 ราย)</p> <p>บิดามารดายังสามารถส่งเสียค่าเล่าเรียน (4 ราย)</p> <p>พ่อแม่ไม่ให้กู้ (3 ราย)</p> <p>ชั้นหลักฐานในการขอกู้ยืมจากกองทุนฯ ไม่ทัน (3 ราย)</p> <p>เอกสารเยอะยุ่งยาก ซับซ้อน (2 ราย)</p> <p>ต้องชดเชยภายหลังซึ่งยังไม่แน่ใจว่าจะมีงานทำ (2 ราย)</p> <p>ไม่ได้อ่านเรื่องเพื่อขอกู้เงิน (2 ราย)</p> <p>ยังไม่จำเป็นที่จะต้องกู้ (2 ราย)</p> <p>ไม่จำเป็นมีญาติช่วย</p> <p>ไม่อยากเป็นหนี้</p> <p>เรียนคนเดียวญาติพี่น้องทำงานแล้ว</p> <p>รอให้พี่เรียนจบเพื่อลดค่าใช้จ่าย</p> <p>เดือนการจ่ายค่าเทอมและรัฐศึกษากู้ยืมได้ยุ่งยากมาก</p> <p>เกรดเฉลี่ยไม่ถึงเลยทำให้กู้ไม่ได้</p> <p>รายได้เกินเกณฑ์แต่ความจริงมีภาระหนี้สิน</p> <p>หากันค่าประกันรายได้ของบิดามารดาไม่ได้</p>

ตารางที่ 6.6ก เหตุผลของผู้ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ

เหตุผลที่ไม่เคยคิดกู้ยืม (84 ราย)	เหตุผลที่เคยคิดกู้ยืม (16 ราย)	เหตุผลที่เคยกู้ยืมหรือเคยคิดกู้ยืมแต่ไม่ได้กู้
<p>ไม่เคยถามหนี้สิน (16 ราย)</p> <p>ผู้ปกครองสามารถที่จะส่งเรียนได้ (13 ราย)</p> <p>มีรายได้มากพอ (9 ราย)</p> <p>ไม่มีความจำเป็น (9 ราย)</p> <p>ยังไม่เดือดร้อน (8 ราย)</p> <p>ดอกเบี้ยสูง (5 ราย)</p> <p>ไม่ทราบข้อมูล (3 ราย)</p> <p>มีเงินหมุนเวียน (2 ราย)</p> <p>ไม่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายต่างๆ (2 ราย)</p> <p>ไม่ต้องการมีภาระจะเรียนตามกำลังทรัพย์ (2 ราย)</p> <p>ปัญหาการคำนวณประกันและการใช้คืน (2 ราย)</p> <p>คิดว่าจะมีอะไรที่ไม่สบายใจไม่จบสิ้น</p> <p>ไม่คิดที่จะกู้ยืม</p>	<p>เงินหมุนไม่ทัน/จะนำเงินมาเป็นค่าเล่าเรียน (4 ราย)</p> <p>มีบุตรที่กำลังศึกษา 2-5 คน (4 ราย)</p> <p>หาเงินไม่ทัน/ไม่มีเงินใช้เลยกู้มาใช้ (3 ราย)</p> <p>อยากแบ่งเบาภาระในครอบครัว (2 ราย)</p> <p>มีปัญหาติดขัดเรื่องเงินบ้างในช่วงบางเทอม</p> <p>บางครั้งที่บ้านก็จำเป็นต้องใช้เงินมาก</p> <p>ฐานะยากจน</p>	<p>สะดวกในการกู้จากแหล่งอื่นมากกว่า</p> <p>ค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ</p> <p>บิดามารดาเป็นข้าราชการ รายได้ 120,000 บาท/ปี</p> <p>ผู้ปกครองยังสามารถส่งเรียนได้ (2 ราย)</p> <p>จะอยู่กับแบบเบเรอญาคือช่วยเหลือกันเวลาเดือดร้อน</p> <p>เสียดำคอกเบี้ยสูง</p> <p>คุณพ่อไม่อนุญาต</p> <p>ได้เงินมาพอดี</p> <p>ยังไม่จำเป็นต้องกู้</p>

ตารางที่ 6.6๗ เหตุผลของผู้กู้ในการที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ

เหตุผลที่ไม่เคยคิดกู้ยืม (67 ราย)	เหตุผลที่เคยคิดกู้ยืม (33 ราย)	เหตุผลที่เคยกู้ยืมหรือเคยคิดกู้ยืมแต่ไม่ได้กู้ (4 ราย)
<p>ไม่เคยถามภาระหนี้ (9 ราย)</p> <p>ดอกเบี้ยสูง (9 ราย)</p> <p>กังวลเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยแพงมากที่ตามมา (5 ราย)</p> <p>กู้กองทุนฯ หรือทราบอยู่แล้วว่ามีกองทุนฯ (5 ราย)</p> <p>ยังไม่จำเป็นต้องกู้จากแหล่งอื่น (6 ราย)</p> <p>ครอบครัวยังสามารถส่งเรียนได้ (4 ราย)</p> <p>ไม่เคยออกรื้อน (4 ราย)</p> <p>มีเงินเพียงพอ (3 ราย)</p> <p>ไม่ทราบข้อมูลแหล่งเงินกู้ยืม (3 ราย)</p> <p>ถ้าไม่มีเงินเรียนให้ออก (2 ราย)</p> <p>เรียนได้โดยพี่น้องหรือหลายฝ่ายให้ความช่วยเหลือ (2 ราย)</p> <p>หารายได้อื่น ๆ มาใช้จ่าย</p> <p>ถ้ากู้กองทุนฯ ไม่ได้จะหาที่เรียนที่มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่า</p> <p>อาจจะเป็นภาระที่หนักเกินไปของครอบครัว</p> <p>เท่าที่กู้ก็เป็นหนี้มากพอแล้ว</p> <p>ดอกเบี้ยสูงและตัวเราไม่มีส่วนรับผิดชอบโดยตรง</p> <p>ไม่เคยถามมีปัญหา</p> <p>ไม่ลงทุนเรื่องการศึกษา</p> <p>น่าจะมียุทธศาสตร์รับช่วยเหลือนักศึกษาขาดแคลน</p>	<p>ทางครอบครัวไม่มีเงินพอใช้จ่าย (6 ราย)</p> <p>รายได้ไม่เพียงพอที่จะส่งเรียน (4 ราย)</p> <p>ค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากกองทุนฯ ไม่เพียงพอ (4 ราย)</p> <p>มีรายได้อื่นที่ไม่แน่นอน (3 ราย)</p> <p>รายจ่ายในครอบครัวค่อนข้างสูง (2 ราย)</p> <p>ไม่ทราบเรื่องกองทุนฯ (2 ราย)</p> <p>อยากให้เรียนหนังสือ (2 ราย)</p> <p>อยากให้ลูกเรียนและมีงานทำ</p> <p>รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและค่าเทอมของลูก ๆ</p> <p>ต้องจ่ายค่าเทอม</p> <p>ต้องใช้ทุนในการศึกษาจำนวนมาก</p> <p>ถ้าคิดเงินจริง ๆ แต่ขณะนี้ยังไม่ได้</p> <p>เกรงว่าจะกู้เงินจากกองทุนไม่ได้</p> <p>การกู้กองทุนต้องใช้เวลาในการยื่นเอกสารจึงได้เงินเข้า</p> <p>เคยกู้แหล่งอื่นมาก่อน</p>	<p>ได้กู้จากกองทุนแล้ว (4 ราย)</p> <p>ดอกเบี้ยแพงมาก (3 ราย)</p> <p>ดอกเบี้ยสูง (3 ราย)</p> <p>ไม่มีความจำเป็น (3 ราย)</p> <p>สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ (2 ราย)</p> <p>เงินที่กู้จากกองทุนเพียงพอกับค่าใช้จ่าย (2 ราย)</p> <p>ไม่เรียนต่อ</p> <p>ไม่ทราบแหล่งทุนและไม่มีหลักประกัน</p> <p>ค่าใช้จ่ายสูง</p> <p>ไม่พอใช้จ่าย</p> <p>กู้ ธ.ก.ส. ทำการเกษตร</p>

ตารางที่ 7.1 การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนฯ

	รวม		ผู้ไม่กู้		ผู้กู้	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%
รู้ข่าวกองทุนครั้งแรก						
เพื่อนนักเรียน	85	45%	47	52%	38	38%
อาจารย์ในสถาบัน	44	23%	17	19%	27	27%
การติดประกาศในสถานศึกษา	32	17%	18	20%	14	14%
แผ่นพับ	14	7%	5	6%	9	9%
โทรทัศน์	6	3%	2	2%	4	4%
สิ่งตีพิมพ์	2	1%			2	2%
บิดา/มารดา/ผู้ปกครอง	2	1%	1	1%	1	1%
อื่น ๆ	5	3%			5	5%
รวม	190	100%	90	100%	100	100%
เงินกู้ยืมมาจากแหล่งใด						
เงินงบประมาณของประเทศต้องใช้คืน	147	77%	69	77%	78	78%
ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ	31	16%	19	21%	12	12%
เงินของธนาคารกรุงไทย	10	5%	1	1%	9	9%
เงินงบประมาณของประเทศให้เปล่า	1	1%			1	1%
ไม่ตอบ	1	1%	1	1%		
รวม	190	100%	90	100%	100	100%

ตารางที่ 7.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวผู้กู้

	รวม		ผู้ไม่กู้		ผู้กู้	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%
การกำหนดเกณฑ์ครอบครัวผู้กู้ ควรมี	151	76%	71	71%	80	80%
ไม่ควรมี	49	25%	29	29%	20	20%
รวม	200	100%	100	100%	100	100%

ตารางที่ 7.3 ความต้องการกู้ยืมของผู้กู้ถ้าดอกเบี้ยยเป็นร้อยละ 5 ใช้คืนใน 10 ปี

	ผู้กู้	
	ราย	%
ขอกู้เช่นเดิม	43	43%
ไม่ขอกู้	29	29%
ไม่แน่ใจ	28	28%
รวม	100	100%

ตารางที่ 7.4ก ความเห็นของผู้ไม่อยู่ในการกำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวผู้

<p>ควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้(71 ราย)</p> <p>ป้องกันคนรวยมาใช้สิทธิ (11 ราย)</p> <p>ให้นักศึกษาที่จำเป็นต้องนำเงินไปเรียนจริงๆ (9 ราย)</p> <p>เป็นตัวกำหนดได้ชัดเจนว่าควรแก่การกู้เงิน (7 ราย)</p> <p>สมควรให้ทุนกับผู้ที่เดือดร้อนหรือยากจนจริงๆ ได้ (7 ราย)</p> <p>เพื่อให้โอกาสผู้มีรายได้น้อยทุนมีจำกัด (7 ราย)</p> <p>ป้องกันคนนำเงินส่วนนี้ไปใช้ฟุ่มเฟือย (7 ราย)</p> <p>ผู้มีรายได้สูงจะได้ไม่มาแย่งผู้ที่มีรายได้ต่ำ (4 ราย)</p> <p>ไม่เอาเปรียบผู้ที่ไม่จริงๆ (3 ราย)</p> <p>เพื่อให้คนมีรายได้น้อยสามารถกู้ได้มากมาย (3 ราย)</p> <p>ควรดูถึงความจำเป็นด้านต่างๆ เป็นส่วนประกอบ (3 ราย)</p> <p>ต้องคัดสรรเอาเงินงบประมาณของประเทศไปใช้ควรให้เกิดประโยชน์ (2 ราย)</p> <p>ดูรายได้จริงของครอบครัวของผู้ (2 ราย)</p> <p>ในประเทศไทยมีคนตกงานเยอะและมีรายได้ต่ำ จะได้เสมอภาค</p>	<p>ไม่ควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้(29 ราย)</p> <p>ให้ทุกคนได้รับสิทธิเท่าเทียมกัน(10 ราย)</p> <p>ถึงจะมีรายได้มากแต่ก็อาจจะมีรายจ่ายมากเหมือนกัน(4 ราย)</p> <p>รายได้สูงแต่อาจจะมีหนี้สินมากก็ได้ (2 ราย)</p> <p>แล้วแต่บุคคลที่ออกจะกู้หรือไม่กู้ (2 ราย)</p> <p>ไม่สามารถบอกได้ว่าฐานะจริงเป็นอย่างไร</p> <p>บางคนก็มีค่าใช้จ่ายมากกว่าความตั้งใจเรียนหรือเกรดมากกว่า</p> <p>บางครอบครัวมีสมาชิกที่ต้องศึกษาหลายคน</p> <p>ถ้าเศรษฐกิจตกต่ำอาจจะไม่พอใช้สอยเลยไม่ควรจำกัด</p> <p>มีกำลังค่าเล่าเรียนแต่นักศึกษาบางคนไม่ยอมพกเงินครอบครัว</p> <p>เป็นเงินเพื่อการศึกษาของตัวเองนักศึกษาไม่ใช้ครอบครัว</p> <p>เป็นเงินที่ต้องใช้คืนภายใต้บังคับเงินให้สิทธิทุกทุกคน</p> <p>ควรให้การศึกษาฟรี</p>
---	---

ตารางที่ 7.4ข ความเห็นของผู้กำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวผู้

<p>ควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้(80 ราย)</p>	<p>ไม่ควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้(20 ราย)</p>
<p>คนมีรายได้สูงแล้วไม่ควรรู้ (13 ราย)</p> <p>คนมีฐานะดี ไม่ควรแย่งโอกาสของผู้มีรายได้น้อย (12 ราย)</p> <p>ให้โอกาสผู้ที่มีรายได้น้อยแต่อยากจะศึกษาต่อ (9 ราย)</p> <p>ควรให้คนที่มีความจำเป็นจริงๆ ได้รู้ (7 ราย)</p> <p>ให้โอกาสสำหรับผู้ที่เดือดร้อนจริงๆ (5 ราย)</p> <p>ให้คนจนก่อน (5 ราย)</p> <p>ถ้าไม่กำหนดเกณฑ์ก็จะมีคนกู้มากจนทุนไม่พอ (5 ราย)</p> <p>จะได้เป็นเกณฑ์กำหนดฐานะของผู้กู้ในการอนุมัติเงินกู้ (4 ราย)</p> <p>ให้สิทธิเฉพาะคนที่ไม่มีเงินจริงๆ (4 ราย)</p> <p>ป้องกันคนรวยกู้ (4 ราย)</p> <p>บางคนมากู้โดยจำเป็น (3 ราย)</p> <p>ดูความเหมาะสมของผู้กู้ (2 ราย)</p> <p>ให้ผู้ที่เรียนดีได้มีโอกาสทางการศึกษาหรือเรียนเก่งแต่ไม่มีทุน</p> <p>คนที่มีความจำเป็นแต่มีความเดือดร้อนมากกว่า</p> <p>ควรให้เกณฑ์รายได้ของครอบครัวสูงขึ้นไปอีก</p> <p>คนรวยมากู้เงินได้และไม่ใช้เพื่อการศึกษา เช่น เทียว ซื้อของแพง</p>	<p>ควรรู้ได้ทุกคน (3 ราย)</p> <p>แต่ละครอบครัวมีค่าใช้จ่ายไม่เหมือนกัน(3 ราย)</p> <p>รายได้ของครอบครัวไม่แน่นอน (2 ราย)</p> <p>บางคนมีค่าใช้จ่ายของครอบครัวมากกว่ารายได้ที่กำหนด</p> <p>บางคนรายได้สูงแต่ค่าใช้จ่ายมากไม่มีเงินก่อนเสียค่าเล่าเรียน</p> <p>บางคนเงินเดือนสูงอยู่ยงเนื่องจากมีรายจ่ายสูง</p> <p>คนที่มีความรู้ได้สูงอาจมีหนี้สินมาก</p> <p>พ่อแม่บางคนมีลูกมากและมีภาระมากจึงไม่สามารถวัดจากรายได้อย่างเดียว</p> <p>รายได้ของแต่ละคนแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความสามารถ</p> <p>ค่าเล่าเรียนคณะวิศวกรรมศาสตร์สูงมาก</p> <p>ให้โอกาสกับผู้ที่เดือดร้อนได้รับทุน</p> <p>รัฐบาลควรให้สวัสดิการแก่ประชาชนเพื่อพัฒนาประเทศ</p>

ตารางที่ 7.5 เหตุผลในการกู้ยืมถ้าดอกเบี้ยเป็นร้อยละ 5 ใช้คืนใน 10 ปี

ขอกู้เช่นเดิม (43 ราย)	ไม่ขอกู้ (29 ราย)	ไม่แน่ใจ (28 ราย)
<p>อยากเรียน/จะให้จบการศึกษา (10 ราย)</p> <p>ไม่มีเงินทุนเพียงพอ/มีค่าใช้จ่ายที่จำเป็น (7 ราย)</p> <p>ดอกเบี้ยไม่สูงนัก/แหล่งอื่นดอกเบี้ยสูงกว่า (3 ราย)</p> <p>เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน/ค่าเล่าเรียนสูง (2 ราย)</p> <p>ต้องการกู้กองทุนฯ/ไม่สามารถหาแหล่งเงินกู้อื่นได้ (2 ราย)</p> <p>สะดวกและไม่อยากเป็นภาระครอบครัว (2 ราย)</p> <p>ยังสามารถใช้คืนได้ (2 ราย)</p> <p>ระยะเวลาชำระหนี้ยาว</p> <p>ไม่เปลี่ยนมาก</p> <p>จำนวนดอกเบี้ยที่จ่ายน้อยลงและจะใช้คืนก่อนกำหนด</p> <p>รายได้ของมารดาจำกัดถ้าไม่กู้จะลำบากมากยิ่งจน</p> <p>ครอบครัวมีรายได้ที่ไม่แน่นอน</p> <p>กู้มาแล้วแต่ไม่ใช้คืนเพราะรัฐบาลผิดสัญญาที่ทำไว้ตอนแรก</p> <p>กู้มาแล้ว</p> <p>การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ</p>	<p>ดอกเบี้ยสูง (8 ราย)</p> <p>ดอกเบี้ยสูง ระยะเวลาชำระคืนสั้น ไม่สามารถคืนได้ (5 ราย)</p> <p>ไม่อยากมีปัญหาในการชำระหนี้สิน (2 ราย)</p> <p>ภาระหนักเกินไปที่จะใช้คืนทุนด้วยตนเอง (2 ราย)</p> <p>เงินไปและมีปัญหาช่วยเหลือและใช้เงินของตนเองด้วย</p> <p>ระยะเวลาสั้นแต่ดอกเบี้ยเพิ่มเป็นเงินไปที่ไม่สมดุล</p> <p>ระยะเวลาและดอกเบี้ยไม่เหมาะสมกับสถานการณ์เศรษฐกิจ</p> <p>ขอยุติการกู้</p>	<p>ต้องปรึกษาผู้ประกอบการก่อน (5 ราย)</p> <p>ไม่แน่ใจว่าจะสามารถชำระคืนตามเงื่อนไข (3 ราย)</p> <p>ดอกเบี้ยสูงเกินไปและเวลาชำระคืนสั้น (2 ราย)</p> <p>ดอกเบี้ยสูง (2 ราย)</p> <p>ระยะเวลาชำระหนี้สั้น</p> <p>อาจจะหาแหล่งเงินกู้ที่มีเงื่อนไขดีกว่า</p> <p>งานหายากและคิดดอกเบี้ยเพิ่มเป็นการเร่งรัดเก็บหนี้เงินไป</p> <p>เมื่อจบการศึกษาไปแล้วอาจจะมียาจ่ายมากกว่ารายได้</p> <p>เป็นการเพิ่มภาระให้แก่ตนเองอย่างมาก</p> <p>ต้องดูสภาพการเงินของทางบ้าน</p> <p>ต้องดูความจำเป็น</p>

ตารางที่ 8.1 ความจำเป็นในการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ

	รวม		เพศ				ภูมิภาค			
	ราย	%	ชาย		หญิง		กทม.&ปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
			ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
มีภาระต้องจ่ายค่าเล่าเรียนสูง	72	72%	28	74%	44	71%	31	82%	41	66%
ครอบครัวมีรายได้น้อย	66	66%	30	79%	36	58%	28	74%	38	61%
ครอบครัวมีรายได้อันแน่นอน	50	50%	16	42%	34	55%	13	34%	37	60%
มีปัญหารายได้ครอบครัวสืบเนื่องจากเศรษฐกิจตกต่ำ	50	50%	19	50%	31	50%	15	39%	35	56%
มีภาระต้องใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับการศึกษา	35	35%	13	34%	22	35%	18	47%	17	27%
ค่าใช้จ่ายสูงเพราะสมาชิกครอบครัวกำลังศึกษาหลายคน	33	33%	7	18%	26	42%	11	29%	22	35%
ภาระค่าใช้จ่ายสูงเนื่องจากมีสมาชิกที่เป็นภาระหลายคน	27	27%	6	16%	21	34%	8	21%	19	31%
ต้องการพึ่งตนเอง	21	21%	9	24%	12	19%	7	18%	14	23%
ไม่สามารถหางานพิเศษทำได้	21	21%	6	16%	15	24%	13	34%	8	13%
ภาระค่าใช้จ่ายสูงเนื่องจากความเจ็บป่วยในครอบครัว	8	8%	2	5%	6	10%	3	8%	5	8%
ครอบครัวไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ	4	4%	2	5%	2	3%	2	5%	2	3%
รวมจำนวนผู้กู้	100	100%	38	100%	62	100%	38	100%	62	100%

ตารางที่ 8.2 เหตุผลสำคัญในการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯสามลำดับแรก

	เฉลี่ย	ลำดับที่ 1		ลำดับที่ 2		ลำดับที่ 3	
	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว	27%	30	30%	28	28%	15	15%
มีความจำเป็นด้านการเงินในครอบครัว	20%	24	24%	17	17%	11	11%
ครอบครัวไม่มีทุนให้ศึกษาต่อ	18%	24	24%	12	12%	11	11%
บิดามารดาหรือผู้ปกครองสนับสนุนให้กู้ยืม	15%	17	17%	14	14%	11	11%
ภาระดอกเบี้ยต่ำที่ร้อยละ 1 ต่อปีของวงเงินที่กู้ยืม	9%	2	2%	16	16%	16	16%
เพื่อน/ผู้อื่นแนะนำให้กู้ยืม	6%	2	2%	9	9%	12	12%
ระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปีและชำระหนี้เงินกู้ยืม 15 ปี	5%			3	3%	22	22%
เข้าใจผิดว่าเงินกองทุนฯ เป็นทุนการศึกษาให้เปล่า	-					1	1%
ไม่ตอบ	1%	1	1%	1	1%	1	1%
รวม	100%	100	100%	100	100%	100	100%

ตารางที่ 8.3
สาเหตุที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช.

	ผู้กู้รายใหม่และกู้ต่อเนื่องในสถาบัน	
	ราย	%
ไม่มีปัญหาค่าใช้จ่ายการเรียนขณะนั้น	44	59%
ไม่ทราบเรื่องกองทุน	5	7%
สถานศึกษาไม่ได้สนับสนุนให้มีการกู้ยืมจากกองทุนฯ	3	4%
ค่าเทอมไม่แพง/ค่าใช้จ่ายน้อยไม่เกินกำลัง	3	4%
มีคนกู้มาก/กู้แล้วไม่ได้	3	4%
ยังไม่มีเงินกองทุนกู้ยืมในขณะที่ยังเรียน	2	3%
เบิกจากส่วนราชการได้	2	3%
ยื่นเรื่องไม่ทัน	1	1%
บิดามีรายได้เกินที่กำหนดไว้	1	1%
สถานศึกษาให้ผ่อนชำระค่าเล่าเรียนได้ครั้งละ 1,000 บาท	1	1%
มีญาติให้การอุปการะ	1	1%
ไม่ตอบ	9	12%
รวม	75	100%

ตารางที่ 8.4
ความต้องการศึกษาต่อถ้าผู้กู้ไม่ได้รับจัดสรรเงินกู้จากกองทุนฯในครั้งแรก

		ผู้กู้	
		ราย	%
ถ้าไม่ได้กู้จะศึกษาต่อหรือไม่	ศึกษาต่อในสถาบันเดิม	35	35%
	ศึกษาต่อในสถาบันที่มีค่าใช้จ่ายถูกกว่า	29	29%
	ไม่ศึกษาต่อ	27	27%
	หางานทำเพื่อเก็บเงินไว้ศึกษาต่อ	3	3%
	ศึกษาต่อในสถาบันของรัฐบาล	1	1%
	ศึกษาต่อในภูมิลำเนาเดิม	1	1%
	ขอหยุดการศึกษาไว้ก่อน	1	1%
	อื่นๆ (ศึกษาต่อ)	3	3%
	รวม	100	100%

ตารางที่ 8.5

วิธีแก้ปัญหาหรือแหล่งเงินเพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษา
ถ้าผู้กู้ไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้ในปีการศึกษาปัจจุบัน

	ผู้กู้	
	ราย	%
รายได้จากบิดามารดาผู้ปกครอง	53	53%
ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน	36	36%
หยุดการศึกษาชั่วคราวเพื่อหารายได้ศึกษาต่อ	29	29%
ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างปิดเทอม	27	27%
รายได้จากสมาชิกในครอบครัวหรือญาติ	24	24%
เปลี่ยนไปศึกษาในสถาบันที่มีค่าใช้จ่ายถูกกว่า	21	21%
ไม่ศึกษาต่อ	6	6%
อื่น ๆ (ผู้จากแหล่งอื่น)	4	4%
รวม	100	100%

ตารางที่ 9.1 ความเพียงพอของเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับ

	เงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับในครั้งแรก				เงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับในปี 2544			
	ค่าเล่าเรียน		ค่าใช้จ่ายส่วนของผู้กู้		ค่าเล่าเรียน		ค่าใช้จ่ายส่วนของผู้กู้	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
ไม่ได้รับ	3	3%	41	41%	4	4%	26	26%
น้อยกว่าค่าใช้จ่ายจริง	13	13%	35	35%	14	14%	52	52%
พอดี	84	84%	20	20%	76	76%	14	14%
มากกว่าค่าใช้จ่ายจริง			4	4%			2	2%
ไม่ตอบ					6	6%	6	6%
รวม	100	100%	100	100%	100	100%	100	100%

ตารางที่ 9.2 ความเพียงพอของเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับจัดสรรโดยรวม

	รวม		เพศ				ศึกษาอยู่ในคณะ					
	ราย	%	ชาย		หญิง		วิศวกรรม		นิเทศฯ		บริหารฯ	
			ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
ไม่เพียงพอ	71	71%	30	79%	41	66%	17	74%	19	86%	35	64%
เพียงพอ	29	29%	8	21%	21	34%	6	26%	3	14%	20	36%
รวม	100	100%	38	100%	62	100%	23	100%	22	100%	55	100%

ตารางที่ 9.3 การแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของครอบครัวผู้กู้ด้วยเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ

	รวม		สถานภาพการกู้ยืมจากกองทุนฯ									
	ราย	%	ผู้กู้รายใหม่ (รอบแรก)		ผู้กู้รายใหม่ (รอบสอง)		ผู้กู้ต่อเนื่อง (ภายในสถาบัน)		ผู้กู้ต่อเนื่อง (จากสถาบันอื่น)		ผู้เลิกที่ศึกษาอยู่	
			ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
แบ่งเบาภาระได้ 10%	2	2%					2	7%				
20%	3	3%	2	8%							1	25%
30%	4	4%	2	8%					1	4%	1	25%
40%	5	5%	2	8%	1	6%	1	3%	1	4%		
50%	11	11%	1	4%	2	13%	6	21%	2	8%		
60%	8	8%			3	19%	3	10%	2	8%		
70%	15	15%	5	19%	1	6%	6	21%	3	12%		
80%	24	24%	8	31%	2	13%	7	24%	6	24%	1	25%
90%	13	13%	3	12%	3	19%	3	10%	3	12%	1	25%
100%	15	15%	3	12%	4	25%	1	3%	7	28%		
รวม	100	100%	26	100%	16	100%	29	100%	25	100%	4	100%
เฉลี่ย		71%		69%		76%		65%		78%		55%

ตารางที่ 10.1 การทำงานซึ่งมีรายได้หรือเพื่อช่วยภาระครอบครัว

		รวม		ผู้ไม่กู้		ผู้กู้	
		ราย	%	ราย	%	ราย	%
ความประสงค์ที่จะทำงานหารรายได้พิเศษ	ประสงค์ที่จะทำงาน	141	71%	65	65%	76	76%
	ไม่ประสงค์ที่จะทำงาน	59	30%	35	35%	24	24%
รวม		200	100%	100	100%	100	100%
การทำงานซึ่งมีรายได้หรือเพื่อช่วยภาระครอบครัว	ไม่เคยทำงาน	108	54%	60	60%	48	48%
	เคยทำงาน	92	46%	40	40%	52	52%
รวม		200	100%	100	100%	100	100%
ลักษณะการทำงาน	ทำงานเป็นครั้งคราว เช่น ปิดเทอม	53	58%	22	55%	31	60%
	ทำงานพิเศษระหว่างเรียน	30	33%	11	28%	19	37%
	ช่วยในงานอาชีพของครอบครัว	24	26%	14	35%	10	19%
	ทำงานประจำระหว่างเรียน	11	12%	3	8%	8	15%
	ทำงานเมื่อจบมัธยมปลาย/ปวช./ปวส.	7	8%	4	10%	3	6%
	อื่นๆ(กิจการตนเองขายโทรศัพท์มือถือ)	1	1%	1	3%		
รวม		92	100%	40	100%	52	100%

ตารางที่ 10.2 ความมั่นใจที่จะได้งานทำภายใน 6 เดือนเมื่อจบการศึกษา

		รวม		ผู้ไม่กู้		ผู้กู้	
		ราย	%	ราย	%	ราย	%
โอกาสจะได้งานใน 6 เดือน	10%	17	9%	10	10%	7	7%
	20%	5	3%	2	2%	3	3%
	30%	8	4%	3	3%	5	5%
	40%	12	6%	6	6%	6	6%
	50%	55	28%	29	29%	26	26%
	60%	21	11%	8	8%	13	13%
	70%	21	11%	6	6%	15	15%
	80%	21	11%	11	11%	10	10%
	90%	7	4%	3	3%	4	4%
	100%	33	17%	22	22%	11	11%
รวม		200	100%	100	100%	100	100%
เฉลี่ย			60%		62%		59%

ตารางที่ 10.3 การพึ่งพาตนเองถ้าผู้ปฏิบัติงานทำเมื่อจบการศึกษา

		รวม		ผู้ไม่กู้		ผู้กู้	
		ราย	%	ราย	%	ราย	%
ถ้ามีงานเมื่อจบการศึกษา จะพึ่งพาตนเองได้เพียงใด	คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้บ้างเป็นส่วนน้อย	19	10%	14	14%	5	5%
	คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้เป็นส่วนมาก	99	50%	57	57%	42	42%
	คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมด	33	17%	13	13%	20	20%
	คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมดและช่วยเหลือครอบครัว	47	24%	16	16%	31	31%
	อื่น ๆ (ขึ้นกับเงินเดือนและรายจ่าย)	2	1%			2	2%
รวม		200	100%	100	100%	100	100%

DRPU

ตารางที่ 11.1 ความพร้อมรับภาระใช้คืนเงินกองทุนฯ

	รวม		เพศ				ภูมิภาค/นาเดิม			
	ราย	%	ชาย		หญิง		กทม.&ปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
			ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
ผู้ตัดสินใจในการกู้ยืมเงินกองทุนฯ ผู้กู้ที่สำคัญที่สุด	56	56%	21	55%	35	56%	24	63%	32	52%
บิดา/มารดาหรือผู้ปกครอง	41	41%	17	45%	24	39%	12	32%	29	47%
ญาติอื่นๆ	2	2%			2	3%	1	3%	1	2%
บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ	1	1%			1	2%	1	3%		
ผู้ค้ำประกันเงินกู้ในสัญญาเป็น	68	68%	28	74%	40	65%	24	63%	44	71%
บิดา/มารดา	17	17%	7	18%	10	16%	7	18%	10	16%
ญาติอื่นๆ	12	12%	2	5%	10	16%	5	13%	7	11%
บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ	3	3%	1	3%	2	3%	2	5%	1	2%
ครู/อาจารย์	92	92%	34	89%	58	94%	35	92%	57	92%
ผู้พร้อมรับภาระใช้คืนเงินกองทุนฯ มากที่สุด	5	5%	2	5%	3	5%	3	8%	2	3%
บิดา/มารดาหรือผู้ปกครอง	2	2%	1	3%	1	2%			2	3%
ไม่พร้อมรับภาระใช้คืนเงินกองทุนฯ	1	1%	1	3%					1	2%
ญาติอื่นๆ	97	97%	35	92%	62	100%	38	100%	59	95%
ความตั้งใจใช้คืนเงินกู้ยืมเมื่อจบการศึกษา	3	3%	3	8%					3	5%
ไม่ใช้คืนในบางกรณี ถ้าหางานไม่ได้	100	100%	38	100%	62	100%	38	100%	62	100%
รวม										

ตารางที่ 11.2 ภาระในการใช้คืนเงินกู้ยืมตามเงื่อนไขของกองทุนฯ

	ผู้กู้	
	ราย	%
ภาระในการใช้คืนเงินกู้ยืม	19	19%
10%	18	18%
20%	9	9%
30%	6	6%
40%	21	21%
50%	7	7%
60%	8	8%
70%	10	10%
80%	2	2%
90%	100	100%
รวม		
ภาระในการใช้คืนเงินกู้ยืมเฉลี่ย		41%

ตารางที่ 11.3 เหตุผลที่การใช้เงินกู้ยืมตามเงื่อนไขของกองทุนฯเป็นภาระ

เป็นภาระน้อยหรือไม่เกิน 50% (73 ราย)	เป็นภาระมากหรือเกิน 50% (27 ราย)
<p>ชำระคืนได้ (7 ราย)</p> <p>เป็นหน้าที่ต้องใช้คืน (6 ราย)</p> <p>ชำระคืนจำนวนเงินน้อย (5 ราย)</p> <p>ตั้งกันไว้ใช้คืน</p> <p>เงื่อนไขการชำระคืนดี (3 ราย)</p> <p>ดอกเบี้ยต่ำ (6 ราย)</p> <p>สามารถผ่อนชำระได้/เวลาผ่อนชำระนาน(3 ราย)</p> <p>ผ่อนชำระตอนมีงานทำ (2 ราย)</p> <p>ดอกเบี้ยต่ำผ่อนนาน</p> <p>เมื่อมีงานทำก็จะมีความสามารถใช้คืนได้ (8 ราย)</p> <p>ถ้ามีงานทำจึงจะมีกำลังจ่ายคืน (5 ราย)</p> <p>เมื่อถึงเวลามีเงินเพียงพอก็จะชำระคืน</p> <p>ไม่ทราบค่าใช้จ่ายและรายได้ในอนาคต (7 ราย)</p> <p>เงินเดือนให้ผู้ปกครองด้วยและมีค่าใช้จ่าย (5 ราย)</p> <p>อาจมีปัญหาด้านการเงินในอนาคต (2 ราย)</p> <p>มีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีก (2 ราย)</p> <p>จำนวนเงินกู้มาก (2 ราย)</p> <p>มีดอกเบี้ย</p> <p>เงินเดือนน้อยจะลำบาก</p> <p>ชำระคืนเงินด้วยตนเอง</p> <p>ต้องไปจ่ายที่ธนาคาร</p>	<p>ไม่ทราบค่าใช้จ่ายและรายได้ในอนาคต (6 ราย)</p> <p>งานหายาก (5 ราย)</p> <p>ยังไม่มั่นใจว่าจะจบแล้วจะมีงานทำ (2 ราย)</p> <p>ประมาณเท่ากับโอกาสได้งาน</p> <p>หางานได้แล้วจะคืนเงิน</p> <p>วงเงินกู้มาก (3 ราย)</p> <p>ยังมีภาระและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ด้วย (2 ราย)</p> <p>ต้องมีค่าใช้จ่ายประจำวันด้วย</p> <p>ต้องนำเงินช่วยครอบครัวด้วย</p> <p>ทำงานแล้วแทนที่จะมีเงินเก็บต้องใช้หนี้พร้อมดอกเบี้ย</p> <p>ดอกเบี้ยต่ำผ่อนนาน</p> <p>ชำระน้อยผ่อนนาน</p>

ตารางที่ 12.1 ความพึงพอใจกับระเบียบและวิธีการดำเนินงานของกองทุนฯ/สถาบันการศึกษา

	ระเบียบวิธีการของกฏ		หลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงินให้กู้		ความรวดเร็วในการอนุมัติเงินกู้		ความรวดเร็วในการจ่ายเงินกู้		หลักเกณฑ์ในการใช้คืนเงินกู้	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
ความพึงพอใจ 1 ไม่พอใจมาก	3	3%	15	15%	7	7%	9	9%	1	1%
2 ไม่พอใจ	9	9%	15	15%	21	21%	18	18%	1	1%
3 ปานกลาง	48	48%	37	37%	40	40%	38	39%	19	19%
4 พอใจ	24	24%	25	25%	20	20%	19	19%	32	32%
5 พอใจมาก	16	16%	8	8%	12	12%	14	14%	46	46%
รวม	100	100%	100	100%	100	100%	98	100%	99	100%
ค่าเฉลี่ย		3.41 ปานกลาง		2.96 ปานกลาง		3.09 ปานกลาง		3.11 ปานกลาง		4.22 พอใจ

ตารางที่ 12.2 ปัญหาที่ผู้กู้ได้พบในการดำเนินงานของกองทุนฯ/สถาบันการศึกษา

ปัญหาทางการเงินกู้ยืม (18 ราย)

ค่าใช้จ่ายรายเดือนไม่พอ (10 ราย)

ไม่ได้รับค่าใช้จ่ายรายเดือน (5 ราย)

ค่าใช้จ่ายส่วนของผู้กู้ไม่เท่าเทียมกัน

ค่าใช้จ่ายไม่พอซื้ออุปกรณ์การเรียน

เจ้าหน้าที่กองทุนฯ ไม่สามารถระบุดอกเงินได้จึงทำให้ไม่สามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินจากที่ได้รับ

ปัญหาการทำสัญญากู้ยืม (15 ราย)

เอกสารยุ่งยากและขั้นตอนมาก (6 ราย)

สัญญามีรายละเอียดมากและต้องทำให้ถูกต้อง (3 ราย)

หาคนรับรองเงินเดือนยากมาก (2 ราย)

ต้องทำสัญญาทุกปีเป็นปัญหากับผู้ค้าประกัน (2 ราย)

หาคนค้าประกันยาก

การติดต่อหลายขั้นตอนเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

การดำเนินงานล่าช้า (7 ราย)

ระยะเวลาการอนุมัตินาน/ต้องคอยตามเรื่องอยู่บ่อย ๆ (2 ราย)

การอนุมัติมีเงื่อนไขมาก และได้รับเงินช้า (2 ราย)

ช้า (2 ราย)

ล่าช้าทำให้เงินเข้าบัญชีไม่ทันจ่ายค่าเทอม

การสื่อสารของเจ้าหน้าที่แผนกทุนในสถาบัน (10 ราย)

การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง/ควรตีพิมพ์ประกาศให้ทั่วมหาวิทยาลัย (3 ราย)

เจ้าหน้าที่ของกองทุนฯ ไม่เข้าใจเรื่องกองทุน

เจ้าหน้าที่อธิบายเอกสารไม่ชัดเจน

มีปัญหาในการติดต่อสื่อสารที่ชัดเจนกับพนักงาน

แจ้งข้อมูลให้ทราบน้อยมาก

เจ้าหน้าที่พูดจาไม่ไพเราะ

เจ้าหน้าที่ของกองทุนฯ บางคนมีกิริยาไม่ดี

เจ้าหน้าที่กองทุนฯ น้อย สนใจแค่คนภาคใต้

ไม่ได้ระบุว่ามีปัญหา (50 ราย)

ตารางที่ 12.3 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกองทุนฯ/สถาบันการศึกษา

คุณสมบัติของผู้กู้ (17 ราย)

ควรมีข้อจำกัดทางรายได้ของผู้ปกครองที่เป็นจริง และมีการตรวจสอบให้แน่นอน (8 ราย)

เพิ่มหลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงินเพื่อให้ผู้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์จริง ๆ (4 ราย)

ต้องการให้พนักงานเอกชนที่มีเงินเดือน 15,000 ขึ้นไป กำประกันได้

ควรลดคุณสมบัติผู้รับรองรายได้ลง

ควรมีการสอบสัมภาษณ์ผู้กู้

มีทุนฟรีสำหรับนักศึกษาที่เรียนดี

นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 ไม่ควรได้กู้ในปีต่อไปเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

ปริมาณเงิน (21 ราย)

ควรให้ค่าใช้จ่ายรายเดือนกับผู้กู้ทุกคน (9 ราย)

เพิ่มค่าใช้จ่ายรายเดือน (5 ราย)

จัดสรรเงินให้เพียงพอกับผู้กู้ (3 ราย)

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวควรเพิ่มขึ้นให้เท่ากันทุกคน (2 ราย)

ควรจัดสรรเงินให้ผู้กุน้อยรายจะได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย

ภาคเรียนฤดูร้อนน่าจะให้ผู้กู้ด้วย

การดำเนินงาน (15 ราย)

อยากให้ดำเนินการเร็วขึ้น/ควรลดเอกสารและขั้นตอนลง (8 ราย)

ทำสัญญาครั้งเดียวตลอดไป (2 ราย)

ให้เพิ่มเจ้าหน้าที่ของกองทุนฯ (2 ราย)

การให้คำปรึกษาบางครั้งไม่ชัดเจนและซ้ำ

เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยมีความรู้เรื่องเอกสาร

เจ้าหน้าที่พูดจาไม่ดี

การให้ข้อมูลและประชาสัมพันธ์ (5 ราย)

ควรมีคู่มือหรือคำแนะนำในการกรอกหลักฐานให้ถูกต้อง (2 ราย)

ควรให้ข้อมูลแก่ผู้กู้ให้ชัดเจนในทุกเรื่องจะได้วางแผนได้ถูก

ควรประชาสัมพันธ์รายละเอียดให้ชัดเจน

ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบทั่วถึง

ให้กองทุนฯ คงอยู่ (7 ราย)

ควรมีต่อไปทำให้คนมีโอกาสเรียนมากขึ้น (5 ราย)

การดำเนินงานดี และควรมีกองทุนฯ นี้ตลอดไป (2 ราย)

ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะ (35 ราย)

ภาคผนวก ง
กรณีศึกษาผู้ถูกข่มขู่

ปัญหาจากกรณีการมีภาระเงินกู้ยืม

ผู้กู้มีภูมิลำเนาในจังหวัดสตูล บิดามารดาหย่าร้างกันโดยมีบุตรชาย 2 คน คือผู้กู้และน้องชายซึ่งอาศัยอยู่กับบิดาผู้เคยเป็นข้าราชการครู ปัจจุบันอาศัยอยู่ด้วยรายได้จากเงินบำนาญ เดือนละประมาณ 20,000 บาท ซึ่งไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของผู้กู้และน้องชาย ที่ศึกษาอยู่ในกรุงเทพฯ ทั้งสองคน นอกจากนี้บิดายังมีหนี้เงินกู้จากสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เพื่อมาสร้างบ้านในที่ดินของตนเอง ได้เคยทำธุรกิจร้านขายอุปกรณ์กีฬาแต่ไม่ประสบความสำเร็จ ความเป็นอยู่ในครอบครัวสะดวกสบายปานกลาง

การศึกษาของผู้กู้ในระดับประถมและมัธยมต้นมีผลการศึกษาคดี มีคะแนนเฉลี่ยประมาณ 3.4 เมื่อผู้กู้สอบเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมปลายในจังหวัดใกล้เคียง ความสนใจในการศึกษาเริ่มลดลงเมื่อให้เวลากับเพื่อนฝูงมากกว่าการเรียนและจบการศึกษาในระดับมัธยมปลายด้วยคะแนนเฉลี่ยเพียง 2.3 เมื่อไม่สามารถสอบเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยในจังหวัดใกล้เคียงได้ ผู้กู้จึงได้เลือกศึกษาต่อในกรุงเทพฯ โดยเลือกมหาวิทยาลัยตามนักกีฬาที่ชื่นชอบ และได้อยู่ในทีมนักกีฬาฟุตบอลของมหาวิทยาลัย ผู้กู้ได้เข้าหอพักอยู่กับญาติซึ่งเป็นนักศึกษา ผลการศึกษาเมื่อจบปีแรกของการศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยเพียง 1.5

ในปีที่สองของการศึกษาในมหาวิทยาลัย ผู้กู้ได้ขอกู้เงินจากกองทุนฯ โดยบิดาเป็นผู้ตัดสินใจให้ทำเรื่องของกู้ยืมผ่านมหาวิทยาลัย ได้รับเงินค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาเดือนละประมาณ 4,000 บาท ซึ่งเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายของผู้กู้โดยไม่ต้องอาศัยเงินจากบิดา ส่วนน้องชายซึ่งได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนอีกแห่งหนึ่งภายหลัง ไม่สามารถขอกู้ยืมจากกองทุนฯ ได้ เนื่องจากกองทุนฯ ได้ปรับลดเกณฑ์รายได้ขั้นสูงของผู้ปกครองจาก 300,000 บาทต่อปี เหลือเพียง 150,000 บาทต่อปี รายได้ของบิดาจึงเกินเกณฑ์

ผลการศึกษาของผู้กู้หลังจากปีแรกของการขอรับทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษายังคงมีคะแนนสะสมเฉลี่ยเพียง 1.7 ผู้ก้วยังคงได้รับอนุมัติเงินกู้ยืมซึ่งรวมถึงค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายส่วนตัว เดือนละ 4,000 บาททุกปี ในภาคการศึกษาที่หนึ่งของปีการศึกษา 2543 ซึ่งเป็นปีสุดท้าย ซึ่งผู้กู้มีสิทธิขอกู้เงินกองทุนฯ ผู้กู้ได้ลงทะเบียนโดยทราบว่าต้องเป็นผู้ชำระเงินเพิ่มอีก 4,000 บาท จากวงเงินที่กองทุนฯ ได้อนุมัติให้สำหรับการลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น แต่ไม่สามารถหาเงินมาชำระเพิ่ม ประกอบกับปัญหาส่วนตัวทำให้ละเลยการเรียน เมื่อถึงกำหนดสอบจึงถูกตัดสิทธิ์การสอบทุกวิชา เพราะไม่ได้ชำระเงินค่าลงทะเบียนครบถ้วน โดยที่ผู้กู้เองไม่เคยปรึกษาหารือกับครอบครัวหรือมหาวิทยาลัย

หลังจากนั้นผู้กู้ได้เดินทางกลับไปทำงานช่วยเหลือธุรกิจในเครือญาติของมารดาในจังหวัดสตูล โดยไม่ได้แจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบ และยังคงได้รับเงินกู้ยืมในส่วนค่าใช้จ่ายของผู้กู้เดือนละ 4,000 บาททุกเดือน เมื่อเริ่มปีการศึกษาใหม่ผู้กู้จึงได้ทำเรื่องขออนุมัติจากมหาวิทยาลัยเพื่อใช้วงเงินกู้ในส่วนที่เหลืออยู่ในปี 2543 ในการลงทะเบียนเรียนในภาคแรกของปีการศึกษา 2544

จากการถูกตัดสิทธิสอบในปีการศึกษา 2543 ผู้กู้ต้องใช้เวลาในการศึกษาต่ออีก 1 ปีการศึกษา แต่ไม่สามารถขอกู้จากกองทุนฯได้อีกต่อไป เนื่องจากได้ใช้สิทธิในการขอกู้ครบ 4 ปีแล้ว ปัจจุบันผู้กู้อาศัยเงินจากรายได้ของบิดาและญาติรวมทั้งหารายได้พิเศษ โดยเลือกขับรถแท็กซี่ ในวันเสาร์และอาทิตย์ และตั้งใจว่าจะพยายามตั้งใจเรียนให้จบการศึกษาภายใน 1 ปีข้างหน้า

ในส่วนภาระการใช้คืนเงินกู้รวม 337,800 บาท ผู้กู้รู้สึกว่าจะยังไม่มีความพร้อม แต่ถ้ามีรายได้จากการทำงานก็ตั้งใจว่าจะใช้คืนเงินกู้อย่างแน่นอน ผู้กู้เห็นว่ากองทุนฯเป็นสิ่งที่ดีและควรให้มีกองทุนฯ ตลอดไป

ปัญหาในกรณีของผู้กู้เกิดจากความไม่รับผิดชอบของผู้กู้ส่วนหนึ่ง แต่ก็มีประเด็นที่ควรสนใจว่า กองทุนฯ ไม่มีวิธีการควบคุมว่าผู้กู้ได้ใช้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาหรือไม่ อีกประการหนึ่งกฎเกณฑ์ของ กองทุนฯ ไม่มีความยืดหยุ่นในการที่จะรองรับปัญหาที่ผู้กู้มีความจำเป็นต้องใช้เวลาศึกษาเกินเกณฑ์ โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้กู้ยังมีโอกาสที่จะจบการศึกษา

สัมภาษณ์ผู้กู้ในวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 เวลา 13.30 น.

ปัญหาจากกรณีที่ผู้กู้ไม่ได้รับจัดสรรเงินค่าใช้จ่ายในการครองชีพ

ผู้กู้เป็นบุตรชายคนโตในครอบครัว มีน้องชาย 2 คน มารดาเป็นข้าราชการครูเกษียณอายุ ได้รับเงินบำนาญเดือนละ 19,140 บาท บิดาเป็นชาวนา เคยทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ปัจจุบันเช่าที่นาประมาณ 8 ไร่ ทำนามีรายได้เฉลี่ยปีละ 10,000 บาท ครอบครัวมีหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.) อยู่ประมาณ 40,000 บาท และมีหนี้กองทุนหมู่บ้านอีก 18,000 บาท เนื่องจากรายได้จากการทำนาไม่เพียงพอให้ใช้ค้ำหนี้ เมื่อถึงกำหนดชำระค้ำหนี้ ธกส. ในแต่ละปี จึงจำเป็นต้องหากู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นไปชำระค้ำเงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่ ธกส. เพื่อให้สามารถขอกู้ ธกส. ได้เช่นเดิมในปีต่อไป

ผู้กู้อธิบายว่ารายได้จากเงินบำนาญของมารดาในแต่ละเดือนจะถูกหักใช้ค้ำหนี้เช่นกัน เหลือเป็นเงินที่นำมาใช้จ่ายในบ้านไม่มากนัก ผู้กู้และน้องชายเมื่อมีโอกาสจะรับจ้างคานา หวานกล้า หรือเกี่ยวข้าว มีรายได้วันละประมาณ 100-120 บาท ความเป็นอยู่ของครอบครัวผู้กู้เรียบง่าย ในหมู่บ้านมีความเจริญตามสมควรมีถนนลูกรังเข้าถึงหมู่บ้าน ที่ตั้งหมู่บ้านอยู่ห่างจากอำเภอเมืองบุรีรัมย์ประมาณ 5 กิโลเมตรสามารถเดินทางเข้าไปในตัวเมืองได้สะดวกด้วยรถจักรยานยนต์ ครวเรือนมีน้ำประปา ไฟฟ้า และโทรทัศน์

แม้บิดามารดาของผู้กู้จะมีหนี้สินและมีรายได้ไม่แน่นอนแต่มีความตั้งใจสนับสนุนให้บุตรชายทั้งสามคนได้ศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เนื่องจากมารดามีสิทธิเบิกค่าเล่าเรียนของบุตรในฐานะข้าราชการรวมทั้งค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการศึกษาของบุตรขณะที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาไม่เป็นการระมาณัก ในขณะที่บุตรทั้งสามศึกษาศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงไม่มีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงินกองทุนฯ

ผู้กู้เมื่อจบการศึกษาจากโรงเรียนประจำจังหวัดบุรีรัมย์ สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ และมหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานครตามที่ผู้กู้เลือกอีกหนึ่งแห่ง แต่ไม่สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพฯ ตามต้องการได้ ด้วยความตั้งใจอยากศึกษาต่อในกรุงเทพฯ เพื่อความก้าวหน้าในชีวิต ถึงแม้ว่าในขณะนั้นผู้กู้หรือบุคคลในครอบครัวไม่มีโอกาสได้เดินทางไกลถึงกรุงเทพฯ มาก่อน ผู้กู้ตัดสินใจเลือกที่จะขอกู้เงินกองทุนฯ เพื่อเป็นค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายส่วนตัว เพื่อจะได้ศึกษาในกรุงเทพฯ ตามความตั้งใจและบิดามารดาก็ให้ความเห็นชอบ

เมื่อได้ติดต่อกับมหาวิทยาลัย และทราบว่าทางมหาวิทยาลัยจะไม่สามารถจัดสรรเงินค่าใช้จ่ายรายเดือนให้ จะได้รับอนุมัติเงินกู้เพื่อเป็นค่าเล่าเรียนเพียงอย่างเดียว เนื่องจากมีจำนวนนักศึกษาใหม่ซึ่งต้องการกู้ยืมเงินกองทุนฯ เป็นจำนวนมาก ผู้กู้ก็ยังคงมีความหวังว่าจะได้รับจัดสรรเงินกู้ในส่วนของการใช้จ่ายบ้างในอนาคต และเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพฯ แทนการศึกษาต่อในสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

เนื่องจากบิดามารดาไม่สามารถสนับสนุนเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัวของผู้กู้ได้เพียงพอ ผู้กู้จึงมีความเป็นอยู่ที่ลำบาก ต้องขอ ผัดผ่อนค่าเช่าห้องพัก เมื่อมีวันหยุดก็เลือกที่จะเดินทางกลับบ้านโดยเสียค่ารถไฟไปกลับครั้งละ 140 บาท จุดประสงค์เพื่อประหยัดค่ากินอยู่ที่สูงกว่าในกรุงเทพฯ รวมทั้งมีโอกาสรับจ้าง

ค่านา หว่านกล้า หรือเกี่ยวข้าว ตามแต่ฤดูกาล เพื่อให้มีรายได้เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว การหางานทำใน กรุงเทพฯ เป็นเรื่องยากลำบากสำหรับผู้ เมื่อผู้จ้างงานต้องการให้มีผู้ค่าประกันการทำงาน แต่ผู้ไม่มี ญาติพี่น้องหรือผู้คุ้นเคยในกรุงเทพฯ

ด้วยข้อจำกัดที่ผู้เลือกศึกษาในคณะบริหารธุรกิจแต่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางธุรกิจ ประกอบกับ ขาดเรียนเป็นเนื่องๆ เมื่อมีความจำเป็นต้องกลับบ้านเพื่อทำงานหารายได้มาเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการ ศึกษา เมื่อจบปีการศึกษาแรกผู้ก็มีคะแนนสะสมเฉลี่ยเพียง 1.76 ผู้ก็ตัดสินใจสอบเข้าสถาบันราชภัฏ บุรีรัมย์อีกครั้ง และสอบผ่านเช่นเดิม แต่บิดามารดามีความเห็นที่ผู้ควรศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเดิม และมีความตั้งใจช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่ายส่วนที่ไม่เพียงพอของผู้ ผู้ได้รับอนุมัติเงินกู้เป็นค่าใช้จ่ายตั้ง แต่ปีการศึกษาที่สอง เดือนละ 1,000 บาท ซึ่งยังคงไม่สามารถลดปัญหาค่าใช้จ่ายของผู้ และผู้ก็ยังคงมี ปัญหาทั้งด้านการเงินและการเรียนตลอดมา

ผลการศึกษาเมื่อจบภาคการศึกษาแรกของปีการศึกษาที่สี่ซึ่งเป็นปีสุดท้ายที่ผู้ก็มีสิทธิ์ขอกู้กองทุน ผู้มีคะแนนสะสมเฉลี่ยเพียง 1.08 และยังมีวิชาบังคับที่ยังไม่ได้ศึกษาอีก 10 วิชา ผู้จำเป็นต้องขอมรับ สภาพความเป็นจริงว่าไม่สามารถเรียนต่อจนได้อุปริญญาหรือปริญญา โดยเฉพาะเมื่อหมดโอกาสกู้กอง ทุนฯ และจำเป็นต้องตัดสินใจลาออกจากมหาวิทยาลัยพร้อมทั้งขอยกเลิกการกู้ยืมในภาคการศึกษาที่สอง ผู้มีภาระเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ ตลอดระยะเวลาเกือบสี่ปีที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย รวมเป็นจำนวนเงิน ทั้งสิ้นประมาณ 160,000 บาท และตั้งใจจะกลับไปสอบเข้าเรียนที่สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์อีกครั้ง เพราะผู้ จะมีภาระค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ผู้ก็ยังไม่คิดถึงการทำงานในอนาคต

หากเปรียบเทียบกรณีของผู้กับน้องชายซึ่งกู้กองทุนฯ เช่นกัน แต่เลือกที่จะศึกษาต่อที่วิทยาลัย เทคโนโลยีบุรีรัมย์ และได้รับอนุมัติเงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวเดือนละ 1,700 บาท นอกเหนือจากค่าเล่า- เรียนเทอมละ 1,200 บาท เนื่องจากอาศัยอยู่กับบิดามารดาจึงมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่จำเป็นไม่เกินเดือนละ 700 บาท และยังมีเงินเหลือเพื่อช่วยภาระค่าใช้จ่ายในบ้านอีกเดือนละ 1,000 บาท

ในความเห็นของผู้ ผู้ก็อยากให้มีการพิจารณาจัดสรรเงินกู้ยืมให้เพียงพอด้วยการลดจำนวนราย ของผู้ได้รับสิทธิ์กู้ยืม นอกจากปัญหาความไม่เพียงพอของเงินที่ได้รับจัดสรรสำหรับผู้ การกำหนด ให้ผู้จำเป็นต้องสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร เห็นได้ว่าเป็นการสร้างปัญหาให้กับผู้เรียนที่ไม่ มีความพร้อมที่จะเรียนตามหลักสูตร ผู้เรียนในกลุ่มนี้มีความจำเป็นต้องเรียนน้อยวิชาเพื่อให้มีโอกาสจบ การศึกษาโดยใช้เวลาการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่ข้อกำหนดของกองทุนบังคับให้ผู้เรียนเร่งการเรียนก่อนหมด โอกาสกู้ยืม ซึ่งเป็นการเพิ่มปัญหาให้กับผู้เรียน ปัญหาซึ่งเกิดขึ้นกับผู้เป็นการสูญเสียทั้งสำหรับตัวผู้ และโอกาสสำหรับผู้เรียนอื่น กองทุนฯควรจะได้พิจารณาวิธีการควบคุมวงเงินกู้ยืมด้วยมาตรการอื่น เป็นต้นว่า กำหนดวงเงินกู้ยืมจนจบการศึกษาไม่เกินค่าใช้จ่ายตามหลักสูตรของสถานศึกษา ในขณะเดียวกั นกองทุนฯจำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมว่าผู้ ได้ใช้จ่ายเงินเพื่อการศึกษาและมีโอกาสจบการศึกษาก่อน อนุมัติเงินกู้ยืมในงวดต่อไป

นอกจากนี้ประเด็นที่ควรแก่การสนใจอย่างมากอีกประเด็นหนึ่งคือการจัดสรรเงินกู้ยืม ควรได้คำนึงถึงความพร้อมรับภาระการกู้ยืมของผู้กู้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้กู้จะได้รับประโยชน์จากการสนับสนุนเงินกู้ยืมของกองทุนฯ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในอนาคต

สัมภาษณ์ผู้กู้ในวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ.2544 เวลา 13.00 น.

สรุป

กรณีผู้กู้มีความจำเป็นต้องรับภาระการศึกษาของตนเอง

ผู้กู้มีอายุ 19 ปี มีอาเป็นผู้ดูแลให้การอุปการะมาโดยตลอด เพราะบิดามารดาของผู้กู้เมื่อแยกทางกันหลังจากผู้กู้เกิด ก็ไม่ได้รับภาระเลี้ยงดูผู้กู้ อาของผู้กู้มีอาชีพทำสวนผลไม้ในจังหวัดจันทบุรี ในที่ดินซึ่งเป็นมรดกของตนเองและบิดาผู้กู้รวมกันประมาณ 20 ไร่ ผู้กู้ได้รับการเลี้ยงดูเอาใจใส่จากอาเป็นอย่างดี และมีอาทำหน้าที่เป็นเสมือนมารดา

ผู้กู้ได้รับการศึกษาตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนจบมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสตรีในจังหวัดก่อนที่จะเข้าศึกษาต่อในกรุงเทพฯจนจบ ปวส. ในสาขาการบัญชี มีผลการศึกษาก่อนข้างดีมีคะแนนสะสมเฉลี่ย 2.9 ผู้กู้เลือกศึกษาต่อในหลักสูตรต่อเนื่องของมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งผู้กู้รู้จักดีเพราะมีญาติของผู้กู้สำเร็จการศึกษามาก่อน และผู้กู้มีความเห็นว่าเป็นตัวอย่างของผู้ที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน

เมื่อได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยผู้กู้เป็นผู้ตัดสินใจขอรับทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาจากกองทุนฯตามคำชักชวนของเพื่อน แล้วจึงแจ้งให้บิดารับทราบ บิดาของผู้กู้แม้จะไปมหาสู่ก่อนข้างสม่ำเสมอแต่ไม่ได้รับภาระเลี้ยงดูผู้กู้ มารดาของผู้กู้มีครอบครัวใหม่อยู่ในจังหวัดใกล้เคียงและเป็นเสมือนคนแปลกหน้าสำหรับผู้กู้ จนผู้กู้ได้เข้าศึกษาในกรุงเทพฯ ปัจจุบันผู้กู้อาศัยอยู่กับน้ำในบ้านเช่าซึ่งมารดาเช่าไว้เพื่อใช้เป็นที่พักเมื่อมีธุรกิจในกรุงเทพฯ โดยผู้กู้ต้องช่วยภาระค่าเช่าเดือนละ 2,500 บาท รวมทั้งมีภาระค่าไฟอีกเดือนละประมาณ 1,000 บาท เนื่องจากมารดาเห็นว่าอาของผู้กู้เป็นผู้มีหน้าที่ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายของผู้กู้ นอกจากนี้ผู้กู้ยังมีภาระค่าโทรศัพท์มือถืออีกปีละ 10,000 บาท

ปัจจุบันผู้กู้ได้รับเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ เพื่อเป็นค่าเล่าเรียนเพียงอย่างเดียว และได้รับเงินค่าใช้จ่ายจากอาเดือนละ 4,000 บาท ผู้กู้แม้จะได้รับการดูแลให้มีความเป็นอยู่สะดวกสบายแต่ไม่มีเงินพอสำหรับภาระค่าใช้จ่ายของผู้กู้ ปัจจุบันผู้กู้มีรายได้พิเศษด้วยการรับทูลเรียนกรอบจากญาติมาบรรจุถุงส่งขาย แต่ภาระของผู้กู้ก็มีผลต่อการเรียน ในภาคการศึกษาแรกในมหาวิทยาลัย ผู้กู้มีคะแนนสะสมเฉลี่ยเพียง 1.5

ผู้กู้แม้จะมีอายุน้อย แต่สามารถตัดสินใจรับผิดชอบตนเอง ผู้กู้รู้สึกว่าจะต้องรับภาระหนักในการเลี้ยงดูผู้กู้ แม้แต่บุตรสาวของอาก็ยังไม่ได้รับโอกาสดีเท่าตัวผู้กู้ ผู้กู้จึงจำเป็นต้องรับผิดชอบภาระการศึกษาของตนเองเท่าที่จะทำได้ แทนที่จะปล่อยให้เป็นการของอาตามลำพัง

ถ้าไม่มีเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ ผู้กู้คาดว่าจะเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายถูกกว่า ถึงแม้ผู้กู้จะมีแผนการทำงานหารายได้ในอนาคต แต่ก็ไม่มั่นใจมากนักว่าจะได้งานทำในสาขาวิชาที่เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา เนื่องจากมีผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีจำนวนมาก อย่างไรก็ตามผู้กู้พร้อมที่จะรับภาระใช้คืนเงินกู้ยืม และมีความเห็นว่าการใช้คืนเงินกู้ยืมตามเงื่อนไขของกองทุนฯในปัจจุบันไม่เป็นภาระมากนัก เพราะมีระยะเวลาใช้คืนนานถึง 15 ปี

สัมภาษณ์ผู้กู้ในวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2544 เวลา 14.00 น.

กรณีผู้กู้มีรายได้ไม่แน่นอน

ผู้กู้เป็นชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช ปัจจุบันมีอายุ 27 ปี เป็นบุตรชายคนเล็กในครอบครัว มีพี่สาวซึ่งจบการศึกษาและมีครอบครัวหรือทำงานแล้ว 3 คน บิดาเป็นพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ปัจจุบันเกษียณอายุแล้ว มารดาทำสวนผลไม้ที่มีที่ดินของตนเองประมาณ 20 ไร่ เป็นที่ปลูกบ้านทำสวนผลไม้รวม 10 ไร่ อีก 10 ไร่ ยังเป็นที่รกร้าง เมื่อบิดายังมีรายได้ครอบครัวจัดว่ามีฐานะปานกลางค่อนข้างดี ปัจจุบันรายได้จากสวนค่อนข้างจำกัดสำหรับบิดามารดาของผู้กู้และญาติที่มาอาศัยอยู่ด้วยอีก 3 คน

ผู้กู้จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนประจำจังหวัด แล้วศึกษาต่อในระดับ ปวช. ในสายช่างไฟฟ้า กำลังตามแนวอาชีพของบิดา จบการศึกษาด้วยคะแนนสะสมเฉลี่ย 2.7 จากนั้นจึงเข้าเรียนต่อระดับ ปวส. ที่มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เสียค่าเล่าเรียนปีละประมาณ 20,000 บาท และได้รับค่าใช้จ่ายรายเดือนจากมารดาเดือนละ 3,000 บาท ผู้กู้อาศัยอยู่กับครอบครัวของพี่สาวในกรุงเทพฯ จึงไม่มีภาระค่าเช่าบ้าน ในปีการศึกษาที่สองผู้กู้มีปัญหาจำเป็นต้องออกจากมหาวิทยาลัย และได้ตัดสินใจเปลี่ยนไปเรียนนิติศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพราะมีความสนใจที่จะเป็นนักการเมือง ในระยะเดียวกันผู้กู้เริ่มทำงานคุมงานก่อสร้างมีรายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ 6,000 บาท จึงมีรายได้เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายของตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยเงินรายได้จากบิดามารดา แต่เนื่องจากภาระหน้าที่การทำงานทำให้ต้องขาดเรียนบ่อย เมื่อเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ 3 ปีแล้วจึงมีความก้าวหน้าในการเรียนน้อยกว่าที่ควร ผู้กู้ตัดสินใจสมัครเข้าเรียนภาคค่ำในคณะนิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง ในขณะเดียวกันบริษัทที่ผู้กู้ทำงานอยู่เลิกกิจการไป ในปีการศึกษาแรกบิดามารดาของผู้กู้เป็นผู้รับภาระเงินค่าเล่าเรียนของผู้กู้ประมาณ 32,000 บาท ในขณะที่ผู้กู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายของตนเองด้วยการทำงานหารายได้พิเศษในร้านอาหาร

ในปีการศึกษาที่สองผู้กู้ได้ทราบเรื่องกองทุนฯ จากเพื่อนนักศึกษา จึงได้ขอกู้เงินกองทุนเพื่อแบ่งเบาภาระของบิดามารดา และได้รับอนุมัติให้กู้เงินกองทุนฯ เพื่อเป็นค่าเล่าเรียนเพียงอย่างเดียว ในเวลาเดียวกันผู้กู้ได้งานใหม่เป็นพนักงานขายรถ ซึ่งแม้มีรายได้ไม่แน่นอนแต่ผู้กู้ก็มีรายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ 8,000 บาท ในปีการศึกษาที่ 3 ผู้กู้สามารถซื้อรถมือสองเป็นของตนเอง และมีภาระค่าน้ำมันเดือนละ 3,000 บาท รวมทั้งค่าใช้จ่ายโทรศัพท์มือถืออีก 1,300 บาท ซึ่งผู้กู้เห็นว่าจำเป็นในการประกอบอาชีพ ผลการศึกษาของผู้กู้ค่อนข้างดีสม่ำเสมอมีคะแนนสะสมเฉลี่ย 2.7 อย่างไรก็ตามผู้กู้เห็นว่างานที่ทำอยู่เป็นรายได้เสริมเพื่อให้มีค่าใช้จ่ายในการศึกษาเท่านั้น

เมื่อจบการศึกษาในเวลาอีกปีข้างหน้าผู้กู้อยากกลับไปประกอบอาชีพทำสวนในภูมิลำเนาเดิม และถ้าไม่มีกองทุนฯ ผู้กู้คงจะมีปัญหาภาระค่าเล่าเรียน เนื่องจากรายได้ที่ไม่แน่นอน ผู้กู้เห็นว่าภาระจ่ายเงินกองทุนเมื่อจบการศึกษาไม่เป็นภาระแต่อยากให้กองทุนฯ ปรับเปลี่ยนข้อบังคับในเรื่องให้มีข้าราชการระดับ 5 เป็นผู้รับรองรายได้ครอบครัวผู้กู้ เนื่องจากจะเป็นการตัดสิทธิ์ผู้กู้โดยโอกาสจริงๆ จำนวนหนึ่งไป

สัมภาษณ์ผู้กู้ในวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ.2544 เวลา 13.00 น.

กรณีผู้กู้ช่วยรับภาระการศึกษาของญาติผู้ขัดสนกว่า

ผู้กู้เป็นชาวจังหวัดศรีสะเกษ มาจากครอบครัวชาวนาเป็นบุตรสาวคนโตและมีน้องชายอีกหนึ่งคน บิดามารดาเคยทำนาเป็นอาชีพ มีที่ดินของตนเองประมาณ 12 ไร่ ประมาณ 6 ปีก่อนบิดาได้เริ่มงานรับเหมาก่อสร้าง โดยซื้อรถขุดดินในระบบผ่อนส่งกับเจ้าของบริษัทซึ่งเป็นผู้ติดต่อรับงานให้บิดาทำ เนื่องจากมีงานสม่ำเสมอแม้จะมีภาระผ่อนส่งรถแต่ก็มีรายได้ดีกว่าการทำนา

ผู้กู้เมื่อจบประถมศึกษาได้เข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนประจำอำเภอ มีผลการเรียนดีปานกลาง ในขณะที่ผู้กู้ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้กู้ได้ทราบข่าวกองทุนฯ จากประกาศของโรงเรียน หลังจากได้ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาและบิดามารดาแล้วจึงตัดสินใจขอกู้เงินกองทุนฯ เพราะต้องการลดภาระค่าใช้จ่ายของบิดามารดา

ผู้กู้ได้รับเงินกู้เป็นค่าเล่าเรียน 825 บาท และค่าใช้จ่ายรายเดือนๆ ละ 1,200 บาท ซึ่งผู้กู้ใช้จ่ายเป็นค่ารถเดือนละ 250 บาท และค่าอาหารวันไปโรงเรียนวันละ 20 บาท นอกเหนือจากการรับภาระค่าใช้จ่ายของตนเองด้วยเงินกู้จากกองทุนฯ ผู้กู้ได้ตัดสินใจแบ่งเงินเดือนละ 500 บาท ให้ญาติซึ่งขัดสนกว่าได้เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เงินส่วนที่เหลืออยู่บ้างผู้กู้ได้เก็บสะสมไว้ เมื่อผู้กู้จบมัธยมศึกษาตอนปลายมีเงินสะสมเก็บไว้จากเงินค่าใช้จ่ายรายเดือนที่ได้รับจากกองทุนฯ อีกประมาณ 3,000 บาท ญาติซึ่งได้รับความช่วยเหลือจากผู้กู้ให้ได้เรียนจนจบมัธยมศึกษาตอนต้นได้เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยเงินกู้จากกองทุนฯ จนจบการศึกษา

ผู้กู้ได้เลือกสมัครสอบเพื่อเรียนต่อในระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยของรัฐสองแห่งในจังหวัดใกล้เคียงและมหาวิทยาลัยเอกชนอีกหนึ่งแห่งซึ่งผู้กู้ได้เลือกไว้จากเอกสารแนะนำมหาวิทยาลัย แต่เมื่อผู้กู้สอบเข้าได้เฉพาะมหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพฯ บิดามารดาของผู้กู้ก็พร้อมที่จะรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตรสาวในกรุงเทพฯ อย่างไรก็ตามหลังจากผู้กู้ได้ติดต่อกับมหาวิทยาลัยและทราบว่าขอกู้ยืมเงินกองทุนฯ ได้ จึงตัดสินใจขอกู้ยืมเงินกองทุนฯ ในฐานะผู้กู้ต่อเนื่องผู้กู้ได้รับค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายรายเดือนๆ ละ 4,000 บาท ซึ่งในระยะแรกผู้กู้จะมีเงินเก็บสะสมไว้เดือนละประมาณ 1,000 บาท ในปีการศึกษาที่สองมีนักศึกษารุ่นพี่มาชักชวนให้สมัครเป็นสมาชิกขายตรง ผู้กู้เสียค่าใช้จ่ายในการนี้ประมาณ 20,000 บาท โดยไม่ได้รับผลตอบแทนกลับคืนตามความคาดหวัง แม้ผู้กู้ไม่มีภาระค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย แต่จากภาระค่าใช้จ่ายในกรุงเทพฯ ซึ่งสูงกว่าศรีสะเกษ และภาระจากการใช้จ่ายเพื่อเริ่มธุรกิจขายตรงที่ล้มเหลวผู้กู้จึงไม่มีเงินเก็บสะสมไว้เหมือนเช่นเคย และในบางครั้งเมื่อมีค่าใช้จ่ายพิเศษเมื่อเดินทางกลับบ้าน บิดามารดาก็มีเงินให้เป็นการใช้จ่ายบ้าง การเรียนของผู้กู้อยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีคะแนนสะสมเฉลี่ย 2.3 และกำลังจะจบการศึกษาภายใน 4 ปีตามเกณฑ์ของหลักสูตร

ผู้กู้ให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย เป็นกรรมการสโมสรนักศึกษา และกรรมการนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ รวมทั้งออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท ผู้กู้มั่นใจว่าจะได้งานทำเมื่อจบการศึกษา และคาดว่าจะทำงานหาประสบการณ์ในกรุงเทพฯ หรือจังหวัดใกล้เคียง ก่อนกลับไปช่วย

งานของบิดาที่ศรีสะเกษ ผู้ถูทราบจากรุ่นพี่และอาจารย์ว่าจะมีรายได้เมื่อจบการศึกษาประมาณเดือนละ 8,000 บาท

ปัจจุบันน้องชายผู้ถูซึ่งกำลังเรียนในระดับ ปวช. ปีที่ 3 ไม่ได้เป็นผู้กู้ยืมกองทุนฯ และคาดหวังไว้ว่าจะเรียนต่อในระดับ ปวส. โดยบิดามารดาสามารถรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ผู้ถูจึงตั้งใจว่าเมื่อมีรายได้จะแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อให้ญาติซึ่งผู้ถูเคยสนับสนุนให้เรียนจนจบมัธยมต้น และต่อมาได้กู้ยืมกองทุนฯ จนจบมัธยมปลาย ได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับ ปวส. หรือปริญญาตรีด้วยเงินรายได้ของตน แม้ผู้ถูจะเคยทราบจากอาจารย์ในระดับมัธยมปลายว่าเงินกองทุนฯ อาจจะไม่ต้องใช้คืน แต่ผู้ถูก็มีความตั้งใจที่จะใช้คืนเงินกู้ยืมทั้งหมดตามเงื่อนไขของกองทุนฯ และไม่คิดว่าการใช้คืนเงินกู้ยืมรวม 360,000 บาท จะเป็นภาระสำหรับตนเอง

สัมภาษณ์ผู้ถูในวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ.2544 เวลา 9.00 น.

กรณีผู้กู้เรียนดี

ผู้กู้เป็นชาวจังหวัดตรัง บิดาเป็นข้าราชการครูเกษียณอายุมีรายได้จากเงินบำนาญเดือนละ 10,210 บาทต่อเดือน พี่ชายและพี่สาวของผู้กู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน มีงานประจำซึ่งมีรายได้ดีแต่มีภาระต้องรับผิดชอบครอบครัวของตนเอง ผู้กู้เป็นบุตรชายคนเล็กของครอบครัว มีผลการเรียนดีสม่ำเสมอจบประถมศึกษาจากโรงเรียนประจำจังหวัดด้วยคะแนนสะสมเฉลี่ย 4.00 และจบมัธยมศึกษาตอนปลายจากจังหวัดใกล้เคียงด้วยคะแนนสะสมเฉลี่ย 3.09 จากนั้นผู้กู้ตัดสินใจศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเอกชนซึ่งพี่สาวได้สำเร็จการศึกษาไป

แม้พี่สาวของผู้กู้จะไม่ได้เป็นผู้กู้กองทุนฯ แต่เมื่อมารดาเสียชีวิตลงผู้กู้รู้สึกว่าการใช้จ่ายในการศึกษาของตนเองเป็นภาระแก่บิดา เนื่องจากมารดาเคยมีรายได้เพื่อเสริมค่าใช้จ่ายในครอบครัว ผู้กู้มีผลการเรียนดีจึงได้สมัครสอบขอรับทุนนักศึกษาเรียนดีของมหาวิทยาลัย แต่เนื่องจากในการสอบแข่งขันผู้กู้ไม่มีความมั่นใจว่าจะได้รับคัดเลือกเป็นผู้รับทุนการศึกษาของคณะ จึงตัดสินใจขอกู้เงินกองทุนฯ ในปีแรกผู้กู้ได้รับอนุมัติเงินกู้ยืมเพื่อเป็นค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาแต่ไม่มีเงินค่าใช้จ่ายรายเดือน บิดาจึงเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายรายเดือนของผู้กู้เดือนละ 6,000 บาท ภายหลังผู้กู้ได้รับทุนนักศึกษาเรียนดีของมหาวิทยาลัยซึ่งผู้กู้ได้รับเงินเพื่อเป็นค่าลงทะเบียนและค่าธรรมเนียมการศึกษา รวมกับเงินกู้กองทุนฯ เพื่อเป็นค่าเล่าเรียนและตั้งแต่ปีการศึกษาที่สองผู้กู้ได้รับจัดสรรเงินค่าใช้จ่ายส่วนของผู้กู้อีกเดือนละ 1,000 บาท ผู้กู้จึงไม่จำเป็นต้องอาศัยรายได้จากบิดา แต่ได้พยายามพึ่งตนเองโดยรับสอนพิเศษภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ให้เพื่อนนักศึกษา ได้รับค่าสอนเฉลี่ยชั่วโมงละ 500 บาท รวมทั้งรับแปลเอกสารและทำงานในช่วงปิดภาคเรียน ปัจจุบันผู้กู้มีค่าใช้จ่ายเดือนละประมาณ 10,000 บาท มีค่าใช้จ่ายจากโทรศัพท์มือถือปีละ 15,000 บาท และค่าใช้จ่ายจากการเที่ยวสถานบันเทิงในลักษณะพบปะสังสรรค์ปีละประมาณ 5,000 บาท

ผู้กู้ทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยหลายอย่าง รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการในสาขาวิชา และเป็นกรรมการนักศึกษาของคณะ ผู้กู้เคยเป็นผู้จัดการทั่วไปของบริษัทจำลองซึ่งได้รับเงินปันผลสูงสุด และร่วมอยู่ในโครงการเผยแพร่วัฒนธรรมของศูนย์วัฒนธรรม ปัจจุบันผู้กู้มีคะแนนสะสมเฉลี่ย 3.91 และกำลังจะจบการศึกษา ผู้กู้ได้เริ่มสมัครงานและมีสถานประกอบการได้ตอบรับให้เข้าทำงานแล้ว 3 แห่ง โดยเสนออัตราเงินเดือนระหว่าง 12,000-15,000 บาท ผู้กู้คิดว่าอาจจะศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและสอนหนังสือในมหาวิทยาลัย

ผู้กู้ยอมรับว่าตนเองสามารถศึกษาจนสำเร็จปริญญาตรีได้โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งกองทุนฯ เพราะมีทุนนักศึกษาเรียนดีและสามารถทำงานเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาของตนเอง แต่ผู้ที่จำเป็นต้องกู้กองทุนฯ ส่วนใหญ่นอกจากขาดแคลนทุนทรัพย์ ไม่ได้มีความรู้ความสามารถที่จะแสวงโอกาสอื่นเช่นที่ตนได้ทำ นอกจากนี้ผู้กู้เห็นว่ากฎเกณฑ์ของกองทุนฯ ยังเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่มีรายได้ดีและไม่มีความจำเป็นในเรื่องค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาเข้ามาใช้ประโยชน์จากกองทุนฯ รวมทั้งกองทุนฯ ควรมีมาตรฐานในการดำเนินงานมีการกำหนดวันรับใบสมัคร ปีรับสมัครและแจ้งผลอนุมัติการกู้ยืมที่มีกำหนดวันแน่นอน

ไว้ล่วงหน้า การดำเนินงานของกองทุนฯ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ด้อยโอกาสในการศึกษาอย่างมาก ถ้าได้มีการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

สัมภาษณ์ผู้ถูกในวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ.2544 เวลา 8.30 น.

DRU

กรณีผู้กู้ต้องขอทุนเพิ่มเติมจากสถานศึกษา

ผู้กู้มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี หลังจากเรียนจบ ม. 6 จากโรงเรียนบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้เลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยเปิดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ แต่เรียนได้เพียง 1 ปี ก็ลาออกเพื่อมาศึกษาที่มหาวิทยาลัยเอกชนอีกแห่งหนึ่งเนื่องจากได้รับทุนนักกีฬาฟุตบอล ในขณะนี้กำลังศึกษาในคณะนิติศาสตร์ ชั้นปีที่ 5

ในปัจจุบันครอบครัวของผู้กู้มีฐานะความเป็นอยู่ลำบาก เนื่องจากบิดาซึ่งเป็นเสาหลักของครอบครัวได้เสียชีวิตเมื่อผู้กู้เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษา มารดาไม่ได้ทำงานเพราะสุขภาพอ่อนแอ ผู้กู้มีพี่สาวและพี่ชายซึ่งมีรายได้น้อย พี่สาวเรียนจบ ม. 6 ทำงานเป็นพี่เลี้ยงเด็กมีรายได้เดือนละ 4,000 บาท พี่ชายทำงานสวนยางพาราของครอบครัว

ในช่วงที่เรียนอยู่ชั้นปีที่ 1 และ 2 ที่มหาวิทยาลัยเอกชนนั้น ผู้กู้ได้รับทุนนักกีฬา จึงไม่มีปัญหาในเรื่องการจ่ายค่าเทอม และยังได้รับเงินเพิ่มจากทางบ้านเป็นค่าใช้จ่ายรายเดือนประมาณ 4,000 บาท อย่างไรก็ตามผู้กู้ต้องการแบ่งเบาภาระทางบ้านเนื่องจากกิจการทำยางพาราเริ่มได้ผลผลิตน้อยลง ในปี 2 เมื่อผู้กู้ทราบข่าวเรื่องเงินกู้ยืมกองทุนฯ ครั้งแรกจากประกาศในมหาวิทยาลัย ผู้กู้จึงได้ขอกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว โดยมีครูที่โรงเรียนบ้านนาสารเป็นผู้ค้ำประกัน ซึ่งผู้กู้ได้รับเงินจากกองทุนฯ เป็นค่าใช้จ่ายเดือนละ 3,000 บาท แต่เมื่อเรียนจบปีที่ 2 ผลการเรียนของผู้กูลดต่ำกว่าเกณฑ์ ทำให้ไม่ได้รับทุนนักกีฬาต่อ ผู้กู้จึงต้องกู้กองทุนฯ เพื่อเป็นค่าเทอมและค่าใช้จ่ายส่วนตัว โดยที่ค่าใช้จ่ายรายเดือนที่ได้รับลดลงเหลือ 1,000 บาท ในปี 3 ผู้กู้ต้องเริ่มทำงานพิเศษเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายส่วนตัวเนื่องจากที่บ้านไม่สามารถส่งเงินมาให้ได้เพราะราคายางตกต่ำมากจึงต้องหยุดทำชั่วคราว ช่วงเวลานี้เป็นช่วงเวลาที่ผู้กู้ลำบากที่สุด แต่เนื่องจากผู้กู้ต้องการศึกษาต่อและผู้ปกครองทางบ้านต้องการให้ออกทุนเรียนให้จบปริญญาตรี ในปี 4 ผู้กู้จึงได้เริ่มทำงานพิเศษโดยการตั้งโต๊ะเพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่หน้ามหาวิทยาลัย มีรายได้ประมาณวันละ 100 บาท รวมได้ประมาณเดือนละ 2,000 บาท นอกจากนี้ยังช่วยเดินเอกสารช่วงปิดเทอม ซึ่งมีรายได้ประมาณวันละ 100 บาท รวมได้รายได้ประมาณสัปดาห์ละ 400 บาท เพราะไม่ได้ทำทุกวัน แม้ว่าผู้กู้ใช้จ่ายอย่างประหยัดแต่รายได้ก็ยังไม่เพียงพอที่จะต้องจ่ายค่าเช่าห้องและค่าอาหาร รายจ่ายของผู้กู้ต่อเดือนประมาณ 4,000 บาท แบ่งเป็นค่าเช่าหอพักจำนวน 1,500 บาท และ ค่าอาหารและค่าใช้จ่ายอื่นๆ อีก 2,500 บาท ในกรณีที่ผู้กู้เดือดร้อนต้องการใช้เงินด่วนผู้กู้จะขอยืมจากเพื่อนหรือคนรู้จักและทำงานเพื่อหาเงินมาใช้คืนภายหลัง ปัจจุบันผู้กู้เป็นนักศึกษาปีที่ 5 และสามารถกู้ยืมเงินกองทุนฯ ได้เป็นปีสุดท้าย แต่เนื่องจากผู้กู้เดือดร้อนเรื่องเงินและค้างจ่ายค่าเช่าหอพัก ประกอบกับไม่สามารถขอยืมเงินจากบุคคลอื่นได้อีก จึงมีความจำเป็นต้องขอทุนจากมหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่เพิ่มเติมอีกประมาณ 5,000 บาท อย่างไรก็ตามผู้กู้มีความคาดหวังว่าจะสามารถจบการศึกษาได้ภายในปีนี้ และกลับไปทำงานรับราชการที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้ที่มีความคิดเห็นว่าโครงการเงินให้กู้ยืมนี้เป็นโครงการที่ดีแม้ค่าใช้จ่ายที่ได้รับไม่เพียงพอหากผู้กู้มิได้มีโอกาสในการกู้ยืมคงจะมิได้ศึกษาต่อจนจบปริญญาตรี ในการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีผู้กู้เองมีความคิดว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองควรเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของผู้กู้เป็นหลัก รองลงมารัฐบาลควรมีส่วนส่งเสริมให้เงินอุดหนุน ส่วนตัวของผู้กู้ควรจะทำงานพิเศษเพื่อหารายได้เสริมคราวที่จำเป็นเท่านั้น หลังจากที่ผู้กู้เรียนจบและมีงานทำ ผู้กู้ทราบถึงภาระหน้าที่ที่ต้องใช้เงินกองทุนและมีความตั้งใจที่จะใช้คืน นอกจากนี้ผู้กู้เสนอแนะว่าทางกองทุนฯและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรปลูกฝังให้ผู้ทุกรายมีจิตสำนึกที่จะต้องใช้เงินรัฐบาลหลังจากเรียนจบแล้ว และควรมีการจัดการทางหนี้ที่รัดกุมและเข้มงวดเพื่อทำให้หนี้สูญน้อยที่สุด

สิ่งที่ผู้กู้เห็นว่าควรปรับปรุง คือ การทำสัญญาใหม่ทุกปีถือเป็นภาระ เนื่องจากการทำสัญญาทุกปีทำให้คนค้าประกันเบื่อหน่ายและเสียเวลาในการเดินทางตลอดจนการจัดเตรียมเอกสารใหม่ ซึ่งหากมีการจัดการการทำงานของกองทุนฯให้มีประสิทธิภาพและเป็นระบบมากขึ้นจะเป็นประโยชน์อย่างมาก

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2545

กรณีผู้กู้ต่อเนื่อง

ผู้กู้มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอคำชะอี จังหวัดสุพรรณบุรี ครอบครัวมีฐานะยากจน บิดาประกอบอาชีพรับจ้างก่อสร้างรายได้เดือนละประมาณ 5,000 บาท มารดาไม่ได้ทำงานเพราะมีโรคประจำตัว ผู้กู้มีพี่ชาย 1 คนซึ่งเรียนจบระดับอนุปริญญาและทำงานช่วยบิดา จึงทำให้มีรายได้มาช่วยเหลือครอบครัวเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามพี่ชายของผู้กู้ต้องใช้เงินกองทุนฯ ที่กู้ยืมในระหว่างศึกษาระดับ ปวส. จึงทำให้ช่วยเหลือครอบครัวได้บางส่วนเท่านั้น

ในส่วนตัวผู้กู้หลังจากเรียนจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนในคำชะอีแล้ว ได้ศึกษาต่อระดับ ปวช. ที่โรงเรียนในตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ในขณะนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

ขณะที่ผู้กู้เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น ไม่มีปัญหาเรื่องเงินค่าใช้จ่ายเพราะไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน แต่เมื่อเข้าเรียนในระดับ ปวช. ต้องรับภาระจ่ายเงินค่าเล่าเรียนเองทำให้มีปัญหารายได้น้อยกว่ารายจ่าย ประกอบกับมีอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำให้กู้กองทุนฯ จึงตัดสินใจกู้กองทุนฯ เมื่อเรียนอยู่ ปวช. ปีที่ 1 แต่ไม่ได้รับการอนุมัติเงินกู้เนื่องจากมีการเปิดบัญชีซ้ำซ้อน ดังนั้นเมื่อเรียนในปีที่ 2 ผู้กู้จึงได้ทำการยื่นขอกู้อีกครั้ง และได้รับการอนุมัติ โดยสามารถจ่ายค่าเล่าเรียนได้ทั้งหมด และได้รับเป็นค่าใช้จ่ายรายเดือนอีกเดือนละ 833 บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่ทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ให้เท่ากับนักเรียนอื่นที่ขอกู้ ผู้กู้มีความรู้สึกที่ดีกับการบริหารเงินกองทุนฯ ของโรงเรียนที่ตนกำลังศึกษาอยู่ เนื่องจากทางโรงเรียนมีระบบการควบคุมตรวจสอบผู้ขอกู้อย่างเข้มงวด เริ่มตั้งแต่การตั้งกรรมการคัดสรรผู้ขอกู้ การทำสัญญา การควบคุมผู้กู้ให้ปฏิบัติตามเกณฑ์ของกองทุน และการตรวจสอบการใช้จ่ายของผู้กู้ โดยผู้กู้กล่าวว่าถ้าหากผู้ขอกู้มีผลการเรียนตกลงต่ำกว่าเกณฑ์ จะถูกระงับเงินกู้ นอกจากนี้ยังให้มีการตรวจสอบดูแลกันเองในกลุ่มนักเรียนที่ขอกู้เพื่อดูว่าแต่ละคนใช้จ่ายอย่างไร หากมีผู้ที่ใช้จ่ายเงินกู้ในการเที่ยว หรือซื้อของฟุ่มเฟือย ก็จะถูกระงับทุนเงินกู้เช่นกัน เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนนักเรียนที่บ้านมีฐานะดี ผู้กู้มีผลการเรียนดีกว่าเพราะเพื่อนไม่ตั้งใจเรียนและชอบไปเที่ยว

ปัจจุบันผู้กู้เป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง ซึ่งผู้กู้ได้ขอกู้กองทุนฯ ต่อเพื่อจ่ายเป็นค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายในระหว่างที่เรียนอยู่ในระดับปริญญาตรี สำหรับช่วงปิดเทอมผู้กู้ได้ทำงานพิเศษเพื่อหารายได้เสริม

ผู้กู้มีความคิดว่าหากเรียนจบปริญญาตรี ผู้กู้จะมีความก้าวหน้าในชีวิต มีรายได้ที่มากขึ้น และบิดามารดาจะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างมาก ซึ่งถ้าผู้กู้ไม่ได้รับเงินกู้จากกองทุนฯ อาจทำให้เรียนไม่จบปริญญาตรีตามที่คาดหวังไว้

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2545

กรณีของผู้กู้ในระดับ ปวช. และปวส.

ผู้กู้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. ที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง เนื่องจากบิดามารดาของผู้กู้แยกกันอยู่เมื่อผู้กู้ยังเด็ก และบิดามีครอบครัวใหม่ ผู้กู้จึงต้องอยู่ในความอุปการะของป้าซึ่งเป็นพี่สาวพ่อ ส่วนป้ามีลูกสาว 2 คนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับ ปวส. โรงเรียนเดียวกันกับผู้กู้ ผู้กู้มีพี่ชาย 1 คนแต่ได้ขาดการติดต่อกันไป

ชีวิตความเป็นอยู่ของผู้กู้และป้าลำบากมากเพราะป้าเป็นผู้มีรายได้เพียงคนเดียวในครอบครัว ประกอบกับมีภาระต้องจ่ายค่าเล่าเรียนและเลี้ยงดูให้ผู้กู้และลูกสาวอีก 2 คน ปัจจุบันป้าประกอบอาชีพเปิดท้ายรถขายของซึ่งรายได้ไม่แน่นอนและไม่เพียงพอ

ขณะที่ผู้กู้เรียนอยู่ในระดับมัธยมต้น ไม่มีปัญหาเรื่องการเงิน เนื่องจากบิดายังรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ แต่เมื่อผู้กู้ได้เข้าเรียนต่อในสายอาชีวศึกษาต้องขอกู้ยืมเงินกองทุนฯ เพราะบิดาไม่จ่ายค่าเล่าเรียนให้อีกต่อไป ผู้กู้ได้ทราบเรื่องกองทุนฯ จากอาจารย์แนะแนวของสถานศึกษาเก่า และได้รับทุนกู้ยืมจากกองทุนฯ ตั้งแต่เรียนอยู่ชั้น ปวช. ปีที่ 1 โดยได้รับเงินค่าใช้จ่ายรายเดือนเดือนละ 1,600 บาท ซึ่งไม่เพียงพอ

ผู้กู้มีความเห็นว่าการศึกษาในระดับปริญญาตรี ผู้ที่ควรรับผิดชอบค่าใช้จ่ายมากที่สุดควรเป็นตัวนักศึกษาเอง รองลงมาควรเป็นความรับผิดชอบของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอันดับสุดท้ายคือควรเป็นหน้าที่ของรัฐบาลในการให้เงินสนับสนุนในการเรียน

ในปัจจุบันสมาชิกที่อยู่ในวัยเรียนในครอบครัวของผู้กู้ทุกคนเป็นผู้กู้ยืมเงินกองทุนฯ จึงทำให้ไม่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน ผู้กู้มีความเห็นว่าโครงการเงินกู้ยืมรัฐบาลเป็นโครงการที่ดีทำให้ผู้ที่ยากจนได้มีโอกาสเรียนต่อ และเมื่อมีผู้กู้ที่เรียนจบออกไปจะทำให้ผู้กู้รายใหม่มีโอกาสได้รับทุนกู้ยืมต่อไป

อย่างไรก็ตามในบางครั้งที่ผู้กู้มีปัญหาได้รับเงินจากกองทุนฯล่าช้า ผู้กู้จำเป็นต้องขอยืมเงินจากเพื่อนหรือขอกองป้าก่อนแล้วจึงใช้คืนในภายหลัง นอกจากนี้ผู้กู้มีข้อเสนอแนะว่า ในการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ควรให้มีความยุติธรรมสำหรับคนที่มีความต้องการและมีความจำเป็นเท่านั้น และไม่ควรปล่อยให้ผู้ที่ไม่เดือดร้อนจริงขอกู้เงินไปใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์ หรือฟุ่มเฟือย

สำหรับขั้นตอนในการดำเนินงานอนุมัติเงินกู้ยืมนั้น ผู้กู้อะการอนุมัติเงินกู้ช้าทำให้การโอนเงินเข้าบัญชีช้า นอกจากนี้ผู้กู้ยังมีความลำบากใจที่ต้องรบกวนผู้ค้าประกันทุกปีในการทำเรื่องต่อสัญญาเงินกู้ยืม และต้องการให้โรงเรียนเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและเพิ่มความรวดเร็วในการทำงาน

สัมภาษณ์ผู้กู้ในวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2544

ภาคผนวก จ

กรณีศึกษา

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กรณีศึกษาของโรงเรียนบริหารธุรกิจสายอาชีพวะศึกษา

1. ลักษณะของตัวอย่างผู้กู้ยืมกองทุนฯ ในกรณีศึกษา

โรงเรียนบริหารธุรกิจในกรณีศึกษาเป็นโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนวิชาบริหารธุรกิจสายอาชีพวะในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีนักศึกษาผู้กู้ยืมเงินกองทุนฯ รวมทั้งสิ้น 76 คน เป็นหญิง 58 ราย ชาย 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 7 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด ด้วยข้อจำกัดในระยะเวลาการศึกษา ในการสัมภาษณ์ผู้กู้ในวันที่ 3 ธันวาคม 2544 ได้กลุ่มตัวอย่างผู้กู้ยืมกองทุนในการศึกษานี้มีจำนวนทั้งสิ้น 30 ราย เป็นหญิง 27 ราย และเป็นชาย 3 ราย ประกอบไปด้วยนักศึกษาระดับ ปวช. จำนวน 8 ราย ศึกษาในสาขาการบัญชี 7 ราย และการขาย 1 ราย ส่วนผู้กู้ในระดับ ปวส. มี 22 ราย อยู่ในสาขาการบัญชี 11 ราย การตลาด 6 ราย และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ 5 ราย เป็นผู้กู้ซึ่งกำลังจะจบการศึกษาในปีการศึกษานี้ตามเกณฑ์ของหลักสูตรรวม 19 ราย ผู้กู้ทุกรายมีผลการเรียนดีตามเกณฑ์ โดยมีคะแนนสะสมเฉลี่ยระหว่าง 2-2.99 16 ราย และตั้งแต่ 3 ขึ้นไป 14 ราย ด้วยโรงเรียนมีนโยบายในการจัดสรรทุนการศึกษาให้ผู้กู้ยืมที่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ผู้กู้ที่มีปัญหาในด้านการเรียนจะได้รับการตัดเดือนและแจ้งปัญหาต่อผู้ปกครอง ถ้ายังมีปัญหาก็จะระงับทุนกู้ยืมฯ จนกว่าผู้กู้จะพยายามตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ผู้กู้ทุกรายจึงไม่มีปัญหาในการเรียนตามเกณฑ์

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการกู้ยืมจากกองทุนฯ ได้เป็นผู้กู้รายใหม่ 4 ราย ผู้กู้ต่อเนื่องในสถาบัน 16 ราย และผู้กู้ต่อเนื่องจากสถาบันการศึกษาเดิม 10 ราย เป็นผู้กู้มีภูมิลำเนาเดิมในกรุงเทพฯ และปริมณฑล 13 ราย และมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในต่างจังหวัด 17 ราย (ตามตารางที่ 1.1 และ 1.2)

เนื่องจากสถานศึกษามีนโยบายให้กู้ยืมแก่นักศึกษาผู้ด้อยโอกาสหรือขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยพิจารณาจากนักศึกษาที่มีปัญหาครอบครัว เช่น บิดามารดาเป็นม่ายหรือหย่าร้าง รวมทั้งครอบครัวผู้มีรายได้น้อยแต่มีภาระค่าใช้จ่ายมาก เช่น มีสมาชิกครอบครัวในอุปการะหลายคน หรือมีสมาชิกในครอบครัวที่กำลังศึกษาอยู่หลายคน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าสถานภาพสมรสของบิดามารดาของผู้กู้ที่แยกกันอยู่ หย่า หรือเป็นม่ายรวมกันสูงถึงร้อยละ 50 โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีจำนวน 9 รายจาก 13 ราย (ร้อยละ 69)

2. สถานภาพของผู้อุปการะทางด้านการเงินของผู้กู้

ผู้อุปการะด้านการเงินของผู้กู้เป็นบิดาหรือมารดาร้อยละ 77 และเป็นญาติอื่นๆ ร้อยละ 23 ส่วนใหญ่จบประถมศึกษาหรือต่ำกว่า (ร้อยละ 57) มีผู้อุปการะซึ่งจบมัธยมศึกษาหรือ ปวช. ร้อยละ 26 ในส่วนที่เหลือจบเพียง ปวส. หรืออนุปริญญา (ร้อยละ 13) มีผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีเพียง 1 ราย (ร้อยละ 3)

แน่นอน อยู่ในอาชีพค้าขายเจ้าของกิจการขนาด
ธุรกิจเจ้าของที่ดินร้อยละ 20 และเป็นข้าราชการ
ร้อยละ 20 อีกร้อยละ 10 ว่างานหรือตกงาน
ร้อยละ 73 มีรายได้ต่ำกว่า 100,000 บาทต่อปี ใน
ครอบครัว 4-6 คน และร้อยละ 70 มีสมาชิก
5)

ครอง ส่วนอีกร้อยละ 60 ซึ่งอาศัยอยู่กับญาติหรือ
ผู้กู้ร้อยละ 53 มีที่อยู่อาศัยเป็นบ้านของตนเอง
บ้านเช่า

การศึกษา

ได้เป็นค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมการศึกษา
เครื่องแต่งกายเฉลี่ยปีละ 4,113 บาทต่อราย
การศึกษาเฉลี่ยวันละ 57 บาท ผู้กู้ทุกรายอาศัยรถ
การเดินทางวันละประมาณ 30 บาท โดยเฉลี่ย ผู้
มีรายละ 1,467 บาท (9ราย) ส่วนค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น
เฉลี่ยปีละ 1,986 บาทต่อราย

ของผู้ที่น่าสนใจได้แก่ ก ารใช้เครื่องสำอางค์
เฉลี่ยปีละ 1,800 บาท สาเหตุเนื่องมาจากผู้กู้ส่วน
มากเป็นพนักงานขายในห้างสรรพสินค้าเป็นต้น
100 บาท นอกจากนี้ก็มีค่าใช้จ่ายในกิจกรรมหรือ
6) เทียวสถานบันเทิง (5 รายเฉลี่ยรายละ 1,350
เปิดภาคเรียน (10 รายเฉลี่ยรายละ 2,200 บาทต่อ
จากเงินกู้ยืมที่มีจำนวนสูงตามที่ผู้กู้อายงาน มีราย
อัมพ์ (4,000 บาท) ค่ายา (3,000 บาท) จนถึงราย
เป็นต้น (ตารางที่ 4.2-4.3)

ค่าใช้จ่ายไว้ใช้ในคราวจำเป็น และร้อยละ 37
รวมร้อยละ 63 รายงานว่ามอบเงินส่วนของผู้กู้
ที่ผู้ปกครอง

นอกจากเงินกู้จากกองทุนฯ ผู้กู้ส่วนใหญ่ยังต้องอาศัยแหล่งเงินอื่นๆ หลายๆ แหล่งรวมกัน ได้แก่ รายได้จากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง (ร้อยละ 80) และสมาชิกในครอบครัวหรือญาติ (ร้อยละ 43) ตัวผู้กู้เองบางส่วนยังทำงานเป็นครั้งคราวระหว่างปิดเทอม (ร้อยละ 37) หรือทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน (ร้อยละ 27) เนื่องจากผู้กู้ได้รับเงินกู้ยืมฯ เป็นค่าใช้จ่ายในปัจจุบันเฉลี่ยเดือนละ 2,028 บาท หรือร้อยละ 58 ของเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือนปกติของผู้กู้ (3,473 บาท) เมื่อสอบถามถึงแหล่งเงินสนับสนุนเงินกู้จากกองทุนฯ เพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษาที่สำคัญที่สุด จะเห็นได้ว่าผู้กู้อ้อยละ 66 มีรายได้หลักจากบิดามารดาและผู้ปกครอง อีกร้อยละ 21 อาศัยรายได้จากสมาชิกครอบครัวหรือญาติของผู้กู้เป็นหลัก และผู้กู้อ้อยละ 10 พึ่งตนเองด้วยการทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน (ตารางที่ 4.4-4.5, 5.1-5.4)

4. การรับผิดชอบค่าใช้จ่ายและทัศนคติในการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรี

ในการสอบถามความคิดเห็นของผู้กู่ว่าใครควรเป็นผู้รับผิดชอบภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษา ระดับปริญญาตรีของผู้เรียน ระหว่างบิดามารดา ผู้เรียนและรัฐบาล ผู้กู้อ้างว่าบิดามารดาซึ่งสามารถรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตรธิดาควรเป็นผู้รับผิดชอบหลัก (เฉลี่ยร้อยละ 40) ส่วนการทำงานหารายได้เสริมของผู้เรียน และ หน้าที่ของรัฐบาลในการให้ทุนสนับสนุนในรูปแบบทุนการศึกษาหรือทุนกู้ยืม นั้นเป็นความรับผิดชอบรองลงมา (เฉลี่ยร้อยละ 30 เท่ากัน)

ผู้กู้บางส่วน (ร้อยละ 40) เคยมีความคิดที่จะกู้ยืมเงินระหว่างการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ ปัญหาในการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่ของกองทุนฯ นั้น ผู้กู้อ้างว่ามีดอกเบี้ยสูง และไม่มั่นใจในการชำระคืน เป็นการเพิ่มภาระให้กับครอบครัวมากขึ้น ผู้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93) คิดว่าจะกู้ยืมเงินเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีถ้าจำเป็น โดยผู้กู้อ้อยละ 77 จะกู้ยืมถ้าคิดว่าสามารถใช้คืนเงินได้ในอนาคตเมื่อสำเร็จการศึกษา และร้อยละ 20 เห็นว่าต้องเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า เช่นมีดอกเบี้ยต่ำ มีผู้กู้เพียงร้อยละ 7 ที่จะไม่ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีถ้าต้องกู้ยืม (ตารางที่ 6.1-6.4)

5. การรับทราบข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับกองทุนฯ

ผู้ส่วนใหญ่ได้รับทราบเรื่องทุนกู้ยืมฯ ในครั้งแรกจากสถานศึกษา (ร้อยละ 87) แยกได้เป็นอาจารย์ในสถานศึกษาร้อยละ 47 ประกาศของสถานศึกษาร้อยละ 30 และจากเอกสารแผ่นพับหรือระเบียบการร้อยละ 10 มีเพียงร้อยละ 7 ซึ่งได้รับทราบข้อมูลจากสื่อสาธารณะ เช่น โทรทัศน์ ผู้ส่วนใหญ่มีความเข้าใจที่ถูกต้องว่าเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ เป็นเงินงบประมาณของประเทศซึ่งผู้กู้มีหน้าที่ต้องชำระคืนหลังจากจบการศึกษา (ร้อยละ 87) มีผู้กู้ 1 รายที่เข้าใจว่าเป็นทุนการศึกษาให้เปล่า และอีก 1 รายเข้าใจว่าเป็นเงินของธนาคารกรุงไทย ส่วนผู้กู้อีก 2 ราย ไม่แน่ใจในแหล่งที่มาของเงินกู้ยืมที่ได้รับ

ผู้มีส่วนมาก (ร้อยละ 77) เห็นว่าควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เพื่อให้โอกาสกับผู้ที่มีรายได้น้อยหรือมีความจำเป็นจริง ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดเกณฑ์รายได้ (ร้อยละ 20) ส่วนใหญ่เห็นว่ารายได้แต่ละคนไม่แน่นอนและขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจ

ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยของกองทุนฯ ในปัจจุบันกำหนดไว้เป็นร้อยละ 1 ต่อปี และมีระยะเวลาใช้คืนเงินกู้ยืมนานถึง 15 ปี ถ้ามีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมใหม่เป็นร้อยละ 5 และลดระยะเวลาการใช้คืนเงินกู้ยืมเป็น 10 ปี ผู้ที่ร้อยละ 53 ยังตั้งใจจะกู้เงินกองทุนฯ เช่นเดิม โดยส่วนใหญ่มีความจำเป็นเพราะครอบครัวไม่สามารถรับภาระได้ ส่วนผู้ที่ไม่แน่ใจ (ร้อยละ 33) และผู้ที่จะไม่ขอกู้ในเงื่อนไขใหม่ (ร้อยละ 13) เห็นว่าดอกเบี้ยสูงขึ้นและระยะเวลาใช้คืนสั้นลง อาจไปเรียนที่อื่นซึ่งถูกกว่าหรือไม่เรียนต่อ (ตารางที่ 7.1-7.3)

6. ความจำเป็นในการกู้ยืมเงินกองทุนฯ

ผู้กู้ยืมในระดับ ปวส. ซึ่งไม่ได้กู้ยืมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช. ให้เหตุผลว่าไม่มีปัญหาค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาในขณะนั้น 7 ราย และไม่ทราบเรื่องกองทุนฯ 3 ราย อย่างไรก็ตามเมื่อสอบถามว่าถ้าผู้กู้ไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้ยืมกองทุนฯ ในครั้งแรกจะศึกษาต่อหรือไม่ ร้อยละ 57 ของผู้กู้มีแหล่งเงินเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาของผู้กู้ในสถานศึกษาปัจจุบันโดยไม่ต้องอาศัยเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ อีกร้อยละ 18 จะเปลี่ยนไปศึกษาต่อในสถานศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายถูกกว่าถ้าไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้ยืมฯ ในครั้งแรก มีผู้กู้เพียงร้อยละ 25 ซึ่งมีปัญหาไม่สามารถศึกษาต่อถ้าไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้

ผู้กู้กองทุนฯ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70) พร้อมทั้งจะทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน ในกรณีที่ไม่ได้รับเงินกู้ในปีการศึกษาปัจจุบันผู้มีส่วนใหญ่จะศึกษาต่อ ผู้ที่คิดว่าจะหยุดการศึกษาชั่วคราวเพื่อหารายได้มีร้อยละ 33 และผู้ที่ต้องการเปลี่ยนไปศึกษาในสถานศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายถูกกว่าถ้าไม่มีเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ มีร้อยละ 20 อีกร้อยละ 47 สามารถศึกษาต่อในสถานศึกษาเดิม ในส่วนของผู้ที่สามารถศึกษาต่อจะมีแหล่งเงินโดยอาศัยแหล่งเงินสนับสนุนจากหลายๆ แหล่ง ผู้ที่ร้อยละ 63 เชื่อว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองสามารถสนับสนุนเงินค่าใช้จ่าย ร้อยละ 30 จะมีเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาจากสมาชิกครอบครัวหรือญาติ และร้อยละ 7 ตั้งใจจะกู้ยืมจากญาติ

เหตุผลสำคัญที่ผู้กู้ตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนฯ เนื่องจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองสนับสนุนให้กู้ยืม (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 28) เหตุผลรองลงมาเป็นความจำเป็นด้านการเงินในครอบครัว (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 25) และต้องการลดภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 24) สาเหตุอีกประการคือ ครอบครัวไม่มีทุนทรัพย์ให้ศึกษาต่อ (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 14) ผู้กู้ให้ความสำคัญน้อยมากสำหรับภาระดอกเบี้ยต่ำที่ร้อยละ 1 ต่อปี และการชำระคืนเงินกู้ภายในกำหนด 15 ปีภายหลังระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 4 และ 2 ตามลำดับ) มีผู้กู้ยืมกองทุนฯ เพราะเพื่อนหรือผู้อื่นแนะนำ รวมทั้งเข้าใจผิดว่าเงินกองทุนฯ เป็นทุนการศึกษาให้เปล่าอย่างละ 1 ราย (ตารางที่ 8.2-8.5)

ปัญหาความจำเป็นในครอบครัวของผู้กู้สรุปได้ดังนี้ (ตารางที่ 8.1)

1. ครอบครัวมีรายได้น้อย	90%
2. มีภาระต้องจ่ายค่าเล่าเรียนสูง	60%
3. ภาระค่าใช้จ่ายสูงเนื่องจากมีสมาชิกที่เป็นภาระหลายคน	53%
4. ครอบครัวมีรายได้ไม่แน่นอน	47%
5. มีภาระต้องใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับการศึกษา	43%
6. มีปัญหารายได้ครอบครัวสืบเนื่องจากเศรษฐกิจตกต่ำ	40%
7. ค่าใช้จ่ายสูงเพราะสมาชิกครอบครัวกำลังศึกษาหลายคน	40%
8. ไม่สามารถหางานพิเศษทำได้	20%
9. ภาระค่าใช้จ่ายสูงเนื่องจากความเจ็บป่วยในครอบครัว	7%
10. ครอบครัวไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ	7%
11. ต้องการพึ่งตนเอง	7%
12. อื่นๆ (ขาดหัวหน้าครอบครัว)	3%

7. ความเพียงพอของเงินกู้ยืมกองทุนฯ

ผู้กู้มีระยะเวลากู้ยืมโดยเฉลี่ย 2.9 ปี เป็นจำนวนเงินโดยเฉลี่ยต่อราย 105,292 บาท แยกเป็นค่าธรรมเนียมการศึกษาต่อราย 51,990 บาท และเป็นค่าใช้จ่ายหรือค่าดำรงชีพที่จ่ายให้ผู้กู้ 53,302 บาท (ตารางที่ 5.4) มีผู้กู้เพียง 2 รายได้รับอนุมัติเงินกู้ในจำนวนน้อยกว่าค่าเล่าเรียน และค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ต้องจ่ายให้สถาบันการศึกษา ในขณะที่ผู้กู้อื่นทุกราย (ร้อยละ 93) จะได้รับเงินกู้เพื่อเป็นค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาเต็มจำนวน

ในการกู้ครั้งแรกมีผู้ไม่ได้รับอนุมัติค่าดำรงชีพของผู้กู้ 2 ราย (7%) ส่วนในปีการศึกษาปัจจุบันผู้กู้ทุกรายได้รับเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพของผู้กู้ ผู้กู้ที่ได้รับเงินในจำนวนน้อยกว่าค่าใช้จ่ายจริงมี 15 ราย (ร้อยละ 50) ผู้กู้ที่ได้รับเงินพอดีกับค่าใช้จ่ายจริงมี 11 ราย (ร้อยละ 37) ส่วนอีก 4 รายได้รับเงินมากกว่าค่าใช้จ่ายจริง (ร้อยละ 13)

โดยรวมผู้กู้ร้อยละ 53 เห็นว่าเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับเพียงพออีกร้อยละ 47 เห็นว่าเงินกู้ยืมที่ได้รับยังไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายและเงินกู้ยืมช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาจากครอบครัวผู้กู้ได้ โดยเฉลี่ยร้อยละ 79 ของภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาทั้งหมด (ตารางที่ 9.1 - 9.3)

8. ความพร้อมรับภาระในการใช้คืนเงินกองทุนฯ

ในขณะที่บิดามารดาของผู้กู้เป็นผู้ตัดสินใจให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ร้อยละ 50 และตัวผู้กู้เป็นผู้ตัดสินใจเองอีกร้อยละ 50 แต่ภาระในการใช้คืนเงินกู้ยืมอยู่ที่ตัวผู้กู้เมื่อจบการศึกษา (ร้อยละ 97) มีผู้กู้เพียงรายเดียว (ร้อยละ 3) ซึ่งมีญาติพร้อมที่จะรับภาระใช้คืนเงินกู้ให้แทนผู้กู้

ผู้ค้าประกันเงินกู้ยืมในสัญญาส่วนมากคือ บิตามารดา (ร้อยละ 73) มีผู้ค้าประกันสัญญากู้ยืมซึ่งเป็นญาติ และบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติร้อยละ 13 เท่ากัน อย่างไรก็ตาม ผู้ค้าประกันสัญญาทุกรายมีความตั้งใจใช้เงินกู้ยืมเมื่อจบการศึกษา และเห็นว่าการใช้เงินกู้ยืมไม่เป็นภาระมาก (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 38) และส่วนมากเชื่อว่าถ้ามีงานทำก็สามารถชำระคืนได้ ผู้กู้มีความมั่นใจปานกลางว่าจะได้งานทำภายใน 6 เดือน (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 53) และคิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้เป็นส่วนมาก ถ้าผู้กู้ได้งานทำเมื่อจบการศึกษา (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 70) ร้อยละ 80 ของผู้กู้เคยทำงานหารายได้เสริมระหว่างปิดภาคเรียนหรือหารายได้พิเศษระหว่างเรียนเพื่อช่วยภาระของครอบครัวและส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93) พร้อมทั้งจะทำงานถ้ามีโอกาส (ตารางที่ 10.1-11.3)

9. ความพึงพอใจกับระเบียบและวิธีการดำเนินงานของกองทุนฯ หรือสถาบันการศึกษา

ผู้กู้มีความพอใจในระเบียบการขอกู้ (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 82) หลักเกณฑ์การจัดสรรเงิน (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 84) และหลักเกณฑ์การใช้เงิน (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 86) ส่วนความรวดเร็วในการอนุมัติและจ่ายเงินกู้ยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 60 และ 64 ตามลำดับ)

ปัญหาที่สำคัญในระเบียบการกู้ยืมได้แก่ การทำสัญญาซึ่งมีขั้นตอนและการเตรียมเอกสารที่ยุ่งยากต้องมีผู้ค้าประกันและจำเป็นต้องทำสัญญาปีต่อปี การอนุมัติและการจ่ายเงินเข้าผู้กู้บางรายจำเป็นต้องกู้ยืมจากแหล่งอื่นระหว่างรอการจ่ายเงิน รวมทั้งเงินที่ได้รับยังไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายจริง และยังมีกรณีที่คนขอกู้จนมากแต่ไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้

ผู้กู้ต้องการให้มีกองทุนฯ ต่อไป แต่ให้มีการพิจารณาความจำเป็นและฐานะของผู้กู้ให้รอบคอบและควรเพิ่มจำนวนทุนและวงเงินกู้ยืมให้มากขึ้น

ในระเบียบปฏิบัติผู้กู้ต้องการให้ลดขั้นตอนโดยใช้เอกสารเดิมแทนการทำเอกสารกู้ยืมใหม่ทุกปี มีคำแนะนำที่ชัดเจนเกี่ยวกับเอกสารและดำเนินการให้รวดเร็วยิ่งขึ้น (ตารางที่ 12.1-12.3)

10. สรุป

ผู้กู้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70) มาจากครอบครัวซึ่งมีรายได้น้อยในอาชีพค้าขายรับจ้างรายวันหรือเป็นเกษตรกร ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73) มีรายได้ต่ำกว่า 100,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของผู้กู้ต่อปี มีจำนวนเงินเฉลี่ยรายละ 63,412 บาท เป็นเงินค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมการศึกษา 21,736 บาท และเงินค่าใช้จ่ายของผู้กู้ 41,676 บาท (เดือนละ 3,473 บาท) ผู้กู้ได้กู้ยืมแล้วโดยเฉลี่ย 105,292 บาทต่อราย เงินกู้ยืมที่ได้รับในปีการศึกษานี้แยกได้เป็นค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อปี 20,793 บาท เป็นค่าดำรงชีพที่จ่ายให้ผู้กู้โดยเฉลี่ยต่อปี 24,339 บาท ผู้กู้ร้อยละ 53 มีความเห็นว่าเงินกู้ยืมที่ได้รับจัดสรรโดยรวมเพียงพอแล้ว ผู้กู้ร้อยละ 47 เห็นว่าเงินกู้ยืมที่ได้รับยังไม่เพียงพอ

นอกเหนือจากเงินกองทุนฯ ผู้กู้ยังต้องอาศัยแหล่งเงินจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง (ร้อยละ 80) เงินสนับสนุนจากสมาชิกในครอบครัวหรือญาติ (ร้อยละ 43) ทำงานเป็นครั้งคราว เช่น ปิคเทอม (ร้อยละ 37) และทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน (ร้อยละ 27)

ในกรณีที่เงินกู้ยืมฯ ไม่เพียงพอ แหล่งเงินสนับสนุนเพื่อค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่สำคัญที่สุดของผู้กู้ส่วนใหญ่ในปัจจุบันได้แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครอง (ร้อยละ 66) ผู้กู้ร้อยละ 21 ได้รับเงินสนับสนุนจากสมาชิกครอบครัวหรือญาติเป็นหลัก มีผู้กู้ร้อยละ 10 ซึ่งพึ่งตนเองเป็นหลักด้วยการทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน อย่างไรก็ตามก็จะมีผู้กู้เพียงร้อยละ 25 ซึ่งมีปัญหาไม่สามารถศึกษาต่อถ้าไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้ในครั้งแรก

ผู้กู้ร้อยละ 87 ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนฯ ครั้งแรกจากอาจารย์หรือเอกสารข้อมูลในสถานศึกษา ร้อยละ 7 ได้รับทราบเรื่องกองทุนฯ จากโทรทัศน์ ส่วนใหญ่มีความเข้าใจถูกต้องว่าเงินกองทุนฯ เป็นเงินงบประมาณและเป็นเงินให้กู้ยืมที่ผู้กู้ต้องชำระคืน (ร้อยละ 87) ผู้กู้เห็นว่าควรให้มีการกำหนดเกณฑ์รายได้ครอบครัวสำหรับผู้ขอกู้ (ร้อยละ 77) เพื่อให้ผู้ที่ยากจนจริงได้กู้ ผู้กู้ส่วนใหญ่เห็นว่าการใช้คืนเงินกู้ตามเงื่อนไขของกองทุนฯ ในปัจจุบันด้วยอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี มีระยะเวลาใช้คืน 15 ปี และระยะเวลาปลอดหนี้อีก 2 ปี หลังจากจบการศึกษานั้นไม่เป็นภาระมากนัก (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 38) และตัวผู้กู้จะเป็นผู้พร้อมรับการชำระเงินเมื่อจบการศึกษา (ร้อยละ 97) ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขให้มีอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นเป็นร้อยละ 5 และลดระยะเวลาใช้คืนเงินกู้ให้เหลือเพียง 10 ปี จะมีผู้ที่ต้องการกู้เช่นเดิมร้อยละ 53 ไม่ขอกู้ร้อยละ 13 และไม่แน่ใจร้อยละ 33

ในเรื่องการดำเนินงานของกองทุนฯ ผู้กู้ต้องการให้มีกองทุนฯ ต่อไป เพิ่มจำนวนทุน เพิ่มวงเงินกู้ยืม โดยเฉพาะเงินค่าใช้จ่ายต่อเดือนให้มากขึ้น การทำเอกสารกู้ยืมปีต่อปี รวมทั้งจำนวนเอกสารและขั้นตอนการทำเรื่องกู้ยืมเป็นปัญหายากสำหรับผู้กู้ในปัจจุบัน การพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินยังช้าและควรให้มีการตรวจสอบฐานะความจำเป็นของผู้กู้ให้รอบคอบเพื่อคัดเลือกนักศึกษาที่มีฐานะยากจนจริง ๆ

ตารางสรุปผลกรณีศึกษา

สรุป

ตารางที่ 1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	รวม		ปวช.		ปวส.	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%
เพศ						
ชาย	3	10	1	13	2	9
หญิง	27	90	7	88	20	91
อายุ						
17	2	7	2	25	-	-
18	5	17	4	50	1	5
19	11	37	2	25	9	41
20	8	27	-	-	8	36
21	3	10	-	-	3	14
23 ปีขึ้นไป	1	3	-	-	1	5
ภูมิลำเนาเดิม						
กทม.และปริมณฑล	13	43	2	25	11	50
ภาคกลาง	4	13	3	38	1	5
ภาคเหนือ	1	3	-	-	1	5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5	17	1	13	4	18
ภาคใต้	7	23	2	25	5	23
ศึกษาอยู่ในสาขาวิชา						
การตลาด/การขาย	7	23	1	13	6	27
การบัญชี	18	60	7	88	11	50
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	5	17	-	-	5	23
ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่						
1	-	-	-	-	8	36
2	-	-	3	38	14	64
3	-	-	5	63	-	-
GPA						
2 - 2.99	16	53	6	75	10	45
ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป	14	47	2	25	12	55
คาดว่าจะจบการศึกษาในปีการศึกษา 2544						
จะจบการศึกษา	19	63	5	63	14	64
ยังไม่จบการศึกษา	11	37	3	38	8	36
รวม	30	100	8	100	22	100

ตารางที่ 1.2 ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพการกู้ยืมจากกองทุนฯ

สถานภาพการกู้ยืมจากกองทุนฯ	รวม		เพศ				ภูมิลำเนาเดิม			
			ชาย		หญิง		กทม.และปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
ผู้กู้รายใหม่	4	13	—	—	4	15	2	15	2	12
ผู้กู้ต่อเนื่องในสถาบัน	16	53	3	100	13	48	7	54	9	53
ผู้กู้ต่อเนื่องสถาบันอื่น	10	33	—	—	10	37	4	31	6	35
รวม	30	100	3	100	27	100	13	100	17	100

ตารางที่ 2.1 สถานภาพสมรสของบิดามารดา

สถานภาพสมรสของบิดามารดา	รวม		ภูมิลำเนาเดิมของผู้กู้			
			กทม.และปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%
อยู่ด้วยกัน	15	50	4	31	11	65
หย่า / เป็นม่าย	8	27	4	31	4	24
แยกกันอยู่	7	23	5	38	2	12
รวม	30	100	13	100	17	100

ตารางที่ 2.2 ความสัมพันธ์ของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะด้านการเงินกับผู้กู้

ผู้อุปการะเป็น	รวม		ภูมิลำเนาเดิมของผู้กู้			
			กทม.และปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%
บิดา	12	40	5	39	7	41
มารดา	11	37	5	39	6	35
ญาติอื่นๆ	7	23	3	23	4	24
รวม	30	100	13	100	17	100

ตารางที่ 2.3 คุณลักษณะของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะด้านการเงินกับผู้กู้

	รวม		ภูมิลำเนาเดิมของผู้กู้			
			กทม.และ ปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%
อายุของผู้อุปการะ						
ต่ำกว่า 30 ปี	3	10	—	—	3	18
30 - 39 ปี	4	13	2	15	2	12
40 - 49 ปี	9	30	4	31	5	29
50 - 59 ปี	11	37	5	38	6	35
60 ปีขึ้นไป	3	10	2	15	1	6
วุฒิการศึกษา						
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	17	57	5	38	12	71
มัธยมศึกษา	4	13	2	15	2	12
ปวช.	4	13	4	31	—	—
ปวท. / ปวส. / อนุปริญญา	4	13	2	15	2	12
ปริญญาตรี	1	3	—	—	1	6
อาชีพ						
ราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3	10	3	23	—	—
พนักงานเอกชน	3	10	1	8	2	12
ค้าขาย/เจ้าของกิจการขนาดเล็ก	8	27	4	31	4	24
รับจ้างรายวัน	7	23	4	31	3	18
เกษตรกรเจ้าของที่ดิน	6	20	—	—	6	35
ว่างงาน	3	10	2	15	1	6
รายได้						
50,000 บาท หรือต่ำกว่า	7	23	4	31	3	18
50,001 - 100,000 บาท	18	60	8	62	10	59
100,001 - 150,000 บาท	3	10	—	—	3	18
200,001 - 250,000 บาท	1	3	—	—	1	6
350,001 - 400,000 บาท	1	3	1	8	—	—
รวม	30	100	13	100	17	100

ตารางที่ 2.4 สมาชิกครอบครัวในอุปการะของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะด้านการเงินกับผู้

	รวม		ภูมิลำเนาเดิมของผู้			
			กทม.และ ปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%
จำนวนสมาชิกครอบครัว						
3 หรือน้อยกว่า 3	5	17	1	8	4	24
4 - 6 คน	20	67	10	77	10	59
มากกว่า 6 คน	5	17	2	15	3	18
สมาชิกในครอบครัวที่กำลังศึกษา (คน)						
1	9	30	4	31	5	29
2	9	30	2	15	7	41
3	11	37	6	46	5	29
5	1	3	1	8	-	-
รวม	30	100	13	100	17	100

ตารางที่ 2.5 รายละเอียดอาชีพของผู้ปกครองที่ให้การอุปการะด้านการเงินกับผู้

ภูมิลำเนาเดิมของผู้	
กทม.และปริมณฑล	ต่างจังหวัด
ขับรถรับจ้าง	ขายปลา (2 ราย)
ขายกล้วยเดี่ยว	ขายส้มตำ
ขายเสื้อผ้า	ขายอาหาร
ซักรีดเสื้อผ้า (2 ราย)	ทำนา (2 ราย)
นายหน้าค้าขาย	ทำสวนยางพารา (3 ราย)
เปิดท้ายรถขายของ	ไร่ป่อและทำนา 23 ไร่
พนักงานการทำเรือ	พนักงานเก็บเงินในร้านอาหาร
พนักงานองค์การโทรศัพท์	พนักงานสำนักงานภาคผลิตสระบัวน้ำ
ร้านอินเทอร์เน็ต	อาจารย์โรงเรียนศรีวิกรมฯ
อยู่บ้าน	รับซ่อมรถยนต์
ตกงาน	รับต่อเติมบ้าน
	แม่บ้าน
	ว่างงาน

ตารางที่ 3 ที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของผู้กู้และพาหนะที่ใช้เดินทางเป็นประจำระหว่างที่อยู่อาศัยและสถานศึกษา

	รวม		ภูมิลำเนาเดิมของผู้กู้			
			กทม.และ ปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%
ปัจจุบันอาศัยอยู่กับ						
บิดา มารดา / ผู้ปกครอง	12	40	9	69	3	18
ญาติอื่นๆ	13	43	3	23	10	59
บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ	2	7	1	8	1	6
อื่นๆ (อยู่หอพักคนเดียว)	3	10	-	-	3	18
ที่อยู่อาศัยเป็น						
บ้านของตนเอง/ญาติ	16	53	9	69	7	41
หอพัก / บ้านเช่า	14	47	4	31	10	59
พาหนะที่ใช้เดินทางไปสถานศึกษา						
พาหนะโดยสารประจำทาง	30	100	13	100	17	100
รวม	30	100	13	100	17	100

ตารางที่ 4.1 รายละเอียดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของผู้กู้

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย	รวม		เพศ				ภูมิลำเนาเดิมของผู้กู้			
			ชาย		หญิง		กทม. และปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท
ค่าเล่าเรียน / ค่าธรรมเนียม (ต่อปี)	30	21,736	3	22,667	27	21,632	13	21,823	17	21,669
รายการค่าใช้จ่ายอื่นๆ เกี่ยวกับการศึกษา										
อุปกรณ์การศึกษา (ต่อปี)	30	2,160	3	1,167	27	2,270	13	2,438	17	1,947
เครื่องแต่งกายในสถานศึกษา (ต่อปี)	29	1,983	3	1,600	26	2,027	12	1,750	17	2,147
อาหารนอกบ้าน/ในสถานศึกษา (ต่อวัน)	30	57	3	38	27	59	13	51	17	61
พาหนะเดินทางในการศึกษา (ต่อวัน)	30	30	3	28	27	30	13	27	17	32
ค่าเช่าบ้าน/หอพัก (ต่อเดือน)	9	1,467	1	2,500	8	1,338	-	-	9	1,467
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (ต่อปี)	21	1,986	2	1,300	19	2,058	9	3,303	12	998

ตารางที่ 4.1 ก รายละเอียดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของผู้ทุกระดับ ปวช.

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย	รวม		เพศ				ภูมิลำเนาเดิมของผู้กู้			
			ชาย		หญิง		กทม. และปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท
ค่าเล่าเรียน / ค่าธรรมเนียม (ต่อปี)	8	18,621	1	20,000	7	18,424	2	15,750	6	19,578
รายการค่าใช้จ่ายอื่นๆ เกี่ยวกับการศึกษา										
อุปกรณ์การศึกษา (ต่อปี)	8	1,500	1	1,000	7	1,571	2	2,750	6	1,083
เครื่องแต่งกายในสถานศึกษา (ต่อปี)	8	1,500	1	1,000	7	1,571	2	1,000	6	1,667
อาหารนอกบ้าน/ในสถานศึกษา (ต่อวัน)	8	46	1	45	7	46	2	30	6	51
พาหนะเดินทางในการศึกษา (ต่อวัน)	8	18	1	39	7	15	2	19	6	18
ค่าเช่าบ้าน/หอพัก (ต่อเดือน)	4	1,400	-	-	4	1,400	-	-	4	1,400
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (ต่อปี)	6	1,025	1	2,000	5	830	1	230	5	1,184

ตารางที่ 4.1 ข รายละเอียดค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของผู้ทุกระดับ ปวส.

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย	รวม		เพศ				ภูมิลำเนาเดิมของผู้กู้			
			ชาย		หญิง		กทม. และปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท
ค่าเล่าเรียน / ค่าธรรมเนียม (ต่อปี)	22	22,868	2	24,000	20	22,755	11	22,927	11	22,809
รายการค่าใช้จ่ายอื่นๆ เกี่ยวกับการศึกษา										
อุปกรณ์การศึกษา (ต่อปี)	22	2,400	2	1,250	20	2,515	11	2,382	11	2,418
เครื่องแต่งกายในสถานศึกษา (ต่อปี)	21	2,167	2	1,900	19	2,195	10	1,900	11	2,409
อาหารนอกบ้าน/ในสถานศึกษา (ต่อวัน)	22	61	2	35	20	64	11	55	11	67
พาหนะเดินทางในการศึกษา (ต่อวัน)	22	34	2	23	20	35	11	29	11	39
ค่าเช่าบ้าน/หอพัก (ต่อเดือน)	5	1,520	1	2,500	4	1,275	-	-	5	1,520
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (ต่อปี)	15	2,370	1	600	14	2,496	8	3,688	7	864

ตารางที่ 4.2 รายการค่าใช้จ่ายพิเศษอื่นๆ

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปี	รวม		เพศ				ภูมิภาคเดิมของผู้กู้			
			ชาย		หญิง		กทม&ปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท
ขับรถ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ใช้โทรศัพท์มือถือ	2	11,400	-	-	2	11,400	1	12,000	1	10,800
เที่ยวสถานบันเทิง	5	1,350	1	3,500	4	813	2	1,875	3	1,000
ใช้เครื่องสำอางค์ราคาสูง	8	1,600	-	-	8	1,600	4	1,575	4	1,625
ใช้สินค้ามีชื่อเสียง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรม/กีฬาที่มีค่าใช้จ่ายสูง	4	2,100	1	4,000	3	1,467	2	1,950	2	2,250
กิจกรรมในวันหยุดและปิดภาคเรียน	10	2,200	2	2,850	8	2,038	4	2,800	6	1,800

ตารางที่ 4.2 ก รายการค่าใช้จ่ายพิเศษอื่นๆ ของผู้กู้ระดับ ปวช.

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปี	รวม		เพศ				ภูมิภาคเดิมของผู้กู้			
			ชาย		หญิง		กทม&ปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท
เที่ยวสถานบันเทิง	1	1,000	-	-	1	1,000	-	-	1	1,000
ใช้เครื่องสำอางค์ราคาสูง	3	1,533	-	-	3	1,533	1	300	2	2,150
กิจกรรม/กีฬาที่มีค่าใช้จ่ายสูง	1	4,000	1	4,000	-	-	-	-	1	4,000
กิจกรรมในวันหยุดและปิดภาคเรียน	4	1,200	1	2,200	3	867	-	-	4	1,200

ตารางที่ 4.2 ข รายการค่าใช้จ่ายพิเศษอื่นๆ ของผู้กู้ระดับ ปวส.

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปี	รวม		เพศ				ภูมิภาคเดิมของผู้กู้			
			ชาย		หญิง		กทม&ปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท
ใช้โทรศัพท์มือถือ	2	11,400	-	-	2	11,400	1	12,000	1	10,800
เที่ยวสถานบันเทิง	4	1,438	1	3,500	3	750	2	1,875	2	1,000
ใช้เครื่องสำอางค์ราคาสูง	5	1,640	-	-	5	1,640	3	2,000	2	1,100
กิจกรรม/กีฬาที่มีค่าใช้จ่ายสูง	3	1,467	-	-	3	1,467	2	1,950	1	500
กิจกรรมในวันหยุดและปิดภาคเรียน	6	2,867	1	3,500	5	2,740	4	2,800	2	3,000

ตารางที่ 4.3 ตัวอย่างรายการค่าใช้จ่ายรายการเดียวที่มีจำนวนเงินสูงสุด

* ใช้นี้	7,000	ยา	3,000	นาฬิกาข้อมือ	1,200
ให้ค่าเทอมที่	4,000	* เรียนภาษาอังกฤษ	2,300	* จัดงานวันเกิด	1,000
ทัศนศึกษา	3,000	ค่าโทรศัพท์	2,000	ผ้าปูที่นอน	1,000
ค่าใช้จ่ายในการจบการศึกษา	3,000	ทำรายงาน	1,500		

* ใช้จ่ายจากเงินกองทุน

ตารางที่ 4.4 การใช้จ่ายเงินกู้ยืมส่วนของผู้กู้ที่ได้รับงวดแรกในปีการศึกษานี้

	ราย	%
มอบให้ผู้ปกครอง	19	63
ใช้จ่ายตามความจำเป็น	14	47
สะสมไว้ใช้ในคราวจำเป็น	5	17

ตารางที่ 4.5 การจัดสรรเงินกู้ที่เหลือในกรณีที่เงินกู้ที่ได้รับมีมากกว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็น

	ราย	%
สะสมไว้ใช้ในคราวจำเป็น	15	50
ช่วยเหลือภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว	11	37
ใช้จ่ายอย่างอื่นตามต้องการ	3	10
อื่นๆ	2	7

ตารางที่ 5.1 แหล่งเงินเพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษาในปัจจุบัน

แหล่งเงินในการศึกษา	ราย	%
เงินกู้จากกองทุนฯ	30	100
บิดามารดา / ผู้ปกครอง	24	80
สมาชิกในครอบครัวหรือญาติ	13	43
ทำงานเป็นครั้งคราว เช่น ปิคเทอม	11	37
ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน	8	27

ตารางที่ 5.2 แหล่งเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษาที่สำคัญที่สุดในกรณีที่เงินกู้ที่ได้รับไม่เพียงพอหรือล่าช้า

แหล่งเงินสนับสนุนเงินกู้ยืม	ราย	%
รายได้จากบิดามารดา / ผู้ปกครอง	19	66
รายได้จากสมาชิกในครอบครัวหรือญาติ	6	21
ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน	3	10
อื่นๆ	1	3
รวม	29	100

ตารางที่ 5.3 เงินค่าใช้จ่ายที่ผู้กู้ได้รับ

เงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับเฉลี่ย	รวม		เพศ				ภูมิลำเนาเดิมของผู้กู้			
			ชาย		หญิง		กทม&ปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท
เงินค่าใช้จ่ายประจำเดือนปกติเดือนละ	30	3,473	3	4,500	27	3,359	13	3,229	17	3,659
เงินค่าใช้จ่ายพิเศษปีละ	10	7,040	2	4,250	8	7,738	5	10,900	5	3,180

ตารางที่ 5.4 การกู้ยืมเงินกองทุนฯ

เงินกู้ยืมที่ได้รับเฉลี่ย	รวม		ค่าธรรมเนียมการศึกษาต่อปี		ค่าดำรงชีพที่จ่ายให้ผู้กู้ต่อปี	
	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท
2539	1	40,000	1	22,000	1	18,000
2540	5	26,852	5	12,400	5	14,452
2541	9	23,072	9	11,400	8	13,131
2542	19	29,639	19	15,526	18	14,897
2543	24	35,822	24	18,929	24	16,893
2544	30	45,132	30	20,793	30	24,339
รวมเงินกู้ยืมเฉลี่ยต่อราย	2.9 ปี	105,292	2.9 ปี	51,990	2.9 ปี	53,302

ตารางที่ 6.1 ผู้ควรรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาในระดับปริญญาตรีในความคิดเห็นของผู้กู้

อันดับที่	ผู้ควรรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของผู้เรียน	เฉลี่ย	ลำดับที่ 1		ลำดับที่ 2		ลำดับที่ 3	
		%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
1	บิดา/มารดาหรือผู้ปกครองที่สามารถรับผิดชอบ	40	17	57	8	27	5	17
2	ผู้เรียนควรทำงานหารายได้เสริม	30	6	20	12	40	12	40
3	รัฐบาลควรให้เงินอุดหนุนในรูปแบบให้เปล่าหรือทุนกู้ยืม	30	7	23	10	43	13	43
รวม		100	30	100	30	100	30	100

ตารางที่ 6.2 กรณีที่ผู้เรียนจะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรี

อันดับที่	สาเหตุ	ราย	%
1	ถ้าจำเป็นเพื่อให้มีโอกาสศึกษาต่อในสถานศึกษาที่เลือก	28	93
2	ถ้าคิดว่าสามารถใช้คืนเงินได้ในอนาคตเมื่อสำเร็จการศึกษา	23	77
3	เมื่อเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า เช่น ดอกเบี้ยต่ำ	6	20
4	จะไม่ศึกษาระดับปริญญาตรีถ้าต้องกู้ยืม	2	7

ตารางที่ 6.3 ความคิดที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ

ความคิดที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ	ราย	%
ไม่เคยคิด	18	60
เคยคิด	12	40
รวม	30	100

ตารางที่ 6.4 เหตุผลในการที่จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากแหล่งเงินซึ่งไม่ใช่กองทุนฯ

ไม่เคยคิดกู้ยืมเพราะ	เคยคิดกู้ยืมแต่ไม่ได้กู้เพราะ
ดอกเบี้ยสูง(3 ราย)	พอจะส่งเรียนได้(2 ราย)
เกรงว่านายทุนจะเอาเปรียบ(2 ราย)	ดอกเบี้ยสูง(2 ราย)
ไม่อยากเป็นหนี้(2 ราย)	กลัวว่าจะไม่มีเงินใช้คืน
มีกองทุนฯ (2 ราย)	ญาติช่วยค่าเทอมงวดแรกให้ก่อน
ไม่มั่นใจในการชำระคืน	ได้เงินจากกองทุนแล้ว(3 ราย)
เพิ่มภาระให้กับครอบครัวมากขึ้น	
จะขอผ่อนชำระกับสถานศึกษา	
ยืมจากญาติ	
พอจะช่วยตนเองได้	
จะหางานทำเอง	

ตารางที่ 7.1 การรับทราบข้อมูล ความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับกองทุนฯ

	รวม		เพศ				ภูมิลำเนาเดิมของผู้กู้			
			ชาย		หญิง		กทม.และ ปริมณฑล		ต่างจังหวัด	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนฯ ครั้งแรก										
อาจารย์ในสถาบัน	14	47	1	33	13	48	6	46	8	47
การตีคประกาศในสถานศึกษา	9	30	-	-	9	33	4	31	5	29
แผ่นพับหรือระเบียบการของสถานศึกษา	3	10	-	-	3	11	-	-	3	18
โทรทัศน์	2	7	1	33	1	4	2	15	-	-
อื่นๆ	2	7	1	33	1	4	1	8	1	6
ความเข้าใจเรื่องเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ										
เงินงบประมาณผู้กู้ต้องชำระคืน	26	87	2	67	24	89	10	77	16	94
เงินงบประมาณเป็นทุนการศึกษาให้เปล่า	1	3	-	-	1	4	-	-	1	6
เงินของธนาคารกรุงไทย	1	3	-	-	1	4	1	8	-	-
ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจ	2	7	1	33	1	4	2	15	-	-
การกำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวผู้กู้										
ควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้	23	77	2	67	21	78	10	77	13	76
ไม่ควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้	6	20	1	33	5	19	3	23	3	18
ไม่ทราบว่าไม่มีเกณฑ์	1	3	-	-	1	4	-	-	1	6
ความต้องการกู้ยืมถ้าดอกเบี้ยเป็นร้อยละ 5 ใช้คืนใน 10 ปี										
ขอกู้เช่นเดิม	16	53	-	-	16	59	9	69	7	41
ไม่ขอกู้	4	13	-	-	4	15	-	-	4	24
ไม่แน่ใจ	10	33	3	100	7	26	4	31	6	35
รวม	30	100	3	100	27	100	13	100	17	100

ตารางที่ 7.2 เหตุผลในการกำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวผู้กู้

ควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้(23 ราย)	ไม่ควรมีการกำหนดเกณฑ์รายได้(6 ราย)
<p>ให้ผู้ที่มีรายได้น้อยจริง ๆ ได้กู้ (11 ราย)</p> <p>คนที่มีรายได้น้อยจะได้มีโอกาสมาก (5 ราย)</p> <p>ป้องกันคนมีฐานะมากู้ (4 ราย)</p> <p>จะได้รู้ว่าใครเดือดร้อนมากน้อยเพียงใด</p> <p>รายได้ของครอบครัวไม่เพียงพอ</p> <p>ให้ตามความจำเป็น</p>	<p>คนยากจนส่วนใหญ่รายได้ต่ำอยู่แล้ว (2 ราย)</p> <p>รายได้ของผู้ปกครองแต่ละคนไม่แน่นอน (2 ราย)</p> <p>รายได้แต่ละปีไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจ</p> <p>จะเปิดโอกาสให้เด็กทุกระดับมีการศึกษาอย่างกว้างขวาง</p>

ตารางที่ 7.3 เหตุผลในการกู้ยืมถ้าดอกเบี้ยเป็นร้อยละ 5 ใช้คืนใน 10 ปี

ขอกู้เช่นเดิม (16 ราย)	ไม่ขอกู้ (4 ราย)	ไม่แน่ใจ (10 ราย)
<p>มีค่าใช้จ่ายที่จำเป็น (6 ราย)</p> <p>ถ้าไม่มีเงินค่าเล่าเรียนก็ต้องขอกู้ (2 ราย)</p> <p>ที่บ้านไม่มีรายได้ส่งให้เรียนได้</p> <p>ช่วยลดภาระของครอบครัวและต้องการเรียน</p> <p>ยังไม่จบการศึกษาและ</p> <p>ไม่ทราบว่าจะหาแหล่งกู้ยืมจากที่ใด</p> <p>อย่างไรก็จะเรียนต่อให้สูงขึ้น</p> <p>ถ้าไปกู้ที่อื่นจะเป็นภาระมากกว่านี้ 2-3 เท่า</p> <p>ดอกเบี้ยถูก</p> <p>บิดามารดาให้กู้</p>	<p>คงใช้คืนไม่ไหว</p> <p>ดอกเบี้ยแพง</p> <p>ไม่เรียนต่อ</p>	<p>คงไปเรียนที่อื่นซึ่งถูกกว่า</p> <p>เงินไฮสูง</p> <p>ดอกเบี้ยแพงขึ้น (2 ราย)</p> <p>ดอกเบี้ยสูงและระยะเวลาใช้คืนสั้นลง</p> <p>ต้องพิจารณาความสามารถในการชำระคืน</p>

ตารางที่ 8.1 ความจำเป็นในการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ

อันดับที่	สาเหตุการกู้ยืมเงินจากกองทุน	ราย	%
1	ครอบครัวมีรายได้น้อย	27	90
2	มีภาระต้องจ่ายค่าเล่าเรียนสูง	18	60
3	ภาระค่าใช้จ่ายสูงเนื่องจากมีสมาชิกที่เป็นภาระหลายคน	16	53
4	ครอบครัวมีรายได้น้อย	14	47
5	มีภาระต้องใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับการศึกษา	13	43
6	มีปัญหา รายได้ครอบครัวสลับเนื่องจากเศรษฐกิจตกต่ำ	12	40
7	ค่าใช้จ่ายสูงเพราะสมาชิกครอบครัวกำลังศึกษาหลายคน	12	40
8	ไม่สามารถหางานพิเศษทำได้	6	20
9	ภาระค่าใช้จ่ายสูงเนื่องจากความเจ็บป่วยในครอบครัว	2	7
10	ครอบครัวไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ	2	7
11	ต้องการพึ่งตนเอง	2	7
12	อื่นๆ (ขาดหัวหน้าครอบครัว)	1	3

ตารางที่ 8.2 เหตุผลสำคัญในการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ ตามลำดับแรก

อันดับที่	เหตุผลสำคัญในการกู้ยืมเงินกองทุนฯ	เฉลี่ย	ลำดับที่ 1		ลำดับที่ 2		ลำดับที่ 3	
		%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
1	บิดา/มารดาหรือผู้ปกครองสนับสนุนให้กู้ยืม	28	17	57	-	-	-	-
2	มีความจำเป็นด้านการเงินในครอบครัว	25	8	27	10	33	1	3
3	เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว	24	5	17	12	40	4	13
4	ครอบครัวไม่มีทุนให้ศึกษาต่อ	14	-	-	7	23	12	40
5	ภาระดอกเบี้ยค่าที่ร้อยละ 1 ต่อปีของวงเงินที่กู้ยืม	4	-	-	-	-	8	27
6	ระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปีและชำระหนี้เงินกู้ยืม 15 ปี	2	-	-	-	-	4	13
7	เพื่อน/ผู้อื่นแนะนำให้กู้ยืม	1	-	-	1	3	-	-
8	เข้าใจผิดว่าเงินกองทุนฯ เป็นทุนการศึกษาให้เปล่า	1	-	-	-	-	1	3
รวม		100	30	100	30	100	30	100

ตารางที่ 8.3 สาเหตุที่ไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช.

สาเหตุที่ไม่ได้กู้ยืมเพราะ	ราย	%
ไม่มีปัญหาเรื่องภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาขณะนั้น	7	70
ไม่ทราบเรื่องกองทุนฯ	3	30
รวม	10	100

ตารางที่ 8.4 ความต้องการศึกษาต่อถ้าผู้ที่ไม่ได้รับจัดสรรเงินกู้จากกองทุนฯ ในครั้งแรก

ความต้องการศึกษาต่อ	ราย	%
ศึกษาต่อในสถานศึกษาเดิม	16	57
ศึกษาต่อในสถานศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายถูกกว่า	5	18
ไม่ศึกษาต่อ	7	25
รวม	28	100

ตารางที่ 8.5 วิธีแก้ปัญหาหรือแหล่งเงินเพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษาถ้าผู้ที่ไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้ในปีการศึกษาปัจจุบัน

อันดับที่	วิธีแก้ปัญหา	ราย	%
1	ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน	21	70
2	รายได้จากบิดามารดา/ผู้ปกครอง	19	63
3	หยุดการศึกษาชั่วคราวเพื่อหารายได้ศึกษาต่อ	10	33
4	ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างปิดเทอม	9	30
5	รายได้จากสมาชิกในครอบครัวหรือญาติ	9	30
6	เปลี่ยนไปศึกษาในสถาบันที่มีค่าใช้จ่ายถูกกว่า	6	20
7	อื่นๆ (กู้จากญาติ)	2	7

ตารางที่ 9.1 ความเพียงพอของเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับ

ความเพียงพอของเงินกู้ยืม	เงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับจัดสรรในครั้งแรก				เงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับจัดสรรในปัจจุบัน			
	ค่าเล่าเรียน / ค่าธรรมเนียม		ค่าใช้จ่าย ส่วนของผู้กู้		ค่าเล่าเรียน / ค่าธรรมเนียม		ค่าใช้จ่าย ส่วนของผู้กู้	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
ไม่ได้รับ	-	-	2	7	-	-	-	-
จำนวนเงินที่ได้รับน้อยกว่าค่าใช้จ่ายจริง	2	7	17	57	2	7	15	50
จำนวนเงินที่ได้รับพอดีกับค่าใช้จ่ายจริง	28	93	10	33	28	93	11	37
จำนวนเงินที่ได้รับมากกว่าค่าใช้จ่ายจริง	-	-	1	3	-	-	4	13
รวม	30	100	30	100	30	100	30	100

ตารางที่ 9.2 ความเพียงพอของเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับจัดสรรโดยรวม

	ราย	%
เพียงพอ	16	53
ไม่เพียงพอ	14	47
รวม	30	100

ตารางที่ 9.3 การแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของครอบครัวผู้กู้ด้วยเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ

แบ่งเบาภาระ	ราย	%	แบ่งเบาภาระ	ราย	%
20%	1	3	80%	12	40
50%	2	7	90%	2	7
60%	3	10	100%	8	27
70%	2	7	รวม	30	100
แบ่งเบาภาระเฉลี่ย			79%		

ตารางที่ 10.1 การทำงานซึ่งมีรายได้หรือเพื่อช่วยภาระครอบครัว

	ราย	%
การทำงานซึ่งมีรายได้หรือเพื่อช่วยภาระครอบครัว		
ไม่เคยทำงาน	6	20
เคยทำงาน	24	80
ความประสงค์ที่จะทำงาน		
ประสงค์ที่จะทำงาน	28	93
ไม่ประสงค์ที่จะทำงาน	2	7
รวม	30	100

ตารางที่ 10.2 ความมั่นใจที่จะได้งานทำภายใน 6 เดือนเมื่อจบการศึกษา

ความมั่นใจ	ราย	%	ความมั่นใจ	ราย	%
10%	2	7	60%	2	7
20%	1	3	70%	6	20
30%	2	7	80%	2	7
50%	14	47	100%	1	3
			รวม	30	100
ความมั่นใจโดยเฉลี่ย			53%		

ตารางที่ 10.3 การพึ่งพาตนเองถ้าผู้กู้ได้งานทำเมื่อจบการศึกษา

การพึ่งพาตนเอง	ราย	%
1 ไม่คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้	—	—
2 คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้บ้างเป็นส่วนน้อย	7	23
3 คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้เป็นส่วนมาก	8	27
4 คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมด	8	27
5 คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมดและช่วยเหลือครอบครัว	7	23
ค่าเฉลี่ย	3.5	
	คิดว่าจะพึ่งพาตนเองได้เป็นส่วนมาก	

ตารางที่ 11.1 ความพร้อมรับภาระใช้คืนเงินกองทุนฯ

	ราย	%
ผู้ตัดสินใจในการกู้ยืมเงินกองทุนฯ ที่สำคัญที่สุด		
ผู้กู้	15	50
บิดา/มารดาหรือผู้ปกครอง	15	50
ผู้ค้ำประกันเงินกู้ในสัญญาเป็น		
บิดา /มารดา	22	73
ญาติอื่นๆ	4	13
บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ	4	13
ผู้พร้อมรับภาระใช้คืนเงินกองทุนฯมากที่สุด		
ผู้กู้เมื่อจบการศึกษา	29	97
ญาติอื่นๆ	1	3
ความตั้งใจใช้คืนเงินกู้ยืมเมื่อจบการศึกษา		
ใช้คืน	29	97
ไม่ใช้คืนเพราะต้องศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น	1	3
รวม	30	100

ตารางที่ 11.2 ภาระในการใช้คืนเงินกู้ยืมตามเงื่อนไขของกองทุนฯ

ภาระในการใช้คืนเงินกู้ยืม	ราย	%	ภาระในการใช้คืนเงินกู้ยืม	ราย	%
10%	9	30	60%	3	10
20%	2	7	70%	1	3
30%	3	10	80%	2	7
40%	2	7	90%	1	3
50%	7	23	รวม	30	100
ภาระในการใช้คืนเงินกู้ยืมเฉลี่ย	38%				

ตารางที่ 11.3 เหตุผลที่การใช้เงินกู้ยืมตามเงื่อนไขของกองทุนฯเป็นภาวะ

เป็นภาระน้อย (ไม่เกิน 50%)	เป็นภาระมาก (เกิน 50%)
<p>เมื่อมีงานทำแล้วจะชำระคืนได้ (7 ราย)</p> <p>เป็นหน้าที่ต้องชำระคืน(6 ราย)</p> <p>ดอกเบี้ยต่ำผ่อนนาน (2 ราย)</p> <p>สามารถหาเงินมาใช้ได้</p> <p>ไม่ทราบเงินเดือนที่จะได้รับ</p> <p>อาจไม่มีงานทำหรือมีรายได้ต่ำ</p> <p>ต้องแบ่งจากรายได้ของครอบครัว</p> <p>เงินที่ใช้ส่วนตัวก็ต้องลดลง</p>	<p>มีงานทำแล้ว</p> <p>ต้องพิจารณาเงินเดือนที่จะได้รับ (2 ราย)</p> <p>ไม่แน่ใจว่าจะหางานทำได้ช้าหรือเร็ว</p> <p>หาเงินด้วยตัวเอง</p> <p>มีค่าใช้จ่ายเป็นของตัวเองมากขึ้น</p> <p>ถ้าส่งคืนกองทุนฯ ก็ไม่ได้ส่งให้ครอบครัว</p>

ตารางที่ 12.1 ความพึงพอใจกับระเบียบและวิธีการดำเนินงานของกองทุนฯ/สถาบันการศึกษา

ความพึงพอใจ	ระเบียบ การขอกู้		หลักเกณฑ์ การจัดสรรเงิน		ความรวดเร็วใน การอนุมัติเงิน		ความรวดเร็วใน การจ่ายเงิน		หลักเกณฑ์ การใช้คืนเงิน	
	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%	ราย	%
1 ไม่พอใจมาก	-	-	-	-	4	13	2	7	-	-
2 ไม่พอใจ	-	-	-	-	4	13	3	10	-	-
3 ปานกลาง	8	27	8	27	13	43	13	43	8	27
4 พอใจ	11	37	9	30	5	17	6	20	6	20
5 พอใจมาก	11	37	13	43	4	13	6	20	16	53
รวม	30	100	30	100	30	100	30	100	30	100
ค่าเฉลี่ย	4.1 พอใจ		4.2 พอใจ		3.0 ปานกลาง		3.4 ปานกลาง		4.3 พอใจ	

ตารางที่ 12.2 ปัญหาที่พบในการดำเนินงานของกองทุนฯ/สถาบันการศึกษา

ต้องหาคณะที่ปรึกษา/ผู้ค้ำประกันจะต้องทำปีต่อปี (3 ราย)	ซ้ำ (3 ราย)
ขั้นตอนยุ่งยาก/เอกสารค่อนข้างยุ่งยาก (3 ราย)	การอนุมัติ/พิจารณาซ้ำ(2 ราย)
การเตรียมเอกสารมาก (2 ราย)	จ่ายเงินช้า/เงินเข้าช้า (2 ราย)
ได้รับเงินช้าทำให้ต้องขอยืมคนอื่นก่อน	เงินที่ได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายจริง
การให้ทุนตามลำดับที่ยื่นขอบางคนจนมากแต่ไม่ได้รับอนุมัติ	

ตารางที่ 12.3 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกองทุนฯ/สถาบันการศึกษา

ควรมีกองทุนฯตลอดไปเพื่อนักเรียนที่ไม่มีทุนการศึกษา(3 ราย)	ควรเพิ่มจำนวนทุน
กู้ได้เหมือนเดิม(2 ราย)	ปรับเกณฑ์รายได้ของผู้ปกครองให้ต่ำลง
เพิ่มเงินค่าใช้จ่ายต่อเดือนให้สูงขึ้น(3 ราย)	ต้องการให้ใช้เอกสารเดิม
ให้กู้ต่อและจำนวนเงินมากขึ้นตามความจำเป็น	ควรมีคำแนะนำที่ชัดเจนเกี่ยวกับเอกสาร
ลดขั้นตอนและเพิ่มวงเงินกู้ยืมให้มากขึ้น	ควรดำเนินการให้เร็วยิ่งขึ้น
ควรพิจารณาความจำเป็น/ฐานะของผู้กู้ให้รอบคอบ (4 ราย)	อยากให้ผลการอนุมัติเร็วขึ้น
คัดเลือกนักศึกษาที่มีฐานะยากจนจริง ๆ	อยากให้ลงทะเบียนก่อนจ่ายค่าเทอม
อยากให้ตรวจสอบผู้กู้เรื่องรายได้	